ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Ιουνίου 2017 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου **91**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4478

I) Κύρωση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στη Σύμβαση της Βαρσοβίας της 16ης Μαΐου 2005 του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ενσωμάτωση της Α-Π 2003/577/ΔΕΥ, της Α-Π 2005/212/ΔΕΥ, της Α-Π 2006/783/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε με την Α-Π 2009/299/ΔΕΥ, και της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ, II) Προϋποθέσεις τοποθέτησης ανηλίκων σε ίδρυμα ή ανάδοχη οικογένεια από και προς κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 2201/2003 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον Κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000, III) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας, IV) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της Απόφασης - Πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

I. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΚΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ ΤΗΣ 16ης ΜΑΪΟΥ 2005 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ Α-Π 2003/577/ΔΕΥ, ΤΗΣ Α-Π 2005/212/ΔΕΥ, ΤΗΣ Α-Π 2006/783/ΔΕΥ, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ Α-Π 2009/299/ΔΕΥ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/42/ΕΕ

ΤΜΗΜΑ Α΄
ΚΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ ΤΗΣ 16ης ΜΑΪΟΥ 2005 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Άρθρο 1
Κύρωση της Σύμβασης

Κυρώνεται και έχει την ισχύ της παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 16 Μαΐου 2005, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην αγγλική και στη γαλλική γλώσσα, και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism

Warsaw, 16.V.2005

The Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community entered into force on 1 December 2009. As a consequence, as from that date, any reference to the European Community shall be read as the European Union.

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Convinced of the need to pursue a common criminal policy aimed at the protection of society;

Considering that the fight against serious crime, which has become an increasingly international problem, calls for the use of modern and effective methods on an international scale;

Believing that one of these methods consists in depriving criminals of the proceeds from crime and instrumentalities;

Considering that for the attainment of this aim a well-functioning system of international co-operation also must be established;

Bearing in mind the Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime (ETS No. 141 – hereinafter referred to as "the 1990 Convention");

Recalling also Resolution 1373(2001) on threats to international peace and security caused by terrorist acts adopted by the Security Council of the United Nations on 28 September 2001, and particularly its paragraph 3.d;

Recalling the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted by the General Assembly of the United Nations on 9 December 1999 and particularly its Articles 2 and 4, which oblige States Parties to establish the financing of terrorism as a criminal offence;

Convinced of the necessity to take immediate steps to ratify and to implement fully the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, cited above,

Have agreed as follows:

Chapter I – Use of terms

Article 1 – Use of terms

For the purposes of this Convention:

a "proceeds" means any economic advantage, derived from or obtained, directly or indirectly, from criminal offences. It may consist of any property as defined in sub-paragraph b of this article;

b "property" includes property of any description, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, and legal documents or instruments evidencing title to or interest in such property;

c "instrumentalities" means any property used or intended to be used, in any manner, wholly or in part, to commit a criminal offence or criminal offences;

d "confiscation" means a penalty or a measure, ordered by a court following proceedings in relation to a criminal offence or criminal offences resulting in the final deprivation of property;

e "predicate offence" means any criminal offence as a result of which proceeds were generated that may become the subject of an offence as defined in Article 9 of this Convention.

f "financial intelligence unit" (hereinafter referred to as "FIU") means a central, national agency responsible for receiving (and, as permitted, requesting), analysing and disseminating to the competent authorities, disclosures of financial information

i concerning suspected proceeds and potential financing of terrorism, or

ii required by national legislation or regulation,

in order to combat money laundering and financing of terrorism;

g "freezing" or "seizure" means temporarily prohibiting the transfer, destruction, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;

h "financing of terrorism" means the acts set out in Article 2 of the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, cited above.

Chapter II – Financing of terrorism

Article 2 – Application of the Convention to the financing of terrorism

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to apply the provisions contained in Chapters III, IV and V of this Convention to the financing of terrorism.

2 In particular, each Party shall ensure that it is able to search, trace, identify, freeze, seize and confiscate property, of a licit or illicit origin, used or allocated to be used by any means, in whole or in part, for the financing of terrorism, or the proceeds of this offence, and to provide co-operation to this end to the widest possible extent.

Chapter III – Measures to be taken at national level

Section 1 – General provisions

Article 3 – Confiscation measures

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate instrumentalities and proceeds or property the value of which corresponds to such proceeds and laundered property.

2 Provided that paragraph 1 of this article applies to money laundering and to the categories of offences in the appendix to the Convention, each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 1 of this article applies

a only in so far as the offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a maximum of more than one year. However, each Party may make a declaration on this provision in respect of the confiscation of the proceeds from tax

offences for the sole purpose of being able to confiscate such proceeds, both nationally and through international cooperation, under national and international tax-debt recovery legislation; and/or

b only to a list of specified offences.

3 Parties may provide for mandatory confiscation in respect of offences which are subject to the confiscation regime. Parties may in particular include in this provision the offences of money laundering, drug trafficking, trafficking in human beings and any other serious offence.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to require that, in respect of a serious offence or offences as defined by national law, an offender demonstrates the origin of alleged proceeds or other property liable to confiscation to the extent that such a requirement is consistent with the principles of its domestic law.

Article 4 – Investigative and provisional measures

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to identify, trace, freeze or seize rapidly property which is liable to confiscation pursuant to Article 3, in order in particular to facilitate the enforcement of a later confiscation.

Article 5 – Freezing, seizure and confiscation

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the measures to freeze, seize and confiscate also encompass:

a the property into which the proceeds have been transformed or converted;

b property acquired from legitimate sources, if proceeds have been intermingled, in whole or in part, with such property, up to the assessed value of the intermingled proceeds;

c income or other benefits derived from proceeds, from property into which proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which

proceeds of crime have been intermingled, up to the assessed value of the intermingled proceeds, in the same manner and to the same extent as proceeds.

Article 6 – Management of frozen or seized property

Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure proper management of frozen or seized property in accordance with Articles 4 and 5 of this Convention.

Article 7 – Investigative powers and techniques

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized in order to carry out the actions referred to in Articles 3, 4 and 5. A Party shall not decline to act under the provisions of this article on grounds of bank secrecy.

2 Without prejudice to paragraph 1, each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to:

a determine whether a natural or legal person is a holder or beneficial owner of one or more accounts, of whatever nature, in any bank located in its territory and, if so obtain all of the details of the identified accounts;

b obtain the particulars of specified bank accounts and of banking operations which have been carried out during a specified period through one or more specified accounts, including the particulars of any sending or recipient account;

c monitor, during a specified period, the banking operations that are being carried out through one or more identified accounts; and,

d ensure that banks do not disclose to the bank customer concerned or to other third persons that information has been sought or obtained in accordance with sub-paragraphs a, b, or c, or that an investigation is being carried out.

Parties shall consider extending this provision to accounts held in non-bank financial institutions.

3 Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to enable it to use special investigative techniques facilitating the identification and tracing of proceeds and the gathering of evidence related thereto, such as observation, interception of telecommunications, access to computer systems and order to produce specific documents.

Article 8 – Legal remedies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that interested parties affected by measures under Articles 3, 4 and 5 and such other provisions in this Section as are relevant, shall have effective legal remedies in order to preserve their rights.

Article 9 – Laundering offences

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as offences under its domestic law, when committed intentionally:

a the conversion or transfer of property, knowing that such property is proceeds, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his actions;

b the concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of, property, knowing that such property is proceeds;

and, subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system;

c the acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was proceeds;

d participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2 For the purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

a it shall not matter whether the predicate offence was subject to the criminal jurisdiction of the Party;

b it may be provided that the offences set forth in that paragraph do not apply to the persons who committed the predicate offence;

c knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in that paragraph may be inferred from objective, factual circumstances.

3 Each Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as an offence under its domestic law all or some of the acts referred to in paragraph 1 of this article, in either or both of the following cases where the offender

a suspected that the property was proceeds,

b ought to have assumed that the property was proceeds.

4 Provided that paragraph 1 of this article applies to the categories of predicate offences in the appendix to the Convention, each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 1 of this article applies:

a only in so far as the predicate offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a maximum of more than one year, or for those Parties that have a minimum threshold for offences in their legal system, in so far as the offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a minimum of more than six months; and/or

b only to a list of specified predicate offences; and/or

c to a category of serious offences in the national law of the Party.

5 Each Party shall ensure that a prior or simultaneous conviction for the predicate offence is not a prerequisite for a conviction for money laundering.

6 Each Party shall ensure that a conviction for money laundering under this Article is possible where it is proved that the property, the object of paragraph 1.a or b of this article, originated from a predicate offence, without it being necessary to establish precisely which offence.

7 Each Party shall ensure that predicate offences for money laundering extend to conduct that occurred in another State, which constitutes an offence in that State, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically. Each Party may provide that the only prerequisite is that the conduct would have constituted a predicate offence had it occurred domestically.

Article 10 – Corporate liability

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that legal persons can be held liable for the criminal offences of money laundering established in accordance with this Convention, committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

a a power of representation of the legal person; or

b an authority to take decisions on behalf of the legal person; or

c an authority to exercise control within the legal person,

as well as for involvement of such a natural person as accessory or instigator in the above-mentioned offences.

2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the necessary measures to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of the criminal offences mentioned in paragraph 1 for the benefit of that legal person by a natural person under its authority.

3 Liability of a legal person under this Article shall not exclude criminal proceedings against natural persons who are perpetrators, instigators of, or accessories to, the criminal offences mentioned in paragraph 1.

4 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with this Article, shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 11 – Previous decisions

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to provide for the possibility of taking into account, when determining the penalty, final decisions against a natural or legal person taken in another Party in relation to offences established in accordance with this Convention.

Section 2 – Financial intelligence unit (FIU) and prevention

Article 12 – Financial intelligence unit (FIU)

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish an FIU as defined in this Convention.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that its FIU has access, directly or indirectly, on a timely basis to the financial, administrative and law enforcement information that it requires to properly undertake its functions, including the analysis of suspicious transaction reports.

Article 13 – Measures to prevent money laundering

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory or monitoring regime to prevent money laundering and shall take due account of applicable international standards, including in particular the recommendations adopted by the Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF).

2 In that respect, each Party shall adopt, in particular, such legislative and other measures as may be necessary to:

a require legal and natural persons which engage in activities which are particularly likely to be used for money laundering purposes, and as far as these activities are concerned, to:

i identify and verify the identity of their customers and, where applicable, their ultimate beneficial owners, and to conduct ongoing due diligence on the business relationship, while taking into account a risk based approach;

ii report suspicions on money laundering subject to safeguard;

iii take supporting measures, such as record keeping on customer identification and transactions, training of personnel and the establishment of internal policies and procedures, and if appropriate, adapted to their size and nature of business;

b prohibit, as appropriate, the persons referred to in sub-paragraph a from disclosing the fact that a suspicious transaction report or related information has been transmitted or that a money laundering investigation is being or may be carried out;

c ensure that the persons referred to in sub-paragraph a are subject to effective systems for monitoring, and where applicable supervision, with a view to ensure their compliance with the requirements to combat money laundering, where appropriate on a risk sensitive basis.

3 In that respect, each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to detect the significant physical cross border transportation of cash and appropriate bearer negotiable instruments.

Article 14 – Postponement of domestic suspicious transactions

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to permit urgent action to be taken by the FIU or, as appropriate, by any other competent authorities or body, when there is a suspicion that a transaction is related to money laundering, to suspend or withhold consent to a transaction going ahead in order to analyse the transaction and confirm the suspicion. Each party may restrict such a measure to cases where a suspicious transaction report has been submitted.

The maximum duration of any suspension or withholding of consent to a transaction shall be subject to any relevant provisions in national law.

Chapter IV – International co-operation

Section 1 – Principles of international co-operation

Article 15 – General principles and measures for international co-operation

1 The Parties shall mutually co-operate with each other to the widest extent possible for the purposes of investigations and proceedings aiming at the confiscation of instrumentalities and proceeds.

2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable it to comply, under the conditions provided for in this chapter, with requests:

a for confiscation of specific items of property representing proceeds or instrumentalities, as well as for confiscation of proceeds consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds;

b for investigative assistance and provisional measures with a view to either form of confiscation referred to under a above.

3 Investigative assistance and provisional measures sought in paragraph 2.b shall be carried out as permitted by and in accordance with the internal law of the requested Party. Where the request concerning one of these measures specifies formalities or procedures which are necessary under the law of the requesting Party, even if unfamiliar to the requested Party, the latter shall comply with such requests to the extent that the action sought is not contrary to the fundamental principles of its law.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure that the requests coming from other Parties in order to identify, trace, freeze or seize the proceeds and instrumentalities, receive the same priority as those made in the framework of internal procedures.

Section 2 – Investigative assistance

Article 16 – Obligation to assist

The Parties shall afford each other, upon request, the widest possible measure of assistance in the identification and tracing of instrumentalities, proceeds and other property liable to confiscation. Such assistance shall include any measure providing and securing evidence as to the existence, location or movement, nature, legal status or value of the aforementioned property.

Article 17 – Requests for information on bank accounts

1 Each Party shall, under the conditions set out in this article, take the measures necessary to determine, in answer to a request sent by another Party, whether a natural or legal person that is the subject of a criminal investigation holds or controls one or more accounts, of whatever nature, in any bank located in its territory and, if so, provide the particulars of the identified accounts.

2 The obligation set out in this article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank keeping the account.

3 In addition to the requirements of Article 37, the requesting party shall, in the request:

a state why it considers that the requested information is likely to be of substantial value for the purpose of the criminal investigation into the offence;

b state on what grounds it presumes that banks in the requested Party hold the account and specify, to the widest extent possible, which banks and/or accounts may be involved; and

c include any additional information available which may facilitate the execution of the request.

4 The requested Party may make the execution of such a request dependant on the same conditions as it applies in respect of requests for search and seizure.

5 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare

that this article applies only to the categories of offences specified in the list contained in the appendix to this Convention.

6 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions. Such extension may be made subject to the principle of reciprocity.

Article 18 – Requests for information on banking transactions

1 On request by another Party, the requested Party shall provide the particulars of specified bank accounts and of banking operations which have been carried out during a specified period through one or more accounts specified in the request, including the particulars of any sending or recipient account.

2 The obligation set out in this article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank holding the account.

3 In addition to the requirements of Article 37, the requesting Party shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the criminal investigation into the offence.

4 The requested Party may make the execution of such a request dependant on the same conditions as it applies in respect of requests for search and seizure.

5 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions. Such extension may be made subject to the principle of reciprocity.

Article 19 – Requests for the monitoring of banking transactions

1 Each Party shall ensure that, at the request of another Party, it is able to monitor, during a specified period, the banking operations that are being carried out through one or more accounts specified in the request and communicate the results thereof to the requesting Party.

2 In addition to the requirements of Article 37, the requesting Party shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the criminal investigation into the offence.

3 The decision to monitor shall be taken in each individual case by the competent authorities of the requested Party, with due regard for the national law of that Party.

4 The practical details regarding the monitoring shall be agreed between the competent authorities of the requesting and requested Parties.

5 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions.

Article 20 – Spontaneous information

Without prejudice to its own investigations or proceedings, a Party may without prior request forward to another Party information on instrumentalities and proceeds, when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings or might lead to a request by that Party under this chapter.

Section 3 – Provisional measures

Article 21 – Obligation to take provisional measures

1 At the request of another Party which has instituted criminal proceedings or proceedings for the purpose of confiscation, a Party shall take the necessary provisional measures, such as freezing or seizing, to prevent any dealing in, transfer or disposal of property which, at a later stage, may be the subject of a request for confiscation or which might be such as to satisfy the request.

2 A Party which has received a request for confiscation pursuant to Article 23 shall, if so requested, take the measures mentioned in paragraph 1 of this article in respect of any property which is the subject of the request or which might be such as to satisfy the request.

Article 22 – Execution of provisional measures

1 After the execution of the provisional measures requested in conformity with paragraph 1 of Article 21, the requesting Party shall provide spontaneously and as soon as possible to the requested Party all information which may question or

modify the extent of these measures. The requesting Party shall also provide without delays all complementary information requested by the requested Party and which is necessary for the implementation of and the follow up to the provisional measures.

2 Before lifting any provisional measure taken pursuant to this article, the requested Party shall, wherever possible, give the requesting Party an opportunity to present its reasons in favour of continuing the measure.

Section 4 – Confiscation

Article 23 – Obligation to confiscate

1 A Party, which has received a request made by another Party for confiscation concerning instrumentalities or proceeds, situated in its territory, shall:

a enforce a confiscation order made by a court of a requesting Party in relation to such instrumentalities or proceeds; or

b submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, enforce it.

2 For the purposes of applying paragraph 1.b of this article, any Party shall whenever necessary have competence to institute confiscation proceedings under its own law.

3 The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to confiscation consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds, if property on which the confiscation can be enforced is located in the requested Party. In such cases, when enforcing confiscation pursuant to paragraph 1, the requested Party shall, if payment is not obtained, realise the claim on any property available for that purpose.

4 If a request for confiscation concerns a specific item of property, the Parties may agree that the requested Party may enforce the confiscation in the form of a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of the property.

5 The Parties shall co-operate to the widest extent possible under their domestic law with those Parties which request the execution of measures equivalent to confiscation leading to the deprivation of property, which are not criminal sanctions, in so far as such measures are ordered by a judicial authority of the requesting Party in relation to a criminal offence, provided that it has been established that the property constitutes proceeds or other property in the meaning of Article 5 of this Convention.

Article 24 – Execution of confiscation

1 The procedures for obtaining and enforcing the confiscation under Article 23 shall be governed by the law of the requested Party.

2 The requested Party shall be bound by the findings as to the facts in so far as they are stated in a conviction or judicial decision of the requesting Party or in so far as such conviction or judicial decision is implicitly based on them.

3 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 2 of this article applies only subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system.

4 If the confiscation consists in the requirement to pay a sum of money, the competent authority of the requested Party shall convert the amount thereof into the currency of that Party at the rate of exchange ruling at the time when the decision to enforce the confiscation is taken.

5 In the case of Article 23, paragraph 1.a, the requesting Party alone shall have the right to decide on any application for review of the confiscation order.

Article 25 – Confiscated property

1 Property confiscated by a Party pursuant to Articles 23 and 24 of this Convention, shall be disposed of by that Party in accordance with its domestic law and administrative procedures.

2 When acting on the request made by another Party in accordance with Articles 23 and 24 of this Convention, Parties shall, to the extent permitted by domestic law and if so requested, give priority consideration to returning the confiscated property to the requesting Party so that it can give compensation to the victims of the crime or return such property to their legitimate owners.

3 When acting on the request made by another Party in accordance with Articles 23 and 24 of this Convention, a Party may give special consideration to concluding agreements or arrangements on sharing with other Parties, on a regular or case-by-case basis, such property, in accordance with its domestic law or administrative procedures.

Article 26 – Right of enforcement and maximum amount of confiscation

1 A request for confiscation made under Articles 23 and 24 does not affect the right of the requesting Party to enforce itself the confiscation order.

2 Nothing in this Convention shall be so interpreted as to permit the total value of the confiscation to exceed the amount of the sum of money specified in the confiscation order. If a Party finds that this might occur, the Parties concerned shall enter into consultations to avoid such an effect.

Article 27 – Imprisonment in default

The requested Party shall not impose imprisonment in default or any other measure restricting the liberty of a person as a result of a request under Article 23, if the requesting Party has so specified in the request.

Section 5 – Refusal and postponement of co-operation

Article 28 – Grounds for refusal

1 Co-operation under this chapter may be refused if:

a the action sought would be contrary to the fundamental principles of the legal system of the requested Party; or

b the execution of the request is likely to prejudice the sovereignty, security, ordre public or other essential interests of the requested Party; or

c in the opinion of the requested Party, the importance of the case to which the request relates does not justify the taking of the action sought; or

d the offence to which the request relates is a fiscal offence, with the exception of the financing of terrorism;

e the offence to which the request relates is a political offence, with the exception of the financing of terrorism; or

f the requested Party considers that compliance with the action sought would be contrary to the principle of "ne bis in idem"; or

g the offence to which the request relates would not be an offence under the law of the requested Party if committed within its jurisdiction. However, this ground for refusal applies to co-operation under Section 2 only in so far as the assistance sought involves coercive action. Where dual criminality is required for co-operation under this chapter, that requirement shall be deemed to be satisfied regardless of whether both Parties place the offence within the same category of offences or denominate the offence by the same terminology, provided that both Parties criminalise the conduct underlying the offence.

2 Co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this chapter, may also be refused if the measures sought could not be taken under the domestic law of the requested Party for the purposes of investigations or proceedings, had it been a similar domestic case.

3 Where the law of the requested Party so requires, co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this

chapter may also be refused if the measures sought or any other measures having similar effects would not be permitted under the law of the requesting Party, or, as regards the competent authorities of the requesting Party, if the request is not authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

4 Co-operation under Section 4 of this chapter may also be refused if:

a under the law of the requested Party confiscation is not provided for in respect of the type of offence to which the request relates; or

b without prejudice to the obligation pursuant to Article 23, paragraph 3, it would be contrary to the principles of the domestic law of the requested Party concerning the limits of confiscation in respect of the relationship between an offence and:

i an economic advantage that might be qualified as its proceeds; or

ii property that might be qualified as its instrumentalities; or

c under the law of the requested Party confiscation may no longer be imposed or enforced because of the lapse of time; or

d without prejudice to Article 23, paragraph 5, the request does not relate to a previous conviction, or a decision of a judicial nature or a statement in such a decision that an offence or several offences have been committed, on the basis of which the confiscation has been ordered or is sought; or

e confiscation is either not enforceable in the requesting Party, or it is still subject to ordinary means of appeal; or

f the request relates to a confiscation order resulting from a decision rendered in absentia of the person against whom the order was issued and, in the opinion of the requested Party, the proceedings conducted by the requesting Party leading to such decision did not satisfy the minimum rights of defence recognised as due to everyone against whom a criminal charge is made.

5 For the purpose of paragraph 4.f of this article a decision is not considered to have been rendered in absentia if:

a it has been confirmed or pronounced after opposition by the person concerned; or

b it has been rendered on appeal, provided that the appeal was lodged by the person concerned.

6 When considering, for the purposes of paragraph 4.f of this article if the minimum rights of defence have been satisfied, the requested Party shall take into account the fact that the person concerned has deliberately sought to evade justice or the fact that that person, having had the possibility of lodging a legal remedy against the decision made in absentia, elected not to do so. The same will apply when the person concerned, having been duly served with the summons to appear, elected not to do so nor to ask for adjournment.

7 A Party shall not invoke bank secrecy as a ground to refuse any co-operation under this chapter. Where its domestic law so requires, a Party may require that a request for co-operation which would involve the lifting of bank secrecy be authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

8 Without prejudice to the ground for refusal provided for in paragraph 1.a of this article:

a the fact that the person under investigation or subjected to a confiscation order by the authorities of the requesting Party is a legal person shall not be invoked by the requested Party as an obstacle to affording any co-operation under this chapter;

b the fact that the natural person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has died or the fact that a legal person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has subsequently been dissolved shall not be invoked as an obstacle to render assistance in accordance with Article 23, paragraph 1.a;

c the fact that the person under investigation or subjected to a confiscation order by the authorities of the requesting Party is mentioned in the request both as the author of the underlying criminal offence and of the offence of money laundering, in accordance with Article 9.2.b of this Convention, shall not be invoked by the requested Party as an obstacle to affording any co-operation under this chapter.

Article 29 – Postponement

The requested Party may postpone action on a request if such action would prejudice investigations or proceedings by its authorities.

Article 30 – Partial or conditional granting of a request

Before refusing or postponing co-operation under this chapter, the requested Party shall, where appropriate after having consulted the requesting Party, consider whether the request may be granted partially or subject to such conditions as it deems necessary.

Section 6 – Notification and protection of third parties' rights

Article 31 – Notification of documents

1 The Parties shall afford each other the widest measure of mutual assistance in the serving of judicial documents to persons affected by provisional measures and confiscation.

2 Nothing in this article is intended to interfere with:

a the possibility of sending judicial documents, by postal channels, directly to persons abroad;

b the possibility for judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of origin to effect service of judicial documents directly through the consular

authorities of that Party or through judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of destination,

unless the Party of destination makes a declaration to the contrary to the Secretary General of the Council of Europe at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3 When serving judicial documents to persons abroad affected by provisional measures or confiscation orders issued in the sending Party, this Party shall indicate what legal remedies are available under its law to such persons.

Article 32 – Recognition of foreign decisions

1 When dealing with a request for co-operation under Sections 3 and 4, the requested Party shall recognise any judicial decision taken in the requesting Party regarding rights claimed by third parties.

2 Recognition may be refused if:

a third parties did not have adequate opportunity to assert their rights; or

b the decision is incompatible with a decision already taken in the requested Party on the same matter; or

c it is incompatible with the ordre public of the requested Party; or

d the decision was taken contrary to provisions on exclusive jurisdiction provided for by the law of the requested Party.

Section 7 – Procedural and other general rules

Article 33 – Central authority

1 The Parties shall designate a central authority or, if necessary, authorities, which shall be responsible for sending and answering requests made under this chapter, the execution of such requests or the transmission of them to the authorities competent for their execution.

2 Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of paragraph 1 of this article.

Article 34 – Direct communication

1 The central authorities shall communicate directly with one another.

2 In the event of urgency, requests or communications under this chapter may be sent directly by the judicial authorities, including public prosecutors, of the requesting Party to such authorities of the requested Party. In such cases a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.

3 Any request or communication under paragraphs 1 and 2 of this article may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

4 Where a request is made pursuant to paragraph 2 of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.

5 Requests or communications under Section 2 of this chapter, which do not involve coercive action, may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.

6 Draft requests or communications under this chapter may be sent directly by the judicial authorities of the requesting Party to such authorities of the requested Party prior to a formal request to ensure that it can be dealt with efficiently upon receipt and contains sufficient information and supporting documentation for it to meet the requirements of the legislation of the requested Party.

Article 35 – Form of request and languages

1 All requests under this chapter shall be made in writing. They may be transmitted electronically, or by any other means of telecommunication, provided that the

requesting Party is prepared, upon request, to produce at any time a written record of such communication and the original. However each Party may, at any time, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate the conditions in which it is ready to accept and execute requests received electronically or by any other means of communication.

2 Subject to the provisions of paragraph 3 of this article, translations of the requests or supporting documents shall not be required.

3 At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any State or the European Community may communicate to the Secretary General of the Council of Europe a declaration that it reserves the right to require that requests made to it and documents supporting such requests be accompanied by a translation into its own language or into one of the official languages of the Council of Europe or into such one of these languages as it shall indicate. It may on that occasion declare its readiness to accept translations in any other language as it may specify. The other Parties may apply the reciprocity rule.

Article 36 – Legalisation

Documents transmitted in application of this chapter shall be exempt from all legalisation formalities.

Article 37 – Content of request

1 Any request for co-operation under this chapter shall specify:

a the authority making the request and the authority carrying out the investigations or proceedings;

b the object of and the reason for the request;

c the matters, including the relevant facts (such as date, place and circumstances of the offence) to which the investigations or proceedings relate, except in the case of a request for notification;

d insofar as the co-operation involves coercive action:

i the text of the statutory provisions or, where this is not possible, a statement of the relevant law applicable; and

ii an indication that the measure sought or any other measures having similar effects could be taken in the territory of the requesting Party under its own law;

e where necessary and in so far as possible:

i details of the person or persons concerned, including name, date and place of birth, nationality and location, and, in the case of a legal person, its seat; and

ii the property in relation to which co-operation is sought, its location, its connection with the person or persons concerned, any connection with the offence, as well as any available information about other persons, interests in the property; and

f any particular procedure the requesting Party wishes to be followed.

2 A request for provisional measures under Section 3 in relation to seizure of property on which a confiscation order consisting in the requirement to pay a sum of money may be realised shall also indicate a maximum amount for which recovery is sought in that property.

3 In addition to the indications mentioned in paragraph 1, any request under Section 4 shall contain:

a in the case of Article 23, paragraph 1.a:

i a certified true copy of the confiscation order made by the court in the requesting Party and a statement of the grounds on the basis of which the order was made, if they are not indicated in the order itself;

ii an attestation by the competent authority of the requesting Party that the confiscation order is enforceable and not subject to ordinary means of appeal;

iii information as to the extent to which the enforcement of the order is requested; and

iv information as to the necessity of taking any provisional measures;

b in the case of Article 23, paragraph 1.b, a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;

c when third parties have had the opportunity to claim rights, documents demonstrating that this has been the case.

Article 38 – Defective requests

1 If a request does not comply with the provisions of this chapter or the information supplied is not sufficient to enable the requested Party to deal with the request, that Party may ask the requesting Party to amend the request or to complete it with additional information.

2 The requested Party may set a time-limit for the receipt of such amendments or information.

3 Pending receipt of the requested amendments or information in relation to a request under Section 4 of this chapter, the requested Party may take any of the measures referred to in Sections 2 or 3 of this chapter.

Article 39 – Plurality of requests

1 Where the requested Party receives more than one request under Sections 3 or 4 of this chapter in respect of the same person or property, the plurality of requests shall not prevent that Party from dealing with the requests involving the taking of provisional measures.

2 In the case of plurality of requests under Section 4 of this chapter, the requested Party shall consider consulting the requesting Parties.

Article 40 – Obligation to give reasons

The requested Party shall give reasons for any decision to refuse, postpone or make conditional any co-operation under this chapter.

Article 41 – Information

1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of:

a the action initiated on a request under this chapter;

b the final result of the action carried out on the basis of the request;

c a decision to refuse, postpone or make conditional, in whole or in part, any co-operation under this chapter;

d any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly; and

e in the event of provisional measures taken pursuant to a request under Sections 2 or 3 of this chapter, such provisions of its domestic law as would automatically lead to the lifting of the provisional measure.

2 The requesting Party shall promptly inform the requested Party of:

a any review, decision or any other fact by reason of which the confiscation order ceases to be wholly or partially enforceable; and

b any development, factual or legal, by reason of which any action under this chapter is no longer justified.

3 Where a Party, on the basis of the same confiscation order, requests confiscation in more than one Party, it shall inform all Parties which are affected by an enforcement of the order about the request.

Article 42 – Restriction of use

1 The requested Party may make the execution of a request dependent on the condition that the information or evidence obtained will not, without its prior consent, be used or transmitted by the authorities of the requesting Party for investigations or proceedings other than those specified in the request.

2 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that, without its prior consent, information or evidence provided by it under this chapter may not be used or transmitted by the authorities of the requesting Party in investigations or proceedings other than those specified in the request.

Article 43 – Confidentiality

1 The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the facts and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

2 The requesting Party shall, if not contrary to basic principles of its national law and if so requested, keep confidential any evidence and information provided by the requested Party, except to the extent that its disclosure is necessary for the investigations or proceedings described in the request.

3 Subject to the provisions of its domestic law, a Party which has received spontaneous information under Article 20 shall comply with any requirement of confidentiality as required by the Party which supplies the information. If the other Party cannot comply with such requirement, it shall promptly inform the transmitting Party.

Article 44 – Costs

The ordinary costs of complying with a request shall be borne by the requested Party. Where costs of a substantial or extraordinary nature are necessary to comply with a request, the Parties shall consult in order to agree the conditions on which the request is to be executed and how the costs shall be borne.

Article 45 – Damages

1 When legal action on liability for damages resulting from an act or omission in relation to co-operation under this chapter has been initiated by a person, the Parties concerned shall consider consulting each other, where appropriate, to determine how to apportion any sum of damages due.

2 A Party which has become subject of a litigation for damages shall endeavour to inform the other Party of such litigation if that Party might have an interest in the case.

Chapter V – Co-operation between FIUs

Article 46 – Co-operation between FIUs

1 Parties shall ensure that FIUs, as defined in this Convention, shall cooperate for the purpose of combating money laundering, to assemble and analyse, or, if appropriate, investigate within the FIU relevant information on any fact which might be an indication of money laundering in accordance with their national powers.

2 For the purposes of paragraph 1, each Party shall ensure that FIUs exchange, spontaneously or on request and either in accordance with this Convention or in accordance with existing or future memoranda of understanding compatible with this Convention, any accessible information that may be relevant to the processing or analysis of information or, if appropriate, to investigation by the FIU regarding financial transactions related to money laundering and the natural or legal persons involved.

3 Each Party shall ensure that the performance of the functions of the FIUs under this article shall not be affected by their internal status, regardless of whether they are administrative, law enforcement or judicial authorities.

4 Each request made under this article shall be accompanied by a brief statement of the relevant facts known to the requesting FIU. The FIU shall specify in the request how the information sought will be used.

5 When a request is made in accordance with this article, the requested FIU shall provide all relevant information, including accessible financial information and

requested law enforcement data, sought in the request, without the need for a formal letter of request under applicable conventions or agreements between the Parties.

6 An FIU may refuse to divulge information which could lead to impairment of a criminal investigation being conducted in the requested Party or, in exceptional circumstances, where divulging the information would be clearly disproportionate to the legitimate interests of a natural or legal person or the Party concerned or would otherwise not be in accordance with fundamental principles of national law of the requested Party. Any such refusal shall be appropriately explained to the FIU requesting the information.

7 Information or documents obtained under this article shall only be used for the purposes laid down in paragraph 1. Information supplied by a counterpart FIU shall not be disseminated to a third party, nor be used by the receiving FIU for purposes other than analysis, without prior consent of the supplying FIU.

8 When transmitting information or documents pursuant to this article, the transmitting FIU may impose restrictions and conditions on the use of information for purposes other than those stipulated in paragraph 7. The receiving FIU shall comply with any such restrictions and conditions.

9 Where a Party wishes to use transmitted information or documents for criminal investigations or prosecutions for the purposes laid down in paragraph 7, the transmitting FIU may not refuse its consent to such use unless it does so on the basis of restrictions under its national law or conditions referred to in paragraph 6. Any refusal to grant consent shall be appropriately explained.

10 FIUs shall undertake all necessary measures, including security measures, to ensure that information submitted under this article is not accessible by any other authorities, agencies or departments.

11 The information submitted shall be protected, in conformity with the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108) and taking account of

Recommendation No R(87)15 of 15 September 1987 of the Committee of Ministers of the Council of Europe Regulating the Use of Personal Data in the Police Sector, by at least the same rules of confidentiality and protection of personal data as those that apply under the national legislation applicable to the requesting FIU.

12 The transmitting FIU may make reasonable enquiries as to the use made of information provided and the receiving FIU shall, whenever practicable, provide such feedback.

13 Parties shall indicate the unit which is an FIU within the meaning of this article.

Article 47 – International co-operation for postponement of suspicious transactions

1 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to permit urgent action to be initiated by a FIU, at the request of a foreign FIU, to suspend or withhold consent to a transaction going ahead for such periods and depending on the same conditions as apply in its domestic law in respect of the postponement of transactions.

2 The action referred to in paragraph 1 shall be taken where the requested FIU is satisfied, upon justification by the requesting FIU, that:

a the transaction is related to money laundering; and

b the transaction would have been suspended, or consent to the transaction going ahead would have been withheld, if the transaction had been the subject of a domestic suspicious transaction report.

Chapter VI – Monitoring mechanism and settlement of disputes

Article 48 – Monitoring mechanism and settlement of disputes

1 The Conference of the Parties (COP) shall be responsible for following the implementation of the Convention. The COP:

a shall monitor the proper implementation of the Convention by the Parties;

b shall, at the request of a Party, express an opinion on any question concerning the interpretation and application of the Convention.

The COP shall carry out the functions under paragraph 1.a above by using any available Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (Moneyval) public summaries (for Moneyval countries) and any available FATF public summaries (for FATF countries), supplemented by periodic self assessment questionnaires, as appropriate. The monitoring procedure will deal with areas covered by this Convention only in respect of those areas which are not covered by other relevant international standards on which mutual evaluations are carried out by the FATF and Moneyval.

3 If the COP concludes that it requires further information in the discharge of its functions, it shall liaise with the Party concerned, taking advantage, if so required by the COP, of the procedure and mechanism of Moneyval. The Party concerned shall then report back to the COP. The COP shall on this basis decide whether or not to carry out a more in-depth assessment of the position of the Party concerned. This may, but need not necessarily, involve, a country visit by an evaluation team.

4 In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of the Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the COP, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

5 The COP shall adopt its own rules of procedure.

6 The Secretary General of the Council of Europe shall convene the COP not later than one year following the entry into force of this Convention. Thereafter, regular meetings of the COP shall be held in accordance with the rules of procedure adopted by the COP.

Chapter VII – Final Provisions

Article 49 – Signature and entry into force

1 The Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the European Community and non-member States which have participated in its elaboration. Such States or the European Community may express their consent to be bound by:

a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 6 signatories, of which at least four are member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

4 In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

5 No Party to the 1990 Convention may ratify, accept or approve this Convention without considering itself bound by at least the provisions corresponding to the provisions of the 1990 Convention to which it is bound.

6 As from its entry into force, Parties to this Convention, which are at the same time Parties to the 1990 Convention:

a shall apply the provisions of this Convention in their mutual relationships;

b shall continue to apply the provisions of the 1990 Convention in their relations with other Parties to the said Convention, but not to the present Convention.

Article 50 – Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting the Parties to the Convention, may invite any State not a member of the Council and not having participated in its elaboration to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d. of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 51 – Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which the Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of the Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 52 – Relationship to other conventions and agreements

1 This Convention does not affect the rights and undertakings of Parties derived from international multilateral instruments concerning special matters.

2 The Parties to this Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for the purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3 If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty in respect of a subject which is dealt with in this Convention or otherwise have established their relations in respect of that subject, they shall be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate these relations accordingly, in lieu of the Convention, if it facilitates international co-operation.

4 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties. (1)

Article 53 – Declarations and reservations

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more of the declaration provided for in Article 3, paragraph 2, Article 9, paragraph 4, Article 17, paragraph 5, Article 24, paragraph 3, Article 31, paragraph 2, Article 35, paragraphs 1 and 3 and Article 42, paragraph 2.

2 Any State or the European Community may also, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General, reserve its right not to apply, in part or in whole, the provisions of Article 7, paragraph 2, sub-paragraph c; Article 9, paragraph 6; Article 46, paragraph 5; and Article 47.

3 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare the manner in which it intends to apply Articles 17 and 19 of this Convention, particularly taking into account applicable international agreements in the field of international co-operation in criminal matters. It shall notify any changes in this information to the Secretary General of the Council of Europe.

4 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare:

a that it will not apply Article 3, paragraph 4 of this Convention; or

b that it will apply Article 3, paragraph 4 of this Convention only partly; or

c the manner in which it intends to apply Article 3, paragraph 4 of this Convention.

It shall notify any changes in this information to the Secretary General of the Council of Europe.

5 No other reservation may be made.

6 Any Party which has made a reservation under this article may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

7 A Party which has made a reservation in respect of a provision of the Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article 54 – Amendments

1 Amendments to the Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the European Community and to every

non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 50.

2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC) which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.

4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

6 In order to update the categories of offences contained in the appendix, as well as amend Article 13, amendments may be proposed by any Party or by the Committee of Ministers. They shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

7 After having consulted the Parties which are not members of the Council of Europe and, if necessary the CDPC, the Committee of Ministers may adopt an amendment proposed in accordance with paragraph 6 by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe. The amendment shall enter into force following the expiry of a period of one year after the date on which it has been forwarded to the Parties. During this period, any Party may notify the Secretary General of any objection to the entry into force of the amendment in its respect.

8 If one-third of the Parties notifies the Secretary General of an objection to the entry into force of the amendment, the amendment shall not enter into force.

9 If less than one-third of the Parties notifies an objection, the amendment shall enter into force for those Parties which have not notified an objection.

10 Once an amendment has entered into force in accordance with paragraphs 6 to 9 of this article and a Party has notified an objection to it, this amendment shall come into force in respect of the Party concerned on the first day of the month following the date on which it has notified the Secretary General of the Council of Europe of its acceptance. A Party which has made an objection may withdraw it at any time by notifying it to the Secretary General of the Council of Europe.

11 If an amendment has been adopted by the Committee of Ministers, a State or the European Community may not express their consent to be bound by the Convention, without accepting at the same time the amendment.

Article 55 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce the Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

3 The present Convention shall, however, continue to apply to the enforcement under Article 23 of confiscation for which a request has been made in conformity with the provisions of the Convention before the date on which such a denunciation takes effect.

Article 56 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community, the non-member States which have participated in the elaboration of the Convention, any State invited to accede to it and any other Party to the Convention of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c any date of entry into force of the Convention in accordance with Articles 49 and 50;

d any declaration or reservation made under Article 53;

e any other act, notification or communication relating to the Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community, to the non-member States which have participated in the elaboration of the Convention and to any State invited to accede to it.

Appendix

a participation in an organised criminal group and racketeering;

b terrorism, including financing of terrorism;

c trafficking in human beings and migrant smuggling;

d sexual exploitation, including sexual exploitation of children;

e illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances;

f illicit arms trafficking;

g illicit trafficking in stolen and other goods;

h corruption and bribery;

i fraud;

j counterfeiting currency;

k counterfeiting and piracy of products;

l environmental crime;

m murder, grievous bodily injury;

n kidnapping, illegal restraint and hostage-taking;

o robbery or theft;

p smuggling;

q extortion;

r forgery;

s piracy; and

t insider trading and market manipulation.

Convention du Conseil de l'Europe relative au blanchiment, au dépistage, à la saisie et à la confiscation des produits du crime et au financement du terrorisme

Varsovie, 16.V.2005

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Signataires de la présente Convention,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses membres;

Convaincus de la nécessité de poursuivre une politique pénale commune tendant à la protection de la société;

Considérant que la lutte contre la criminalité grave, qui est de plus en plus un problème international, exige l'emploi de méthodes modernes et efficaces au niveau international;

Estimant qu'une de ces méthodes consiste à priver les délinquants des produits du crime et des instruments;

Considérant qu'afin d'atteindre cet objectif, un système satisfaisant de coopération internationale doit également être mis en place ;

Ayant à l'esprit la Convention du Conseil de l'Europe relative au blanchiment, au dépistage, à la saisie et à la confiscation des produits du crime (STE n° 141 – ci après dénommée " la Convention de 1990 ") ;

Rappelant également la résolution 1373 (2001) sur la menace à la paix et à la sécurité internationales résultant d'actes terroristes adoptée par le Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations Unies le 28 septembre 2001, et notamment son paragraphe 3.d;

Rappelant la Convention internationale pour la répression du financement du terrorisme adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 9 décembre 1999, notamment ses articles 2 et 4, qui font obligation aux Etats Parties d'ériger en infractions pénales les faits de financement du terrorisme ;

Convaincus de la nécessité de prendre des mesures immédiates pour ratifier et pour mettre en œuvre sans restriction la Convention internationale pour la répression du financement du terrorisme susmentionnée,

Sont convenus de ce qui suit:

Chapitre I – Terminologie

Article 1 – Terminologie

Aux fins de la présente Convention, l'expression:

a «produit » désigne tout avantage économique provenant directement ou indirectement de la commission d'une infraction pénale ou obtenu directement ou indirectement en la commettant. Cet avantage peut consister en tout bien tel que défini à l'alinéa b du présent article;

b «bien » comprend un bien de toute nature, qu'il soit corporel ou incorporel, meuble ou immeuble, ainsi que les actes juridiques ou documents attestant d'un titre ou d'un droit sur le bien;

c «instruments » désigne tous biens employés ou destinés à être employés de quelque façon que ce soit, en tout ou en partie, pour commettre une ou des infractions pénales;

d «confiscation » désigne une peine ou une mesure ordonnée par un tribunal à la suite d'une procédure portant sur une ou des infractions pénales, peine ou mesure aboutissant à la privation permanente du bien;

e «infraction principale » désigne toute infraction pénale à la suite de laquelle des produits sont générés et susceptibles de devenir l'objet d'une infraction selon l'article 9 de la présente Convention ;

f «cellule de renseignement financier » désigne une unité nationale centrale chargée de recevoir (et, dans la mesure où elle en a le droit, de demander), d'analyser et de transmettre aux autorités compétentes les déclarations d'informations financières :

i concernant des avoirs suspectés d'être des produits ou des biens servant au financement du terrorisme, ou

ii requises par la législation ou par la réglementation nationale,

afin de lutter contre le blanchiment et le financement du terrorisme;

g « gel » ou « saisie » désigne l'interdiction temporaire du transfert, de la destruction, de la conversion, de la disposition ou du mouvement de biens ou le fait d'assumer temporairement la garde ou le contrôle de biens, sur décision d'un tribunal ou d'une autre autorité compétente;

h «financement du terrorisme » désigne les agissements définis à l'article 2 de la Convention internationale pour la répression du financement du terrorisme susmentionnée.

Chapitre II – Financement du terrorisme

Article 2 – Application de la Convention au financement du terrorisme

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre d'appliquer les dispositions contenues aux chapitres III, IV et V de la présente Convention au financement du terrorisme.

2 En particulier, chaque Partie veille à être en mesure de dépister, de rechercher, d'identifier, de geler, de saisir et de confisquer les biens, d'origine licite ou illicite, utilisés ou destinés à être utilisés de quelque façon que ce soit, en tout ou en partie, pour le financement du terrorisme, ou les produits de cette infraction, et pour coopérer à ces fins de la manière la plus large possible.

Chapitre III – Mesures à prendre au niveau national

Section 1 – Dispositions générales

Article 3 – Mesures de confiscation

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre de confisquer des instruments, des biens blanchis et des produits ou des biens dont la valeur correspond à ces produits.

2 Sous réserve que le paragraphe 1 de cet article s'applique au blanchiment et aux catégories d'infractions visées à l'annexe de la Convention, chaque Partie peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer qu'elle n'appliquera le paragraphe 1 du présent article:

a qu'aux infractions punies d'une peine privative de liberté ou d'une mesure de sûreté d'une durée maximale supérieure à un an. Cependant, les Parties peuvent formuler une déclaration concernant cette disposition pour ce qui concerne la confiscation des produits d'infraction fiscales, à la seule fin de leur permettre de procéder à la confiscation de tels produits sur le plan tant national que dans le cadre de la coopération internationale, sur la base d'instruments de droit national et international en matière de recouvrement de créances fiscales; et/ou

b qu'à une liste d'infractions spécifiques.

3 Chaque Partie peut prévoir une confiscation obligatoire pour certaines infractions pouvant faire l'objet d'une confiscation. Chaque Partie peut notamment inclure dans ces infractions le blanchiment, le trafic de produits stupéfiants, la traite des êtres humains et d'autres infractions graves.

4 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres qui se révèlent nécessaires pour exiger, en cas d'une ou plusieurs infractions graves telles que définies par son droit interne, que l'auteur établisse l'origine de ses biens, suspectés d'être des produits ou d'autres biens susceptibles de faire l'objet d'une confiscation, dans la mesure où une telle exigence est compatible avec les principes de son droit interne.

Article 4 – Mesures d'investigation et mesures provisoires

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre d'identifier, de rechercher, de geler ou de saisir rapidement les biens susceptibles de donner lieu à confiscation en application de l'article 3, afin notamment de faciliter l'exécution des mesures de confiscation ultérieures.

Article 5 – Gel, saisie et confiscation

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour s'assurer que les mesures de gel, de saisie et de confiscation portent également:

a sur les biens en lesquels les produits ont été transformés ou convertis;

b sur les biens acquis légitimement, si les produits ont été mêlés, entièrement ou partiellement, à de tels biens, à concurrence de la valeur estimée du produit qui y a été mêlé ;

c sur les revenus ou autres avantages tirés des produits, des biens en lesquels les produits ont été transformés ou convertis ou des biens auxquels ils ont été mêlés, à concurrence de la valeur estimée des produits qui y ont été mêlés, de la même manière et dans la même mesure que les produits.

Article 6 – Gestion des biens gelés ou saisis

Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres qui se révèlent nécessaires pour assurer une gestion adéquate des biens gelés ou saisis en application des articles 4 et 5 de cette Convention.

Article 7 – Pouvoirs et techniques d'investigation

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour habiliter ses tribunaux ou ses autres autorités compétents à ordonner la communication ou la saisie de dossiers bancaires, financiers ou commerciaux afin de mettre en œuvre les mesures visées aux articles 3, 4 et 5. Une Partie ne saurait invoquer le secret bancaire pour refuser de donner effet aux dispositions du présent article.

2 Sans préjudice du paragraphe 1, chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre :

a de déterminer si une personne physique ou morale détient ou contrôle un ou plusieurs comptes, de quelque nature que ce soit, dans une quelconque banque située sur son territoire et, si tel est le cas, d'obtenir tous les renseignements concernant les comptes répertoriés ;

b d'obtenir les renseignements concernant des comptes bancaires déterminés et des opérations bancaires qui ont été réalisées pendant une période déterminée sur un ou plusieurs comptes spécifiés, y compris les renseignements concernant tout compte émetteur ou récepteur ;

c de suivre, pendant une période déterminée, les opérations bancaires réalisées sur un ou plusieurs comptes identifiés; et

d de faire en sorte que les banques ne révèlent pas au client concerné ni à d'autres tiers que des informations ont été recherchées ou obtenues conformément aux alinéas a, b, ou c, ou qu'une enquête est en cours.

Les Parties examinent la possibilité d'étendre cette disposition aux comptes détenus par des institutions financières non bancaires.

3 Chaque Partie envisage d'adopter les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre d'employer des techniques spéciales d'investigation facilitant l'identification et la recherche du produit ainsi que le recueil de preuves y afférentes, telles que l'observation, l'interception de télécommunications, l'accès à des systèmes informatiques et les ordonnances de production de documents déterminés.

Article 8 – Recours juridiques

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour faire en sorte que les personnes affectées par les mesures prévues aux articles 3, 4 et 5 et par celles prévues par toute autre disposition pertinente de la présente Section, disposent de recours juridiques effectifs pour préserver leurs droits.

Article 9 – Infractions de blanchiment

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour conférer le caractère d'infraction pénale conformément à son droit interne lorsque l'acte a été commis intentionnellement à:

a la conversion ou au transfert de biens dont celui qui s'y livre sait que ces biens constituent des produits, dans le but de dissimuler ou de déguiser l'origine illicite desdits biens ou d'aider toute personne qui est impliquée dans la commission de l'infraction principale à échapper aux conséquences juridiques de ses actes;

b la dissimulation ou le déguisement de la nature, de l'origine, de l'emplacement, de la disposition, du mouvement ou de la propriété réels de biens ou de droits y relatifs, dont l'auteur sait que ces biens constituent des produits;

et, sous réserve de ses principes constitutionnels et des concepts fondamentaux de son système juridique:

c l'acquisition, la détention ou l'utilisation de biens, dont celui qui les acquiert, les détient ou les utilise sait, au moment où il les reçoit, qu'ils constituent des produits;

d la participation à l'une des infractions établies conformément au présent article ou à toute association, entente, tentative ou complicité par fourniture d'une assistance, d'une aide ou de conseils en vue de sa commission.

2 Aux fins de la mise en œuvre ou de l'application du paragraphe 1 du présent article:

a le fait que l'infraction principale soit ou non de la compétence des juridictions pénales de la Partie n'entre pas en ligne de compte;

b il peut être prévu que les infractions énoncées par ce paragraphe ne s’appliquent pas aux auteurs de l’infraction principale ;

c la connaissance, l'intention ou la motivation nécessaires en tant qu'élément d'une des infractions énoncées par ce paragraphe peut être déduite de circonstances factuelles objectives.

3 Chaque Partie peut adopter les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour conférer le caractère d'infraction pénale, conformément à son droit interne, à certains ou à l’ensemble des actes évoqués au paragraphe 1 du présent article, dans l’un et/ou l’autre des cas suivants:

a lorsque l'auteur a soupçonné que le bien constituait un produit,

b lorsque l'auteur aurait dû être conscient que le bien constituait un produit.

4 Sous réserve que le paragraphe 1 de cet article s’applique aux catégories d’infractions principales visées à l’annexe de la Convention, chaque Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer qu’elle n’appliquera le paragraphe 1 du présent article:

a qu'aux infractions principales punies d'une peine privative de liberté ou d'une mesure de sûreté d'une durée maximale supérieure à un an, ou pour les Parties dont le système juridique prévoit pour les infractions un seuil minimal, les infractions punies d'une peine privative de liberté ou d'une mesure de sûreté d'une durée minimale supérieure à six mois ; et/ou

b qu'à une liste d'infractions principales spécifiques; et/ou

c qu'à une catégorie d'infractions graves prévues par le droit interne de la Partie.

5 Chaque Partie s'assure qu'une condamnation pour blanchiment est possible en l'absence de condamnation préalable ou concomitante au titre de l'infraction principale.

6 Chaque Partie s'assure qu'une condamnation pour blanchiment au sens du présent article est possible dès lors qu'il est prouvé que les biens objet de l'un des actes énumérés au paragraphe 1.a ou b de cet article, proviennent d'une infraction principale, sans qu'il soit nécessaire de prouver de quelle infraction précise il s'agit.

7 Chaque Partie s'assure que les infractions principales du blanchiment couvrent les actes commis dans un autre Etat, qui constituent une infraction dans cet Etat, et qui auraient constitué une infraction principale s'ils avaient été commis sur le territoire national. Chaque Partie peut prévoir que la seule condition requise est que les actes auraient été qualifiés d'infractions principales s'ils avaient été commis sur le territoire national.

Article 10 – Responsabilité des personnes morales

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour s'assurer que les personnes morales puissent être tenues responsables des infractions de blanchiment établies en vertu de la Convention, lorsqu'elles sont commises pour leur compte par toute personne physique, agissant soit individuellement, soit en tant que membre d'un organe de la personne morale, qui exerce un pouvoir de direction en son sein :

a du fait d'un pouvoir de représentation de la personne morale ; ou

b du fait de l'autorité pour prendre des décisions au nom de la personne morale ; ou

c du fait de l'autorité pour exercer un contrôle au sein de la personne morale,

ainsi que du fait de la participation d'une telle personne physique en qualité de complice ou d'instigatrice à la commission des infractions mentionnées ci-dessus.

2 Abstraction faite des cas déjà prévus au paragraphe 1, chaque Partie prend les mesures nécessaires pour s'assurer qu'une personne morale puisse être tenue responsable lorsque l'absence de surveillance ou de contrôle par une personne physique visée au paragraphe 1 a rendu possible la commission des infractions mentionnées au paragraphe 1 pour le compte de ladite personne morale par une personne physique soumise à son autorité.

3 La responsabilité de la personne morale en vertu de cet article n'exclut pas les poursuites pénales contre les personnes physiques auteurs, instigatrices ou complices des infractions mentionnées au paragraphe 1.

4 Chaque Partie s'assure qu'une personne morale responsable en vertu de cet article, soit soumise à des sanctions effectives, proportionnées et dissuasives, de nature pénale ou non, y compris des sanctions pécuniaires.

Article 11 – Décisions antérieures

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui s'avèrent nécessaires pour prévoir la possibilité de prendre en compte, dans le cadre de l'appréciation de la peine, les décisions prises à l'encontre d'une personne physique ou morale par une autre Partie portant sur les infractions établies conformément à la présente Convention.

Section 2 – Cellule de renseignement financier et prévention

Article 12 – Cellule de renseignement financier

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour mettre en place une cellule de renseignement financier, telle que définie par cette Convention.

2 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour assurer à la cellule de renseignement financier un accès, direct ou indirect et en temps voulu, aux informations financières, administratives et en provenance des autorités de poursuite pénale pour exercer correctement ses fonctions et notamment analyser les déclarations d'opérations suspectes.

Article 13 – Mesures visant à prévenir le blanchiment d'argent

1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour mettre en place un régime interne complet de réglementation et de suivi ou de contrôle pour prévenir le blanchiment. Chaque Partie doit tenir compte tout particulièrement des normes internationales applicables dans ce domaine, y compris plus particulièrement les recommandations adoptées par le Groupe d'action financière sur le blanchiment des capitaux (GAFI).

2 A cet égard, chaque Partie adopte, en particulier, les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires:

a pour soumettre toute personne morale ou physique qui exerce des activités pouvant se prêter tout particulièrement au blanchiment, dans le cadre de ces activités, à l'obligation:

i d'identifier et de vérifier l'identité de leurs clients et, le cas échéant, de leurs bénéficiaires effectifs, ainsi que de soumettre la relation d'affaires à une vigilance constante sur la base d'une approche adaptée au risque ;

ii de déclarer leurs soupçons de blanchiment, sous réserve de garanties;

iii de prendre des mesures d'accompagnement, telles que la conservation des données relatives à l'identification des clients et aux transactions, la formation du personnel et la mise en place de règles et procédures internes adaptées, le cas échéant, à la taille et à la nature des activités;

b pour interdire, dans les cas appropriés, aux personnes mentionnées à l'alinéa a de divulguer le fait qu'une déclaration d'opération suspecte, ou des informations qui y

sont liées, ont été transmises, ou encore qu'une enquête pour blanchiment a été ou pourrait être ouverte ;

c pour s'assurer que les personnes mentionnées à l'alinéa a sont soumises à des dispositifs effectifs de suivi et, dans les cas appropriés, de contrôle afin de s'assurer du respect de leurs obligations en matière de lutte contre le blanchiment. Le cas échéant, ces dispositifs peuvent être adaptés en fonction du risque.

3 A cet égard, chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres qui se révèlent nécessaires pour détecter les transports transfrontaliers significatifs d'espèces et d'instruments au porteur appropriés.

Article 14 – Report de transactions suspectes

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour permettre à une cellule de renseignement financier ou, selon le cas, à toute autre autorité compétente ou organe, lorsqu'il existe un soupçon que la transaction est liée à une opération de blanchiment, d'agir en urgence pour suspendre ou reporter la conclusion d'une transaction en cours, afin de lui permettre d'analyser la transaction et de confirmer les soupçons. Chaque Partie peut limiter l'application d'une telle mesure aux cas dans lesquels une déclaration d'opération suspecte a été préalablement communiquée. La durée maximale pour toute suspension ou report de la conclusion d'une transaction est prévue par la législation nationale.

Chapitre IV – Coopération internationale

Section 1 – Principes de coopération internationale

Article 15 – Principes généraux et mesures de coopération internationale

1 Les Parties coopèrent mutuellement dans la mesure la plus large possible les unes avec les autres aux fins d'investigations et de procédures visant à la confiscation des instruments et des produits.

2 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révéleront nécessaires pour lui permettre de répondre, aux conditions prévues dans ce chapitre, aux demandes:

a de confiscation de biens particuliers consistant en des produits ou instruments, ainsi que de confiscation des produits consistant en l'obligation de payer une somme d'argent correspondant à la valeur du produit;

b d'entraide aux fins d'investigations et de mesures provisoires ayant pour but l'une des formes de confiscation mentionnées au point a ci-dessus.

3 L'entraide et les mesures provisoires prévues au paragraphe 2.b sont exécutées conformément au droit interne de la Partie requise et en vertu de celui-ci. Lorsque la demande portant sur une de ces mesures prescrit une formalité ou une procédure donnée imposée par la législation de la Partie requérante, même si la formalité ou la procédure demandée n'est pas familière à la Partie requise, cette Partie donne satisfaction à la demande dans la mesure où cela n'est pas contraire aux principes fondamentaux de son droit interne.

4 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres qui se révèlent nécessaires pour que les demandes émanant d'autres Parties aux fins d'identification, de dépistage, de gel ou de saisie des produits et des instruments, se voient accorder la même priorité que dans le cadre de procédures internes.

Section 2 – Entraide aux fins d'investigations

Article 16 – Obligation d'entraide

Les Parties s'accordent, sur demande, l'entraide la plus large possible pour identifier et dépister les instruments, les produits et les autres biens susceptibles de confiscation. Cette entraide consiste notamment en toute mesure relative à l'apport et à la mise en sûreté des éléments de preuve concernant l'existence des biens susmentionnés, leur emplacement ou leurs mouvements, leur nature, leur statut juridique ou leur valeur.

Article 17 – Demandes d'information sur les comptes bancaires

1 Chaque Partie prend, dans les conditions prévues au présent article, les mesures nécessaires pour déterminer, en réponse à une demande envoyée par une autre Partie, si une personne physique ou morale faisant l'objet d'une enquête pénale détient ou contrôle un ou plusieurs comptes, de quelque nature que ce soit, dans une quelconque banque située sur son territoire et, si tel est le cas, elle fournit les détails concernant les comptes répertoriés.

2 L'obligation prévue au présent article ne s'applique que dans la mesure où la banque qui gère le compte possède ces renseignements.

3 En complément des indications contenues à l'article 37, la Partie requérante, dans sa requête:

a indique les raisons pour lesquelles elle considère que les informations demandées sont susceptibles d'être fondamentales pour l'enquête pénale portant sur l'infraction;

b précise les raisons qui l'amènent à supposer que des banques situées dans la Partie requise détiennent les comptes en question et indique, de la manière la plus large possible, les banques et/ou comptes qui pourraient être concernés; et

c communique toute information additionnelle susceptible de faciliter l'exécution de la demande.

4 La Partie requise peut subordonner l'exécution d'une telle demande aux mêmes conditions que celles qu'elle applique pour les demandes aux fins de perquisition et de saisie.

5 Chaque Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou lors du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer que cet article s'applique uniquement aux catégories d'infractions visées à l'annexe de la Convention.

6 Les Parties peuvent étendre cette disposition aux comptes détenus par des institutions financières non bancaires. La mise en œuvre d'une telle extension peut être soumise au principe de réciprocité.

Article 18 – Demandes d'informations sur les opérations bancaires

1 A la demande d'une autre Partie, la Partie requise fournit les renseignements concernant des comptes bancaires déterminés et des opérations bancaires qui ont été réalisées pendant une période déterminée sur un ou plusieurs comptes spécifiés dans la demande, y compris les renseignements concernant tout compte émetteur ou récepteur.

2 L'obligation prévue au présent article ne s'applique que dans la mesure où la banque qui gère le compte possède ces renseignements.

3 En complément des indications contenues à l'article 37, la Partie requérante indique dans sa demande les raisons pour lesquelles elle considère que les informations demandées sont pertinentes aux fins de l'enquête pénale portant sur l'infraction.

4 La Partie requise peut subordonner l'exécution d'une telle demande aux mêmes conditions que celles qu'elle applique pour les demandes aux fins de perquisition et de saisie.

5 Les Parties peuvent étendre cette disposition aux comptes détenus par des institutions financières non bancaires. La mise en œuvre d'une telle extension peut être soumise au principe de réciprocité.

Article 19 – Demande de suivi des opérations bancaires

1 Chaque Partie veille à être en mesure, à la demande d'une autre Partie, de suivre, pendant une période déterminée, les opérations bancaires réalisées sur un ou plusieurs comptes spécifiés dans la demande et d'en communiquer le résultat à la Partie requérante.

2 En complément des indications contenues à l'article 37, la Partie requérante indique dans sa demande les raisons pour lesquelles elle considère que les informations demandées sont pertinentes aux fins de l'enquête pénale portant sur l'infraction.

3 La décision relative au suivi des transactions est prise dans chaque cas individuel par les autorités compétentes de la Partie requise, dans le respect de la législation nationale de cette Partie.

4 Les modalités pratiques du suivi font l'objet d'un accord entre les autorités compétentes des Parties requérante et requise.

5 Les Parties peuvent étendre cette disposition aux comptes détenus par des institutions financières non bancaires.

Article 20 – Transmission spontanée d'informations

Sans préjudice de ses propres investigations ou procédures, une Partie peut, sans demande préalable, transmettre à une autre Partie des informations sur les instruments et les produits lorsqu'elle estime que la communication de ces informations pourrait aider la Partie destinataire à engager ou mener à bien des investigations ou des procédures, ou lorsque ces informations pourraient aboutir à une demande formulée par cette Partie en vertu du présent chapitre.

Section 3 – Mesures provisoires

Article 21 – Obligation d'ordonner des mesures provisoires

1 Une Partie prend, à la demande d'une autre Partie qui a engagé une procédure pénale ou une action en confiscation, les mesures provisoires qui s'imposent, telles que le gel ou la saisie, pour prévenir toute opération, tout transfert ou toute aliénation relativement à tout bien qui, par la suite, pourrait faire l'objet d'une demande de confiscation ou qui pourrait permettre de faire droit à une telle demande.

2 Une Partie qui a reçu une demande de confiscation conformément à l'article 23 prend, si la demande en est faite, les mesures mentionnées au paragraphe 1 du présent article, relativement à tout bien qui fait l'objet de la demande ou qui pourrait permettre de faire droit à une telle demande.

Article 22 – Exécution des mesures provisoires

1 Après l'exécution des mesures provisoires demandées en application du paragraphe 1 de l'article 21, la Partie requérante fournit spontanément et dès que possible à la Partie requise toute information susceptible de remettre en cause ou de modifier l'objet ou l'étendue de ces mesures. La Partie requérante fournit également et sans délai toute information complémentaire demandée par la Partie requise et qui est nécessaire pour la mise en œuvre et le suivi des mesures provisoires.

2 Avant de lever toute mesure provisoire prise conformément au présent article, la Partie requise donne, si possible, à la Partie requérante la faculté d'exprimer ses raisons en faveur du maintien de la mesure.

Section 4 – Confiscation

Article 23 – Obligation de confiscation

1 Une Partie qui a reçu d'une autre Partie une demande de confiscation concernant des instruments ou des produits, situés sur son territoire, doit:

a exécuter une décision de confiscation émanant d'un tribunal de la Partie requérante en ce qui concerne ces instruments ou ces produits; ou

b présenter cette demande à ses autorités compétentes pour obtenir une décision de confiscation et, si celle-ci est accordée, l'exécuter.

2 Aux fins de l'application du paragraphe 1.b du présent article, toute Partie a, si besoin est, compétence pour engager une procédure de confiscation en vertu de son droit interne.

3 Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également à la confiscation consistant en l'obligation de payer une somme d'argent correspondant

à la valeur du produit, si des biens sur lesquels peut porter la confiscation se trouvent sur le territoire de la Partie requise. En pareil cas, en procédant à la confiscation conformément au paragraphe 1, la Partie requise, à défaut de paiement, fait recouvrer sa créance sur tout bien disponible à cette fin.

4 Si une demande de confiscation vise un bien déterminé, les Parties peuvent convenir que la Partie requise peut procéder à la confiscation sous forme d'une obligation de payer une somme d'argent correspondant à la valeur du bien.

5 Les Parties coopèrent dans la mesure la plus large possible en conformité avec leur droit interne avec les Parties qui sollicitent l'exécution de mesures équivalentes à la confiscation et conduisant à une privation de propriété, qui ne constituent pas des sanctions pénales, dès lors que de telles mesures ont été ordonnées par une autorité judiciaire de la Partie requérante sur la base d'une infraction pénale et dans la mesure où il est établi que les biens constituent des produits ou des biens visés à l'article 5 de cette Convention.

Article 24 – Exécution de la confiscation

1 Les procédures permettant d'obtenir et d'exécuter la confiscation en vertu de l'article 23 sont régies par la loi de la Partie requise.

2 La Partie requise est liée par la constatation des faits dans la mesure où ceux-ci sont exposés dans une condamnation ou une décision judiciaire de la Partie requérante, ou dans la mesure où celle-ci se fonde implicitement sur eux.

3 Chaque Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer que le paragraphe 2 du présent article ne s'applique que sous réserve de ses principes constitutionnels et des concepts fondamentaux de son système juridique.

4 Si la confiscation consiste en l'obligation de payer une somme d'argent, l'autorité compétente de la Partie requise en convertit le montant en devises de son pays au

taux de change en vigueur au moment où est prise la décision d'exécuter la confiscation.

5 Dans le cas visé à l'article 23, paragraphe 1.a, la Partie requérante a seule le droit de statuer relativement à toute demande de révision de la décision de confiscation.

Article 25 – Biens confisqués

1 Une Partie qui confisque des biens en application des articles 23 et 24 de la Convention, en dispose conformément à son droit interne et à ses procédures administratives.

2 Lorsqu'une Partie agit à la demande d'une autre Partie en application des articles 23 et 24 de cette Convention, elle doit, dans la mesure où son droit interne le lui permet et si la demande lui en est faite, envisager à titre prioritaire de restituer les biens confisqués à la Partie requérante, afin que cette dernière puisse indemniser les victimes de l'infraction ou restituer ces biens à leur propriétaire légitime.

3 Lorsqu'une Partie agit à la demande d'une autre Partie en application des articles 23 et 24 de cette Convention, elle peut envisager spécialement de conclure des accords ou arrangements prévoyant de partager ces biens avec d'autres Parties, systématiquement ou au cas par cas, conformément à son droit interne ou à ses procédures administratives.

Article 26 – Droit d'exécution et montant maximal de la confiscation

1 Une demande de confiscation faite conformément aux articles 23 et 24 ne porte pas atteinte au droit de la Partie requérante d'exécuter elle-même la décision de confiscation.

2 Rien dans la présente Convention ne saurait être interprété comme permettant que la valeur totale des biens confisqués soit supérieure à la somme fixée par la décision de confiscation. Si une Partie constate que cela pourrait se produire, les Parties concernées procèdent à des consultations pour éviter une telle conséquence.

Article 27 – Contrainte par corps

La Partie requise ne peut pas prononcer la contrainte par corps ni prendre aucune autre mesure restrictive de liberté à la suite d'une demande présentée en vertu de l'article 23 si la Partie requérante l'a précisé dans la demande.

Section 5 – Refus et ajournement de la coopération

Article 28 – Motifs de refus

1 La coopération en vertu présent chapitre peut être refusée dans le cas où:

a la mesure sollicitée serait contraire aux principes fondamentaux de l'ordre juridique de la Partie requise; ou

b l'exécution de la demande risque de porter atteinte à la souveraineté, à la sécurité, à l'ordre public ou à d'autres intérêts essentiels de la Partie requise; ou

c la Partie requise estime que l'importance de l'affaire sur laquelle porte la demande ne justifie pas que soit prise la mesure sollicitée; ou

d l'infraction sur laquelle porte la demande est une infraction fiscale, sauf si l'infraction visée est le financement du terrorisme ; ou

e l'infraction sur laquelle porte la demande est une infraction politique, sauf si l'infraction visée est le financement du terrorisme ; ou

f la Partie requise considère que la mesure sollicitée irait à l'encontre du principe «*ne bis in idem*»; ou

g l'infraction à laquelle se rapporte la demande ne serait pas une infraction au regard du droit de la Partie requise si elle était commise sur le territoire relevant de sa juridiction. Toutefois, ce motif de refus ne s'applique à la coopération prévue par la section 2 que dans la mesure où l'entraide sollicitée implique des mesures cœrcitives. Lorsque la double incrimination est exigée pour la coopération en vertu du présent chapitre, cette obligation est considérée comme remplie, que les deux Parties classent ou non l'infraction dans la même catégorie d'infraction ou qu'elles

utilisent ou non la même terminologie pour la désigner, dès lors que les deux Parties incriminent l'acte qui est à la base de l'infraction.

2 La coopération prévue par la section 2, dans la mesure où l'entraide sollicitée implique des mesures cœrcitives, et celle prévue par la section 3 du présent chapitre peuvent également être refusées dans les cas où les mesures sollicitées ne pourraient pas être prises en vertu du droit interne de la Partie requise à des fins d'investigations ou de procédures, s'il s'agissait d'une affaire interne analogue.

3 Lorsque la législation de la Partie requise l'exige, la coopération prévue par la section 2, dans la mesure où l'entraide sollicitée implique des mesures cœrcitives, et celle prévue par la section 3 du présent chapitre peuvent aussi être refusées dans le cas où les mesures sollicitées ou toutes autres mesures ayant des effets analogues ne seraient pas autorisées par la législation de la Partie requérante, ou, en ce qui concerne les autorités compétentes de la Partie requérante, si la demande n'est autorisée ni par un juge ni par une autre autorité judiciaire, y compris le ministère public, ces autorités agissant en matière d'infractions pénales.

4 La coopération prévue par la section 4 du présent chapitre peut aussi être refusée si:

a la législation de la Partie requise ne prévoit pas la confiscation pour le type d'infraction sur lequel porte la demande; ou

b sans préjudice de l'obligation relevant de l'article 23, paragraphe 3, elle irait à l'encontre des principes du droit interne de la Partie requise en ce qui concerne les possibilités de confiscation relativement aux liens entre une infraction et:

i un avantage économique qui pourrait être assimilé à son produit; ou

ii des biens qui pourraient être assimilés à ses instruments; ou

c en vertu de la législation de la Partie requise, la décision de confiscation ne peut plus être prononcée ou exécutée pour cause de prescription; ou

d sans préjudice de l'article 23, paragraphe 5, la demande ne porte pas sur une condamnation antérieure, ni sur une décision de caractère judiciaire, ni sur une déclaration figurant dans une telle décision, déclaration selon laquelle une ou plusieurs infractions ont été commises, et qui est à l'origine de la décision ou de la demande de confiscation; ou

e soit la confiscation n'est pas exécutoire dans la Partie requérante, soit elle est encore susceptible de voies de recours ordinaires; ou

f la demande se rapporte à une décision de confiscation rendue en l'absence de la personne visée par la décision et si, selon la Partie requise, la procédure engagée par la Partie requérante et qui a conduit à cette décision n'a pas satisfait aux droits minima de la défense reconnus à toute personne accusée d'une infraction.

5 Aux fins du paragraphe 4.f du présent article, une décision n'est pas réputée avoir été rendue en l'absence de l'accusé:

a si elle a été confirmée ou prononcée après opposition par l'intéressé; ou

b si elle a été rendue en appel, à condition que l'appel ait été interjeté par l'intéressé.

6 En examinant, pour les besoins du paragraphe 4.f du présent article, si les droits minima de la défense ont été respectés, la Partie requise tiendra compte du fait que l'intéressé a délibérément cherché à se soustraire à la justice ou que cette personne, après avoir eu la possibilité d'introduire un recours contre la décision rendue en son absence, a choisi de ne pas introduire un tel recours. Il en ira de même lorsque l'intéressé, après avoir été dûment cité à comparaître, aura choisi de ne pas comparaître ou de ne pas demander l'ajournement de l'affaire.

7 Une Partie ne saurait invoquer le secret bancaire pour justifier son refus de toute coopération prévue au présent chapitre. Lorsque son droit interne l'exige, une Partie peut exiger qu'une demande de coopération qui impliquerait la levée du secret bancaire soit autorisée, soit par un juge, soit par une autre autorité judiciaire, y compris le ministère public, ces autorités agissant en matière d'infractions pénales.

8 Sans préjudice du motif de refus prévu au paragraphe 1.a du présent article:

a le fait que la personne qui fait l'objet d'une investigation menée ou d'une décision de confiscation prise par les autorités de la Partie requérante soit une personne morale ne saurait être invoqué par la Partie requise comme un obstacle à toute coopération en vertu du présent chapitre;

b le fait que la personne physique contre laquelle a été rendue une décision de confiscation de produits soit décédée ainsi que le fait qu'une personne morale contre laquelle a été rendue une décision de confiscation de produits ait été dissoute par la suite ne sauraient être invoqués comme des obstacles à l'entraide prévue par l'article 23, paragraphe 1.a ;

c le fait que la personne faisant l'objet d'une enquête ou d'une décision de confiscation prise par les autorités de la Partie requérante soit mentionnée dans la requête à la fois comme l'auteur de l'infraction principale et de l'infraction de blanchiment en application de l'article 9.2.b de cette Convention, ne saurait être invoqué par la Partie requise comme un obstacle à toute coopération en vertu du présent chapitre.

Article 29 – Ajournement

La Partie requise peut surseoir à l'exécution des mesures visées par une demande si elles risquent de porter préjudice à des investigations ou des procédures menées par ses autorités.

Article 30 – Acceptation partielle ou sous condition d'une demande

Avant de refuser ou de différer sa coopération en vertu du présent chapitre, la Partie requise examine, le cas échéant après avoir consulté la Partie requérante, s'il peut y être fait droit partiellement ou sous réserve des conditions qu'elle juge nécessaires.

Section 6 – Notification et protection des droits des tiers

Article 31 – Notification de documents

1 Les Parties s'accordent mutuellement l'entraide la plus large possible pour la notification des actes judiciaires aux personnes concernées par des mesures provisoires et de confiscation.

2 Rien dans le présent article ne vise à faire obstacle:

a à la faculté d'adresser des actes judiciaires par voie postale directement à des personnes se trouvant à l'étranger;

b à la faculté pour les officiers ministériels, fonctionnaires ou autres personnes compétentes de la Partie d'origine de faire procéder à des significations ou notifications d'actes judiciaires directement par les autorités consulaires de cette Partie ou par les soins d'officiers ministériels, fonctionnaires ou autres personnes compétentes de la Partie de destination, sauf si la Partie de destination fait une déclaration contraire au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

3 Lors de la notification d'actes judiciaires à l'étranger à des personnes concernées par des mesures provisoires ou des décisions de confiscation ordonnées dans la Partie d'origine, ladite Partie informe ces personnes des recours en justice offerts par sa législation.

Article 32 – Reconnaissance de décisions étrangères

1 Saisie d'une demande de coopération au titre des sections 3 et 4, la Partie requise reconnaît toute décision judiciaire rendue dans la Partie requérante en ce qui concerne les droits revendiqués par des tiers.

2 La reconnaissance peut être refusée:

a si des tiers n'ont pas eu une possibilité suffisante de faire valoir leurs droits; ou

b si la décision est incompatible avec une décision déjà rendue dans la Partie requise sur la même question; ou

c si elle est incompatible avec l'ordre public de la Partie requise; ou

d si la décision a été rendue contrairement aux dispositions en matière de compétence exclusive prévues par le droit de la Partie requise.

Section 7 – Procédure et autres règles générales

Article 33 – Autorité centrale

1 Les Parties désignent une autorité centrale ou, au besoin, plusieurs autorités chargées d'envoyer les demandes formulées en vertu du présent chapitre, d'y répondre, de les exécuter ou de les transmettre aux autorités qui ont compétence pour les exécuter.

2 Chaque Partie communique au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, la dénomination et l'adresse des autorités désignées en application du paragraphe 1 du présent article.

Article 34 – Correspondance directe

1 Les autorités centrales communiquent directement entre elles.

2 En cas d'urgence, les demandes et communications prévues par le présent chapitre peuvent être envoyées directement par les autorités judiciaires, y compris le ministère public, de la Partie requérante à de telles autorités. En pareil cas, une copie doit être envoyée simultanément à l'autorité centrale de la Partie requise par l'intermédiaire de l'autorité centrale de la Partie requérante.

3 Toute demande ou communication formulée en application des paragraphes 1 et 2 du présent article peut être présentée par l'intermédiaire de l'Organisation internationale de police criminelle (Interpol).

4 Si une demande est présentée en vertu du paragraphe 2 du présent article et si l'autorité saisie n'est pas compétente pour y donner suite, elle la transmet à l'autorité compétente de son pays et en informe directement la Partie requérante.

5 Les demandes ou communications, présentées en vertu de la section 2 du présent chapitre, qui n'impliquent pas de mesures cœrcitives, peuvent être transmises

directement par l'autorité compétente de la Partie requérante à l'autorité compétente de la Partie requise.

6 Les projets de demandes ou communications en vertu de ce chapitre peuvent être adressées directement et avant toute requête formelle par les autorités judiciaires aux autorités judiciaires de la Partie requise, afin de s'assurer que celles-ci seront traitées efficacement dès leur réception et qu'elles comprendront les informations et la documentation nécessaires pour se conformer aux exigences à la législation de la Partie requise.

Article 35 – Forme des demandes et langues

1 Toutes les demandes prévues par le présent chapitre sont faites par écrit. Elles peuvent être transmises par des moyens de communication électroniques, ou par tout autre moyen de télécommunication, à condition que la Partie requérante soit prête à produire à tout moment, sur demande, une trace écrite de l'expédition ainsi que l'original. Cependant toute Partie peut, à tout moment, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, indiquer les conditions dans lesquelles elle est prête à accepter et à exécuter des demandes reçues par voie électronique ou tout autre moyen de télécommunication.

2 Sous réserve des dispositions du paragraphe 3 du présent article, la traduction des demandes ou des pièces annexes ne sera pas exigée.

3 Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, se réserver la faculté d'exiger que les demandes et pièces annexes soient accompagnées d'une traduction dans sa propre langue ou dans l'une des langues officielles du Conseil de l'Europe ou dans celle de ces langues qu'elle indiquera. Toute Partie peut, à cette occasion, déclarer qu'elle est disposée à accepter des traductions dans toute autre langue qu'elle indiquera. Les autres Parties peuvent appliquer la règle de la réciprocité.

Article 36 – Légalisation

Les documents transmis en application du présent chapitre sont dispensés de toute formalité de légalisation.

Article 37 – Contenu de la demande

1 Toute demande de coopération prévue par le présent chapitre doit préciser:

a l'autorité dont elle émane et l'autorité chargée de mettre en œuvre les investigations ou les procédures;

b l'objet et le motif de la demande;

c l'affaire, y compris les faits pertinents (tels que la date, le lieu et les circonstances de l'infraction), sur laquelle portent les investigations ou les procédures, sauf en cas de demande de notification;

d dans la mesure où la coopération implique des mesures cœrcitives:

i le texte des dispositions légales ou, lorsque cela n'est pas possible, la teneur de la loi pertinente applicable; et

ii une indication selon laquelle la mesure sollicitée ou toute autre mesure ayant des effets analogues pourrait être prise sur le territoire de la Partie requérante en vertu de sa propre législation;

e si nécessaire, et dans la mesure du possible:

i des détails relativement à la (ou les) personne(s) concernée(s), y compris le nom, la date et le lieu de naissance, la nationalité et l'endroit où elle(s) se trouve(nt), et, lorsqu'il s'agit d'une personne morale, son siège; et

ii les biens en relation desquels la coopération est sollicitée, leur emplacement, leurs liens avec la ou les personne(s) en question, tout lien avec l'infraction ainsi que toute information dont on dispose concernant les intérêts d'autrui afférents à ces biens; et

f toute procédure particulière souhaitée par la Partie requérante.

2 Lorsqu'une demande de mesures provisoires présentée en vertu de la section 3 vise la saisie d'un bien qui pourrait faire l'objet d'une décision de confiscation

consistant en l'obligation de payer une somme d'argent, cette demande doit aussi indiquer la somme maximale que l'on cherche à récupérer sur ce bien.

3 En plus des indications mentionnées au paragraphe 1, toute demande formulée en application de la section 4 doit contenir :

a dans le cas de l'article 23, paragraphe 1.a:

i une copie certifiée conforme de la décision de confiscation rendue par le tribunal de la Partie requérante et l'exposé des motifs à l'origine de la décision, s'ils ne sont pas indiqués dans la décision elle-même;

ii une attestation de l'autorité compétente de la Partie requérante selon laquelle la décision de confiscation est exécutoire et n'est pas susceptible de voies de recours ordinaires;

iii des informations concernant la mesure dans laquelle la décision devrait être exécutée; et

iv des informations concernant la nécessité de prendre des mesures provisoires;

b dans le cas de l'article 23, paragraphe 1.b, un exposé des faits invoqués par la Partie requérante qui soit suffisant pour permettre à la Partie requise d'obtenir une décision en vertu de son droit interne;

c lorsque des tiers ont eu la possibilité de revendiquer des droits, des documents révélant qu'ils ont eu cette possibilité.

Article 38 – Vices des demandes

1 Si la demande n'est pas conforme aux dispositions du présent chapitre, ou si les informations fournies ne sont pas suffisantes pour permettre à la Partie requise de prendre une décision sur la demande, cette Partie peut demander à la Partie requérante de modifier la demande ou de la compléter par des informations supplémentaires.

2 La Partie requise peut fixer un délai pour l'obtention de ces modifications ou informations.

3 En attendant d'obtenir les modifications ou informations demandées relativement à une demande présentée en application de la section 4 du présent chapitre, la Partie requise peut ordonner toutes mesures visées aux sections 2 et 3 du présent chapitre.

Article 39 – Concours de demandes

1 Lorsqu'une Partie requise reçoit plus d'une demande présentée en vertu des sections 3 et 4 du présent chapitre relativement à la même personne ou aux mêmes biens, le concours de demandes n'empêche pas la Partie requise de traiter les demandes qui impliquent que soient prises des mesures provisoires.

2 Dans le cas d'un concours de demandes présentées en vertu de la section 4 du présent chapitre, la Partie requise envisagera de consulter les Parties requérantes.

Article 40 – Obligation de motivation

La Partie requise doit motiver toute décision refusant, ajournant ou soumettant à des conditions toute coopération sollicitée en vertu du présent chapitre.

Article 41 – Information

1 La Partie requise informe sans délai la Partie requérante:

a de la suite donnée aussitôt à une demande formulée en vertu du présent chapitre;

b du résultat définitif de la suite donnée à la demande;

c d'une décision refusant, ajournant ou soumettant à des conditions, totalement ou partiellement, toute coopération prévue par le présent chapitre;

d de toutes circonstances rendant impossible l'exécution des mesures sollicitées ou risquant de la retarder considérablement; et

e en cas de mesures provisoires adoptées conformément à une demande formulée en application de la section 2 ou 3 du présent chapitre, des dispositions de son droit interne qui entraîneraient automatiquement la levée de la mesure.

2 La Partie requérante informe sans délai la Partie requise:

a de toute révision, décision ou autre fait enlevant totalement ou partiellement à la décision de confiscation son caractère exécutoire; et

b de tout changement, en fait ou en droit, rendant désormais injustifiée toute action entreprise en vertu du présent chapitre.

3 Lorsqu'une Partie demande la confiscation de biens dans plusieurs Parties, sur le fondement d'une même décision de confiscation, elle en informe toutes les Parties concernées par l'exécution de la décision.

Article 42 – Utilisation restreinte

1 La Partie requise peut subordonner l'exécution d'une demande à la condition que les informations ou éléments de preuve obtenus ne soient pas, sans son consentement préalable, utilisés ou transmis par les autorités de la Partie requérante à des fins d'investigations ou de procédures autres que celles précisées dans la demande.

2 Chaque Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer que les informations ou éléments de preuve fournis par elle en vertu du présent chapitre ne pourront, sans son consentement préalable, être utilisés ou transmis par les autorités de la Partie requérante à des fins d'investigations ou de procédures autres que celles précisées dans la demande.

Article 43 – Confidentialité

1 La Partie requérante peut exiger de la Partie requise qu'elle garde confidentielles la demande et sa teneur, sauf dans la mesure nécessaire pour y faire droit. Si la Partie requise ne peut pas se conformer à cette condition de confidentialité, elle doit en informer la Partie requérante dans les plus brefs délais.

2 La Partie requérante doit, si la demande lui en est faite, et à condition que cela ne soit pas contraire aux principes fondamentaux de son droit interne, garder confidentiels tous moyens de preuve et informations communiqués par la Partie requise, sauf dans la mesure nécessaire aux investigations ou à la procédure décrites dans la demande.

3 Sous réserve des dispositions de son droit interne, une Partie qui a reçu une transmission spontanée d'informations en vertu de l'article 20 doit se conformer à toute condition de confidentialité demandée par la Partie qui transmet l'information. Si l'autre Partie ne peut pas se conformer à une telle condition, elle doit en informer la Partie qui transmet l'information dans les plus brefs délais.

Article 44 – Frais

Les frais ordinaires encourus pour exécuter une demande sont à la charge de la Partie requise. Lorsque des frais importants ou extraordinaires s'avèrent nécessaires pour donner suite à la demande, les Parties se concertent pour fixer les conditions dans lesquelles celle-ci sera exécutée ainsi que la manière dont les frais seront assumés.

Article 45 – Dommages et intérêts

1 Lorsqu'une action en responsabilité en raison de dommages résultant d'un acte ou d'une omission relevant de la coopération prévue par ce chapitre a été engagée par une personne, les Parties concernées envisagent de se consulter, le cas échéant, sur la répartition éventuelle des indemnités dues.

2 Une Partie qui fait l'objet d'une demande de dommages et intérêts s'efforce d'en informer sans délai l'autre Partie si celle-ci peut avoir un intérêt dans l'affaire.

Chapitre V – Coopération entre les cellules de renseignement financier

Article 46 – Coopération entre les cellules de renseignement financier

1 Les Parties veillent à ce que les cellules de renseignement financier, telles que définies par cette Convention, coopèrent aux fins de la lutte contre le blanchiment,

Partie requise. Tout refus d'une telle divulgation est dûment expliqué à la cellule de renseignement financier demandant les informations.

7 Les informations ou documents obtenus conformément à cet article sont destinés seulement à être utilisés aux fins visées au paragraphe 1. Les informations fournies par une cellule de renseignement financier ne peuvent être divulguées aux tiers ni être utilisées par la cellule de renseignement financier réceptrice à des fins autres que l’analyse, sans le consentement préalable de la cellule de renseignement financier ayant fourni les informations.

8 Lorsqu'elle transmet des informations ou des documents en application du présent article, la cellule de renseignement financier effectuant la transmission peut imposer des restrictions et des conditions quant à l'utilisation des informations à des fins autres que celles qui sont prévues au paragraphe 7. La cellule de renseignement financier destinataire se conforme à ces restrictions et conditions.

9 Lorsqu'une Partie souhaite utiliser des informations ou des documents transmis pour des enquêtes ou poursuites judiciaires aux fins visées au paragraphe 7, la cellule de renseignement financier effectuant la transmission ne peut refuser son accord pour une telle utilisation, à moins qu'elle ne puisse le faire sur la base de restrictions prévues par son droit national ou au titre des conditions visées au paragraphe 6. Tout refus de donner son accord est dûment expliqué.

10 Les cellules de renseignement financier prennent toutes les mesures nécessaires, y compris en matière de sécurité, pour garantir qu'aucune autre autorité, organisme ou service n'ait accès aux informations transmises conformément au présent article.

11 Les informations fournies sont protégées, conformément à la Convention du Conseil de l'Europe du 28 janvier 1981 pour la protection des personnes à l'égard du traitement automatisé des données à caractère personnel (STE n° 108) et compte tenu de la recommandation n° R (87) 15 du 15 septembre 1987 du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe visant à réglementer l'utilisation de données à caractère personnel dans le secteur de la police, au moins par les mêmes règles en matière de confidentialité et de protection des données à caractère personnel que

conformément à leurs compétences nationales, afin de réunir et d'analyser les informations pertinentes sur tout fait qui pourrait être l'indice d'un blanchiment et, le cas échéant, d'enquêter au sein des cellules de renseignement financier à ce sujet.

2 Aux fins du paragraphe 1, chaque Partie veille à ce que les cellules de renseignement financier échangent, de leur propre chef ou sur demande, soit conformément à la présente Convention, soit conformément aux protocoles d'accord existants ou futurs compatibles avec cette Convention, toute information accessible pouvant leur être utile pour procéder au traitement ou à l'analyse d'informations ou, le cas échéant, à des enquêtes relatives à des transactions financières liées au blanchiment et aux personnes physiques ou morales impliquées.

3 Chaque Partie veille à ce que le statut interne des cellules de renseignement financier, qu'il s'agisse d'autorités administratives, répressives ou judiciaires, n'affecte pas l'exécution des tâches qui leur incombent en vertu du présent article.

4 Chaque demande faite au titre du présent article est accompagnée d'un bref exposé des faits pertinents connus de la cellule de renseignement financier requérante. La cellule de renseignement financier précise, dans la demande, la manière dont les informations demandées seront utilisées.

5 Lorsqu'une demande est présentée conformément à cet article, la cellule de renseignement financier requise fournit toutes les informations pertinentes, y compris les informations financières accessibles et les données des services répressifs demandées, sans qu'il soit nécessaire de présenter une demande formelle au titre des conventions ou accords applicables entre les Parties.

6 Une cellule de renseignement financier peut refuser de divulguer des informations qui pourraient entraver une enquête judiciaire menée dans la Partie requise ou, dans des circonstances exceptionnelles, lorsque la divulgation des informations entraînerait des effets clairement disproportionnés au regard des intérêts légitimes d'une personne physique ou morale ou de la Partie concernée ou lorsqu'elle ne respecterait pas les principes fondamentaux du droit national de la

celles qui s'appliquent en vertu de la législation nationale applicable à la cellule de renseignement financier requérante.

12 La cellule de renseignement financier effectuant la transmission peut adresser des requêtes raisonnables sur l'emploi qui a été fait des informations transmises et la cellule de renseignements financiers réceptrice doit fournir, lorsque cela est faisable, des informations en retour sur ce point.

13 Les Parties indiquent l'unité qui fait office de cellule de renseignement financier au sens du présent article.

Article 47 – Coopération internationale pour le report de transactions suspectes

1 Chaque Partie adopte les mesures législative ou autres qui se révèlent nécessaires pour permettre à sa cellule de renseignement financier d'initier en urgence, à la demande d'une cellule de renseignement financier étrangère, une mesure de suspension ou de report de la conclusion d'une transaction en cours. Les conditions et la durée d'une telle mesure sont identiques à celles prévues par le droit interne de la cellule de renseignement financier requise pour le report des transactions.

2 La cellule de renseignement financier requise prend les mesures prévues au paragraphe 1 lorsqu'elle estime, sur la base des éléments développés communiqués par la cellule de renseignement financier requérante, que :

a la transaction est liée à une opération de blanchiment et que

b la transaction aurait été suspendue, ou la conclusion de celle-ci reportée si elle avait fait l'objet d'une déclaration d'opération suspecte au niveau national.

Chapitre VI – Suivi de la mise en œuvre et règlement des différends

Article 48 – Suivi de la mise en œuvre et règlement des différends

1 Le Conférence des Parties est responsable du suivi de la mise en œuvre de cette Convention. La Conférence des Parties:

a contrôle la mise en œuvre appropriée de cette Convention par les Parties ;

b peut, à la demande d'une Partie, donner un avis sur toute question concernant l'interprétation et l'application de la Convention.

2 La Conférence des Parties exerce les missions prévues au paragraphe 1.a en utilisant les résumés publics disponibles du Comité d'experts restreint sur l'évaluation des mesures anti-blanchiment (Moneyval) (pour les Etats membres de Moneyval) et ceux du GAFI (pour les Etats membres du GAFI), complétés, le cas échéant, par des questionnaires d'auto évaluation périodiques. La procédure d'évaluation portera uniquement sur des domaines couverts par cette Convention qui ne sont pas déjà couverts par d'autres normes internationales, pour lesquelles des évaluations mutuelles sont réalisées par le GAFI et Moneyval.

3 Si la Conférence des Parties estime qu'elle a besoin d'informations complémentaires pour mener à bien ses missions, elle consulte la Partie concernée en s'appuyant, si elle en décide ainsi, sur les mécanismes et les procédures de Moneyval. La Partie concernée communique ensuite ses éléments de réponse à la Conférence des Parties. Sur la base de ces éléments, la Conférence des Parties détermine s'il convient de réaliser une évaluation plus approfondie de la situation de la Partie concernée. Ceci peut, mais ne doit pas nécessairement inclure des visites sur place par une équipe d'évaluation.

4 En cas de différend entre les Parties sur l'interprétation ou l'application de la Convention, les Parties s'efforceront de parvenir à un règlement du différend par la négociation ou tout autre moyen pacifique de leur choix, y compris la soumission du différend à la Conférence des Parties, à un tribunal arbitral qui prendra des décisions qui lieront les Parties au différend, ou à la Cour internationale de justice, selon un accord commun par les Parties concernées.

5 La Conférence des Parties adopte ses propres règles de procédure.

6 Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe convoque la Conférence des Parties au plus tard un an après l'entrée en vigueur de la Convention. Des réunions périodiques sont ensuite tenues conformément aux règles de procédure adoptées par la Conférence des Parties.

Chapitre VII – Dispositions finales

Article 49 – Signature et entrée en vigueur

1 La Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe, de la Communauté européenne et des Etats non membres qui ont participé à son élaboration. Ces Etats ou la Communauté européenne peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

a signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou

b signature, sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2 Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3 La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle six signataires, dont au moins quatre Etats membres du Conseil de l'Europe, auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention, conformément aux dispositions du paragraphe 1.

4 Pour tout Signataire qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de l'expression de son consentement à être lié par la Convention conformément aux dispositions du paragraphe 1.

5 Aucune Partie à la Convention de 1990 ne peut ratifier, accepter ou approuver la présente Convention sans se considérer liée au moins par les dispositions correspondant aux dispositions de la Convention de 1990, auxquelles elle est liée.

6 Dès l'entrée en vigueur de la Convention, les Parties à cette Convention, qui sont également Parties à la Convention de 1990 :

a appliqueront les dispositions de cette Convention dans leurs relations mutuelles ;

b continueront à appliquer les dispositions de la Convention de 1990 dans leurs relations avec d'autres Parties à ladite Convention, qui ne sont pas Parties à cette Convention.

Article 50 – Adhésion à la Convention

1 Après l'entrée en vigueur de cette Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra, après avoir consulté les Parties à la Convention, inviter tout Etat non membre du Conseil à adhérer à la présente Convention par une décision prise à la majorité prévue à l'article 20.d du Statut du Conseil de l'Europe et à l'unanimité des représentants des Parties ayant le droit de siéger au Comité.

2 Pour tout Etat adhérent, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 51 – Application territoriale

1 Tout Etat ou le Communauté européenne pourra, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la Convention.

2 Toute Partie pourra, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de cette Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3 Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 52 – Relations avec d'autres conventions et accords

1 Cette Convention ne porte pas atteinte aux droits et obligations des Parties découlant d'instruments internationaux multilatéraux concernant des questions particulières.

2 Les Parties à la présente Convention pourront conclure entre elles des accords bilatéraux ou multilatéraux relatifs aux questions réglées par la présente Convention, aux fins de compléter ou de renforcer les dispositions de celle-ci ou pour faciliter l'application des principes qu'elle consacre.

3 Lorsque deux Parties ou plus ont déjà conclu un accord ou un traité sur un sujet couvert par la présente Convention, ou lorsqu'elles ont établi d'une autre manière leurs relations sur ce sujet, elles auront la faculté d'appliquer ledit accord, traité ou arrangement au lieu de la Convention, si cela facilite la coopération internationale.

4 Les Parties qui sont membres de l'Union européenne appliquent, dans leurs relations mutuelles, les règles de la Communauté et de l'Union européenne dans la mesure où il existe des règles de la Communauté ou de l'Union européenne régissant le sujet particulier concerné et applicables au cas d'espèce, sans préjudice de l'objet et du but de la présente Convention et sans préjudice de son entière application à l'égard des autres Parties.

Article 53 – Déclaration et réserves

1 Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, formuler une ou plusieurs des déclarations prévues aux articles 3, paragraphe 2 ; 9, paragraphe 4 ; 17, paragraphe 5 ; 24, paragraphe 3; 31, paragraphe 2 ; 35, paragraphes 1 et 3; et 42, paragraphe 2.

2 Tout Etat ou la Communauté européenne peut également, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, déclarer qu'il n'appliquera pas, en tout ou en partie, les

dispositions des articles 7, paragraphe 2, alinéa c ; 9, paragraphe 6 ; 46, paragraphe 5 ; et 47.

3 Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer la manière dont il ou elle appliquera les articles 17 et 19 de cette Convention, eu égard notamment aux accords internationaux applicables dans le domaine de la coopération internationale en matière pénale. Il ou elle notifiera tout changement de cette information au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

4 Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer :

a qu'il ou elle n'appliquera pas l'article 3, paragraphe 4 ; ou

b qu'il ou elle appliquera l'article 3, paragraphe 4 seulement en partie ; ou

c la manière dont il ou elle appliquera l'article 3, paragraphe 4.

Il ou elle notifiera tout changement de cette information au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

5 Aucune autre réserve n'est admise.

6 Toute Partie qui a formulé une réserve en vertu de cet article peut la retirer en tout ou en Partie, en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet à la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

7 La Partie qui a formulé une réserve au sujet d'une disposition de la Convention ne peut prétendre à l'application de cette disposition par une autre Partie; elle peut, si la réserve est Partielle ou conditionnelle, prétendre à l'application de cette disposition dans la mesure où elle l'a acceptée.

Article 54 – Amendements

1 Des amendements à la Convention peuvent être proposés par chaque Partie et toute proposition sera communiquée par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe aux Etats membres du Conseil de l'Europe, à la Communauté européenne et à chaque Etat non membre qui a adhéré ou a été invité à adhérer à la présente Convention conformément aux dispositions de l'article 50.

2 Tout amendement proposé par une Partie est communiqué au Comité européen pour les problèmes criminels (CDPC) qui soumet au Comité des Ministres son avis sur l'amendement proposé.

3 Le Comité des Ministres examine l'amendement proposé et l'avis soumis par le CDPC, et peut adopter l'amendement à la majorité prévue à l'article 20.d du Statut du Conseil de l'Europe.

4 Le texte de tout amendement adopté par le Comité des Ministres conformément au paragraphe 3 du présent article est transmis aux Parties pour acceptation.

5 Tout amendement adopté conformément au paragraphe 3 du présent article entrera en vigueur le trentième jour après que toutes les Parties auront informé le Secrétaire Général qu'elles l'ont accepté.

6 Afin d'actualiser les catégories infractions mentionnés à l'annexe, ainsi que d'amender l'article 13, des amendements peuvent être proposés par toute Partie ou par le Comité des Ministres. Ils sont communiqués par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe aux Parties.

7 Après avoir consulté les Parties qui ne sont pas membres du Conseil de l'Europe et si nécessaire le CDPC, le Comité des Ministres peut adopter un amendement proposé en conformité avec le paragraphe 6 à la majorité prévue à l'article 20.d du Statut du Conseil de l'Europe. Cet amendement entrera en vigueur à l'expiration d'une période d'un an à compter de la date à laquelle il aura été transmis aux Parties. Pendant ce délai, toute Partie pourra notifier au Secrétaire Général une objection à l'entrée en vigueur de l'amendement à son égard.

8 Si un tiers des Parties a notifié au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe une objection à l'entrée en vigueur de l'amendement, celui-ci n'entre pas en vigueur.

9 Si moins d'un tiers des Parties a notifié une objection, l'amendement entre en vigueur pour les Etats contractants qui n'ont pas formulé d'objection.

10 Lorsqu'un amendement est entré en vigueur conformément aux paragraphes 6 à 9 du présent article et qu'une Partie a formulé une objection à cet amendement, celui-ci entrera en vigueur à l'égard de cette Partie le premier jour du mois suivant la date à laquelle elle aura notifié son acceptation au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Toute Partie qui a formulé une objection peut la retirer à tout moment en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

11 Si un amendement a été adopté par le Comité des Ministres, un Etat ou la Communauté européenne ne peut pas exprimer son consentement à être lié par la Convention sans avoir accepté, en même temps, les amendements.

Article 55 – Dénonciation

1 Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2 La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

3 Toutefois, la Convention continue de s'appliquer à l'exécution, en vertu de l'article 23, d'une confiscation demandée conformément à ses dispositions avant que la dénonciation ne prenne effet.

Article 56 – Notifications

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe, à la Communauté européenne, aux Etats non membres qui ont participé à l'élaboration de cette Convention, à tout Etat invité à adhérer à celle-ci et à toute Partie à la Convention:

a toute signature;

b le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;

c toute date d'entrée en vigueur de la Convention conformément à ses articles 49 et 50;

d toute déclaration ou réserve en vertu de l'article 53;

e tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Varsovie, le 16 mai 2005, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, à la Communauté européenne, aux Etats non membres qui ont participé à l'élaboration de cette Convention et à tout Etat invité à adhérer à celle-ci.

Annexe

a La participation à un groupe criminel organisé ;

b le terrorisme, y compris le financement du terrorisme ;

c la traite d'êtres humains et le trafic illicite de migrants ;

d l'exploitation sexuelle, y compris celle des enfants ;

e le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes ;

f le trafic d'armes ;

g le trafic illicite de biens volés et autres biens;

h la corruption ;

i la fraude et l'escroquerie;

j la contrefaçon de monnaie ;

k la contrefaçon et le piratage de produits ;

l les crimes et les délits contre l'environnement ;

m les meurtres et les blessures corporelles graves ;

n l'enlèvement, la séquestration et la prise d'otages ;

o le vol ;

p la contrebande (y compris relativement aux taxes et droits de douane et d'accise) ;

q infractions fiscales pénales (liées aux impôts directs et indirects) ;

r l'extorsion ;

s le faux ;

t la piraterie ;

u les délits d'initiés et la manipulation de marchés boursiers.

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Νομιμοποίηση Εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, την Έρευνα, την Κατάσχεση και τη Δήμευση των Προϊόντων Εγκλήματος και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Βαρσοβία, 16.5.2005

Η Συνθήκη της Λισαβόνας η οποία τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009. Συνεπώς, από την ημερομηνία εκείνη κάθε αναφορά στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα νοείται ως αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προοίμιο

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι άλλοι Υπογράφοντες την παρούσα,

Θεωρώντας ότι στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του,

Πεπεισμένοι για την ανάγκη να ακολουθηθεί μια κοινή ποινική πολιτική που θα στοχεύει στην προστασία της κοινωνίας,

Θεωρώντας ότι η πάλη κατά του σοβαρού εγκλήματος, που έχει γίνει ένα αυξανόμενο διεθνές πρόβλημα, απαιτεί τη χρήση σύγχρονων και αποτελεσματικών μεθόδων σε διεθνή κλίμακα,

Θεωρώντας ότι μια από αυτές τις μεθόδους συνίσταται στη στέρηση των εγκληματιών από τα προϊόντα και τα όργανα του εγκλήματος,

Θεωρώντας ότι για την επίτευξη αυτού του στόχου πρέπει επίσης να καθιερωθεί ένα λειτουργικό σύστημα διεθνούς συνεργασίας,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, την έρευνα, τη κατάσχεση και τη δήμευση προϊόντων εγκλήματος (ETS αριθ. 141 - εφεξής αποκαλούμενη «Σύμβαση του 1990»),

Αναφερόμενοι επίσης στο Ψήφισμα 1373 (2001) σχετικά με τις απειλές της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας που προκαλούνται από τρομοκρατικές πράξεις, το οποίο υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 28 Σεπτεμβρίου 2001 και ιδιαίτερα την παράγραφό 3.δ.,

Αναφερόμενοι στη Διεθνή Σύμβαση για την Καταστολή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 9 Δεκεμβρίου 1999 και, ιδιαίτερα, στα άρθρα 2 και 4, τα οποία υποχρεώνουν τα Συμβαλλόμενα Κράτη να αναγνωρίσουν τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ως ποινικό αδίκημα,

Πεπεισμένοι για την αναγκαιότητα να ληφθούν άμεσα μέτρα για να επικυρωθεί και να εφαρμοστεί πλήρως η Διεθνής Σύμβαση για την Καταστολή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που αναφέρεται πιο πάνω,

Συμφωνήσαν τα εξής:

Κεφάλαιο I - Χρήση των όρων

Άρθρο 1 - Χρήση των όρων

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης:

α. «προϊόντα» νοούνται οποιοδήποτε οικονομικά πλεονεκτήματα προερχόμενα ή αποκτηθέντα, άμεσα ή έμμεσα, από ποινικά αδικήματα. Τα εν λόγω πλεονεκτήματα είναι δυνατόν να συνίστανται σε οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, όπως αυτό καθορίζεται στην υποπαρ. β αυτού του άρθρου,

β. «περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε περιγραφής, υλικής ή άυλης, κινητής ή ακίνητης καθώς και νόμιμοι τίτλοι και έγγραφα που αποδεικνύουν τίτλο ή συμφέρον επί αυτών των περιουσιακών στοιχείων,

γ. «όργανα» νοούνται οποιοδήποτε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, με οποιονδήποτε τρόπο, εν όλω ή εν μέρει, για τη διάπραξη μιας ή περισσότερων αξιόποινων πράξεων

δ. «δήμευση» νοείται ποινή ή μέτρο, που επιβάλλεται από δικαστήριο, έπειτα από δίκη για ποινικό αδίκημα ή αδικήματα, η οποία κατέληξε στην οριστική αποστέρηση περιουσίας,

ε. «βασικό αδίκημα» νοείται οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, συνεπεία του οποίου παρήχθησαν προϊόντα που μπορούν να γίνουν αντικείμενο του αδικήματος, που περιγράφεται στο άρθρο 9 της Σύμβασης,

στ. «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών» (εφεξής αναφερόμενη ως «ΜΧΠ») νοείται μια κεντρική, εθνική υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη λήψη (και,

όπου επιτρέπεται, την αίτηση), την ανάλυση και τη διάδοση στις αρμόδιες αρχές, αποκαλύψεων οικονομικών πληροφοριών,

i. που αφορούν ύποπτα προϊόντα και πιθανή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή

ii. που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία ή κανονισμούς,

προκειμένου να καταπολεμηθεί η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

ζ. «δέσμευση» ή «κατάσχεση» νοείται η προσωρινή απαγόρευση μεταφοράς, καταστροφής, μετατροπής, διάθεσης ή μετακίνησης περιουσιακών στοιχείων ή η προσωρινή ανάληψη της φύλαξης ή του έλεγχου περιουσιακών στοιχείων, επί τη βάσει απόφασης που έχει εκδοθεί από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή

η. «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» νοούνται οι πράξεις που καθορίζονται στο άρθρο 2 της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που αναφέρεται ανωτέρω.

Κεφάλαιο II - Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Άρθρο 2 - Εφαρμογή της Σύμβασης αναφορικά με την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θεσπίζει τα αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να καταστήσει δυνατή την εφαρμογή των διατάξεων που περιλαμβάνονται στα Κεφάλαια III, IV και V αυτής της Σύμβασης για την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Ειδικότερα, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα εξασφαλίσει ότι είναι σε θέση να ερευνά, εντοπίζει, προσδιορίζει, δεσμεύει, κατάσχει και δημεύει περιουσιακά στοιχεία, νόμιμης ή μη προέλευσης, που έχουν χρησιμοποιηθεί ή που έχουν διατεθεί για να χρησιμοποιηθούν με οποιαδήποτε μέσο, εν όλω ή εν μέρει, για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή προϊόντα αυτού του αδικήματος, και να συνεργάζεται για αυτό τον σκοπό στη μεγαλύτερη δυνατή εμβέλεια.

Κεφάλαιο III - Μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο

Υποκεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις

Άρθρο 3 - Μέτρα δήμευσης

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να καταστήσει δυνατή την δήμευση των οργάνων και των προϊόντων ή των περιουσιακών στοιχείων, σε αξία αντίστοιχη αυτών των προϊόντων και παράνομων περιουσιακών στοιχείων.

2. Δεδομένου ότι η παρ. 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται στη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και στις κατηγορίες αδικημάτων του παραρτήματος της Σύμβασης, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επίσημου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με μια δήλωση απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι η παρ. 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται.

α. μόνο στο βαθμό που το αδίκημα τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας μέγιστης διάρκειας άνω του έτους. Εντούτοις, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να προβεί σε μια δήλωση σχετικά με αυτή τη διάταξη για τη δήμευση των προϊόντων από φορολογικά αδικήματα, με αποκλειστικό σκοπό να καταστήσει δυνατή τη δήμευση τέτοιων προϊόντων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και μέσω διεθνούς/ διασυνοριακής συνεργασίας, στο πλαίσιο της εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας περί είσπραξης φόρων και/ή

β. μόνο σε λίστα συγκεκριμένων αδικημάτων.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να προβλέψουν την υποχρεωτική δήμευση, αναφορικά με τα αδικήματα που υπόκεινται σε καθεστώς δήμευσης. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν συγκεκριμένα να συμπεριλάβουν σε αυτήν τη διάταξη τα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της διακίνησης ναρκωτικών, της εμπορίας ανθρώπων και οποιοδήποτε άλλο σοβαρό αδίκημα.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου, στις περιπτώσεις σοβαρού αδικήματος ή σοβαρών αδικημάτων όπως καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο, να απαιτείται από τον δράστη να καταδεικνύει την προέλευση των φερόμενων ως προϊόντων εγκλήματος ή άλλων υποκείμενων σε δήμευση περιουσιακών στοιχείων, εφόσον αυτή η απαίτηση συμβαδίζει με τις αρχές του εσωτερικού του δικαίου.

Άρθρο 4 - Ανακριτικά και προσωρινά μέτρα

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να μπορεί ταχύτατα να προσδιορίζει, εντοπίζει, δεσμεύει ή κατάσχει περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το Άρθρο 3, ούτως ώστε να διευκολυνθεί στην συνέχεια η επιβολή της δήμευσης.

Άρθρο 5 – Δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα θεσπίζει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα μέτρα δέσμευσης, κατάσχεσης και δήμευσης συμπεριλαμβάνουν επίσης:

α. περιουσιακά στοιχεία, στα οποία έχουν μετασχηματιστεί ή μετατραπεί τα προϊόντα

β. περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από νόμιμες πηγές, εφόσον τα προϊόντα έχουν αναμιχθεί, εν όλω ή εν μέρει, με τέτοια περιουσιακά στοιχεία, μέχρι της εκτιμώμενης αξίας των αναμιχθέντων προϊόντων

γ. εισόδημα ή άλλα οφέλη που απορρέουν από τα προϊόντα, από τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία τα προϊόντα του εγκλήματος έχουν μετασχηματιστεί ή μετατραπεί ή από τα περιουσιακά στοιχεία με τα οποία τα προϊόντα του εγκλήματος έχουν αναμιχθεί, μέχρι την εκτιμώμενη αξία των αναμιχθέντων προϊόντων, με τον ίδιο τρόπο και στην ίδια έκταση με τα προϊόντα.

Άρθρο 6 - Διαχείριση των δεσμευμένων ή κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει τη σωστή διαχείριση των δεσμευμένων ή κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 7 - Ανακριτικές αρμοδιότητες και τεχνικές

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να εξουσιοδοτήσει τις Δικαστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές να διατάσσουν την παράδοση ή κατάσχεση τραπεζικών, οικονομικών ή εμπορικών αρχείων, προκειμένου να διεξάγονται οι ενέργειες που αναφέρονται στα Άρθρα 3, 4 και 5. Κανένα Συμβαλλόμενο Μέρος δεν θα αρνείται να ενεργήσει σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, επικαλούμενο το τραπεζικό απόρρητο.

2. Χωρίς επιφύλαξη ως προς την παρ. 1, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να μπορεί:

α. να καθορίζει αν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι κάτοχος ή δικαιούχος ενός ή περισσότερων λογαριασμών, οποιασδήποτε φύσης, σε οποιαδήποτε τράπεζα που βρίσκεται στην επικράτειά του και, στην περίπτωση αυτή, να λαμβάνει όλες τις λεπτομέρειες των προσδιορισμένων λογαριασμών.

β. να λαμβάνει τα στοιχεία των συγκεκριμένων τραπεζικών λογαριασμών και των τραπεζικών πράξεων που έχουν διενεργηθεί κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου, μέσω ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων και των στοιχείων οποιουδήποτε αποστέλλοντος ή λαμβάνοντος λογαριασμού

γ. να παρακολουθεί, κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου, τις τραπεζικές πράξεις που διενεργούνται μέσω ενός ή περισσότερων προσδιορισμένων/ λογαριασμών και,

δ. να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες δεν αποκαλύπτουν στον ενδιαφερόμενο πελάτη της τράπεζας ή σε άλλα τρίτα πρόσωπα ότι έχουν αναζητηθεί ή ληφθεί πληροφορίες σύμφωνα με τα εδάφια α, β ή γ ή ότι διεξάγεται έρευνα.

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα εξετάσουν την επέκταση αυτής της διάταξης στους λογαριασμούς που τηρούνται σε μη τραπεζικά χρηματοοικονομικά ιδρύματα.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα εξετάσει την θέσπιση/υιοθέτηση των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων, προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη χρήση ειδικών ανακριτικών τεχνικών, οι οποίες θα διευκολύνουν τον προσδιορισμό και τον εντοπισμό των προϊόντων και τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων που σχετίζονται με αυτά, όπως η παρακολούθηση, η υποκλοπή τηλεπικοινωνιών, η πρόσβαση σε συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και η εντολή παράδοσης συγκεκριμένων εγγράφων.

Άρθρο 8 - Ένδικα μέσα

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται από τα μέτρα, σύμφωνα με τα Άρθρα 3, 4 και 5 και όποιες σχετικές σε αυτή την παρ. διατάξεις, θα έχουν στην διάθεση τους αποτελεσματικά ένδικα μέσα προκειμένου να διαφυλάξουν τα δικαιώματά τους.

Άρθρο 9 – Αδικήματα σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο να στοιχειοθετηθούν ως αδικήματα, όταν διαπράττονται με δόλο:

α. η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες της δραστηριότητάς του

β. η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της πραγματικής φύσης, προέλευσης, θέσης, διάθεσης, διακίνησης, σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας των περιουσιακών στοιχείων,

εφόσον προκύπτει γνώση του ότι τα περιουσιακά στοιχεία αυτά είναι προϊόντα και, σύμφωνα με τις συνταγματικές αρχές και τις βασικές αρχές του νομικού του συστήματός

γ. η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσιακών στοιχείων, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης ότι τα περιουσιακά στοιχεία αυτά αποτελούσαν προϊόντα

δ. η συμμετοχή, η σύσταση οργάνωσης ή η συνωμοσία για την διάπραξη, η απόπειρα διάπραξης και η συνδρομή στην διάπραξη, η υποκίνηση, διευκόλυνση και παροχή συμβουλών για τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που στοιχειοθετούνται σύμφωνα με αυτό το άρθρο.

2. Για τους σκοπούς της εκτέλεσης ή εφαρμογής της παρ. 1 αυτού του άρθρου:

α. δεν θα έχει σημασία αν το βασικό αδίκημα υπόκειται στην δικαιοδοσία των ποινικών δικαστηρίων του Συμβαλλόμενου Μέρους

β. μπορεί να προβλεφθεί ότι τα αδικήματα που αναφέρονται σε εκείνη την παρ. δεν αποδίδονται στα πρόσωπα που διέπραξαν το βασικό αδίκημα

γ. η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχείο ενός αδικήματος που αναφέρεται σε εκείνη την παρ. μπορούν να συνάγονται από τα πραγματικά περιστατικά

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να προβλέψει ως αδικήματα, βάσει του εσωτερικού του δικαίου, όλες ή μερικές από τις πράξεις που αναφέρονται στην παρ. 1 αυτού του άρθρου, σε μία ή και στις δύο από τις ακόλουθες περιπτώσεις όπου ο δράστης

α. υποψιάστηκε ότι τα περιουσιακά στοιχεία ήταν προϊόντα,

β. όφειλε να έχει υποθέσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία ήταν προϊόντα.

4. Υπό τον όρο ότι η παρ. 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται στις κατηγορίες βασικών αδικημάτων που αναφέρονται στο Παράρτημα της Σύμβασης, κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επίσημου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με μια

δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι η παρ. 1 αυτού του άρθρου τυγχάνει εφαρμογής:

α. μόνο στο βαθμό που το βασικό αδίκημα τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας μέγιστης διάρκειας άνω του έτους ή για εκείνα τα Συμβαλλόμενα Μέρη που έχουν ένα ελάχιστο κατώτατο όριο για τα αδικήματα στο νομικό σύστημά τους, στο βαθμό που το αδίκημα τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας διάρκειας τουλάχιστον άνω των έξι μηνών ή/και

β. μόνο αν εντάσσεται το βασικό αδίκημα σε ειδική λίστα συγκεκριμένων βασικών αδικημάτων ή/και

γ. σε συγκεκριμένη κατηγορία σοβαρών αδικημάτων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του Συμβαλλόμενου Μέρους.

5. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι μια προγενέστερη ή ταυτόχρονη καταδίκη για το βασικό αδίκημα δεν αποτελεί προϋπόθεση, για μια καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

6. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι μια καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με αυτό το άρθρο είναι δυνατή, όπου αποδεικνύεται ότι τα περιουσιακά στοιχεία, που αποτελούν αντικείμενο της παρ. 1.α ή β αυτού του άρθρου, προήλθαν από κάποιο βασικό αδίκημα, χωρίς να είναι απαραίτητο να στοιχειοθετηθεί συγκεκριμένο αδίκημα.

7. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι τα βασικά αδικήματα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες επεκτείνονται και σε συμπεριφορές που έλαβαν χώρα σε άλλο Κράτος, οι οποίες στοιχειοθετούν αδικήματα σε εκείνο το Κράτος και οι οποίες θα στοιχειοθετούσαν βασικό αδίκημα, αν είχαν λάβει χώρα στο εσωτερικό του. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να ορίσει ότι μόνη προϋπόθεση είναι η συμπεριφορά να στοιχειοθετεί βασικό αδίκημα στο εσωτερικό του.

Άρθρο 10 - Εταιρική ευθύνη

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για τα ποινικά αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες που προβλέπονται σε αυτή τη Σύμβαση, τα οποία διαπράχθηκαν προς όφελός τους από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως τμήμα ενός οργάνου του νομικού προσώπου, το οποίο κατέχει μια διευθυντική θέση εντός του νομικού προσώπου, βάσει:

α. της εξουσίας αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου ή

β. της εξουσίας λήψης αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου ή

γ. της εξουσίας άσκησης ελέγχου στο νομικό πρόσωπο, όπως και για τη συμμετοχή ενός τέτοιου φυσικού προσώπου ως συνεργού ή ηθικού αυτουργού στα προαναφερθέντα αδικήματα.

2. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέφθηκαν ήδη στην παρ. 1, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο, όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από ένα φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 έχει καταστήσει πιθανή τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρ. 1, προς όφελος εκείνου του νομικού προσώπου, από ένα φυσικό πρόσωπο που είναι υπό την εξουσία του.

3. Η ευθύνη ενός νομικού προσώπου, σύμφωνα με αυτό το άρθρο, δεν θα αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των φυσικών πρόσωπων που είναι δράστες, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί, των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρ. 1.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι τα νομικά πρόσωπα που θεωρούνται υπεύθυνα, σύμφωνα με αυτό το άρθρο, υπόκεινται σε αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές ή μη-ποινικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων και των χρηματικών κυρώσεων.

Άρθρο 11 - Προηγούμενες αποφάσεις

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη, κατά τον καθορισμό της ποινής, οριστικές αποφάσεις κατά ενός φυσικού ή νομικού πρόσωπου, που έχουν ληφθεί από έτερο Συμβαλλόμενο Μέρος, σε σχέση με τα αδικήματα που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

Υποκεφάλαιο 2 - Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ) και πρόληψη

Άρθρο 12 - Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ)

1.Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να ιδρύσει μια μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, όπως καθορίζεται στην παρούσα Σύμβαση.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών του έχει εγκαίρως πρόσβαση, άμεσα ή έμμεσα, στις οικονομικές, διοικητικές και αστυνομικές πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εκτελέσει ορθά τις λειτουργίες της, συμπεριλαμβανομένης και της ανάλυσης εκθέσεων ύποπτων συναλλαγών.

Άρθρο 13 - Μέτρα πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να δημιουργήσει ένα περιεκτικό εσωτερικό ρυθμιστικό και εποπτικό ή ελεγκτικό καθεστώς για να αποτρέψει τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανόμενων ιδιαιτέρως των συστάσεων που υιοθετούνται από την Ομάδα Δράσης Οικονομικών Πράξεων σχετικά με το Ξέπλυμα Χρήματος (FATF).

2. Από αυτή την άποψη, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει, συγκεκριμένα, αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να:

α. απαιτεί από νομικά και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε δραστηριότητες που είναι ιδιαιτέρως πιθανό να χρησιμοποιούνται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και σχετικά με αυτές τις δραστηριότητες:

i. να εξακριβώνουν και να ελέγχουν την ταυτότητα των πελατών τους και, ενδεχομένως, των πραγματικών δικαιούχων και να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας στην επαγγελματική αυτή σχέση, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου

ii. να αναφέρουν υπόνοιες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όπου απαιτείται προστασία

iii. να λαμβάνουν υποστηρικτικά μέτρα, όπως η τήρηση αρχείων σχετικά με τους πελάτες και τις συναλλαγές τους, την κατάρτιση του προσωπικού και την καθιέρωση εσωτερικών κανονισμών και διαδικασιών και, αν κριθεί σκόπιμο, προσαρμοσμένα στο μέγεθος και τη φύση της επιχείρησής:

β. να απαγορεύουν, ανάλογα με την περίπτωση, στα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο α, να αποκαλύπτουν ότι έχει πραγματοποιηθεί μια αναφορά ύποπτης συναλλαγής ή σχετικές πληροφορίες έχουν υποβληθεί ή ότι πραγματοποιείται έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή μπορεί να πραγματοποιηθεί

γ. να διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο α υπόκεινται σε αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου και, όπου είναι εφαρμόσιμο, συστήματα εποπτείας, με σκοπό να διασφαλιστεί η συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όπου κρίνεται σκόπιμο, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου

3. Ενόψει των ανωτέρω, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετήσει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να ανιχνεύσει τη σημαντική διασυνοριακή μεταφορά μετρητών και των αντίστοιχων διαπραγματεύσιμων αξιόγραφων.

Άρθρο 14 - Αναβολή των εσωτερικών ύποπτων συναλλαγών

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετεί τέτοια νομοθετικά και άλλα μέτρα, όπως μπορεί να είναι απαραίτητο, προκειμένου να επιτρέψει την ανάληψη άμεσων

ενεργειών από τη ΜΧΠ ή, ανάλογα με την περίπτωση, από οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή ή σώμα, όταν υπάρχει υποψία ότι μια συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, προκειμένου να αναστείλει ή να αρνηθεί τη συγκατάθεση σε μια συναλλαγή που προχωρά, για να αναλυθεί η συναλλαγή και να επιβεβαιωθεί η υποψία. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να περιορίσει ένα τέτοιο μέτρο στις περιπτώσεις όπου έχει υποβληθεί μια αναφορά ύποπτης συναλλαγής. Η μέγιστη διάρκεια οποιασδήποτε αναστολής ή άρνησης συγκατάθεσης σε μια συναλλαγή υπόκειται στις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

Κεφάλαιο IV - Διεθνής συνεργασία

Υποκεφάλαιο 1 - Αρχές της διεθνούς συνεργασίας

Άρθρο 15 - Γενικές αρχές και μέτρα για τη διεθνή συνεργασία

1.Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται αμοιβαία το ένα με το άλλο, στην ευρύτερη δυνατή έκταση, για τους σκοπούς των ερευνών και των διαδικασιών που στοχεύουν στη δήμευση οργάνων και προϊόντων.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετεί τέτοια νομοθετικά ή άλλα μέτρα, που μπορεί να είναι απαραίτητα, προκειμένου να του επιτρέψουν να συμμορφωθεί, υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτό το κεφάλαιο, με αιτήματα:

α. για δήμευση συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύουν προϊόντα ή όργανα, καθώς επίσης και για την δήμευση προϊόντων που συνίστανται σε μια απαίτηση καταβολής ενός χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των προϊόντων

β. για ερευνητική συνδρομή και προσωρινά μέτρα, για κάθε μορφή δήμευσης που αναφέρεται στο ανωτέρω εδάφιο α.

3. Η ερευνητική συνδρομή και τα προσωρινά μέτρα που επιδιώκονται στην παρ. 2.β θα διεξάγονται όπως επιτρέπεται και σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους. Όπου το αίτημα σχετικά με ένα από αυτά τα μέτρα διευκρινίζει τις διατυπώσεις ή διαδικασίες που είναι απαραίτητες βάσει του

δικαίου του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, ακόμα και αν αυτές είναι άγνωστες στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, το τελευταίο θα συμμορφώνεται με τέτοια αιτήματα, στην έκταση που η επιδιωκόμενη δράση δεν είναι αντίθετη προς τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετεί τέτοια νομοθετικά ή άλλα μέτρα, που μπορεί να είναι απαραίτητα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα αιτήματα που προέρχονται από άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη για τον προσδιορισμό, την επισήμανση, τη δέσμευση ή κατάσχεση προϊόντων και οργάνων, θα λαμβάνουν την ίδια προτεραιότητα, όπως εκείνα που υποβάλλονται στα πλαίσια των εσωτερικών διαδικασιών.

Υποκεφάλαιο 2 – Ερευνητική συνδρομή

Άρθρο 16 - Υποχρέωση συνδρομής

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα παρέχουν το ένα στο άλλο, κατόπιν αιτήσεως, το ευρύτερο δυνατό μέτρο συνδρομής στον προσδιορισμό και την επισήμανση των οργάνων, των προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε δήμευση. Τέτοια συνδρομή θα περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέτρο παρέχει και διασφαλίζει τα αποδεικτικά στοιχεία, ως προς την ύπαρξη, τη θέση ή τη μετακίνηση, τη φύση, το νομικό καθεστώς ή την αξία των προαναφερθέντων περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 17 - Αιτήματα πληροφόρησης για τραπεζικούς λογαριασμούς

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτό το άρθρο, θα λαμβάνει τα μέτρα που είναι απαραίτητα προκειμένου να προσδιορίσει, σε απάντηση ενός αιτήματος που στέλνεται από ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που αποτελεί το υποκείμενο μιας ποινικής έρευνας, έχει ή ελέγχει έναν ή περισσότερους λογαριασμούς, οποιασδήποτε φύσης, σε οποιαδήποτε τράπεζα βρίσκεται στο επικράτειά του και, σε αυτή την περίπτωση, θα παρέχει τα στοιχεία των προσδιορισμένων λογαριασμών.

2. Η υποχρέωση που καθορίζεται σε αυτό το άρθρο θα ισχύει μόνο μέχρι του σημείου που οι πληροφορίες είναι στην κατοχή της τράπεζας που τηρεί το λογαριασμό.

3. Εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 37, το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, στο αίτημα:

α. θα δηλώνει γιατί θεωρεί ότι οι ζητούμενες πληροφορίες είναι πιθανό να είναι ουσιαστικής σημασίας, για τους σκοπούς της ποινικής έρευνας για το αδίκημα

β. θα δηλώνει για ποιους λόγους θεωρεί ότι οι τράπεζες στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος τηρούν το λογαριασμό και θα διευκρινίζει, στην ευρύτερη δυνατή έκταση, ποιες τράπεζες ή/και λογαριασμοί μπορεί να εμπλέκονται και

γ. θα περιλαμβάνει οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες είναι διαθέσιμες, οι οποίες μπορούν να διευκολύνουν την εκτέλεση του αιτήματος.

4. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση ενός τέτοιου αιτήματος από τους ίδιους όρους που εφαρμόζει για τα αιτήματα έρευνας και κατάσχεσης.

5. Κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επίσημου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με μια δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι αυτό το άρθρο ισχύει μόνο για τις κατηγορίες αδικημάτων που διευκρινίζονται στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα αυτής της Σύμβασης.

6. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να επεκτείνουν αυτήν τη διάταξη σε λογαριασμούς που τηρούνται σε μη τραπεζικούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς. Τέτοια επέκταση μπορεί να υπόκειται στην αρχή της αμοιβαιότητας.

Άρθρο 18 - Αιτήματα πληροφόρησης για τραπεζικές συναλλαγές

1. Κατόπιν αιτήσεως από ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα παρέχει τα στοιχεία των καθορισμένων τραπεζικών

λογαριασμών και των τραπεζικών πράξεων που έχουν διενεργηθεί κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου μέσω ενός ή περισσότερων λογαριασμών που διευκρινίζονται στο αίτημα, συμπεριλαμβανομένων και των στοιχείων οποιουδήποτε αποστέλλοντος ή λαμβάνοντος λογαριασμού.

2. Η υποχρέωση που καθορίζεται σε αυτό το άρθρο θα ισχύει μόνο στην έκταση που οι πληροφορίες είναι στην κατοχή της τράπεζας που τηρεί το λογαριασμό.

3. Εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 37, το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα υποδεικνύει στο αίτημά γιατί θεωρεί τις ζητούμενες πληροφορίες σχετικές με το σκοπό της ποινικής έρευνας για το αδίκημα.

4. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση ενός τέτοιου αιτήματος από τους ίδιους όρους που εφαρμόζει για τα αιτήματα έρευνας και κατάσχεσης.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να επεκτείνουν αυτή τη διάταξη σε λογαριασμούς που τηρούνται σε μη τραπεζικούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς. Τέτοια επέκταση μπορεί να υπόκειται στην αρχή της αμοιβαιότητας.

Άρθρο 19 - Αιτήματα για παρακολούθηση τραπεζικών συναλλαγών

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι, κατόπιν αιτήματος ενός άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, είναι σε θέση να παρακολουθεί, κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης περιόδου, τις τραπεζικές πράξεις που διενεργούνται μέσω ενός ή περισσότερων λογαριασμών που διευκρινίζονται στο αίτημα και θα διαβιβάζει τα αποτελέσματα στο αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος.

2. Εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 37, το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα υποδεικνύει στο αίτημά του γιατί θεωρεί τις ζητούμενες πληροφορίες σχετικές με τον σκοπό της ποινικής έρευνας για το αδίκημα.

3. Η απόφαση παρακολούθησης θα λαμβάνεται σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση από τις αρμόδιες αρχές του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, με τον οφειλόμενο σεβασμό στην εθνική νομοθεσία εκείνου του Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. Οι πρακτικές λεπτομέρειες σχετικά με την παρακολούθηση θα συμφωνούνται μεταξύ των αρμόδιων αρχών του αιτούντος και του αιτούμενου Συμβαλλόμενων Μερών.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να επεκτείνουν αυτήν τη διάταξη σε λογαριασμούς που τηρούνται σε μη τραπεζικούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Άρθρο 20 - Αυθόρμητη πληροφόρηση

Χωρίς επιφύλαξη ως προς τις δικές του έρευνες ή διαδικασίες, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, χωρίς προγενέστερο αίτημα, να αποστείλει σε ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος πληροφορίες για όργανα και προϊόντα, όταν θεωρεί ότι η αποκάλυψη μιας τέτοιας πληροφορίας μπορεί να βοηθήσει το λαμβάνον Συμβαλλόμενο Μέρος στην έναρξη ή τη διεξαγωγή των ερευνών ή διαδικασιών ή μπορεί να οδηγήσει σε ένα αίτημα από εκείνο το Συμβαλλόμενο Μέρος, στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου.

Υποκεφάλαιο 3 - Προσωρινά μέτρα

Άρθρο 21 - Υποχρέωση λήψεως προσωρινών μέτρων

1. Κατόπιν αιτήματος ενός άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, το οποίο έχει αρχίσει ποινικές διαδικασίες ή διαδικασίες με σκοπό τη δήμευση, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος θα λαμβάνει τα απαραίτητα προσωρινά μέτρα, όπως η δέσμευση ή η κατάσχεση, προκειμένου να αποτρέψει οποιαδήποτε συναλλαγή, μεταφορά ή διάθεση περιουσιακών στοιχείων τα οποία, σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο ενός αιτήματος για δήμευση ή που μπορεί να είναι τέτοιας φύσης ώστε να ικανοποιήσουν το αίτημα.

2. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει λάβει ένα αίτημα για δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 23, θα λαμβάνει, αν του ζητηθεί, τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1 αυτού του άρθρου για οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία αποτελούν το αντικείμενο του αιτήματος ή μπορούν να είναι τέτοιας φύσης, ώστε να ικανοποιήσουν το αίτημα.

Άρθρο 22 - Εκτέλεση των προσωρινών μέτρων

1. Μετά την εκτέλεση των προσωρινών μέτρων που έχουν ζητηθεί σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21, το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα παρέχει αυθόρμητα και το συντομότερο δυνατόν στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος όλες τις πληροφορίες που μπορούν να αμφισβητήσουν ή να τροποποιήσουν την έκταση αυτών των μέτρων. Το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα παρέχει επίσης χωρίς καθυστέρηση όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες που ζητούνται από το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εφαρμογή και την παρακολούθηση των προσωρινών μέτρων.

2. Πριν άρει οποιοδήποτε προσωρινό μέτρο που λήφθηκε σύμφωνα με αυτό το άρθρο, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, οπουδήποτε αυτό είναι δυνατό, θα δίνει στο αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος μια ευκαιρία να παρουσιάσει τους λόγους του υπέρ της συνέχισης του μέτρου.

Υποκεφάλαιο 4 – Δήμευση

Άρθρο 23 - Υποχρέωση δήμευσης

1. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος, που έχει λάβει ένα αίτημα που υποβλήθηκε από ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος και αφορά την δήμευση οργάνων ή προϊόντων, που βρίσκονται στο επικράτειά του:

α. θα εκτελεί μια απόφαση δήμευσης που εκδόθηκε από ένα δικαστήριο ενός αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, σε σχέση με τέτοια όργανα ή προϊόντα ή

β. θα υποβάλει το αίτημα στις αρμόδιες αρχές του, με σκοπό τη λήψη μιας απόφασης δήμευσης και, αν χορηγηθεί τέτοια απόφαση, θα την εκτελεί.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρ. 1.β αυτού του άρθρου, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος, όποτε είναι απαραίτητο, θα έχει την αρμοδιότητα να ξεκινήσει τις διαδικασίες δήμευσης, βάσει του δικαίου του.

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 αυτού του άρθρου θα ισχύουν επίσης για τη δήμευση που συνίσταται σε μια απαίτηση καταβολής ενός ποσού χρημάτων που αντιστοιχεί στην

αξία των προϊόντων, αν τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία μπορεί να επιβληθεί η δήμευση βρίσκονται στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, κατά την επιβολή της δήμευσης σύμφωνα με την παρ. 1, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, αν η πληρωμή δεν πραγματοποιηθεί, θα υλοποιεί την αξίωση σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία είναι διαθέσιμα για αυτό τον σκοπό.

4. Αν ένα αίτημα δήμευσης αφορά ένα συγκεκριμένο στοιχείο της περιουσίας, τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να επιβάλει την δήμευση υπό μορφή απαίτησης καταβολής ενός ποσού χρημάτων που αντιστοιχεί στην αξία των περιουσιακών στοιχείων.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται στην ευρύτερη δυνατή έκταση, βάσει του εσωτερικού δικαίου τους, με εκείνα τα Συμβαλλόμενα Μέρη τα οποία ζητούν την εκτέλεση μέτρων ισοδύναμων με δήμευση, που οδηγούν σε αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων και τα οποία δεν είναι ποινικές κυρώσεις, στο βαθμό που τέτοια μέτρα διατάσσονται από μια δικαστική αρχή του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους σε σχέση με ένα ποινικό αδίκημα, υπό τον όρο ότι έχει αποδειχθεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν προϊόντα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία κατά την έννοια του Άρθρου 5 αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 24 - Εκτέλεση της δήμευσης

1. Οι διαδικασίες για την επίτευξη και την επιβολή της δήμευσης, σύμφωνα με το άρθρο 23, θα διέπονται από το δίκαιο του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

2. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα δεσμεύεται από τα συμπεράσματα, ως προς τα γεγονότα, στο βαθμό που δηλώνονται σε μια καταδίκη ή δικαστική απόφαση του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους ή στο βαθμό που μια τέτοια καταδίκη ή δικαστική απόφαση βασίζεται εμμέσως σε αυτά.

3. Κάθε κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επίσημου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με μια δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι η παρ. 2 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται

μόνο υπό τον όρο των συνταγματικών αρχών της και των βασικών εννοιών του νομικού συστήματός της.

4. Αν η δήμευση συνίσταται στην απαίτηση καταβολής ενός ποσού χρημάτων, η αρμόδια αρχή του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους θα μετατρέψει το ποσό αυτό στο νόμισμα εκείνου του Συμβαλλόμενου Μέρους, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα ισχύει όταν λαμβάνεται η απόφαση επιβολής της δήμευσης.

5. Στην περίπτωση του άρθρου 23, παρ. 1.α, μόνο το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα έχει το δικαίωμα να αποφασίσει σχετικά με οποιαδήποτε αίτηση αναθεώρησης της απόφασης δήμευσης.

Άρθρο 25 - Δημευθέντα περιουσιακά στοιχεία

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που δημεύονται από ένα Συμβαλλόμενο Μέρος σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 αυτής της Σύμβασης, θα διατίθενται από αυτό το Συμβαλλόμενο Μέρος σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο και τις διοικητικές διαδικασίες του.

2. Όταν ενεργούν κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται από ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 αυτής της Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, στην έκταση που επιτρέπεται από το εσωτερικό τους δίκαιο και αν αυτό ζητηθεί, θα εξετάζουν κατά προτεραιότητα την επιστροφή των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων στο αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, ώστε να μπορεί να δώσει αποζημίωση στα θύματα του εγκλήματος ή να επιστρέψει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους.

3. Όταν ενεργεί κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται από ένα άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 αυτής της Σύμβασης, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να εξετάσει ιδιαίτερα τη σύναψη συμφωνιών ή ρυθμίσεων για τον επιμερισμό με άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη, σε τακτική ή κατά περίπτωση βάση, τέτοιων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο ή τις διοικητικές διαδικασίες του.

Άρθρο 26 - Δικαίωμα εκτέλεσης και μέγιστο ποσό δήμευσης

1. Ένα αίτημα δήμευσης, το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24, δεν έχει επιπτώσεις στο δικαίωμα του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους να επιβάλλει αυτό την απόφαση δήμευσης.

2. Τίποτα σε αυτήν την Σύμβαση δεν θα ερμηνευθεί έτσι ώστε να επιτραπεί να υπερβεί η συνολική αξία της δήμευσης το χρηματικό ποσό που διευκρινίζεται στην απόφαση δήμευσης. Αν ένα Συμβαλλόμενο Μέρος διαπιστώσει ότι αυτό μπορεί να συμβεί, τα ενδιαφερόμενα μέρη θα προσέρχονται σε διαβουλεύσεις για να αποφύγουν μια τέτοια επίπτωση.

Άρθρο 27 - Φυλάκιση σε περίπτωση αδυναμίας εκπληρώσεως

Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος δεν θα επιβάλει φυλάκιση για αδυναμία εκπληρώσεως ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο περιορίζει την ελευθερία ενός προσώπου, ως συνέπεια ενός αιτήματος σύμφωνα με το άρθρο 23, αν το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος έχει προσδιορίσει κάτι τέτοιο στο αίτημα.

Υποκεφάλαιο 5 - Άρνηση και αναβολή συνεργασίας

Άρθρο 28 - Λόγοι άρνησης

1. Η συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου μπορεί να τύχει άρνησης αν:

α. η επιδιωκόμενη δράση θα ήταν αντίθετη προς τις θεμελιώδεις αρχές του νομικού συστήματος του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους ή

β. η εκτέλεση του αιτήματος είναι πιθανό να βλάψει την κυριαρχία, ασφάλεια, δημόσια τάξη ή άλλα ουσιαστικά συμφέροντα του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους ή

γ. κατά τη γνώμη του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, η σημασία της υπόθεσης, την οποία αφορά το αίτημα, δεν δικαιολογεί τη λήψη των επιδιωκόμενων μέτρων ή

δ. το αδίκημα, το οποίο αφορά το αίτημα, είναι ένα φορολογικό αδίκημα, με εξαίρεση τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

ε. το αδίκημα, το οποίο αφορά το αίτημα είναι ένα πολιτικό αδίκημα, με εξαίρεση τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή

στ. το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θεωρεί ότι η συμμόρφωση με την επιδιωκόμενη δράση θα ήταν αντίθετη προς την αρχή του δεδικασμένου (ne bis in idem) ή

ζ. το αδίκημα, το οποίο αφορά το αίτημα, δεν συνιστά αδίκημα βάσει του νόμου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, αν είχε διαπραχθεί στη δικαιοδοσία του. Εντούτοις, αυτός ο λόγος άρνησης ισχύει για την συνεργασία στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 2, μόνο στο βαθμό που η επιδιωκόμενη συνδρομή περιλαμβάνει καταναγκαστικές ενέργειες. Όπου απαιτείται διττό αξιόποινο για συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, η απαίτηση αυτή θα θεωρείται ότι έχει ικανοποιηθεί, ανεξάρτητα από το αν και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη τοποθετούν το αδίκημα στην ίδια κατηγορία αδικημάτων ή ονομάζουν το αδίκημα με την ίδια ορολογία, υπό τον όρο ότι και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη ποινικοποιούν τη συμπεριφορά που περιγράφεται στο αδίκημα.

2. Η συνεργασία στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 2, στο βαθμό που η επιδιωκόμενη συνδρομή περιλαμβάνει καταναγκαστικές ενέργειες και στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 3 αυτού του Κεφαλαίου, μπορεί επίσης να τύχει άρνησης, αν τα επιδιωκόμενα μέτρα δεν θα μπορούσαν να ληφθούν βάσει του εσωτερικού δικαίου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους για τους σκοπούς των ερευνών ή των διαδικασιών, αν είχε υπάρξει μια παρόμοια εσωτερική υπόθεση.

3. Όπου το απαιτεί το δίκαιο του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, η συνεργασία στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 2, στο βαθμό που η επιδιωκόμενη συνδρομή περιλαμβάνει καταναγκαστικές ενέργειες και στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 3 αυτού του Κεφαλαίου, μπορεί επίσης να τύχει άρνησης, αν τα επιδιωκόμενα μέτρα ή οποιαδήποτε άλλα μέτρα έχουν παρόμοια αποτελέσματα, δεν θα επιτρέπονταν βάσει του δικαίου του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους ή, όσον αφορά στις αρμόδιες αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, αν το αίτημα δεν εγκρίνεται είτε από ένα δικαστή είτε από μια άλλη δικαστική αρχή,

συμπεριλαμβανομένων και των εισαγγελέων, τη στιγμή που οποιεσδήποτε από αυτές τις αρχές ενεργούν σε σχέση με ποινικά αδικήματα.

4. Η συνεργασία στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 4 αυτού του Κεφαλαίου μπορεί επίσης να τύχει άρνησης, αν:

α. βάσει του δικαίου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, δεν προβλέπεται δήμευση για τον τύπο αδικήματος, στον οποίο αφορά το αίτημα ή

β. με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του Άρθρου 23, παρ. 3, θα ήταν αντίθετο προς τις αρχές του εσωτερικού δικαίου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά στα όρια της δήμευσης, σε σχέση με τη συνάφεια μεταξύ ενός αδικήματος και:

i. ενός οικονομικού οφέλους, το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί ως προϊόν του ή

ii. περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως όργανά του ή

γ. βάσει του δικαίου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, η δήμευση δεν μπορεί πλέον να επιβληθεί ή να εκτελεσθεί, λόγω παρόδου της προθεσμίας ή

δ. με την επιφύλαξη του άρθρου 23, παρ. 5, το αίτημα δεν αφορά σε μια προηγούμενη καταδίκη ή μια απόφαση δικαστικής φύσης ή μια δήλωση σε μια τέτοια απόφαση ότι ένα αδίκημα ή διάφορα αδικήματα έχουν διαπραχθεί, βάσει των οποίων έχει διαταχθεί ή επιδιώκεται η δήμευση ή

ε. η δήμευση είναι είτε μη εκτελεστή στο αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, είτε υπόκειται ακόμα στα τακτικά ένδικα μέσα ή

στ. το αίτημα αφορά σε μια απόφαση δήμευσης, που εκδόθηκε ερήμην του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται η δήμευση, και σύμφωνα με τη γνώμη του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, οι διαδικασίες που διεξήχθησαν από το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος και οδήγησαν σε μια τέτοια απόφαση δεν

ικανοποιούν τα ελάχιστα δικαιώματα υπεράσπισης που αναγνωρίζονται ως οφειλόμενα σε καθένα κατά του οποίου αποδίδεται μια ποινική κατηγορία.

5. Για τον σκοπό της παρ. 4.στ αυτού του άρθρου, μια απόφαση δεν θεωρείται ότι έχει εκδοθεί ερήμην αν:

α. έχει επικυρωθεί ή έχει εκδοθεί μετά από εναντίωση του ενδιαφερόμενου πρόσωπου ή

β. έχει ασκηθεί έφεση κατά αυτής, υπό τον όρο ότι η έφεση ασκήθηκε από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

6. Όταν εξετάζεται, για τους σκοπούς της παρ. 4.στ αυτού του άρθρου, το αν έχουν ικανοποιηθεί τα ελάχιστα δικαιώματα της υπεράσπισης, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει επιδιώξει εσκεμμένα να αποφύγει τη δικαιοσύνη ή το γεγονός ότι εκείνο το πρόσωπο, που είχε τη δυνατότητα άσκησης ένδικων μέσων κατά της απόφασης που λήφθηκε ερήμην, επέλεξε να μην το κάνει. Το ίδιο θα ισχύει όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, στο οποίο έχει νομίμως επιδοθεί η κλήση για να εμφανιστεί, επέλεξε να μην το κάνει, ούτε να ζητήσει αναβολή.

7. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος δεν θα επικαλείται το τραπεζικό απόρρητο ως λόγο άρνησης οποιασδήποτε συνεργασίας, στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου. Όπου το εσωτερικό δίκαιο του το απαιτεί, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να απαιτήσει ένα αίτημα συνεργασίας, που θα περιελάμβανε την άρση του τραπεζικού απορρήτου, να εγκριθεί είτε από ένα δικαστή είτε από άλλη δικαστική αρχή, συμπεριλαμβανομένων και των εισαγγελέων, αν οποιεσδήποτε από αυτές τις αρχές ενεργούν σε σχέση με ποινικά αδικήματα.

8. Με την επιφύλαξη του λόγου άρνησης που προβλέπεται στην παρ. 1.α αυτού του άρθρου:

α. το γεγονός ότι το πρόσωπο που βρίσκεται υπό ανάκριση ή υπόκειται σε απόφαση δήμευσης από τις αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους είναι νομικό πρόσωπο, δεν θα τυγχάνει επίκλησης από το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο

Μέρος, ως εμπόδιο για παροχή οποιασδήποτε συνεργασίας στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου

β. το γεγονός ότι το φυσικό πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί μια απόφαση δήμευσης προϊόντων έχει αποβιώσει ή το γεγονός ότι ένα νομικό πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί μια απόφαση δήμευσης προϊόντων έχει στη συνέχεια λυθεί, δεν θα τυγχάνει επίκλησης ως εμπόδιο για την παροχή συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 23, παρ. 1.α.

γ. το γεγονός ότι το πρόσωπο που βρίσκεται υπό ανάκριση ή υπόκειται σε μια απόφαση δήμευσης από τις αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, αναφέρεται στο αίτημα ως ο αυτουργός τόσο του σχετικού ποινικού αδικήματος όσο και του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με το Άρθρο 9.2.β αυτής της Σύμβασης, δεν θα τυγχάνει επίκλησης από το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος ως εμπόδιο για παροχή οποιασδήποτε συνεργασίας στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου.

Άρθρο 29 - Αναβολή

Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να αναβάλει τις ενέργειες για ένα αίτημα, αν μια τέτοια ενέργεια θα παρακώλυε τις έρευνες ή τις διαδικασίες από τις αρχές της.

Άρθρο 30 - Μερική ή υπό όρους ικανοποίηση ενός αιτήματος

Πριν αρνηθεί ή αναβάλλει τη συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, όπου απαιτείται, μετά από διαβούλευση με το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, θα εξετάζει αν το αίτημα μπορεί να ικανοποιηθεί μερικώς ή υπό όρους, που αυτό κρίνει απαραίτητους.

Υποκεφάλαιο 6 – Γνωστοποίηση και προστασία των δικαιωμάτων τρίτων

Άρθρο 31 - Γνωστοποίηση των εγγράφων

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα παρέχουν μεταξύ τους το ευρύτερο δυνατό μέτρο αμοιβαίας συνδρομής, στην επίδοση δικαστικών εγγράφων στα πρόσωπα που επηρεάζονται από τα προσωρινά μέτρα και τη δήμευση.

2. Τίποτα σε αυτό το άρθρο δεν προορίζεται να παρεμποδίσει:

α. τη δυνατότητα αποστολής δικαστικών εγγράφων, μέσω της ταχυδρομικής οδού, απευθείας σε πρόσωπα στο εξωτερικό

β. τη δυνατότητα των δικαστικών υπαλλήλων, των ανώτερων υπαλλήλων ή των άλλων αρμόδιων αρχών του Συμβαλλόμενου Μέρους προέλευσης να επιδίδουν δικαστικά έγγραφα απευθείας μέσω των προξενικών αρχών εκείνου του Συμβαλλόμενου Μέρους ή μέσω των δικαστικών υπαλλήλων, των ανώτερων υπαλλήλων ή των άλλων αρμόδιων αρχών του Συμβαλλόμενου Μέρους προορισμού,

εκτός αν το Συμβαλλόμενο Μέρος προορισμού κάνει μια δήλωση περί του αντιθέτου στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

3. Κατά την επίδοση δικαστικών έγγραφων σε πρόσωπα στο εξωτερικό που επηρεάζονται από προσωρινά μέτρα ή αποφάσεις δήμευσης που εκδόθηκαν από το αποστέλλον Συμβαλλόμενο Μέρος, αυτό το Συμβαλλόμενο Μέρος θα προσδιορίζει ποια ένδικα μέσα είναι διαθέσιμα βάσει του δικαίου του σε τέτοια πρόσωπα.

Άρθρο 32 - Αναγνώριση των αποφάσεων τρίτων χωρών

1. Κατά την εξέταση ενός αιτήματος συνεργασίας, στο πλαίσιο των παραγράφων 3 και 4, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα αναγνωρίζει οποιαδήποτε δικαστική απόφαση λαμβάνεται από το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, σχετικά με τα δικαιώματα που διεκδικούνται από τρίτους.

2. Η αναγνώριση μπορεί να απορριφθεί αν:

α. οι τρίτοι δεν είχαν επαρκείς ευκαιρίες να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους ή

β. η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με μια απόφαση που λήφθηκε ήδη στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος σχετικά με το ίδιο θέμα ή

γ. είναι ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους ή

δ. η απόφαση λήφθηκε αντίθετα προς τις διατάξεις, σχετικά με την αποκλειστική αρμοδιότητα που προβλέπεται από το δίκαιο του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

Υποκεφάλαιο 7 - Δικονομικοί και άλλοι γενικοί κανόνες

Άρθρο 33 - Κεντρική αρχή

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υποδείξουν μια κεντρική αρχή ή, αν είναι απαραίτητο, αρχές, οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την αποστολή και την απάντηση των αιτημάτων που υποβάλλονται στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, την εκτέλεση τέτοιων αιτημάτων ή τη μεταβίβαση τους στις αρμόδιες αρχές για εκτέλεση.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επίσημου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τα ονόματα και τις διευθύνσεις των αρχών που υποδεικνύονται σε εκτέλεση της παρ. 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 34 - Άμεση επικοινωνία

1. Οι κεντρικές αρχές θα επικοινωνούν απευθείας η μια με την άλλη.

2. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, τα αιτήματα ή οι επικοινωνίες στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου μπορούν να σταλούν απευθείας από τις δικαστικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων και των εισαγγελέων, του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους σε αντίστοιχες αρχές του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα αποστέλλεται συγχρόνως ένα αντίγραφο στην κεντρική αρχή του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, μέσω της κεντρικής αρχής του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Οποιαδήποτε αίτημα ή επικοινωνία στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου, μπορεί να υποβληθεί μέσω του Διεθνούς Ποινικού Αστυνομικού Οργανισμού (INTERPOL).

4. Όπου ένα αίτημα υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 2 αυτού του άρθρου και η αρχή δεν είναι αρμόδια να εξετάσει το αίτημα, θα παραπέμπει το αίτημα στην αρμόδια εθνική αρχή και θα ενημερώνει απευθείας το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος για την ενέργεια αυτή.

5. Τα αιτήματα ή οι επικοινωνίες στο πλαίσιο της παρ. 2 αυτού του Κεφαλαίου, που δεν περιλαμβάνουν καταναγκαστικές ενέργειες, μπορούν να διαβιβαστούν απευθείας από τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους στις αρμόδιες αρχές του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

6. Τα σχέδια αιτημάτων ή επικοινωνιών στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, μπορούν να αποστέλλονται απευθείας από τις δικαστικές αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους προς αντίστοιχες αρχές του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, πριν από ένα επίσημο αίτημα, ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να εξεταστεί αποτελεσματικά κατά την παραλαβή του και ότι περιέχει ικανοποιητικές πληροφορίες και ενισχυτική τεκμηρίωση γι' αυτό, ώστε να καλύψει τις απαιτήσεις της νομοθεσίας του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

Άρθρο 35 - Μορφή αιτήματος και γλώσσες

1. Όλα τα αιτήματα στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου θα υποβάλλονται εγγράφως. Μπορούν να διαβιβαστούν ηλεκτρονικά, ή με οποιαδήποτε άλλα μέσα τηλεπικοινωνιών, υπό τον όρο ότι το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος είναι προετοιμασμένο, κατόπιν αιτήσεως, να παραγάγει οποιαδήποτε στιγμή ένα γραπτό αρχείο μιας τέτοιας επικοινωνίας καθώς και του πρωτότυπου. Εντούτοις, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή, με μια δήλωση που θα απευθύνεται προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να υποδείξει τους όρους υπό τους οποίους είναι έτοιμο να δεχτεί και να εκτελέσει αιτήματα που παραλαμβάνονται ηλεκτρονικά ή με οποιουσδήποτε άλλους τρόπους επικοινωνίας.

2. Υπό τον όρο των διατάξεων της παρ. 3 αυτού του άρθρου, δεν θα απαιτούνται μεταφράσεις των αιτημάτων ή των δικαιολογητικών εγγράφων.

3. Κατά την υπογραφή ή την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορούν να κοινοποιήσουν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης μια δήλωση ότι διατηρούν το δικαίωμα να απαιτούν, τα αιτήματα που υποβάλλονται σε αυτά και τα έγγραφα που υποστηρίζουν τέτοια αιτήματα, να συνοδεύονται από μια μετάφραση στη γλώσσα τους ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης ή σε μία από τις γλώσσες που θα υποδείξουν. Μπορεί, σε εκείνη την περίπτωση, να δηλώσουν την ετοιμότητά τους να δεχτούν μεταφράσεις σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα, όπως θα διευκρινίζεται. Τα άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να εφαρμόσουν τον κανόνα αμοιβαιότητας.

Άρθρο 36 – Νομιμοποίηση

Τα έγγραφα που διαβιβάζονται σε εφαρμογή αυτού του Κεφαλαίου θα απαλλάσσονται από όλες τις διατυπώσεις νομιμοποίησης.

Άρθρο 37 - Περιεχόμενο του αιτήματος

1. Οποιοδήποτε αίτημα συνεργασίας στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου θα διευκρινίζει:

α. την αρχή που υποβάλλει το αίτημα και την αρχή που διεξάγει τις έρευνες ή τις διαδικασίες

β. το αντικείμενο και το λόγο του αιτήματος

γ. τα θέματα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γεγονότων (όπως η ημερομηνία, ο τόπος και οι περιστάσεις του αδικήματος) στα οποία αφορούν οι έρευνες ή οι διαδικασίες, εκτός από την περίπτωση ενός αιτήματος για γνωστοποίηση

δ. στο βαθμό που η συνεργασία περιλαμβάνει μέτρα καταναγκαστικού χαρακτήρα:

i. το κείμενο των νομικών διατάξεων ή, όπου αυτό δεν είναι δυνατό, μια δήλωση του σχετικού εφαρμοστέου νόμου και

ii. μια υπόδειξη ότι το επιδιωκόμενο μέτρο ή οποιαδήποτε άλλα μέτρα έχουν παρόμοια αποτελέσματα, θα μπορούσαν να ληφθούν στην επικράτεια του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, βάσει του εθνικού δικαίου του

ε. όπου είναι απαραίτητο και στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό:

i. λεπτομέρειες για το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που αφορά το αίτημα, συμπεριλαμβανομένου και του ονόματος, της ημερομηνίας και του τόπου γέννησης, της υπηκοότητας και της διεύθυνσης, και, στην περίπτωση ενός νομικού προσώπου, της έδρας του και

ii. τα περιουσιακά στοιχεία, σε σχέση με τα οποία επιδιώκεται η συνεργασία, η θέση τους, η σύνδεσή τους με το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που αφορά το αίτημα, οποιαδήποτε σύνδεση με το αδίκημα, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε διαθέσιμες πληροφορίες για άλλα πρόσωπα και άλλα συμφέροντα στα περιουσιακά στοιχεία και

στ. οποιαδήποτε ιδιαίτερη διαδικασία επιθυμεί το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος να ακολουθηθεί.

2. Ένα αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων, στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 3, σε σχέση με την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων στα οποία μπορεί να εκτελεστεί μια απόφαση δήμευσης που συνίσταται στην απαίτηση καταβολής ενός ποσού χρημάτων, θα υποδεικνύει επίσης ένα μέγιστο ποσό για το οποίο επιδιώκεται η αποκατάσταση εκείνων των περιουσιακών στοιχείων.

3. Εκτός από τις ενδείξεις που αναφέρονται στην παρ. 1, οποιοδήποτε αίτημα στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 4 θα περιλαμβάνει:

α. στην περίπτωση του άρθρου 23, παρ. 1.α:

i. ένα επικυρωμένο πιστό αντίγραφο της απόφασης δήμευσης που εκδόθηκε από το δικαστήριο στο αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος και μια δήλωση των λόγων

βάσει των οποίων εκδόθηκε η απόφαση, αν δεν αναφέρονται στην ίδια την απόφαση

ii. μια πιστοποίηση από την αρμόδια αρχή του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους ότι η απόφαση δήμευσης είναι εκτελεστή και δεν υπόκειται στα τακτικά ένδικα μέσα

iii. πληροφορίες ως προς την έκταση στην οποία ζητείται η εκτέλεση της απόφασης και

iv. πληροφορίες ως προς την ανάγκη λήψης οποιωνδήποτε προσωρινών μέτρων

β. στην περίπτωση του άρθρου 23, παρ. 1.β, μια δήλωση των γεγονότων στα οποία στηρίχθηκε το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, που είναι επαρκή για να επιτρέψουν στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος να επιδιώξει την εκτέλεση της απόφασης, βάσει του εσωτερικού δικαίου του

γ. όταν τρίτα μέρη είχαν την ευκαιρία να απαιτήσουν δικαιώματα, έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι αυτό έχει συμβεί.

Άρθρο 38 - Ελλιπή αιτήματα

1. Αν ένα αίτημα δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις αυτού του Κεφαλαίου ή οι παρεχόμενες πληροφορίες δεν είναι επαρκείς για να επιτρέψουν στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος να εξετάσει το αίτημα, εκείνο το Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να ζητήσει από το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος να τροποποιήσει το αίτημα ή να το ολοκληρώσει με πρόσθετες πληροφορίες.

2. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να θέσει μια προθεσμία για την παραλαβή τέτοιων τροποποιήσεων ή πληροφοριών.

3. Εν αναμονή παραλαβής των αιτούμενων τροποποιήσεων ή πληροφοριών, σε σχέση με ένα αίτημα στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 4 αυτού του Κεφαλαίου, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να λάβει οποιοδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στις παρ.ς 2 ή 3 αυτού του Κεφαλαίου.

Άρθρο 39 - Πολλαπλότητα αιτημάτων

1. Όπου το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος λαμβάνει περισσότερα από ένα αιτήματα στο πλαίσιο των υποκεφαλαίων 3 ή 4 αυτού του Κεφαλαίου, για το ίδιο πρόσωπο ή περιουσιακά στοιχεία, η πολλαπλότητα των αιτημάτων δεν θα αποτρέψει εκείνο το Συμβαλλόμενο Μέρος από την εξέταση των αιτημάτων που περιλαμβάνουν τη λήψη προσωρινών μέτρων.

2. Στην περίπτωση πολλαπλότητας αιτημάτων, στο πλαίσιο του Υποκεφαλαίου 4 αυτού του Κεφαλαίου, το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα εξετάσει τη διαβούλευση με τα αιτούντα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 40 - Υποχρέωση αιτιολόγησης

Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα αναφέρει τους λόγους για οποιαδήποτε απόφαση άρνησης, αναβολής ή θέσης όρων για οποιαδήποτε συνεργασία, στα πλαίσια αυτού του Κεφαλαίου.

Άρθρο 41 – Πληροφορίες

1. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα ενημερώνει αμέσως το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος για:

α. τις ενέργειες που άρχισε σε σχέση με ένα αίτημα, στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου

β. το τελικό αποτέλεσμα των ενεργειών που διεξάγονται βάσει του αιτήματος

γ. την απόφαση να αρνηθεί, αναβάλει ή καταστήσει υπό όρους, γενικά ή εν μέρει, οποιαδήποτε συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου

δ. οποιεσδήποτε περιστάσεις καθιστούν αδύνατη τη διεξαγωγή των ενεργειών που επιδιώκονται ή είναι πιθανό να τις καθυστερήσουν σημαντικά και

ε. σε περίπτωση προσωρινών μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με ένα αίτημα στο πλαίσιο των παραγράφων 2 ή 3 αυτού του Κεφαλαίου, τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου του που θα οδηγούσαν αυτόματα στην άρση του προσωρινού μέτρου.

2. Το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος θα ενημερώνει αμέσως το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος για:

α. οποιαδήποτε αναθεώρηση, απόφαση ή οποιοδήποτε άλλο γεγονός, λόγω του οποίου η απόφαση δήμευσης παύει να είναι πλήρως ή μερικώς εκτελεστή και

β. οποιαδήποτε εξέλιξη, πραγματική ή νομική, λόγω της οποίας οποιεσδήποτε ενέργειες, στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, δεν δικαιολογούνται πλέον.

3. Όπου ένα Συμβαλλόμενο Μέρος, βάσει της ίδιας απόφασης δήμευσης, ζητά την δήμευση σε περισσότερα από ένα Συμβαλλόμενα Μέρη, θα ενημερώνει όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη, που επηρεάζονται από την εκτέλεση της απόφασης για το αίτημα.

Άρθρο 42 - Περιορισμός της χρήσης

1. Το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση ενός αιτήματος από την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται, δεν θα χρησιμοποιηθούν ή διαβιβαστούν από τις αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή του, για έρευνες ή διαδικασίες, εκτός από εκείνες που διευκρινίζονται στο αίτημα.

2. Κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή του, οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από αυτό, στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να διαβιβαστούν από τις αρχές του αιτούντος Συμβαλλόμενου Μέρους σε έρευνες ή διαδικασίες, εκτός από εκείνες που διευκρινίζονται στο αίτημα.

Άρθρο 43 - Εμπιστευτικότητα

1. Το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να απαιτήσει να τηρεί το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος εμπιστευτικά τα γεγονότα και την ουσία του αιτήματος, εκτός από το βαθμό που είναι απαραίτητο για να εκτελέσει το αίτημα. Αν το ερωτώμενο

Συμβαλλόμενο Μέρος δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την απαίτηση της εμπιστευτικότητας, θα ενημερώνει αμέσως το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος.

2. Το αιτούν Συμβαλλόμενο Μέρος, αν αυτό δεν είναι αντίθετο προς τις βασικές αρχές του εθνικού δικαίου του και αν του ζητηθεί, θα τηρεί εμπιστευτικά οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες παρέχονται από το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, στο βαθμό που η αποκάλυψή τους δεν είναι απαραίτητη για τις έρευνες ή τις διαδικασίες που περιγράφονται στο αίτημα.

3. Υπό τον όρο των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου του, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει λάβει αυθόρμητες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 20, θα συμμορφώνεται με οποιαδήποτε απαίτηση εμπιστευτικότητας, όπως αυτό θα ζητηθεί από το Συμβαλλόμενο Μέρος που παρέχει τις πληροφορίες. Αν το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος δεν μπορέσει να συμμορφωθεί με μια τέτοια απαίτηση, θα ενημερώνει αμέσως το διαβιβάζον Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 44 – Έξοδα

Τα συνηθισμένα έξοδα συμμόρφωσης με ένα αίτημα θα επιβαρύνουν το ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος. Όπου είναι απαραίτητα έξοδα ουσιαστικής ή εξαιρετικής φύσης, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με ένα αίτημα, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα διαβουλεύονται, προκειμένου να συμφωνηθούν οι όροι με τους οποίους πρόκειται να εκτελεστεί το αίτημα και ο τρόπος με τον οποίο θα αναληφθούν τα έξοδα.

Άρθρο 45 – Αποζημίωση

1. Όταν ξεκινήσουν νομικές ενέργειες από ένα πρόσωπο για ευθύνη αποζημίωσης, ως αποτέλεσμα μιας πράξης ή παράλειψης, αναφορικά με τη συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του Κεφαλαίου, τα ενδιαφερόμενα Συμβαλλόμενα Μέρη θα εξετάζουν το ενδεχόμενο διαβούλευσης μεταξύ τους, όπου αυτό απαιτείται, προκειμένου να καθορίσουν πώς θα κατανείμουν οποιοδήποτε ποσό αποζημίωσης οφείλεται.

2. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο έχει καταστεί διάδικος σε δίκη για αποζημίωση, θα προσπαθήσει να ενημερώσει το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος για τη δίκη αυτή, σε περίπτωση που το τελευταίο ενδιαφέρεται για την υπόθεση.

Κεφάλαιο Β - Συνεργασία μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

Άρθρο 46 - Συνεργασία μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

1.Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ, όπως καθορίζονται σε αυτή τη Σύμβαση, θα συνεργάζονται με σκοπό την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τη συγκέντρωση και ανάλυση ή, αν κριθεί απαραίτητο, την έρευνα μέσα στις ΜΧΠ σχετικών πληροφοριών για οποιοδήποτε γεγονός μπορεί να αποτελεί ένδειξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητές τους.

2. Για τους σκοπούς της παρ. 1, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίσει ότι οι ΜΧΠ ανταλλάσσουν, αυθόρμητα ή κατόπιν αιτήσεως και, είτε σύμφωνα με αυτή τη Σύμβαση, είτε σύμφωνα με τα υπάρχοντα ή μελλοντικά μνημόνια συμφωνίας που είναι συμβατά με αυτή τη Σύμβαση, οποιεσδήποτε προσιτές πληροφορίες που μπορεί να είναι σχετικές με την επεξεργασία ή την ανάλυση των πληροφοριών ή, αν αυτό κριθεί απαραίτητο, με την έρευνα από τη ΜΧΠ, σχετικά με τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα διασφαλίζει ότι η εκτέλεση των λειτουργιών των ΜΧΠ, σύμφωνα με αυτό το άρθρο, δεν θα επηρεάζεται από το εσωτερικό του καθεστώς, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για διοικητικές, αστυνομικές ή δικαστικές αρχές.

4. Κάθε αίτημα που υποβάλλεται σύμφωνα με αυτό το άρθρο θα συνοδεύεται από μια συνοπτική δήλωση των σχετικών γεγονότων που είναι γνωστά στην αιτούσα ΜΧΠ. Η ΜΧΠ θα διευκρινίζει στο αίτημα με ποιόν τρόπο θα χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες που ζητούνται.

5. Όταν ένα αίτημα υποβάλλεται σύμφωνα με αυτό το άρθρο, η ερωτώμενη ΜΧΠ θα παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων και των προσιτών οικονομικών πληροφοριών και των ζητούμενων αστυνομικών δεδομένων, που αναζητούνται με το αίτημα, χωρίς να είναι αναγκαία η επίσημη επιστολή του αιτήματος, στο πλαίσιο των ισχυουσών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών.

6. Μια ΜΧΠ μπορεί να αρνηθεί να αποκαλύψει πληροφορίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποδυνάμωση μιας ανάκρισης που διεξάγεται στο ερωτώμενο Συμβαλλόμενο Μέρος ή, σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπου η αποκάλυψη των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα νόμιμα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή του ενδιαφερόμενου Συμβαλλόμενου Μέρους ή, διαφορετικά, δεν θα ήταν σύμφωνη με θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου του αιτούμενου Συμβαλλόμενου Μέρους. Οποιαδήποτε τέτοια άρνηση θα επεξηγείται κατάλληλα στη ΜΧΠ που ζητά τις πληροφορίες.

7. Οι πληροφορίες ή τα έγγραφα που λαμβάνονται σύμφωνα με αυτό το άρθρο θα χρησιμοποιούνται μόνο για τους λόγους που καθορίζονται στην παρ. 1. Οι πληροφορίες που παρέχονται από μια αντίστοιχη ΜΧΠ δεν θα διαδίδονται σε τρίτους, ούτε θα χρησιμοποιούνται από τη λαμβάνουσα ΜΧΠ για σκοπούς διαφορετικούς από την ανάλυση, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση της παρέχουσας ΜΧΠ.

8. Κατά τη διαβίβαση πληροφοριών ή εγγράφων σύμφωνα με αυτό το άρθρο, η διαβιβάζουσα ΜΧΠ μπορεί να επιβάλει περιορισμούς και όρους στη χρήση των πληροφοριών, για σκοπούς άλλους από εκείνους που ορίζονται στην παρ. 7. Η λαμβάνουσα ΜΧΠ θα συμμορφώνεται με οποιουσδήποτε τέτοιους περιορισμούς και όρους.

9. Όπου ένα Συμβαλλόμενο Μέρος επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις διαβιβασθείσες πληροφορίες ή έγγραφα σε ανακρίσεις ή ποινικές διώξεις, για τους σκοπούς που καθορίζονται στην παρ. 7, η διαβιβάζουσα ΜΧΠ δεν μπορεί να αρνηθεί τη συγκατάθεσή της σε μια τέτοια χρήση, εκτός αν το κάνει βάσει περιορισμών του

εθνικού της δικαίου ή των όρων που αναφέρονται στην παρ. 6. Οποιαδήποτε άρνηση να χορηγηθεί η συγκατάθεση θα εξηγείται κατάλληλα.

10. Οι ΜΧΠ θα λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων ασφάλειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες που υποβάλλονται σύμφωνα με αυτό το άρθρο δεν είναι προσιτές σε οποιεσδήποτε άλλες αρχές, υπηρεσίες ή τμήματα.

11. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται θα προστατεύονται, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου 1981 για την Προστασία των Ατόμων, όσον αφορά στην Αυτόματη Επεξεργασία Προσωπικών δεδομένων (ETS αριθ. 108) και λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση αριθ. R (87) 15 της 15ης Σεπτεμβρίου 1987, της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη Ρύθμιση της Χρήσης των Προσωπικών Δεδομένων στον Τομέα της Αστυνομίας, με τουλάχιστον τους ίδιους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων, όπως εκείνοι που ισχύουν στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου που εφαρμόζεται στην αιτούσα ΜΧΠ.

12. Η διαβίβαζουσα ΜΧΠ μπορεί να διεξάγει εύλογες έρευνες, ως προς τη χρήση που έγινε στις πληροφορίες που παρασχέθηκαν και η λαμβάνουσα ΜΧΠ, όποτε αυτό είναι πρακτικά εφικτό, θα παρέχει τέτοια πληροφόρηση.

13. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υποδεικνύουν τη μονάδα που αποτελεί ΜΧΠ, κατά την έννοια αυτού του άρθρου.

Άρθρο 47 - Διεθνής συνεργασία για την αναβολή των ύποπτων συναλλαγών

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα υιοθετεί τέτοια νομοθετικά ή άλλα μέτρα, που μπορεί να κριθούν απαραίτητα προκειμένου να επιτραπεί η έναρξη επειγουσών ενεργειών από μια ΜΧΠ, μετά από αίτημα αλλοδαπής ΜΧΠ να αναστείλει ή να αρνηθεί τη συγκατάθεση της σε μια συναλλαγή που προχωρά, για μια τέτοια περίοδο και ανάλογα με τους ίδιους όρους που ισχύουν στον εσωτερικό δίκαιό της για την αναβολή των συναλλαγών.

2. Οι ενέργειες που αναφέρονται στην παρ. 1 θα διενεργούνται όπου η ερωτώμενη ΜΧΠ πείθεται, έπειτα από αιτιολόγηση από την πλευρά της αιτούσας ΜΧΠ, ότι:

α. η συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και

β. η συναλλαγή θα είχε ανασταλεί, ή η συγκατάθεση στη συναλλαγή που προχωρά θα είχε τύχει άρνησης, αν η συναλλαγή είχε αποτελέσει το αντικείμενο μιας εσωτερικής έκθεσης ύποπτης συναλλαγής.

Κεφάλαιο VI - Μηχανισμός ελέγχου και διευθέτηση των διαφορών

Άρθρο 48 - Μηχανισμός ελέγχου και διευθέτηση των διαφορών

1. Η Διάσκεψη των Συμβαλλόμενων Μερών (ΔΣΜ) θα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης. Η ΔΣΜ:

α. θα παρακολουθεί την κατάλληλη εφαρμογή της Σύμβασης από τα Συμβαλλόμενα Μέρη

β. θα εκφράζει, μετά από αίτημα ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, γνώμη σχετικά με οποιοδήποτε θέμα αφορά την ερμηνεία και εφαρμογή της Σύμβασης.

2. Η ΔΣΜ θα ενεργεί στο πλαίσιο της ανωτέρω παρ. 1.α, χρησιμοποιώντας οποιεσδήποτε διαθέσιμες δημόσιες περιλήψεις (για τις χώρες που ανήκουν στο Moneyval) της Επίλεκτης Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων για την Αξιολόγηση των Μέτρων κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (Moneyval) και οποιεσδήποτε διαθέσιμες δημόσιες περιλήψεις του FATF (για τις χώρες που ανήκουν στο FATF), που θα συμπληρώνονται από περιοδικά ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης, ανάλογα με την περίπτωση. Η διαδικασία παρακολούθησης αφορά τα πεδία που καλύπτονται από αυτή τη Σύμβαση και δεν καλύπτονται από άλλα σχετικά διεθνή πρότυπα, για τα οποία πραγματοποιούνται αμοιβαίες αξιολογήσεις από το FATF και το Moneyval.

3. Αν η ΔΣΜ καταλήξει στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται συμπληρωματικές πληροφορίες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, θα επικοινωνεί με το

ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Μέρος, εκμεταλλευόμενη, αν ζητηθεί από τη ΔΣΜ, τη διαδικασία και το μηχανισμό Moneyval. Το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Μέρος θα υποβάλει έπειτα έκθεση στη ΔΣΜ. Η ΔΣΜ, με βάση τα στοιχεία αυτά, θα αποφασίζει αν πρέπει να πραγματοποιηθεί ή όχι μια σε μεγαλύτερο βάθος αξιολόγηση της θέσης του ενδιαφερόμενου Συμβαλλόμενου Μέρους. Αυτό μπορεί, αλλά δεν χρειάζεται απαραιτήτως, να συμπεριλαμβάνει, μια επιτόπια επίσκεψη από μια ομάδα αξιολόγησης.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, ως προς την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Σύμβασης, θα επιδιώκεται μια διευθέτηση της διαφωνίας μέσω διαπραγματεύσεων ή οποιωνδήποτε άλλων ειρηνικών μέσων της επιλογής τους, συμπεριλαμβανομένης και της υποβολής της διαφωνίας στη ΔΣΜ, σε ένα διαιτητικό δικαστήριο του οποίου οι αποφάσεις θα είναι δεσμευτικές για τα Συμβαλλόμενα Μέρη ή στο Διεθνές Δικαστήριο, όπως αυτό θα συμφωνηθεί από τα ενδιαφερόμενα Συμβαλλόμενα Μέρη.

5. Η ΔΣΜ θα υιοθετήσει το δικό της εσωτερικό κανονισμό.

6. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα συγκαλεί τη ΔΣΜ όχι αργότερα από ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος αυτής της Σύμβασης. Έπειτα, θα πραγματοποιούνται τακτικές συνεδριάσεις της ΔΣΜ, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που υιοθετήθηκε από τη ΔΣΜ.

Κεφάλαιο VII - Τελικές διατάξεις

Άρθρο 49 - Υπογραφή και έναρξη ισχύος

1. Η Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα Κράτη μη-Μέλη που έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της. Τα εν λόγω Κράτη ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορούν να εκφράσουν τη συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από:

α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη ως προς την επικύρωση, την αποδοχή ή την έγκριση ή

β. υπογραφή υποκείμενη σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ακολουθούμενη από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

2. Τα επίσημα έγγραφα της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα, μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία 6 υπογράφοντες, εκ των οποίων τουλάχιστον τέσσερις είναι Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από τη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1.

4. Για οποιοδήποτε υπογράφοντα εκφράσει στη συνέχεια τη συγκατάθεσή του να δεσμεύεται από αυτή, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της έκφρασης της συγκατάθεσής του για δέσμευση από τη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1.

5. Κανένα Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση του 1990 δεν μπορεί να επικυρώσει, να δεχτεί ή να εγκρίνει την παρούσα Σύμβαση χωρίς να θεωρήσει ότι δεσμεύεται από τις διατάξεις τουλάχιστον που αντιστοιχούν στις διατάξεις της Σύμβασης του 1990, για τις οποίες έχει δεσμευθεί.

6. Από την έναρξη της ισχύος της, τα Συμβαλλόμενα Μέρη σε αυτή τη Σύμβαση, τα οποία είναι συγχρόνως Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση του 1990:

α. θα εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης στις αμοιβαίες σχέσεις τους

β. θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Σύμβασης του 1990 στις σχέσεις τους με άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη εκείνης της Σύμβασης, αλλά όχι της παρούσας.

Άρθρο 50 - Προσχώρηση στη Σύμβαση

1. Μετά την έναρξη ισχύος αυτής της Σύμβασης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατόπιν διαβουλεύσεως με τα Συμβαλλόμενα Μέρη της

Σύμβασης, μπορεί να προσκαλέσει οποιοδήποτε Κράτος, το οποίο δεν είναι μέλος του Συμβουλίου και το οποίο δεν έχει συμμετάσχει στην επεξεργασία της, να προσχωρήσει σε αυτή τη Σύμβαση, με μια απόφαση που θα λαμβάνεται από την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20.δ. του Κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών που έχουν το δικαίωμα να είναι Μέλη της Επιτροπής.

2. Για οποιοδήποτε Κράτος προσχωρήσει σε αυτήν, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της κατάθεσης του επισήμου εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 51 - Εδαφική εφαρμογή

1. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, να διευκρινίσει την επικράτεια ή τις επικράτειες για τις οποίες θα ισχύσει η Σύμβαση.

2. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία, με μια δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της Σύμβασης σε οποιαδήποτε άλλη επικράτεια, η οποία διευκρινίζεται στη δήλωση. Αναφορικά με μια τέτοια επικράτεια, η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής μιας τέτοιας δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Οποιαδήποτε δήλωση γίνεται στο πλαίσιο των δύο προηγούμενων παραγράφων μπορεί, σχετικά με οποιαδήποτε επικράτεια διευκρινιστεί σε μια τέτοια δήλωση, να ανακληθεί με μια ανακοίνωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση θα ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της παραλαβής μιας τέτοιας ανακοίνωσης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 52 - Σχέση με άλλες συμβάσεις και συμφωνίες

1. Αυτή η Σύμβαση δεν έχει επιπτώσεις στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Συμβαλλόμενων Μερών που προκύπτουν από διεθνή πολυμερή επίσημα έγγραφα, αναφορικά με ειδικά ζητήματα.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη σε αυτή τη Σύμβαση μπορούν να συνάψουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους, για θέματα που πραγματεύεται αυτή η Σύμβαση, με σκοπό τη συμπλήρωση ή την ενίσχυση των διατάξεών της ή τη διευκόλυνση της εφαρμογής των αρχών που ενσωματώνονται σε αυτή.

3. Αν δύο ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Μέρη έχουν ήδη συνάψει μια συμφωνία ή μια συνθήκη για ένα θέμα που διαπραγματεύεται αυτή η Σύμβαση ή έχουν εδραιώσει διαφορετικά τις σχέσεις τους για αυτό το θέμα, θα έχουν το δικαίωμα να εφαρμόσουν εκείνη τη συμφωνία ή συνθήκη ή να ρυθμίσουν αυτές τις σχέσεις αναλόγως, αντί της Σύμβασης, αν αυτό διευκολύνει τη διεθνή συνεργασία.

4. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εφαρμόζουν, στις αμοιβαίες σχέσεις τους, τους κανόνες της Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο βαθμό που υπάρχουν κανόνες της Κοινότητας ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διέπουν το ιδιαίτερο σχετικό θέμα και είναι εφαρμόσιμοι στη συγκεκριμένη περίπτωση, χωρίς επιφύλαξη ως προς το αντικείμενο και το σκοπό της παρούσας Σύμβασης και χωρίς επιφύλαξη ως προς την πλήρη εφαρμογή της στα άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 53 - Διακηρύξεις και επιφυλάξεις

1. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης του, να κάνει μια ή περισσότερες από τις δηλώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3, παρ. 2, άρθρο 9, παρ. 4, άρθρο 17, παρ. 5, άρθρο 24, παρ. 3, άρθρο 31, παρ. 2, άρθρο 35, παρ.ι 1 και 3 και άρθρο 42, παρ. 2.

2. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί επίσης, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης του, με μια δήλωση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα, να επιφυλάσσεται του δικαιώματος του να μην εφαρμόσει, εν μέρει ή

στο σύνολο, τις διατάξεις του άρθρου 7, παρ. 2, εδάφιο γ, του άρθρου 9, παρ. 6, του άρθρου 46, παρ. 5 και του άρθρου 47.

3. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης του, να δηλώσει τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να εφαρμόσει τα άρθρα 17 και 19 αυτής της Σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα τις ισχύουσες διεθνείς συμφωνίες στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας σε ποινικά ζητήματα. Θα γνωστοποιεί δε οποιεσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις πληροφορίες στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

4. Οποιοδήποτε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατά την κατάθεση του επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης του, να δηλώσει:

α. ότι δεν θα εφαρμόσει το άρθρο 3, παρ. 4 αυτής της Σύμβασης ή

β. ότι θα εφαρμόσει το άρθρο 3, παρ. 4 αυτής της Σύμβασης μόνο εν μέρει ή

γ. τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να εφαρμόσει το άρθρο 3, παρ. 4 αυτής της Σύμβασης.

Θα γνωστοποιεί δε οποιεσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις πληροφορίες στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

5. Καμία άλλη επιφύλαξη δεν μπορεί να διατυπωθεί.

6. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος έχει εκφράσει μια επιφύλαξη σύμφωνα με αυτό το άρθρο, μπορεί να την ανακαλέσει πλήρως ή εν μέρει, μέσω μιας ανακοίνωσης που θα απευθύνεται προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ανάκληση θα εφαρμοστεί από την ημερομηνία της παραλαβής μιας τέτοιας ανακοίνωσης από το Γενικό Γραμματέα.

7. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εκφράσει επιφύλαξη για μια διάταξη της Σύμβασης, δεν μπορεί να απαιτήσει την εφαρμογή αυτής της διάταξης από οποιοδήποτε άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος. Μπορεί, όμως, αν η επιφύλαξή του είναι

μερική ή υπό όρους, να απαιτήσει την εφαρμογή αυτής της διάταξης, στο βαθμό που το ίδιο την έχει αποδεχθεί.

Άρθρο 54 – Τροποποιήσεις

1. Τροποποιήσεις στη Σύμβαση μπορούν να προταθούν από οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος, και θα κοινοποιούνται από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και κάθε Κράτος μη-Μέλος που έχει προσχωρήσει ή έχει κληθεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50.

2. Οποιαδήποτε τροποποίηση προτείνεται από ένα Συμβαλλόμενο Μέρος θα κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα Προβλήματα του Εγκλήματος (CDPC), η οποία θα υποβάλει στην Επιτροπή των Υπουργών τη γνώμη της σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση.

3. Η Επιτροπή Υπουργών θα εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και τη γνώμη που υποβλήθηκε από το CDPC και μπορεί να υιοθετήσει την τροποποίηση με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20.δ του Κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης.

4. Το κείμενο οποιασδήποτε τροποποίησης που υιοθετείται από την Επιτροπή Υπουργών, σύμφωνα με την παρ. 3 αυτού του άρθρου, θα διαβιβάζεται στα Συμβαλλόμενα Μέρη για αποδοχή.

5. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται, σύμφωνα με την παρ. 3 αυτού του άρθρου, θα τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα αφότου όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη έχουν ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα για την αποδοχή τους.

6. Προκειμένου να ενημερωθούν οι κατηγορίες των αδικημάτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα, καθώς επίσης και να τροποποιηθεί το άρθρο 13, μπορούν να προταθούν τροποποιήσεις από οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος ή από την Επιτροπή Υπουργών. Αυτές θα κοινοποιούνται από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης στα Συμβαλλόμενα Μέρη.

7. Αφού διαβουλευθεί με τα Συμβαλλόμενα Μέρη που δεν είναι Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και, αν είναι απαραίτητο με το CDPC, η Επιτροπή Υπουργών μπορεί να υιοθετήσει μια τροποποίηση που προτείνεται, σύμφωνα με την παρ. 6, από την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20.δ του Κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ μετά τη λήξη μιας περιόδου ενός έτους, από την ημερομηνία κατά την οποία έχει διαβιβαστεί στα Συμβαλλόμενα Μέρη. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να ειδοποιήσει το Γενικό Γραμματέα για οποιαδήποτε ένσταση όσον αφορά στην έναρξη ισχύος της τροποποίησης, κατά την άποψή του.

8. Αν το ένα τρίτο των Συμβαλλόμενων Μερών ειδοποιήσει το Γενικό Γραμματέα για μια ένσταση όσον αφορά στην έναρξη ισχύος της τροποποίησης, η τροποποίηση δεν θα τίθεται σε ισχύ.

9. Αν λιγότερο από το ένα τρίτο των Συμβαλλόμενων Μερών δηλώσει μια ένσταση, η τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ για εκείνα τα Συμβαλλόμενα Μέρη που δεν έχουν δηλώσει ένσταση.

10. Μόλις τεθεί μια τροποποίηση σε ισχύ, σύμφωνα με τις παρ. 6 έως 9 αυτού του άρθρου και ένα Συμβαλλόμενο Μέρος έχει δηλώσει μια ένσταση γι’ αυτή, η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ για το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρώτη ημέρα του μήνα, μετά την ημερομηνία κατά την οποία έχει ειδοποιήσει το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αποδοχή της. Ένα Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει υποβάλλει μια ένσταση μπορεί να την ανακαλέσει οποιαδήποτε στιγμή, δηλώνοντας το στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

11. Αν μια τροποποίηση έχει υιοθετηθεί από την Επιτροπή Υπουργών, ένα Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν μπορούν να εκφράσουν τη συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από τη Σύμβαση, χωρίς να δεχθούν συγχρόνως και την τροποποίηση.

Άρθρο 55 – Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή, να καταγγείλει τη Σύμβαση μέσω μιας γνωστοποίησης που θα απευθύνεται προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Μια τέτοια καταγγελία θα ισχύει από την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα συνεχίσει, εντούτοις, να ισχύει για την επιβολή δήμευσης, σύμφωνα με το άρθρο 23, για την οποία έχει υποβληθεί αίτημα σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης, πριν την ημερομηνία ισχύος μια τέτοιας καταγγελίας.

Άρθρο 56 - Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ειδοποιεί τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τα Κράτη μη-Μέλη τα οποία έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της Σύμβασης, οποιοδήποτε Κράτος καλείται να προσχωρήσει σε αυτή και οποιοδήποτε άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση για:

α. οποιαδήποτε υπογραφή

β. την κατάθεση οποιουδήποτε επισήμου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης

γ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 49 και 50

δ. οποιαδήποτε δήλωση ή επιφύλαξη εκφραστεί σύμφωνα με το άρθρο 53

ε. οποιαδήποτε άλλη πράξη, ανακοίνωση ή επικοινωνία σχετικά με τη Σύμβαση.

Σε πιστοποίηση των ανωτέρω οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι γι’ αυτό, υπέγραψαν αυτή τη Σύμβαση.

Συντάχθηκε στη Βαρσοβία, σήμερα 16η Μαΐου 2005, στα αγγλικά και στα γαλλικά, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ένα ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα

κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος Μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στα Κράτη μη-Μέλη τα οποία έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της Σύμβασης και σε οποιοδήποτε Κράτος καλείται να προσχωρήσει σε αυτή.

Παράρτημα

α. συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση και εκβίαση

β. τρομοκρατία, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

γ. εμπορία ανθρώπων και λαθραία διακίνηση μεταναστών

δ. σεξουαλική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών

ε. παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών

στ. παράνομη διακίνηση όπλων

ζ. παράνομη διακίνηση κλεμμένων και άλλων αγαθών

η. διαφθορά και δωροδοκία

θ. απάτη

ι. παραχάραξη και κιβδηλεία νομίσματος

ια. κιβδηλεία και πειρατεία προϊόντων

ιβ. εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος

ιγ. ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαριά σωματική βλάβη

ιδ. απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και κράτηση ομήρων

ιε. ληστεία ή κλοπή

ιστ. λαθρεμπορία

ιζ. εκβίαση

ιη. πλαστογραφία

ιθ. πειρατεία και

κ. συναλλαγές από κατόχους εμπιστευτικών πληροφοριών και χειραγώγηση της αγοράς.

Άρθρο 2
Αιτήματα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων

Όταν υποβάλλεται από τις αρμόδιες αρχές κράτους - μέρους της Σύμβασης αίτημα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων, που αποτελούν ή θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο αιτήματος δήμευσης, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 48 του ν. 3691/2008 (Α΄ 166) και οι σχετικές με την παροχή δικαστικής συνδρομής διατάξεις.

Άρθρο 3
Αιτήματα δήμευσης περιουσιακών στοιχείων

Όταν υποβάλλεται από τις αρμόδιες αρχές κράτους - μέρους της Σύμβασης αίτημα δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, που αποτελούν αμέσως ή εμμέσως προϊόν ποινικών αδικημάτων ή αποκτήθηκαν με το προϊόν αυτό ή χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν για τη διάπραξη τέτοιων αδικημάτων, το αίτημα υποβάλλεται στο κατά τόπο αρμόδιο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, το οποίο αποφασίζει με βούλευμά του, εφαρμόζοντας αναλόγως την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 3691/2008. Κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών επιτρέπεται μόνο έφεση κατ’ ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 492 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 4
Κεντρική Αρχή

Ως Κεντρική Αρχή για την παραλαβή και αποστολή αιτημάτων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας για την εφαρμογή της Σύμβασης, καθώς και για τη διαβίβασή τους στις αρμόδιες προς εκτέλεση αρχές, ορίζεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 5
Διαχείριση δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ)

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των συναρμόδιων Υπουργών συνιστάται κεντρική υπηρεσία ή καθορίζεται υφιστάμενος φορέας με αρμοδιότητα τη διαχείριση των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση αυτών για το δημόσιο συμφέρον, για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος, καθώς και την αποτελεσματική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονται ενόψει πιθανής δήμευσης. Η αποτελεσματική διαχείριση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει τη δυνατότητα πώλησης ή μεταβίβασης αυτών, όταν κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της οικονομικής τους αξίας.

Άρθρο 6
Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα
(άρθρα 4 και 6 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ)

1. Το άρθρο 76 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημά τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά αμέσως ή εμμέσως, επίσης και αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Για άλλες αξιόποινες πράξεις δήμευση μπορεί να επιβληθεί μόνο στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος. Αν τα παραπάνω αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία έχουν αναμειχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία των αναμειχθέντων αντικειμένων.

2. Δήμευση δεν επιβάλλεται, όταν το δικαστήριο, αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ανάλογα περιορισμένη δήμευση ή να επιβάλει χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Αν τα αντικείμενα ή τα περιουσιακά στοιχεία της παραγράφου 1 δεν υπάρχουν πλέον ή δεν έχουν βρεθεί, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει δήμευση (αναπληρωματική δήμευση) σε ίσης, κατά το χρόνο έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, αξίας περιουσιακά στοιχεία του δράστη.

4. Αν το δικαστήριο δεν μπορεί να επιβάλει δήμευση στα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία των προηγούμενων παραγράφων, επειδή αυτά δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ή ανήκουν εν όλω ή εν μέρει σε τρίτο, στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση, μπορεί να επιβάλει στον δράστη χρηματική ποινή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των αντικειμένων αυτών.

5. Η δήμευση επιβάλλεται σε τρίτο αν τα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάσθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από τον δράστη σε αυτόν ή αν αποκτήθηκαν από αυτόν ή περιήλθαν με άλλο τρόπο σε αυτόν, εφόσον κατά το χρόνο κτήσης των περιουσιακών στοιχείων γνώριζε ότι ενδέχεται να προέρχονται από αξιόποινη πράξη και ότι σκοπός της μεταβίβασής τους ήταν να αποφευχθεί η δήμευση. Η γνώση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πρέπει να προκύπτει από το συνδυασμό περισσότερων ειδικά αναφερόμενων στην απόφαση του δικαστηρίου περιστατικών, όπως ιδίως ότι η μεταβίβαση ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιήθηκε χωρίς αντάλλαγμα ή με αντάλλαγμα σημαντικά κατώτερο από την αγοραία αξία ή από εκείνο που θα προέκυπτε, με βάση τη συνήθη πρακτική στις οικείες βιοτικές σχέσεις. Η δήμευση επιβάλλεται στον τρίτο μόνο εφόσον δεν μπορεί να επιβληθεί σε βάρος του δράστη δήμευση του ανταλλάγματος που έλαβε για τη μεταβίβαση ή αναπληρωματική δήμευση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων, σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησής του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο πλαίσιο του νομικού προσώπου ή

της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά.

6. Η δήμευση των αντικειμένων της παραγράφου 1 επιβάλλεται υποχρεωτικά σε βάρος του κατόχου τους, έστω και χωρίς την καταδίκη ορισμένου προσώπου για την τελεσθείσα πράξη, αν από τη φύση τους προκύπτει κίνδυνος της δημόσιας τάξης. Η δήμευση εκτελείται και κατά των κληρονόμων, αν η απόφαση έγινε αμετάκλητη ενόσω ζούσε εκείνος κατά του οποίου απαγγέλθηκε η δήμευση. Αν δεν προηγήθηκε καταδίκη ορισμένου προσώπου ή δεν μπορούσε να γίνει δίωξη, τη δήμευση διατάσσει είτε το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση είτε το δικαστήριο των πλημμελειοδικών με πρόταση του εισαγγελέα.

7. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν, επιβάλλεται να καταστραφούν ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον ή για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος.».

2. Στο άρθρο 187Α παρ. 6 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο τελευταίο ως εξής:

«Στο έγκλημα του α΄ εδαφίου, για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του Ποινικού Κώδικα, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις, που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του έτους 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.».

Άρθρο 7
Τροποποιήσεις του ν. 3691/2008
(άρθρα 5, 6, 7 παρ. 2, 8 παράγραφοι 4 και 9 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ)

1. Στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3691/2008 προστίθεται περίπτωση ι΄ ως εξής:

«ι) Στα εγκλήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του Ποινικού Κώδικα, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του έτους 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 3691/2008 προστίθεται μετά το εδάφιο α΄ εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση ανάμειξης του προϊόντος του αδικήματος με περιουσία που προέρχεται από νόμιμες πηγές, η κατάσχεση και η δήμευση επιβάλλονται μέχρι του ποσού της αξίας του προϊόντος αυτού.».

3. Το άρθρο 47 του ν. 3691/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 47
Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετάκλήτως καταδικασμένο σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών ετών για ποινικό αδίκημα της παραγράφου 2, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα της παραγράφου 2 έστω και αν δεν ασκήθηκε για το αδίκημα αυτό δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στα παρακάτω ποινικά αδικήματα, εφόσον αυτά αμέσως ή εμμέσως μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος:

α) σε εκείνα των στοιχείων α΄ έως και θ΄ του άρθρου 3,

β) σε εκείνα των άρθρων 207 έως 208Α του Ποινικού Κώδικα,

γ) σε εκείνα των άρθρων 216, 372, 374 έως 375 και 394 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αφορούν σε μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

δ) σε εκείνα των άρθρων 348Α έως 348Γ, 349 παράγραφοι 1-2 του Ποινικού Κώδικα και

ε) σε εκείνα των άρθρων 292Β παράγραφοι 2-3 και 381Α παρ. 2-3 του Ποινικού Κώδικα.

3. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μεταβιβάσθηκε σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ` ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε την περιουσία μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα, αν κατά το χρόνο που απέκτησε, γνώριζε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.».

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3691/2008 προστίθενται στο τέλος εδάφια ως εξής:

«Η απαγόρευση δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί του λογαριασμού των τίτλων ή των χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

5. Στο άρθρο 48 του ν. 3691/2008 η παράγραφος 6 αναριθμείται σε 7 και προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Τα ενδιαφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρχή που αποφάσισε τη δέσμευση ή με την προβλεπόμενη στις παραγράφους 4 και 5 προσφυγή, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων.».

Άρθρο 8
Τροποποιήσεις του ν. 2655/1998 (Α΄ 264)

1. Στο άρθρο τρίτο του ν. 2655/1998 το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών εισάγει την αίτηση δήμευσης στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, το οποίο αποφασίζει με βούλευμά του, εφαρμόζοντας αναλόγως το άρθρο 46 παρ. 2 του ν. 3691/2008 (Α΄ 166). Κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών επιτρέπεται έφεση και κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών αναίρεση, κατ’ ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 492 και 504 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

2. Στο άρθρο τέταρτο του ν. 2655/1998 προστίθενται στοιχεία α΄ και β΄ ως εξής:

«α) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης εφαρμόζεται μόνο στα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και στα βασικά αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του ν. 3691/2008.

β) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης εφαρμόζεται μόνον όταν το βασικό αδίκημα συγκαταλέγεται σε εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ν. 3691/2008.».

Άρθρο 9
Επιφυλάξεις και Δηλώσεις σχετικά με τη Σύμβαση

α) Η Ελληνική Πολιτεία επιφυλάσσεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 της Σύμβασης, του δικαιώματός της να μην εφαρμόσει το εδάφιο γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 7 και την παρ. 6 του άρθρου 9.

β) Η Ελληνική Πολιτεία επιφυλάσσεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 της Σύμβασης, να εφαρμόζει την παρ. 5 του άρθρου 46 μόνον υπό τον όρο της τήρησης του κανόνα της αμοιβαιότητας.

γ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 της Σύμβασης, ότι η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου εφαρμόζεται μόνο στα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και στα βασικά αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του ν. 3691/2008.

δ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 53 της Σύμβασης, ότι δεν θα εφαρμόσει την παράγραφο 4 του άρθρου 3.

ε) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9 της Σύμβασης, ότι η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου εφαρμόζεται μόνον όταν το βασικό αδίκημα συγκαταλέγεται σε εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ν. 3691/2008.

στ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 17 της Σύμβασης, ότι το εν λόγω άρθρο εφαρμόζεται μόνο στα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και στα βασικά αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του ν. 3691/2008.

ζ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 53 της Σύμβασης, ότι θα εφαρμόσει το άρθρο 19 μόνον εφόσον άρει την ανωτέρω υπό α΄ επιφύλαξή της σε σχέση με το εδάφιο γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 7.

η) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 24 της Σύμβασης, ότι θα εφαρμόζει την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου μόνο σύμφωνα με το Σύνταγμα και τις θεμελιώδεις αρχές του νομικού της συστήματος.

θ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 της Σύμβασης, ότι δεν αποδέχεται τη δυνατότητα που προβλέπεται στην περίπτωση α΄ της εν λόγω παραγράφου.

ι) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 της Σύμβασης, ότι ορίζει ως Κεντρική Αρχή για την παραλαβή και αποστολή αιτημάτων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας για την εφαρμογή της Σύμβασης, καθώς και για τη διαβίβασή τους στις αρμόδιες προς εκτέλεση αρχές, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ια) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 της Σύμβασης, ότι είναι έτοιμη να αποδεχθεί και να εκτελέσει αιτήματα που διαβιβάζονται ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, υπό την προϋπόθεση ότι το τελευταίο επιτρέπει την εξακρίβωση της γνησιότητας της διαβίβασης.

ιβ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 35 της Σύμβασης, ότι απαιτεί τα αιτήματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας και τα έγγραφα που υποστηρίζουν τα αιτήματα αυτά, να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.

ιγ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 42 της Σύμβασης, ότι οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από αυτήν, στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας δεν μπορούν χωρίς προηγούμενη συναίνεσή της να χρησιμοποιηθούν ή να διαβιβασθούν από τις αρχές του αιτούντος μέρους, για έρευνες ή διαδικασίες διαφορετικές από εκείνες που προσδιορίζονται στην αίτηση.

ιδ) Η Ελληνική Πολιτεία δηλώνει, σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 46 της Σύμβασης, ότι ορίζει ως Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών την Α΄ Μονάδα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

ΤΜΗΜΑ Β΄
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ Ή ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ 2003/577/ΔΕΥ, ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ 2005/212/ΔΕΥ, ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ 2006/783/ΔΕΥ, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ 2009/299/ΔΕΥ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/42/ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10
Αντικείμενο – Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ)

1. Αναγνωρίζονται και εκτελούνται στην Ελλάδα από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές αποφάσεις των αρμοδίων

δικαστικών αρχών άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε. που εκδίδονται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, με αντικείμενο: α) τη δέσμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την εν συνεχεία δήμευση των πρώτων ή την εξασφάλιση των δεύτερων και β) τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Με τις κατωτέρω διατάξεις ρυθμίζεται, επίσης, η διαδικασία διαβίβασης αιτήσεων αναγνώρισης και εκτέλεσης αντίστοιχων αποφάσεων των αρμόδιων ελληνικών δικαστικών αρχών προς άλλα κράτη - μέλη.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Τμήματος:

α) Ως «απόφαση δέσμευσης» νοείται κάθε μέτρο που λαμβάνει αρμόδια δικαστική αρχή κράτους - μέλους της Ε.Ε., προκειμένου να εμποδίσει προσωρινά οποιαδήποτε πράξη καταστροφής, μετατροπής, μετατόπισης, μεταφοράς ή διάθεσης: αα) περιουσιακών στοιχείων για τα οποία θα μπορούσε να εκδοθεί απόφαση δήμευσης ή ββ) περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο εγκλήματος αναφερόμενου στο άρθρο 10 ή γγ) αποδεικτικών στοιχείων.

β) Ως «απόφαση δήμευσης» νοείται κάθε ποινή ή μέτρο που επιβλήθηκε αμετακλήτως από δικαστήριο κράτους - μέλους της Ε.Ε. μετά από δίκη για ποινικό αδίκημα, με περιεχόμενο την οριστική αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία το δικαστήριο έκρινε ότι: αα) αποτελούν προϊόν εγκλήματος αναφερόμενου στο άρθρο 10 ή ισοδυναμούν εν όλω ή εν μέρει με την αξία του προϊόντος αυτού ή ββ) αποτελούν το όργανο τέτοιου εγκλήματος ή γγ) υπόκεινται σε δήμευση λόγω εφαρμογής στο κράτος έκδοσης οποιασδήποτε από τις εκτεταμένες εξουσίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 του παρόντος ή δδ) υπόκεινται σε δήμευση λόγω εφαρμογής οποιασδήποτε άλλης εκτεταμένης εξουσίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους έκδοσης.

γ) Στα «περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνεται κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, ενσώματο ή ασώματο, κινητό ή ακίνητο, υλικό ή άυλο, καθώς και νόμιμοι τίτλοι ή έγγραφα οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ή δικαίωμα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

δ) Ως «αποδεικτικά στοιχεία» νοούνται αντικείμενα, έγγραφα ή δεδομένα, τα οποία θα μπορούσαν να προσκομισθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινική διαδικασία σχετική με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 αδικήματα.

ε) «Προϊόν εγκλήματος» σημαίνει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, που προέρχεται ή αποκτάται άμεσα ή έμμεσα, μέσω της τέλεσης εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν μετατραπεί ή επανεπενδυθεί πλήρως ή εν μέρει σε άλλο περιουσιακό στοιχείο.

στ) «Όργανο εγκλήματος» σημαίνει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο ή αντικείμενο, που χρησιμοποιήθηκε ή προοριζόταν να χρησιμοποιηθεί καθ’ οιονδήποτε τρόπο, εν όλω ή εν μέρει, για τη διάπραξη μίας ή περισσοτέρων αξιόποινων πράξεων.

ζ) Ως «κράτος έκδοσης» νοείται το κράτος - μέλος του οποίου αρμόδια δικαστική αρχή έχει εκδώσει ή καθ’ οιονδήποτε τρόπο επικυρώσει απόφαση δέσμευσης ή δήμευσης στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας.

η) Ως «κράτος εκτέλεσης» νοείται το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το περιουσιακό ή αποδεικτικό στοιχείο και στο οποίο διαβιβάζεται η απόφαση προκειμένου να εκτελεστεί.

Άρθρο 11
Πεδίο εφαρμογής

1. Η αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης ή δήμευσης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. προϋποθέτει η πράξη για την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση να συνιστά έγκλημα, για το οποίο χωρεί αντίστοιχα δέσμευση ή δήμευση, σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτηρισμού της από το κράτος έκδοσης.

2. Η αναγνώριση και η εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης ή δήμευσης επιτρέπεται χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποίνου για τις ακόλουθες αξιόποινες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται από το δίκαιο του κράτους έκδοσης, εφόσον τιμωρούνται στο κράτος αυτό με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,

β) τρομοκρατικές πράξεις,

γ) εμπορία ανθρώπων και σωματεμπορία,

δ) εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ανηλίκων και πορνογραφία ανηλίκων,

ε) παράνομη εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,

στ) παράνομη εμπορία και διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,

ζ) εγκλήματα δωροδοκίας,

η) εγκλήματα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.,

θ) νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες,

ι) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, περιλαμβανομένου του ευρώ,

ια) εγκλήματα σχετικά με ηλεκτρονικούς υπολογιστές,

ιβ) εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών,

ιγ) παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή στη χώρα,

ιδ) ανθρωποκτονία εκ προθέσεως και βαριά σωματική βλάβη,

ιε) παράνομο εμπόριο ανθρώπινων οργάνων και ιστών,

ιστ) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση, αρπαγή και ομηρία,

ιζ) εγκλήματα ρατσισμού και ξενοφοβίας,

ιη) οργανωμένες ή ένοπλες ληστείες,

ιθ) παράνομη εμπορία και διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης,

κ) υπεξαίρεση και απάτη,

κα) αθέμιτη προστασία έναντι παράνομου περιουσιακού οφέλους και εκβίαση,

κβ) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,

κγ) πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και παράνομη διακίνηση αυτών,

κδ) πλαστογραφία μέσων πληρωμής,
κε) παράνομη διακίνηση ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,
κστ) παράνομη διακίνηση πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,
κζ) εμπορία κλεμμένων οχημάτων,
κη) βιασμός,
κθ) εμπρησμός εκ προθέσεως,
λ) εγκλήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,
λα) αεροπειρατεία και πειρατεία,
λβ) δολιοφθορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Άρθρο 12
Αρμοδιότητα

1. Αρμόδια αρχή για τη διαβίβαση μιας απόφασης δέσμευσης στην αρμόδια αρχή εκτέλεσης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ορίζεται ο ανακριτής, ο εισαγγελέας ή η αρμόδια δικαστική αρχή που εξέδωσε την απόφαση δέσμευσης.

2. Αρμόδια δικαστική αρχή για την αναγνώριση και εκτέλεση στην Ελλάδα μιας απόφασης δέσμευσης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ορίζεται ο ανακριτής στην περιφέρεια του οποίου ευρίσκεται το περιουσιακό ή αποδεικτικό στοιχείο στο οποίο αφορά η απόφαση. Αν στην τελευταία δεν προσδιορίζεται η περιφέρεια όπου ευρίσκεται το αντικείμενο της δέσμευσης, αρμόδιος είναι ο ανακριτής Αθηνών. Ο τελευταίος είναι αρμόδιος και αν η απόφαση αφορά περιουσιακά ή αποδεικτικά στοιχεία που ευρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων πρωτοδικείων.

3. Αν η ελληνική δικαστική αρχή, στην οποία διαβιβάσθηκε απόφαση δέσμευσης, δεν έχει αρμοδιότητα να την αναγνωρίσει και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή της, τη διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως στον αρμόδιο ανακριτή και ενημερώνει σχετικά τη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης.

Άρθρο 13
Διαδικασία διαβίβασης

1. Η απόφαση δέσμευσης διαβιβάζεται απευθείας στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, με οποιοδήποτε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη για τη διαβίβαση και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς της.

2. Η απόφαση δέσμευσης συνοδεύεται από πιστοποιητικό, υπόδειγμα του οποίου παρατίθεται στο Παράρτημα Α΄ του παρόντος νόμου, υπογεγραμμένο και επικυρωμένο από την ως άνω αρμόδια αρχή έκδοσης και μεταφρασμένο στην επίσημη ή σε μια από τις επίσημες ή σε άλλη δηλωθείσα γλώσσα του κράτους εκτέλεσης. Επιπλέον, η απόφαση δέσμευσης συνοδεύεται από αίτηση μεταφοράς του αποδεικτικού στοιχείου στην περιφέρεια του δικαστηρίου του ανακριτή ή περιέχει στο πιστοποιητικό εντολή να παραμείνει το περιουσιακό στοιχείο στο κράτος εκτέλεσης, ενόψει της υποβολής αίτησης για τη δήμευσή του.

3. Αν η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δεν είναι γνωστή, η ως άνω αρμόδια αρχή έκδοσης προβαίνει σε κάθε αναγκαία έρευνα, μεταξύ άλλων και μέσω των σημείων επαφής του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου ή του εθνικού μέλους της Eurojust, προκειμένου να λάβει πληροφορίες από το κράτος εκτέλεσης, άλλως απευθύνεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 14
Διατυπώσεις αναγνώρισης και εκτέλεσης

1. Ο αρμόδιος ανακριτής αναγνωρίζει αμέσως, χωρίς άλλη διατύπωση κάθε απόφαση δέσμευσης άλλου κράτους - μέλους που του διαβιβάζεται υπό προϋποθέσεις αντίστοιχες προς εκείνες του προηγούμενου άρθρου και λαμβάνει αμέσως τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή της, εκτός αν συντρέχει ένας από τους λόγους μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης ή αναβολής των επόμενων άρθρων.

Όταν είναι ανάγκη να εξασφαλισθεί η εγκυρότητα των συλλεγόμενων αποδεικτικών στοιχείων, ο ανακριτής τηρεί, κατά την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης, τις διατυπώσεις και διαδικασίες που έχουν υποδειχθεί ρητώς από την αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης, εφόσον οι διατυπώσεις και οι διαδικασίες αυτές δεν αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές του ελληνικού δικαίου.

Η αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης γνωστοποιούνται αμελλητί στην αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης, με κάθε μέσο υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη.

2. Κάθε επιπρόσθετο κατασταλτικό μέτρο, το οποίο καθίσταται αναγκαίο από την απόφαση δέσμευσης, λαμβάνεται σύμφωνα με τους ελληνικούς δικονομικούς κανόνες.

Άρθρο 15
Λόγοι μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης

1. Ο αρμόδιος ανακριτής αρνείται την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης μόνο αν:

α) το προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 πιστοποιητικό δεν προσκομισθεί, είναι ελλιπές ή προδήλως δεν αντιστοιχεί στην απόφαση δέσμευσης,

β) βάσει του ελληνικού δικαίου υφίσταται ασυλία ή επαγγελματικό απόρρητο, που καθιστά αδύνατη την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης,

γ) από τις πληροφορίες που παρέχονται με το πιστοποιητικό καθίσταται αμέσως σαφές, ότι η δήμευση κατά το άρθρο 21 του Κεφαλαίου Γ΄, για το αδίκημα σε σχέση με το οποίο εκδόθηκε η απόφαση δέσμευσης και η παροχή δικαστικής συνδρομής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 16, θα παραβίαζαν την αρχή ne bis in idem, ή

δ) σε μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 περιπτώσεις, η πράξη επί της οποίας βασίζεται η απόφαση δέσμευσης, δεν συνιστά αδίκημα κατά το ελληνικό δίκαιο. Εντούτοις, ειδικώς σε ό,τι αφορά τα φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα και τα αδικήματα

περί τους δασμούς και περί το συνάλλαγμα, η εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης δεν μπορεί να απορρίπτεται με την επίκληση του λόγου ότι το ελληνικό δίκαιο δεν επιβάλλει τον ίδιο τύπο φόρων ή δασμών ή δεν περιέχει τον ίδιο τύπο ρυθμίσεων περί φόρων, δασμών, τελωνείων και συναλλάγματος με αυτόν που προβλέπεται στο δίκαιο του κράτους έκδοσης.

2. Στην περίπτωση του στοιχείου α΄ της παραγράφου 1 ο αρμόδιος ανακριτής μπορεί:

α) να τάσσει προθεσμία για την προσκόμιση, συμπλήρωση ή διόρθωση του πιστοποιητικού,

β) να δέχεται ισοδύναμο έγγραφο ή

γ) αν κρίνει ότι τα προσκομισθέντα στοιχεία είναι επαρκή, να απαλλάσσει τη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης από τη σχετική υποχρέωση.

3. Κάθε απόφαση άρνησης της αναγνώρισης ή της εκτέλεσης πρέπει να λαμβάνεται και να κοινοποιείται αμελλητί στην αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης με κάθε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη.

4. Αν η απόφαση δέσμευσης είναι πρακτικά αδύνατον να εκτελεσθεί, επειδή τα περιουσιακά ή τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν εξαφανισθεί ή καταστραφεί ή δεν ανευρίσκονται στον τόπο που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ή ο τόπος των περιουσιακών ή των αποδεικτικών στοιχείων δεν προσδιορίζεται επακριβώς, ακόμη και μετά από διαβούλευση με το κράτος έκδοσης, ο αρμόδιος ανακριτής ενημερώνει αμελλητί για τούτο την αρμόδια δικαστική αρχή του τελευταίου.

Άρθρο 16
Λόγοι αναβολής της εκτέλεσης

1. Ο ανακριτής αναβάλλει την εκτέλεση μιας απόφασης δέσμευσης που διαβιβάσθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 13:

α) όταν η εκτέλεσή της μπορεί να βλάψει μια εγχώρια ποινική έρευνα ή διαδικασία και για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται εύλογο,

β) όταν τα περιουσιακά ή αποδεικτικά στοιχεία έχουν ήδη δεσμευθεί στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και μέχρις ότου αρθεί η απόφαση αυτή,

γ) όταν, στην περίπτωση απόφασης για δέσμευση περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ενόψει μεταγενέστερης δήμευσης αυτών, τα περιουσιακά αυτά στοιχεία αποτελούν ήδη αντικείμενο απόφασης που έχει ληφθεί στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών στην Ελλάδα και έως ότου αρθεί η απόφαση αυτή. Η υποχρέωση αυτή ισχύει μόνον όταν η υφιστάμενη απόφαση δέσμευσης έχει προτεραιότητα έναντι τυχόν μεταγενέστερων αποφάσεων δέσμευσης, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας κατά το ελληνικό δίκαιο.

2. Σε περίπτωση αναβολής εκτέλεσης της απόφασης δέσμευσης, κοινοποιείται αμελλητί στην αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης με κάθε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη, σχετική έκθεση, η οποία αναφέρει τους λόγους της αναβολής και, αν είναι δυνατόν, την προβλεπόμενη διάρκειά της.

3. Όταν εκλείψει ο λόγος αναβολής, ο ανακριτής λαμβάνει αμελλητί τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης και ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης, με κάθε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη.

4. Ο ανακριτής ενημερώνει, επίσης, την αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης σχετικά με τυχόν άλλα περιοριστικά μέτρα που μπορούν να επιβληθούν επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 17
Διάρκεια της δέσμευσης και μεταγενέστερη μεταχείριση των δεσμευμένων στοιχείων

1. Το περιουσιακό στοιχείο παραμένει υπό δέσμευση στην Ελλάδα, έως ότου δοθεί οριστική απάντηση στην αίτηση που υποβάλλεται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 13.

2. Μετά από διαβούλευση με το κράτος έκδοσης, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορεί, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, να θέτει τους προσήκοντες όρους ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, προκειμένου να περιορίζει τη διάρκεια δέσμευσης του περιουσιακού στοιχείου. Αν, σύμφωνα με τους όρους αυτούς, αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο να προβεί στην άρση του μέτρου, ενημερώνει το κράτος έκδοσης και του δίνει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Μετά την κοινοποίηση από τις αρχές του κράτους έκδοσης στις ελληνικές δικαστικές αρχές της άρσης της απόφασης δέσμευσης, αίρεται με επιμέλεια του αρμόδιου ανακριτή, το ταχύτερο δυνατόν, το ληφθέν σε εκτέλεση της απόφασης μέτρο. Όταν κράτος έκδοσης είναι το ελληνικό, αντίστοιχη υποχρέωση για κοινοποίηση της άρσης της απόφασης δέσμευσης έχουν και οι ελληνικές δικαστικές αρχές.

4. Οι αιτήσεις μεταφοράς αποδεικτικών στοιχείων της παραγράφου 2 του άρθρου 13 υποβάλλονται στον αρμόδιο ανακριτή με τη διαδικασία που προβλέπεται για την υποβολή αίτησης δικαστικής συνδρομής. Οι αιτήσεις αυτές δεν μπορούν ποτέ να απορριφθούν λόγω μη συνδρομής του διττού αξιοποίνου, εφόσον αφορούν αδικήματα που αναφέρονται στην παραγράφο 2 του άρθρου 11 και τα αδικήματα αυτά τιμωρούνται στο κράτος έκδοσης με ποινή φυλάκισης, το ανώτατο όριο της οποίας είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη.

Άρθρο 18
Ένδικα μέσα

1. Η διάταξη δέσμευσης επιδίδεται το συντομότερο δυνατόν σε εκείνον σε βάρος του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Σε περίπτωση κοινών περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων, η απόφαση επιδίδεται και στους τρίτους, οι οποίοι, όπως και ο καθ’ ου η εκτέλεση, έχουν δικαίωμα να λάβουν αντίγραφα της δικογραφίας από τον ανακριτή.

2. Ο καθ’ ου η εκτέλεση και κάθε τρίτος που δικαιολογεί έννομο συμφέρον, δικαιούνται να ασκήσουν αντιρρήσεις κατά της διάταξης για λόγους νομικούς, που αφορούν σε αυτήν και την εκτελεστότητά της, όπως και στο ληφθέν σε εκτέλεσή της μέτρο. Αντιρρήσεις που αφορούν στους ουσιαστικούς λόγους για την έκδοση της απόφασης δέσμευσης, μπορούν να προβάλλονται μόνο

ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει το οικείο εθνικό δίκαιο.

3. Αν οι αντιρρήσεις ασκούνται στην Ελλάδα ως κράτος εκτέλεσης, η προθεσμία άσκησής τους είναι είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της διάταξης. Η εν λόγω προθεσμία, όπως και η άσκηση των αντιρρήσεων, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου της εκτέλεσης.

4. Το Συμβούλιο συνεδριάζει χωρίς την παρουσία του εισαγγελέα και του ασκήσαντος τις αντιρρήσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον το Συμβούλιο κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την εμφάνιση ενώπιον του του ασκήσαντος τις αντιρρήσεις, οπότε καλείται και ο εισαγγελέας.

5. Σε περίπτωση άσκησης αντιρρήσεων, ενημερώνεται η δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης, τόσο για την άσκηση των αντιρρήσεων, όσο και για τους λόγους αυτών, προκειμένου να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Ενημερώνεται, επίσης, και για την έκβαση της σχετικής δίκης.

Άρθρο 19
Επιστροφή καταβληθέντων ποσών

1. Αν το κράτος εκτέλεσης ευθύνεται σύμφωνα με το δίκαιό του για ζημία που προκλήθηκε σε ένα από τα μέρη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18 από την εκτέλεση μιας απόφασης δέσμευσης, το ελληνικό κράτος, ως κράτος έκδοσης, αποδίδει στο κράτος εκτέλεσης ποσά που καταβλήθηκαν στο εν λόγω μέρος, ως αποζημίωση λόγω της ευθύνης αυτής, εκτός αν η ζημία οφείλεται αποκλειστικά σε παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κράτους εκτέλεσης. Αν μέρος της ζημίας οφείλεται αποκλειστικά σε παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κράτους εκτέλεσης, μειώνεται αναλόγως το ποσό που αποδίδεται.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση που το ελληνικό κράτος καταβάλλει αποζημίωση ως κράτος εκτέλεσης. Η αίτηση απόδοσης των καταβληθέντων ποσών υποβάλλεται στο κράτος έκδοσης από τον Υπουργό Οικονομικών.

3. Με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν θίγονται οι διατάξεις του ελληνικού δικαίου για αξιώσεις αποζημίωσης φυσικών ή νομικών προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΕΥΣΗΣ

Άρθρο 20
Αρμοδιότητα

1. Αρμόδια αρχή για τη διαβίβαση στις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. της απόφασης δήμευσης ελληνικού δικαστηρίου ορίζεται ο Εισαγγελέας Εφετών της περιφέρειας του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, της οποίας επιδιώκεται η αναγνώριση και εκτέλεση.

2. Αρμόδια αρχή για την αναγνώριση και εκτέλεση στην Ελλάδα της απόφασης δήμευσης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ορίζεται ο Εισαγγελέας Εφετών της περιφέρειας, στην οποία η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι ευρίσκεται το αντικείμενο της δήμευσης, ή άλλως του τόπου, όπου το φυσικό πρόσωπο σε βάρος του οποίου απαγγέλθηκε η καταδικαστική απόφαση, έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, την έδρα του. Αν δεν προσδιορίζεται η περιφέρεια όπου ευρίσκεται το αντικείμενο δήμευσης και το φυσικό πρόσωπο είναι αγνώστου διαμονής, καθώς και αν η απόφαση αφορά σε περιουσιακά στοιχεία που ευρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων Εφετείων, αρμόδιος είναι ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών.

3. Αν η αρχή που παραλαμβάνει την απόφαση δεν είναι αρμόδια για την αναγνώριση και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εκτέλεσή της, διαβιβάζει την απόφαση αυτή στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών και ενημερώνει τη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης.

4. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται ως Κεντρική Αρχή για να επικουρεί τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για τη διοικητική διαβίβαση και παραλαβή των αποφάσεων δήμευσης. Το ανωτέρω Υπουργείο ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ε.Ε. για τις δικαστικές αρχές που είναι αρμόδιες.

Άρθρο 21
Διαδικασία διαβίβασης απόφασης δήμευσης

1. Η απόφαση δήμευσης ή επικυρωμένο αντίγραφό της, μαζί με το πιστοποιητικό του Παραρτήματος Β΄, αφού μεταφραστούν στην επίσημη ή σε μία από τις επίσημες ή σε άλλη δηλωθείσα γλώσσα του κράτους εκτέλεσης, διαβιβάζονται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών στην αρμόδια αρχή του τελευταίου. Η διαβίβαση γίνεται απευθείας, με κάθε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους.

2. Αν η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δεν είναι γνωστή, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών προβαίνει σε κάθε αναγκαία έρευνα, όπως μέσω των σημείων επαφής του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου ή της Eurojust, προκειμένου να λάβει πληροφορίες εκ μέρους του κράτους εκτέλεσης, άλλως απευθύνεται στην Κεντρική Αρχή.

3. Η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται σε ένα (1) μόνο κράτος εκτέλεσης κάθε φορά.

4. Απόφαση δήμευσης που αφορά συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να διαβιβάζεται συγχρόνως σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης, όταν:

α) υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες, ότι τα περιουσιακά στοιχεία ευρίσκονται σε διαφορετικά κράτη εκτέλεσης,

β) η δήμευση κάποιου περιουσιακού στοιχείου προϋποθέτει ενέργειες σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης ή

γ) υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες, ότι κάποιο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ευρίσκεται σε ένα από τα περισσότερα προσδιοριζόμενα κράτη εκτέλεσης.

5. Απόφαση δήμευσης που αφορά χρηματικό ποσό, μπορεί να διαβιβάζεται συγχρόνως σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης, όταν ο αρμόδιος Εισαγγελέας

Εφετών κρίνει ότι συντρέχει ειδικός λόγος προς τούτο, ιδίως όταν:

α) Δεν έχουν δεσμευθεί σε ένα κράτος - μέλος περιουσιακά στοιχεία αντίστοιχης αξίας, για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας για την οποία εκδόθηκε η απόφαση δήμευσης.

β) Η αξία των περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να δημευθούν στην ημεδαπή και σε ένα μόνο κράτος εκτέλεσης, ενδέχεται να μην επαρκεί για την κάλυψη του συνολικού ποσού που προβλέπει η απόφαση δήμευσης.

6. Όταν η απόφαση δήμευσης που αφορά χρηματικό ποσό διαβιβάζεται σε ένα ή περισσότερα κράτη εκτέλεσης, η συνολική αξία που προκύπτει από την εκτέλεσή της, δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο ποσό που προσδιορίζεται στην απόφαση δήμευσης.

7. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών εκτέλεσης, με οποιοδήποτε μέσο υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη:

α) αν θεωρεί ότι υπάρχει κίνδυνος να λάβει χώρα εκτέλεση πέρα από το μέγιστο ποσό,

β) αν, μετά από αναβολή εκτέλεσης της απόφασης στο κράτος εκτέλεσης, έπαυσε να υφίσταται ο προαναφερόμενος κίνδυνος,

γ) αν η απόφαση δήμευσης έχει εκτελεστεί εν όλω ή εν μέρει στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή γίνεται μνεία του ακριβούς ποσού που απομένει για την πλήρη εκτέλεση της απόφασης.

8. Η διαβίβαση της απόφασης δήμευσης σε ένα ή περισσότερα κράτη δεν εμποδίζει την Ελλάδα να την εκτελέσει ή να λάβει σε εκτέλεση αυτής χρηματικά ποσά που καταβάλλονται αυτοβούλως από τον καθ’ ου. Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνει το κράτος ή τα κράτη στα οποία έχει διαβιβάσει την απόφαση για το εναπομείναν χρηματικό ποσό, ως προς το οποίο μπορεί να εκτελεστεί η απόφαση.

9. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, με κάθε μέσο υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη, για οποιαδήποτε απόφαση ή μέτρο συνεπεία του οποίου, η απόφαση δήμευσης παύει να είναι εκτελεστή.

Άρθρο 22
Διατυπώσεις της αναγνώρισης και εκτέλεσης απόφασης δήμευσης

1. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών αναγνωρίζει χωρίς άλλη διατύπωση, κάθε απόφαση δήμευσης που του διαβιβάζεται και λαμβάνει αμέσως τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή της, εκδίδοντας διάταξη περί κατάσχεσης του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή του χρηματικού ποσού που αφορά η απόφαση, εκτός αν συντρέχει ένας από τους λόγους μη αναγνώρισης, μη εκτέλεσης ή αναβολής των επόμενων άρθρων. Η διάταξη επιδίδεται στον καθ’ ου η εκτέλεση, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο Εισαγγελέας ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης για την ολική ή μερική εκτέλεση της απόφασης.

2. Αν μία απόφαση δήμευσης αφορά συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο και αυτό δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχεται και δημεύεται χρηματικό ποσό ίσης αξίας προς εκείνη του περιουσιακού στοιχείου, εφόσον το ποσό αυτό έχει προσδιορισθεί από το δικαστήριο του κράτους έκδοσης.

3. Αν μία απόφαση δήμευσης αφορά χρηματικό ποσό και δεν επιτευχθεί η καταβολή αυτού, η απόφαση εκτελείται επί οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου διαθέσιμου προς το σκοπό αυτόν.

4. Στην περίπτωση δήμευσης προϊόντων εγκλήματος, αν η απόφαση έχει εκτελεσθεί εν μέρει σε άλλη χώρα, εκτελείται στην Ελλάδα μόνο κατά το υπόλοιπο μέρος.

5. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών μετατρέπει, εφόσον απαιτείται, το προς δήμευση ποσό σε ευρώ, με βάση την ισοτιμία που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης δήμευσης.

6. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών διακόπτει την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης:

α) αν ενημερωθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης για οποιαδήποτε απόφαση ή μέτρο, συνεπεία του οποίου η απόφαση δήμευσης παύει να είναι εκτελεστή,

β) αν το έγκλημα αμνηστεύθηκε σύμφωνα με τους ελληνικούς νόμους.

Άρθρο 23
Λόγοι μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης

1. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών αρνείται την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δήμευσης αν:

α) το προβλεπόμενο πιστοποιητικό του Παραρτήματος Β΄ δεν προσκομισθεί, είναι ελλιπές ή προδήλως δεν αντιστοιχεί στην απόφαση δήμευσης,

β) η εκτέλεση της απόφασης θα παραβίαζε την αρχή ne bis in idem,

γ) η απόφαση δεν συνδέεται με συμπεριφορά η οποία συνιστά αδίκημα, σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξαρτήτως του νομικού της χαρακτηρισμού, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 11. Ωστόσο, όσον αφορά φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα και αδικήματα περί το συνάλλαγμα, η εκτέλεση της απόφασης δήμευσης δεν επιτρέπεται να απορριφθεί λόγω του γεγονότος ότι το ελληνικό δίκαιο δεν επιβάλλει τον ίδιο τύπο δασμών ή φόρων ή δεν περιέχει τον ίδιο τύπο ρυθμίσεων περί δασμών ή φόρων, τελωνείων και συναλλάγματος με τον προβλεπόμενο από το δίκαιο του κράτους έκδοσης,

δ) σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους η δήμευση έχει παραγραφεί και η απόφαση δήμευσης συνδέεται με αξιόποινες πράξεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων,

ε) η απόφαση δήμευσης συνδέεται με πράξεις οι οποίες τελέσθηκαν εκτός του εδάφους του κράτους έκδοσης και κατά τους ελληνικούς ποινικούς νόμους απαγορεύεται η δίωξη για τέτοια αδικήματα, αν έχουν διαπραχθεί εκτός του ελληνικού εδάφους,

στ) σύμφωνα με το πιστοποιητικό του Παραρτήματος Β΄ το συγκεκριμένο πρόσωπο, κατά του οποίου εκδόθηκε η απόφαση δήμευσης, δεν παρέστη αυτοπροσώ-

πως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, εκτός αν στο πιστοποιητικό αναφέρεται ότι το εν λόγω πρόσωπο, βάσει του δικαίου του κράτους έκδοσης:

αα) είχε κλητευθεί σε εύλογο χρόνο αυτοπροσώπως ή είχε ενημερωθεί, πραγματικά και επίσημα, με άλλα μέσα, σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης, κατά τρόπο ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει αυτών, και είχε επίσης ενημερωθεί σε εύλογο χρόνο, ότι μπορούσε να εκδοθεί σε βάρος του απόφαση δήμευσης ακόμη και αν το ίδιο δεν εμφανιζόταν στη δίκη ή

ββ) τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δε δώσει εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ίδιο είτε το κράτος να το εκπροσωπήσει στη δίκη και εκπροσωπήθηκε όντως απ’ αυτόν ή

γγ) αφού του επιδόθηκε η απόφαση δήμευσης και ενημερώθηκε ρητά ότι είχε το δικαίωμα να δικασθεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, ότι θα μπορούσε να παρασταθεί στη νέα δίκη, ότι η ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταζόταν και ότι η δίκη μπορούσε να οδηγήσει στην ανατροπή της αρχικής απόφασης, αυτό είτε δήλωσε ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση δήμευσης είτε δεν ζήτησε να δικασθεί εκ νέου ή δεν άσκησε ένδικο μέσο εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας,

ζ) προσβάλλονται δικαιώματα του καθ’ ου ή καλόπιστων τρίτων τα οποία καθιστούν αδύνατη την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναγνωρίζονται μετά από άσκηση προσφυγής κατ’ άρθρο 25 ή

η) σύμφωνα με τους ελληνικούς νόμους υφίσταται ασυλία ή η πράξη έχει αμνηστευθεί.

2. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δήμευσης αν η τελευταία συνδέεται με πράξεις οι οποίες τελέσθηκαν εν όλω ή εν μέρει στο έδαφος της Ελλάδας ή σε εξομοιούμενο προς αυτό έδαφος.

3. Αν η απόφαση δήμευσης εμπίπτει στις περιπτώσεις γγ΄ ή δδ΄ του στοιχείου β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 10, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών την εκτελεί κατά το βαθμό που προβλέπεται σε παρόμοιες εσωτερικές υποθέσεις, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

4. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών, προτού αποφανθεί για τη μη αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης, προχωρά σε διαβούλευση με κάθε κατάλληλο και πρόσφορο μέσο με την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για να διακριβωθεί η συνδρομή των ουσιαστικών τους προϋποθέσεων.

5. Εφόσον η απόφαση δήμευσης είναι αδύνατον να εκτελεσθεί, διότι το υπό δήμευση περιουσιακό στοιχείο έχει ήδη εν όλω ή εν μέρει δημευθεί, έχει εξαφανισθεί, έχει καταστραφεί, δεν ανευρίσκεται στον τόπο που μνημονεύεται στο πιστοποιητικό ή διότι ο τόπος του περιουσιακού στοιχείου δεν προσδιορίζεται επακριβώς, ακόμη και έπειτα από διαβούλευση με το κράτος έκδοσης, ενημερώνεται αμελλητί η αρμόδια αρχή του τελευταίου. Το ίδιο συμβαίνει σε κάθε άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας απόφασης για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 24
Λόγοι αναβολής της εκτέλεσης

1. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών αναβάλλει την εκτέλεση μίας απόφασης δήμευσης που διαβιβάστηκε σύμφωνα με το άρθρο 20:

α) όταν υπάρχει κίνδυνος η συνολική αξία που θα προέλθει από την εκτέλεση να υπερβεί το ποσό που αναφέρεται σε αυτή λόγω ταυτόχρονης εκτέλεσής της σε περισσότερα από ένα κράτη - μέλη,

β) όταν η εκτέλεση μπορεί να παραβλάψει διεξαγόμενη ποινική έρευνα ή διαδικασία και για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται εύλογο,

γ) στις περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, η απόφαση ή μέρος αυτής να μεταφρασθεί στην ελληνική γλώσσα με έξοδα του ελληνικού κράτους, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη μετάφραση της απόφασης,

δ) στις περιπτώσεις όπου έχει ήδη κινηθεί στην Ελλάδα διαδικασία, που μπορεί να οδηγήσει στη δήμευση των ίδιων περιουσιακών στοιχείων.

2. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν διαθέσιμα για την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών εφαρμόζει τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του άρθρου 48 του ν. 3691/2008.

3. Σε περίπτωση αναβολής εκτέλεσης της απόφασης δήμευσης, σύμφωνα με την περίπτωση α΄ της παραγράφου 1, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης με κάθε μέσο υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη. Στις περιπτώσεις β΄, γ΄ και δ΄ της παραγράφου 1, κοινοποιείται αμελλητί, με τον ίδιο τρόπο, έκθεση προς την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης σχετικά με την αναβολή εκτέλεσης της απόφασης δήμευσης, η οποία αναφέρει τους λόγους της αναβολής αυτής, και αν είναι δυνατόν την προβλεπόμενη διάρκειά της.

4. Όταν εκλείψει ο λόγος αναβολής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών λαμβάνει αμελλητί τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης και ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης με κάθε μέσο υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη.

Άρθρο 25
Ένδικα μέσα - εγγυήσεις

1. Ο καθ’ ου η εκτέλεση και κάθε τρίτος που δικαιολογεί έννομο συμφέρον δικαιούνται να προσφύγουν εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της διάταξης που αναφέρεται στο άρθρο 22, ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο Συμβουλίου Εφετών, το οποίο αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν. Η προσφυγή ασκείται κατ’ ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 322 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κατά του βουλεύματος επιτρέπεται αναίρεση στον εισαγγελέα και τον προσφεύγοντα μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση του βουλεύματος.

2. Με την προσφυγή δεν μπορούν να αμφισβητηθούν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις έκδοσης της απόφασης δήμευσης.

3. Η υποβολή της προσφυγής και η προθεσμία της αναστέλλουν τη διάθεση των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων κατ’ άρθρο 27.

4. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, ενημερώνεται σχετικά η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης.

Άρθρο 26
Πολλαπλές αποφάσεις δήμευσης

Αν στον αρμόδιο για την εκτέλεση Εισαγγελέα Εφετών έχουν διαβιβασθεί:

α) δύο ή περισσότερες αποφάσεις δήμευσης, οι οποίες αφορούν χρηματικό ποσό και έχουν εκδοθεί σε βάρος του ίδιου φυσικού ή νομικού προσώπου, ενώ δεν υπάρχουν επαρκή περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για την εκτέλεση όλων των αποφάσεων, ή

β) δύο ή περισσότερες αποφάσεις δήμευσης, οι οποίες αφορούν το ίδιο περιουσιακό στοιχείο, ο Εισαγγελέας αποφασίζει ποια απόφαση θα εκτελεσθεί, με βάση καταρχήν την ημερομηνία διαβίβασης των αποφάσεων αυτών, μετά από συνεκτίμηση όλων των περιστάσεων, ιδίως της ημερομηνίας έκδοσης των αποφάσεων, της ύπαρξης δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, της βαρύτητας των αντίστοιχων αδικημάτων και του τόπου τέλεσής τους.

Άρθρο 27
Διάθεση δημευμένων περιουσιακών στοιχείων

1. Αν δεν συμφωνηθεί άλλως μεταξύ του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών και της αρμόδιας αρχής του κράτους έκδοσης,

α) χρηματικά ποσά αξίας μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ περιέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 552Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ενώ

β) μεγαλύτερα ποσά περιέρχονται κατά 50% στο Ελληνικό Δημόσιο και κατά το υπόλοιπο μέρος μεταβιβάζονται στο κράτος έκδοσης.

2. Μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία:

α) είτε περιέρχονται στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 552Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εκποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν, και στη συνέχεια εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος,

β) είτε μεταφέρονται στο κράτος έκδοσης, εκτός αν αυτά αποτελούν πολιτιστικά αγαθά που ανήκουν στην εθνική πολιτιστική κληρονομιά, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 133/1998 (Α΄ 106).

3. Ο τρόπος διάθεσης των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους ορίζεται με τη διάταξη που εκδίδει ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 22.

Άρθρο 28
Αποζημίωση

1. Όταν το κράτος εκτέλεσης καθίσταται με αμετάκλητη απόφαση, βάσει του δικαίου του, υπεύθυνο για βλάβη που προκλήθηκε στον καθ’ ου ή στον καλόπιστο τρίτο από την εκτέλεση απόφασης που του διαβιβάστηκε από το Ελληνικό Κράτος, το τελευταίο αποζημιώνει το κράτος εκτέλεσης για το ποσό που αυτό υποχρεώθηκε να καταβάλει, στο μέτρο που η ζημιά δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του κράτους εκτέλεσης. Υπό τις αυτές προϋποθέσεις, η Ελλάδα ως κράτος εκτέλεσης ζητεί από το κράτος έκδοσης αποζημίωση για κάθε ποσό που κατέβαλε σε εκτέλεση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει τις αξιώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων προς αποκατάσταση της ζημίας.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών μπορεί να καθορισθεί κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά τη διαδικασία αποζημίωσης της παραγράφου 1.

Άρθρο 29
Έξοδα

1. Αν από την εκτέλεση της απόφασης στην Ελλάδα προκαλούνται δαπάνες επί του Ελληνικού εδάφους, αυτές βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.

2. Αν από την εκτέλεση της απόφασης στην Ελλάδα προκαλούνται δαπάνες που θεωρούνται υπερβολικά υψηλές ή έκτακτες, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών προτείνει στη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης τον επιμερισμό των δαπανών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30
Σχέση με άλλες συμφωνίες

Διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις μεταξύ Ελλάδας και κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θίγονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος Μέρους στο μέτρο που συμβάλλουν στην απλούστευση ή την περαιτέρω διευκόλυνση της διαδικασίας αναγνώρισης και εκτέλεσης των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης.

Άρθρο 31
Τροποποιήσεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Ο τίτλος του άρθρου 552 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής: «Εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής».

2. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 552Α με το εξής περιεχόμενο:

«Άρθρο 552Α
Εκτέλεση της ποινής της δήμευσης

1. Αν η δήμευση αφορά απαίτηση, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, επιμελείται της άμεσης λήψης των αναγκαίων αναγκαστικών μέτρων από τον διευθυντή του δημόσιου ταμείου, κατ’ εφαρμογή του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, εκτός αν ειδική διάταξη ορίζει διαφορετικά.

2. Αν η δήμευση αφορά ακίνητο, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, κοινοποιεί αντίγραφό τους στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο

που του κοινοποιήθηκε, αν δε η απόφαση ή το βούλευμα είναι αμετάκλητα, να τα μεταγράψει.».

Άρθρο 32
Συλλογή και τήρηση στατιστικών δεδομένων (άρθρο 11 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ)

1. Όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, των Υποθηκοφυλακείων ή Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας και των δικαστικών, εισαγγελικών και φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους.

2. Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) τον αριθμό των αποφάσεων δέσμευσης που εκτελέστηκαν,

β) τον αριθμό των αποφάσεων δήμευσης που εκτελέστηκαν,

γ) την εκτιμώμενη αξία των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, τουλάχιστον εκείνων που δεσμεύονται ενόψει πιθανής επακολουθούσας δήμευσης κατά τη στιγμή της δέσμευσης,

δ) την εκτιμώμενη αξία των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων κατά τη στιγμή της δήμευσης,

ε) τον αριθμό των αιτήσεων έκδοσης αποφάσεων δέσμευσης που πρόκειται να εκτελεστούν σε άλλο κράτος - μέλος,

στ) τον αριθμό των αιτήσεων έκδοσης αποφάσεων δήμευσης που πρόκειται να εκτελεστούν σε άλλο κράτος - μέλος,

ζ) την αξία ή την εκτιμώμενη αξία των περιουσιακών στοιχείων που ανακτήθηκαν κατόπιν εκτέλεσης απόφασης σε άλλο κράτος - μέλος.

3. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μεριμνούν επίσης για τη συλλογή, καταχώρηση και επεξεργασία των ως άνω στατιστικών στοιχείων, ζητώντας πληροφορίες από τις ανωτέρω αρχές.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των ανωτέρω στατιστικών στοιχείων.

ΙΙ. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΣΕ ΙΔΡΥΜΑ Ή ΑΝΑΔΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΚΡΑΤΗ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 56 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 2201/2003 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 27ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003, ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΓΑΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) 1347/2000

Άρθρο 33
Κεντρική Αρχή

1. Κεντρική Αρχή για τη λήψη αιτημάτων τοποθέτησης ανηλίκων σε ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα, που υποβάλλονται από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003, ορίζεται το Τμήμα Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η ανωτέρω υπηρεσία πληροφορεί άμεσα την αιτούσα αρχή ότι απαιτείται έγκριση των ελληνικών αρχών για την τοποθέτηση του ανηλίκου και την ενημερώνει για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί, όπως αυτή περιγράφεται στα άρθρα 34, 35, 36, και 37 του παρόντος.

2. Αρμόδιοι για την έγκριση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 αιτημάτων για την τοποθέτηση των ανηλίκων σε ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα είναι ο Εισαγγελέας του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών και ο αναπληρωτής του. Ο παραπάνω Εισαγγελέας, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή σε αυτόν του αιτήματος και των συνοδευτικών εγγράφων από το Τμήμα Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εγκρίνει ή απορρίπτει το αίτημα με Πράξη του αφού λάβει τη γνώμη ενός επιμελητή της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων Αθηνών, τον οποίο ορίζει ανά υπόθεση. Ο Επιμελητής Ανηλίκων συλλέγει πληροφορίες για την υπάρχουσα διαθεσιμότητα στα ιδρύματα ή στις δομές παιδικής προστασίας, καθώς και αν αυτά πληρούν τις σύμφωνα με το άρθρο 35 προϋποθέσεις για την ασφαλή εγκατάστασή του και υποβάλλει έκθεση στον παραπάνω Εισαγγελέα προτείνοντας το καταλληλότερο για την τοποθέτηση του ανηλίκου. Έκθεση υποβάλλεται από τον Επιμελητή Ανηλίκων και όταν το αίτημα από τις αλλοδαπές αρχές αφορά στην τοποθέτηση του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα.

Άρθρο 34
Απαραίτητα δικαιολογητικά

1. Με το αίτημα έγκρισης της τοποθέτησης του ανηλίκου συνυποβάλλονται από την αιτούσα αρχή του κράτους - μέλους τα ακόλουθα έγγραφα και στοιχεία, επίσημα μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα:

α) Ονοματεπώνυμα και εθνικότητα γονέων, ονοματεπώνυμο, ημερομηνία, τόπος γέννησης και τόπος κατοικίας του ανηλίκου, καθώς και αριθμός κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον υπάρχει.

β) Ονοματεπώνυμο, ημερομηνία, τόπος γέννησης και τόπος κατοικίας του προσώπου που ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια του ανηλίκου, αριθμός τηλεφώνου και ηλεκτρονική διεύθυνση αυτού, αριθμός κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον υπάρχει, καθώς και δήλωση συναίνεσής του για την τοποθέτηση. Αν δεν επισυνάπτεται δήλωση συναίνεσης, αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο αυτή δεν απαιτείται.

γ) Πιστοποιητικό ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο της αρμόδιας αρχής από το οποίο προκύπτει η ποινική κατάσταση του ανηλίκου. Αν δεν υφίσταται τέτοιο πιστοποιητικό ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, σχετική βεβαίωση αρμόδιας αρχής.

δ) Αναλυτική έκθεση κοινωνικού λειτουργού ή επιμελητή ανηλίκων ή άλλου υπαλλήλου αρμόδιας υπηρεσίας του τόπου της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του ανηλίκου πριν την τοποθέτηση, για την κατάσταση και την προσωπικότητα του ανηλίκου, την αναγκαιότητα και τους λόγους της τοποθέτησης, καθώς και την προτεινόμενη διάρκεια αυτής (ημερομηνία έναρξης – λήξης). Στην έκθεση αναφέρονται ιδίως το αναλυτικό οικογενειακό, κοινωνικό και εκπαιδευτικό ιστορικό του ανηλίκου, οι λόγοι απομάκρυνσης από το οικογενειακό του περιβάλλον, οι λόγοι για τους οποίους το αρμόδιο όργανο εισηγείται την απομάκρυνση του ανηλίκου και την τοποθέτησή του σε άλλο κράτος - μέλος ως μέτρο προστασίας του, οι διαπροσωπικές σχέσεις του ανηλίκου με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του, οι ασχολίες του και τα ενδιαφέροντά του, καθώς και συνοπτική αξιολόγηση του χαρακτήρα του και της προσωπικότητάς του. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται και η άποψη του ανηλίκου και, αν δεν ελήφθη, οι λόγοι που δεν ελήφθη αυτή. Μπορεί, επίσης, να προτείνεται ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια τοποθέτησης.

ε) Πιστοποιητικό υγειονομικής (ιατροφαρμακευτικής) κάλυψης του ανηλίκου από δημόσιο φορέα κοινωνικής ασφάλισης και πιστοποιητικό της κατάστασης της υγείας του, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί μέσα στο τελευταίο τρίμηνο πριν την αποστολή του και να αναφέρει ιδίως την εμβολιαστική κάλυψη του ανηλίκου, αν χρήζει και ποιας φαρμακευτικής περίθαλψης, αν πάσχει και από ποιο μεταδοτικό νόσημα, καθώς και αν έχει νοσηλευθεί για οποιαδήποτε αιτία.

στ) Πλήρη στοιχεία ταυτότητας και διεύθυνση των ενήλικων μελών της ανάδοχης οικογένειας, όταν αυτή προτείνεται, καθώς και αριθμό φορολογικού μητρώου ή μητρώου κοινωνικής ασφάλισης, όπου αυτοί υπάρχουν.

ζ) Προτάσεις για την επικοινωνία του ανηλίκου με γονείς ή άλλα οικεία πρόσωπα και τα πλήρη στοιχεία αυτών.

η) Πλήρη τεκμηρίωση από αρμόδια υπηρεσία του τόπου της τελευταίας κατοικίας του ανηλίκου για τις ειδικές εκπαιδευτικές του ανάγκες, εφόσον υπάρχουν.

θ) Έγγραφη δήλωση του φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου ή άλλου αρμόδιου φορέα για την ανάληψη της υποχρέωσης περί καλύψεως όλων των εξόδων τοποθέτησης και παραμονής του ανηλίκου. Η δήλωση αυτή συνιστά ρητή αναγνώριση χρέους και πρέπει να περιέχει τα πλήρη στοιχεία του δηλούντος, τη διεύθυνση κατοικίας του, καθώς και τον αριθμό φορολογικού του μητρώου ή τον αριθμό κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον αυτά προβλέπονται στην οικεία νομοθεσία του κράτους - μέλους στο οποίο ο αιτών έχει την κατοικία του ή, αν πρόκειται περί νομικού προσώπου, την έδρα του.

ι) Αποφάσεις δικαστηρίων ή άλλων αρχών που αφορούν στον ανήλικο, αν υφίστανται.

Άρθρο 35
Δομές παιδικής προστασίας

1. Η τοποθέτηση του ανηλίκου σε ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο αν το ίδρυμα ή η δομή παιδικής προστασίας διαθέτει τις απαιτούμενες εγκρίσεις και εποπτεύεται από τις ελληνικές αρχές, όπως αυτές ορίζονται κάθε φορά από τον νόμο.

2. Όταν πρόκειται να γίνει τοποθέτηση του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο αν η οικογένεια είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Αναδόχων Ανηλίκων που προβλέπεται στο άρθρο 6 του π.δ. 86/2009 ή αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 2082/1992, όπως αυτά κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 36
Διαδικασία τοποθέτησης ανηλίκων

Η Πράξη του Εισαγγελέα του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών με την οποία εγκρίνεται ή απορρίπτεται το αίτημα τοποθέτησης του ανηλίκου σε ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια διαβιβάζεται μέσω του Τμήματος Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην αιτούσα αρχή του κράτους μέλους. Η Πράξη με την οποία εγκρίνεται το παραπάνω αίτημα συνοδεύεται από κατάλογο των ιδρυμάτων ή των δομών παιδικής προστασίας ή των αναδόχων οικογενειών, στα οποία ο ανήλικος μπορεί να τοποθετηθεί.

Άρθρο 37
Δικαστική απόφαση

1. Η αιτούσα αρχή, μετά τη λήψη της Πράξης του Εισαγγελέα του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, με την οποία εγκρίνεται η τοποθέτηση του ανηλίκου σε ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια, αποστέλλει στον παραπάνω Εισαγγελέα δικαστική απόφαση ή απόφαση άλλης αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους, επίσημα μεταφρασμένη στα ελληνικά, με την οποία αποφασίζεται η τοποθέτηση του ανηλίκου σε συγκεκριμένο ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα. Η απόφαση συνοδεύεται από βεβαίωση για το ότι αυτή, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους - μέλους, έχει ισχύ δεδικασμένου και παράγει άμεσα τις έννομες συνέπειες που η ίδια καθορίζει.

2. Ο Εισαγγελέας του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών εισάγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών αίτηση για την αναγνώριση του δεδικασμένου της απόφασης που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο. Η αίτηση εκδικάζεται κατά προτεραιότητα με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Με την αίτηση αυτή προτείνεται και το κατάλληλο για την τοποθέτηση του ανηλίκου ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα μέτρο από όσα αντίστοιχα αναφέρονται στο αίτημα έγκρισης της τοποθέτησης που υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 34. Η πρόταση δεν είναι δεσμευτική για το δικαστήριο που αποφαίνεται πάντα με γνώμονα το συμφέρον του ανηλίκου. Οι διατάξεις των άρθρων 904 και 905 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Όταν η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο και κάνει δεκτή τη σχετική εισαγγελική αίτηση καταστεί

τελεσίδικη, ο Εισαγγελέας του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών τη διαβιβάζει μέσω του Τμήματος Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην αιτούσα αρχή του κράτους - μέλους, οπότε ο ανήλικος μπορεί να τοποθετηθεί (εγκατασταθεί) στο ίδρυμα, στη δομή παιδικής προστασίας ή στην ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα.

Άρθρο 38
Προκαταβολή εξόδων – Διαδικασία ανατροπής

Το ποσό που αφορά στις συνήθεις ανάγκες διαβίωσης του ανηλίκου προκαταβάλλεται από το φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο ή τον φορέα που ανέλαβε την κάλυψη των εξόδων του απευθείας στο ίδρυμα, στη δομή παιδικής προστασίας ή στην ανάδοχη οικογένεια, καλύπτει τουλάχιστον διάστημα τεσσάρων (4) μηνών και δεν μπορεί να είναι μικρότερο εκείνου που προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία για την κάλυψη των εν γένει αναγκών διαβίωσης των ανηλίκων που τοποθετούνται σε ιδρύματα ή δομές παιδικής προστασίας ή σε ανάδοχες οικογένειες. Για την κάλυψη ιδιαίτερων αναγκών του ανηλίκου, ιδίως εκπαιδευτικών και ιατρικών, εφόσον υπάρχουν, το ίδρυμα, η δομή παιδικής προστασίας ή η ανάδοχη οικογένεια ενημερώνει το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο ή τον φορέα που ανέλαβε την κάλυψη των εξόδων του. Αν δεν προκαταβληθούν τα έξοδα αυτά, ο δικαιούχος της προκαταβολής μπορεί να ζητήσει την ανατροπή της διαδικασίας τοποθέτησης του ανηλίκου. Η αίτηση απευθύνεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών και δικάζεται κατά προτεραιότητα, εντός τριάντα (30) ημερών, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Αν η αίτηση περί ανατροπής γίνει δεκτή, ο ανήλικος, εφόσον είχε ήδη έρθει στην Ελλάδα, επιστρέφει στο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, με πρωτοβουλία του οποίου είχε υποβληθεί η αίτηση του άρθρου 34 και με έξοδα του τελευταίου, με μέριμνα όμως του αιτούντος την ανατροπή. Στην τελευταία περίπτωση, η απόφαση περί ανατροπής της διαδικασίας τοποθέτησης του ανηλίκου, ορίζει σαφώς τον τρόπο επιστροφής του ανηλίκου στην αλλοδαπή, καθώς και το πρόσωπο ή τα πρόσωπα τα οποία θα το συνοδεύουν μέχρι την ασφαλή παράδοσή του στο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό (ή στον πληρεξούσιο ή νόμιμο αντιπρόσωπο του τελευταίου) που είχε υποβάλει την αίτηση του άρθρου 34.

Άρθρο 39
Μεταβολή στοιχείων

1. Σε περίπτωση μεταβολής του προσώπου που ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια του ανηλίκου, η αιτούσα αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει αμέσως τη μεταβολή αυτή και τα νέα στοιχεία του προσώπου ή των προσώπων αυτών στην Κεντρική Αρχή της παραγράφου 1 του άρθρου 33, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο στοιχείο β΄ του άρθρου 34. Επίσης, οφείλει να διαβιβάζει στην Κεντρική Αρχή κάθε νέο στοιχείο, καθώς και κάθε δικαστική ή άλλη απόφαση που αφορά τον ανήλικο, τα οποία ανέκυψαν μετά την τοποθέτησή του. Η Κεντρική Αρχή υποβάλλει τα έγγραφα αυτά προς εκτίμηση στον Εισαγγελέα Ανηλίκων Αθηνών.

2. Μετά την τοποθέτηση του ανηλίκου σε ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων Αθηνών ενημερώνεται εγγράφως κάθε έξι (6) μήνες και πιο τακτικά, αν το ζητήσει, για την κατάσταση και εξέλιξη του ανηλίκου. Η ενημέρωση γίνεται από το ίδρυμα ή τη δομή παιδικής προστασίας ή από τον κοινωνικό λειτουργό που παρακολουθεί την ανάδοχη οικογένεια. Σε κάθε περίπτωση, αρμόδια να παρέχει σχετικές πληροφορίες είναι και η κατά τόπον αρμόδια Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων. Τα έγγραφα με τα οποία γίνεται η παραπάνω ενημέρωση κοινοποιούνται και στην αρμόδια κοινωνική υπηρεσία της Περιφέρειας όπου κατοικεί η ανάδοχη οικογένεια ή έχει την έδρα του το ίδρυμα ή η δομή παιδικής προστασίας, στα οποία έχει τοποθετηθεί ο ανήλικος.

3. Το ίδρυμα ή η δομή παιδικής προστασίας ή η ανάδοχη οικογένεια όπου τοποθετήθηκε ο ανήλικος οφείλουν να γνωστοποιούν αμέσως στην Κεντρική Αρχή την επιστροφή του ανηλίκου στο κράτος - μέλος που υπέβαλε το αίτημα τοποθέτησης.

Άρθρο 40
Τοποθέτηση ημεδαπών ανηλίκων στην αλλοδαπή

Για την τοποθέτηση ανηλίκου σε ίδρυμα που εδρεύει σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε ανάδοχη οικογένεια άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Ο Εισαγγελέας Ανηλίκων και, όπου αυτός δεν υπάρχει, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών του τόπου κατοικίας του ανηλίκου, μετά από έγγραφο αίτημα των γονέων ή του επιτρόπου ή του προσώπου, στο οποίο έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση η άσκηση της γονικής μέριμνας ή της επιμέλειας του ανηλίκου ή και αυτεπαγγέλτως, καταθέτει σχετική αίτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 41
Έγκριση από δημόσια αρχή

Πριν την κατάθεση της αίτησης στο Μονομελές Πρωτοδικείο, κατά το προηγούμενο άρθρο, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων και, όπου αυτός δεν υπάρχει, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, απευθύνεται στο Τμήμα Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για να διερευνήσει μέσω της Κεντρικής Αρχής του άλλου κράτους - μέλους αν για την τοποθέτηση ανηλίκου σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια απαιτείται έγκριση από δημόσια αρχή του συγκεκριμένου κράτους, τη διαδικασία που ακολουθείται για την έγκριση και για την ολοκλήρωση της τοποθέτησης του ανηλίκου, καθώς και αν το ίδρυμα ή η δομή παιδικής προστασίας ή η ανάδοχη οικογένεια όπου πρόκειται να τοποθετηθεί ο ανήλικος, είτε αυτό προτείνεται από τις ελληνικές αρχές είτε ορίζεται από την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους - μέλους, εποπτεύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους του τελευταίου. Αν απαιτείται έγκριση για την τοποθέτηση του ανηλίκου, ο Εισαγγελέας Ανη-

λίκων υποβάλλει μέσω του Τμήματος Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην αρμόδια αρχή του άλλου κράτους - μέλους αίτηση έγκρισης.

Άρθρο 42
Απαραίτητα δικαιολογητικά για την τοποθέτηση ημεδαπών ανηλίκων

Ο Εισαγγελέας Ανηλίκων και, όπου αυτός δεν υπάρχει, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, καταθέτει στο Μονομελές Πρωτοδικείο, μαζί με την αίτηση του άρθρου 40, τα ακόλουθα έγγραφα:

α) Έγγραφα από τα οποία προκύπτουν τα πλήρη στοιχεία του ανηλίκου (ονοματεπώνυμο και εθνικότητα, ονοματεπώνυμα και εθνικότητα γονέων, ημερομηνία και τόπος γέννησης, τόπος κατοικίας).

β) Έκθεση Κοινωνικού Λειτουργού ή Επιμελητή Ανηλίκων για την κατάσταση και την προσωπικότητα του ανηλίκου, τους λόγους που υπαγορεύουν την απομάκρυνσή του από το περιβάλλον του και την αναγκαιότητα της τοποθέτησής του σε ίδρυμα ή ανάδοχη οικογένεια άλλου κράτους - μέλους. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται η προτεινόμενη χρονική διάρκεια τοποθέτησης του ανηλίκου (έναρξη – λήξη αυτής), ο τρόπος επικοινωνίας του με τους οικείους του και αναφέρονται οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του ανηλίκου, εφόσον υπάρχουν.

γ) Έγκριση της τοποθέτησης του ανηλίκου από την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους στο οποίο ζητείται να γίνει η τοποθέτηση ή, αν τέτοια έγκριση δεν απαιτείται, το έγγραφο της Κεντρικής Αρχής του άλλου κράτους - μέλους από το οποίο να προκύπτει η μη αναγκαιότητά της.

δ) Έγγραφο με τα στοιχεία του ιδρύματος ή της δομής παιδικής προστασίας ή της ανάδοχης οικογένειας που πρόκειται να τοποθετηθεί ο ανήλικος.

ε) Βεβαίωση από την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ότι το ίδρυμα ή η δομή παιδικής προστασίας λειτουργεί και εποπτεύεται ή ότι η ανάδοχη οικογένεια υπόκειται σε έλεγχο και εποπτεία με βάση τους νόμους του κράτους αυτού.

στ) Δήλωση των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα ή επιμέλεια του ανηλίκου ότι συναινούν στην τοποθέτηση, αν η αίτηση του Εισαγγελέα Ανηλίκων υποβάλλεται μετά από αίτημα των προσώπων αυτών.

ζ) Πιστοποιητικά περί της κατάστασης της υγείας του ανηλίκου.

η) Δήλωση του φυσικού ή του νομικού προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου ή άλλου αρμόδιου φορέα για την ανάληψη της υποχρέωσης για κάλυψη των εξόδων τοποθέτησης και παραμονής του.

θ) Κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, ιδίως δικαστικές αποφάσεις ή αποφάσεις διοικητικών οργάνων, που αφορούν στον υπό τοποθέτηση ανήλικο.

Άρθρο 43
Συζήτηση της υπόθεσης

Το δικαστήριο αποφασίζει για την τοποθέτηση του ανηλίκου σε ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια άλλης χώρας, αφού συνεκτιμήσει όλα τα στοιχεία, όπως αυτά προκύπτουν από τα προσκομιζόμενα στο άρθρο 42 έγγραφα. Πριν από την έκδοση της απόφασης μπορεί να καλεί σε ακρόαση τους πλησιέστερους συγγενείς του ανηλίκου και κάθε άλλο πρόσωπο που συνδέεται με αυτόν. Με διαταγή του δικαστηρίου που επιδίδεται στο πρόσωπο με το οποίο διαμένει ο ανήλικος καλείται να παρουσιαστεί και ο ανήλικος, εκτός αν η ακρόασή του αντενδείκνυται λόγω της ηλικίας ή του βαθμού ωριμότητάς του. Η επικοινωνία με τον ανήλικο γίνεται ιδιαιτέρως και δεν επιτρέπεται να παρευρίσκεται άλλο πρόσωπο, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει διαφορετικά. Για το περιεχόμενο της συνομιλίας δεν συντάσσεται έκθεση. Κατά της συζήτηση της υπόθεσης παρίσταται υποχρεωτικά ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών ο οποίος κλητεύεται προς τούτο με επιμέλεια της Γραμματείας του Μονομελούς Πρωτοδικείου, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν τη δικάσιμο.

Άρθρο 44
Διαβίβαση απόφασης

Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου για την τοποθέτηση του ανηλίκου, εφόσον καταστεί τελεσίδικη, διαβιβάζεται από τον οικείο Εισαγγελέα Ανηλίκων και, όπου αυτός δεν υπάρχει, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, μέσω της ελληνικής Κεντρικής Αρχής, στην Κεντρική Αρχή του άλλου κράτους - μέλους. Η τοποθέτηση (εγκατάσταση) του ανηλίκου ολοκληρώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άλλο κράτος - μέλος.

Άρθρο 45
Ενημέρωση για την κατάσταση του ανηλίκου

Μετά την τοποθέτηση του ανηλίκου σε ίδρυμα ή δομή παιδικής προστασίας ή σε ανάδοχη οικογένεια σε άλλο κράτος - μέλος, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ζητά εγγράφως κάθε έξι (6) μήνες και πιο τακτικά, αν το κρίνει σκόπιμο, να ενημερώνεται για την κατάσταση και εξέλιξη του ανηλίκου. Το αίτημα ενημέρωσης υποβάλλεται στην Κεντρική Αρχή του κράτους - μέλους ή απευθείας στην αρχή του κράτους - μέλους που θα υποδειχθεί από την Κεντρική Αρχή ότι εποπτεύει το ίδρυμα, τη δομή παιδικής προστασίας ή την ανάδοχη οικογένεια.

Άρθρο 46

Για τα αιτήματα τοποθέτησης ανηλίκων σε ίδρυμα, δομή παιδικής προστασίας ή ανάδοχη οικογένεια στην Ελλάδα, τα οποία έχουν υποβληθεί από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκκρεμούν προς έγκριση, η ελληνική Κεντρική Αρχή ενημερώνει την αιτούσα αρχή του άλλου κράτους - μέλους για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 33 έως και 39 και ζητά την εντός τριών (3) μηνών συμπλήρωση του φακέλου προκειμένου να τον υποβάλει στον Εισαγγελέα Ανηλίκων Αθηνών.

Αν δεν αποσταλούν εμπρόθεσμα τα αιτούμενα στοιχεία από την αιτούσα αρχή του άλλου κράτους - μέλους, ο φάκελος υποβάλλεται στον Εισαγγελέα του Τμήματος Ανηλίκων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, ο οποίος απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

III. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/48/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ας ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2013 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΔΙΚΗΓΟΡΟ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΤΕΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΜΕ ΠΡΟΞΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Άρθρο 47
Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
(άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας.

2. Τα δικαιώματα της παραγράφου 1 ισχύουν για όποιους είναι ύποπτοι ή κατηγορούνται για την τέλεση αξιόποινης πράξης, από το χρόνο κατά τον οποίον ενημερώνονται σχετικά από τις αρμόδιες αρχές, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλον τρόπο, και καθ’ όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, καθώς και για τα πρόσωπα που υπάγονται στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (εκζητούμενοι) από το χρόνο σύλληψής τους στο κράτος - μέλος εκτέλεσης.

Άρθρο 48
Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας
(άρθρα 3 και 9 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

1. Μετά το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται πέμπτο εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις των άρθρων 96 παράγραφος 3 και 97 παράγραφος 1 εφαρμόζονται αναλόγως.».

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, η επικοινωνία του προσώπου, στο οποίο αποδίδεται η τέλεση αξιόποινης πράξης, με τον συνήγορό του, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, είναι απόρρητη.».

Άρθρο 49
Τροποποίηση άρθρου 100 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
(άρθρο 4 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η επικοινωνία αυτή είναι απόρρητη.»

Άρθρο 50
Προσθήκη άρθρου 99Β στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
(άρθρα 5, 7, 8 και 13 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 99Β ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τη στέρηση της ελευθερίας του ένα πρόσωπο της επιλογής του. Εφόσον ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, ενημερώνεται ο ασκών τη γονική μέριμνα, εκτός αν αυτό αντιβαίνει στο συμφέρον του ανηλίκου, οπότε ενημερώνεται κάποιο άλλο ενδεδειγμένο ενήλικο πρόσωπο ή η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή.

2. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μην επιτρέπουν προσωρινά την ενημέρωση τρίτου προσώπου για τη στέρηση της ελευθερίας του κατηγορουμένου όταν ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης το δικαιολογούν, για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αποτραπούν σοβαρές συνέπειες για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα προσώπου ή

β) όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αποτραπεί μια κατάσταση κατά την οποία μπορεί να παρουσιαστεί σημαντικός κίνδυνος για την ποινική διαδικασία.

Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται αν ένα άλλο τρίτο πρόσωπο, που έχει υποδειχθεί από τον κατηγορούμενο, μπορεί να ενημερωθεί σχετικά. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή ενημερώνεται στην περίπτωση αυτή.

3. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθούν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οι προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος.».

Άρθρο 51
Προσθήκη άρθρου 99Γ στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
(άρθρα 6, 7 και 8 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 99Γ ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος που στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα επικοινωνίας, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με ένα τουλάχιστον τρίτο πρόσωπο που έχει υποδείξει ο ίδιος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για να αποτραπεί άμεσος κίνδυνος, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να περιορίζουν ή να αναβάλλουν την άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται πρώτα αν ο κατηγορούμενος μπορεί να επικοινωνήσει με ένα άλλο πρόσωπο που αυτός υποδεικνύει.

2. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να επικοινωνεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Έχει επίσης δικαίωμα επίσκεψης από τις προξενικές του αρχές, δικαίωμα συνομιλίας και αλληλογραφίας μαζί τους και δικαίωμα να κανονίζεται η νομική του εκπροσώπηση από αυτές, εφόσον οι εν λόγω αρχές δεν έχουν αντίρρηση.».

Άρθρο 52
Τροποποίηση του άρθρου 96
Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

Στο άρθρο 96 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που απαιτούν την υποχρεωτική παράσταση συνηγόρου, ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να παραιτηθεί από το διορισμό του συνηγόρου. Η παραίτηση γίνεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 και πρέπει να είναι προϊόν της ελεύθερης βούλησης του προσώπου και να μην περιέχει όρο ή αίρεση. Ο κατηγορούμενος μπορεί να ανακαλέσει την παραίτηση μεταγενέστερα, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας.».

Άρθρο 53
Δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, ενημέρωσης τρίτου προσώπου και επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3251/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισαγγελέας εφετών, αφού βεβαιώσει την ταυτότητά του, τον ενημερώνει για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του εντάλματος, για το δικαίωμά του να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη και διερμηνέα στο κράτος - μέλος εκτέλεσης και στο κράτος - μέλος έκδοσης, για το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου και επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, καθώς και για τη δυνατότητα που του παρέχεται να συγκατατεθεί στην προσαγωγή του στο κράτος έκδοσης του εντάλματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του παρόντος. Για την ανωτέρω ενημέρωση και τις σχετικές δηλώσεις του εκζητουμένου συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3251/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα άρθρα 99Β, 99Γ, 233 παράγραφος 1 και 236Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση συλληφθέντος εκζητουμένου βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.».

IV. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/29/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ 2001/220/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 54
Σκοποί
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι να εξασφαλίσει ότι τα θύματα αξιόποινων πράξεων τυγχάνουν της δέουσας πληροφόρησης, υποστήριξης και προστασίας προκειμένου να συμμετέχουν στην ποινική διαδικασία. Τα θύματα αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται με σεβασμό, ευαισθησία, εξατομικευμένη, επαγγελματική και χωρίς διακρίσεις προσέγγιση λόγω της φυλής, του χρώματος, της εθνικότητας, της εθνότητας, της γλώσσας, της θρησκείας, της κοινωνικής προέλευσης, των πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, της περιουσιακής κατάστασης, της ηλικίας, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας ή των χαρακτηριστικών φύλου, της αναπηρίας ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης αυτού, σε κάθε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων ή τις υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από το νόμο ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, που ενεργούν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Τα δικαιώματα που θεσπίζονται στον παρόντα νόμο ισχύουν για όλα τα θύματα χωρίς διακρίσεις, ανεξαρτήτως της εθνικότητας ή υπηκοότητάς τους και του καθεστώτος διαμονής τους.

2. Αν το θύμα εγκληματικής πράξης είναι ανήλικος, πρωταρχικό κριτήριο κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, είναι το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου θύματος, το οποίο αξιολογείται σε εξατομικευμένη βάση. Κάθε ανήλικο θύμα προσεγγίζεται με ευαισθησία, λαμβανομένων δεόντως υπόψη της ηλικίας, του βαθμού ωριμότητας, των απόψεων, των αναγκών και των ανησυχιών αυτού, χωρίς καμία διάκριση σε βάρος αυτού ή των γονέων του ή των νομίμων εκπροσώπων του. Ο ανήλικος και ο ασκών τη γονική του μέριμνα ή τυχόν άλλος νόμιμος εκπρόσωπός του, ενημερώνονται για τυχόν μέτρα ή δικαιώματα που τον αφορούν.

Άρθρο 55
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Στον παρόντα νόμο οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία:

α) Ως «θύμα» νοείται:

αα) το φυσικό πρόσωπο, το οποίο υπέστη ζημία, συμπεριλαμβανομένης της βλάβης του σώματος ή της υγείας ή της τιμής ή της ηθικής βλάβης ή της οικονομικής ζημίας, ή της στέρησης της ελευθερίας του, η οποία προκλήθηκε αμέσως από αξιόποινη πράξη,

ββ) οι οικείοι, προσώπου, ο θάνατος του οποίου προκλήθηκε αμέσως από αξιόποινη πράξη και οι οποίοι έχουν αξίωση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ψυχικής οδύνης, σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα ή τελούσαν σε άμεση υλική αλληλεξάρτηση με αυτό.

β) Ως «οικείοι» νοούνται οι σύζυγοι, το πρόσωπο που συνοικεί με το θύμα σε στενή σταθερή και συνεχή σχέση ετερόφυλης ή ομόφυλης δέσμευσης, οι μνηστευμένοι, οι συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι αδελφοί και οι σύζυγοι και οι μνηστήρες των αδελφών και τα εξαρτώμενα από το θύμα πρόσωπα, πέραν των συντηρούμενων τέκνων του.

γ) «Ανήλικος» είναι κάθε φυσικό πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών.

δ) Ως «υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων» νοούνται οι δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικής ή ειδικής υποστήριξης και φροντίδας.

ε) Ως «αποκαταστατική δικαιοσύνη» νοούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται ρητά σε διάταξη νόμου, μέσω των οποίων το θύμα και ο δράστης αξιόποινης πράξης μπορούν, εφόσον δώσουν την ελεύθερη συναίνεσή τους, ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής ή εισαγγελικής αρχής, να συμμετάσχουν ενεργά στην επίλυση των μεταξύ τους διαφορών ή απαιτήσεων που απορρέουν από την αξιόποινη πράξη.

2. Οι ανωτέρω ορισμοί δεν επιδρούν ούτε τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματα και τις προϋποθέσεις νόμιμης παράστασης του πολιτικώς ενάγοντος ενώπιον των Ποινικών Δικαστηρίων κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Άρθρο 56
Δικαίωμα των θυμάτων να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά (άρθρο 3 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Η Αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή, κατά την πρώτη της επαφή με το θύμα, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να βοηθά το θύμα να κατανοεί και να γίνεται κατανοητό, από την πρώτη επαφή και σε κάθε περαιτέρω αναγκαία επικοινωνία του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, καθώς και να κατανοεί τις πληροφορίες που παρέχονται από αυτήν.

2. Κατά την πρώτη της επαφή με το θύμα, η Αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή χρησιμοποιεί γλώσσα απλή και κατανοητή στην επικοινωνία με το θύμα, προφορικά ή γραπτά. Για αυτό το σκοπό λαμβάνονται υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, ιδίως, η ηλικία, η ωριμότητα, οι πνευματικές και διανοητικές ικανότητες, το μορφωτικό επίπεδο, η γλωσσική επάρκεια, τυχόν προβλήματα ακοής ή όρασης, καθώς και η έντονη συναισθηματική φόρτιση αυτού, τα οποία ενδεχομένως επηρεάζουν την ικανότητά του να κατανοεί ή να γίνεται κατανοητό. Για αυτό το σκοπό διατίθεται οδηγός δικαιωμάτων διατυπωμένος στις πιο συχνά καθομιλούμενες γλώσσες, καθώς και στη γραφή Μπράιγ (Braille).

3. Κατά την πρώτη επαφή με την Αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή, το θύμα μπορεί να συνοδεύεται από πρόσωπο της επιλογής του, όταν, λόγω των επιπτώσεων του εγκλήματος, το θύμα χρειάζεται βοήθεια για να κατανοήσει ή για να γίνει κατανοητό, εκτός αν αυτό αντιβαίνει στα συμφέροντα του θύματος ή βλάπτει την πορεία της διαδικασίας ή το πρόσωπο αυτό εμπλέκεται στην υπό διερεύνηση αξιόποινη πράξη.

Άρθρο 57
Δικαίωμα λήψης πληροφοριών από την πρώτη επαφή με την αρμόδια αρχή (άρθρο 4 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Στα θύματα, από την πρώτη τους επαφή με την Αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή, παρέχονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με κάθε δυνατό κάθε φορά μέσο οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) για το είδος της υποστήριξης που μπορούν να λάβουν, καθώς και τον αρμόδιο φορέα παροχής αυτής, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, βασικών πληροφοριών σχετικά με την πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, οποιαδήποτε ειδική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής βοήθειας και της στέγασης σε ξενώνες,

β) για τους όρους και τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της υποβολής έγκλησης και του δικαιώματος δήλωσης παράστασης πολιτικής αγωγής στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας,

γ) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής μέτρων προστασίας,

δ) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής νομικής βοήθειας,

ε) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις διεκδίκησης αποζημίωσης,

στ) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής του δικαιώματος διερμηνείας και μετάφρασης,

ζ) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με την οποία ασκούνται τα δικαιώματά τους σε αν διαμένουν σε έτερο κράτος - μέλος,

η) για τις υφιστάμενες διαδικασίες υποβολής καταγγελιών αν τα δικαιώματά τους δεν γίνονται σεβαστά από την αρμόδια αρχή,

θ) για τα στοιχεία επαφής, για λόγους επικοινωνίας και πληροφόρησης, σχετικά με την υπόθεσή τους,

ι) για τις υφιστάμενες διαδικασίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης και τις αρμόδιες προς τούτο αρχές,

ια) για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις επιστροφής τυχόν εξόδων της συμμετοχής τους στην ποινική διαδικασία.

2. Η έκταση και η εξειδίκευση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαφοροποιείται ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες και την προσωπική κατάσταση του θύματος, καθώς και με το είδος ή τη φύση της αξιόποινης πράξης. Κάθε αρμόδια αρχή, μπορεί περαιτέρω να παρέχει πρόσθετες λεπτομέρειες σε μεταγενέστερα στάδια ανάλογα με τις ανάγκες του θύματος και τη χρησιμότητα, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, αυτών των λεπτομερειών.

Άρθρο 58
Δικαίωμα των θυμάτων κατά την υποβολή καταγγελίας (άρθρο 5 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Τα θύματα λαμβάνουν, εφόσον το ζητήσουν, αντίγραφο της έγκλησης που υπέβαλαν. Για το σκοπό αυτό, ο αρμόδιος υπάλληλος που παραλαμβάνει την έγκληση υποχρεούται να πληροφορεί τα θύματα για το παραπάνω δικαίωμά τους.

2. Τα θύματα που δεν κατανοούν ή δεν ομιλούν την ελληνική γλώσσα μπορούν να υποβάλλουν την έγκλησή τους σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή να λαμβάνουν την αναγκαία γλωσσική βοήθεια, πάντοτε όμως με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή σε άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους.

3. Τα θύματα τα οποία δεν κατανοούν ή δεν ομιλούν την ελληνική γλώσσα, λαμβάνουν, εφόσον το ζητήσουν, δωρεάν μετάφραση του εγγράφου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, σε γλώσσα την οποία κατανοούν.

Άρθρο 59
Δικαίωμα των θυμάτων να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την υπόθεσή τους (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Το θύμα ενημερώνεται χωρίς περιττή καθυστέρηση σχετικά με το δικαίωμά του να λαμβάνει πληροφορίες, εφόσον το ζητήσει, αναφορικά με την ποινική διαδικασία που κινήθηκε, κατόπιν της εκ μέρους του καταγγελίας της αξιόποινης πράξης, όσον αφορά ειδικότερα:

α) Οποιαδήποτε διάταξη ή βούλευμα τα οποία αποφαίνονται να μη γίνει η κατηγορία ή να παύσει η ποινική δίωξη ή να μην ασκηθεί δίωξη κατά του δράστη, συμπεριλαμβανομένων και των λόγων ή σύντομης περίληψης των λόγων της εν λόγω διάταξης ή βουλεύματος.

β) Το χρόνο και τόπο διεξαγωγής της δίκης και τη φύση των κατηγοριών κατά του δράστη.

γ) Πληροφορίες σχετικά με την πορεία της ποινικής διαδικασίας και την οριστική απόφαση που εκδόθηκε, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον καταστεί νόμιμα διάδικος στην ποινική δίκη.

δ) Πληροφορίες σχετικά με την άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης από το εκάστοτε αρμόδιο δικαστικό όργανο. Πληροφορίες σχετικά με την αποφυλάκιση ή την απόδραση ή τη χορήγηση άδειας του καταδικασθέντος από τα αρμόδια όργανα του Καταστήματος Κράτησης, καθώς και τυχόν μέτρα για την προστασία του σε περίπτωση αποφυλάκισης ή απόδρασης του δράστη. Οι ανωτέρω πληροφορίες παρέχονται, κατόπιν έγκρισης της εισαγγελικής αρχής, εφόσον υπάρχει ενδεχόμενος ή διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης του θύματος, εκτός αν υπάρχει διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης του δράστη λόγω της κοινοποίησης αυτών των πληροφοριών.

2. Όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να αποστέλλονται σε προσωπική ηλεκτρονική ταχυδρομική διεύθυνση, την οποία έχει υποδείξει το θύμα ή να παραδίδονται στο θύμα αυτοπροσώπως ή στον διορισθέντα πληρεξούσιο δικηγόρο του, αν έχει δηλωθεί παράσταση πολιτικής αγωγής.

3. Το θύμα δύναται οποτεδήποτε να ανακαλεί την αίτησή του αναφορικά με την άσκηση του συνόλου ή μέρους των προβλεπόμενων στο παρόν άρθρο δικαιωμάτων του, εξαιρουμένων των δικαιωμάτων πληροφόρησης που απορρέουν από την ιδιότητά του ως πολιτικώς ενάγων.

Άρθρο 60
Δικαίωμα διερμηνείας και μετάφρασης (άρθρο 7 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, όταν πρόκειται να εξετασθεί θύμα, το οποίο δεν ομιλεί ή δεν κατανοεί επαρκώς την ελληνική γλώσσα, του παρέχεται χωρίς καθυστέρηση δωρεάν διερμηνεία. Εφόσον τούτο είναι αναγκαίο, διατίθεται διερμηνεία για την επικοινωνία μεταξύ του θύματος που έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής και του πληρεξούσιου δικηγόρου του σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας. Το, κατά τα ανωτέρω εδάφια, δικαίωμα σε διερμηνεία περιλαμβάνει την προσήκουσα συνδρομή σε άτομα με πρόβλημα ακοής ή ομιλίας. Αν η διερμηνεία είναι με άλλον τρόπο αδύνατη, μπορεί να λαμβάνει χώρα διερμηνεία της διερμηνείας μέσω τρίτης γλώσσας.

2. Εφόσον απαιτείται, μπορεί να γίνεται χρήση τεχνολογίας επικοινωνιών, όπως η τηλεδιάσκεψη, το τηλέφωνο ή το διαδίκτυο, εκτός αν η προσωπική παρουσία του διερμηνέα κριθεί από τον εξετάζοντα απαραίτητη.

3. Στο θύμα που δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί την ελληνική γλώσσα, παρέχεται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και εφόσον το έχει ζητήσει εγγράφως:

α) γραπτή μετάφραση των πληροφοριών που είναι ουσιώδεις για την άσκηση των δικαιωμάτων του κατά την ποινική διαδικασία, σε γλώσσα που κατανοεί, δωρεάν και στο βαθμό που οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση των θυμάτων στην ελληνική γλώσσα,

β) γραπτή μετάφραση σε γλώσσα που κατανοεί, των πληροφοριών και των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 59 του παρόντος νόμου.

4. Στο θύμα που έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής και δεν κατανοεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας, παρέχεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος γραπτή μετάφραση όλων των ουσιωδών εγγράφων ή χωρίων εγγράφων της διαδικασίας, τα οποία είναι ουσιώδη για την άσκηση των δικαιωμάτων του κατά την ποινική διαδικασία. Το θύμα που έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής ή ο διορισθείς πληρεξούσιος δικηγόρος του μπορούν να υποβάλλουν αιτιολογημένο αίτημα για το χαρακτηρισμό εγγράφων ή χωρίων εγγράφων ως ουσιωδών. Δεν υφίσταται απαίτηση μετάφρασης χωρίων ουσιωδών εγγράφων, τα οποία δεν συμβάλλουν στην ενεργή συμμετοχή των θυμάτων στην ποινική διαδικασία.

5. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, η έγγραφη μετάφραση μπορεί να αντικατασταθεί από προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη του περιεχομένου των ουσιωδών εγγράφων υπό τον όρο ότι αυτή η προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη δεν επηρεάζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

6. Το θύμα που έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής ή ο διορισθείς πληρεξούσιος δικηγόρος του μπορούν να υποβάλλουν αντιρρήσεις κατά της απόφασης με την οποία κρίνεται ότι δεν απαιτείται μετάφραση εγγράφων ή χωρίων εγγράφων ή όταν η ποιότητά της δεν είναι επαρκής. Επί των αντιρρήσεων αποφασίζει κατά την προδικασία ο Εισαγγελέας, κατά την κύρια ανάκριση το Δικαστικό Συμβούλιο και κατά την κύρια διαδικασία το Δικαστήριο.

7. Το θύμα έχει δικαίωμα να παραιτηθεί από το δικαίωμα μετάφρασης εγγράφων υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως συμβουλευθεί συνήγορο ή ότι έχει με άλλον τρόπο λάβει πλήρη γνώση των συνεπειών της παραίτησης. Η παραίτηση πρέπει να είναι προϊόν της ελεύθερης βούλησης του προσώπου και να μην περιέχει όρο ή αίρεση.

8. Σε κάθε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, η αρμόδια διωκτική, εισαγγελική ή δικαστική αρχή εξακριβώνει με κάθε πρόσφορο μέσο, κατά πόσον το θύμα ομιλεί και κατανοεί επαρκώς την ελληνική γλώσσα και αν χρειάζεται τη συνδρομή διερμηνέα. Το θύμα έχει δικαίωμα να ασκήσει αντιρρήσεις κατά της απόφασης με την οποία κρίθηκε ότι δεν είναι αναγκαία η παροχή διερμηνείας ή όταν η ποιότητα της διερμηνείας δεν είναι επαρκής. Επί των αντιρρήσεων αποφασίζει κατά την προδικασία ο Εισαγγελέας, κατά την κύρια ανάκριση το Δικαστικό Συμβούλιο και κατά την κύρια διαδικασία το Δικαστήριο.

9. Η διερμηνεία και η μετάφραση, καθώς και η τυχόν εξέταση προσβολής απόφασης για τη μη παροχή διερμηνείας ή μετάφρασης, δυνάμει του παρόντος άρθρου, δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα την ποινική διαδικασία.

10. Ως προς τη διαδικασία διορισμού του διερμηνέα, τα προσόντα του, τα κωλύματά του, την υποχρέωσή του αποδοχής των καθηκόντων του και τον όρκο του εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 233, του άρθρου 234, 235 και 236 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

11. Όταν πρόκειται να γίνει μετάφραση εγγράφων που απαιτεί οπωσδήποτε μακρόχρονη απασχόληση, ορίζεται προθεσμία στην οποία ο διερμηνέας θα πρέπει να παραδώσει τη μετάφραση. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί και αν περάσει άπρακτη, παύεται ο διερμηνέας που είχε διοριστεί και διορίζεται άλλος. Το ίδιο ισχύει και όταν εκείνος που διορίστηκε ασκεί τα έργα του κατά τρόπο ανεπαρκή ή αμελή. Κατ’ εξαίρεση, όταν το θύμα αγνοεί την ελληνική γλώσσα και αποδεικνύεται δυσχερής ο διορισμός κατάλληλου διερμηνέα, μπορεί, κατά την ανάκριση, να καταθέσει γραπτώς σε ξένη γλώσσα. Η κατάθεση εντάσσεται στη δικογραφία μαζί με τη μετάφραση, που γίνεται αργότερα σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα.

12. Όταν η γλώσσα είναι ελάχιστα γνωστή, μπορεί κατ’ εξαίρεση να διοριστεί διερμηνέας του διερμηνέα.

13. Για την εξέταση του θύματος σε κάθε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, όταν αυτή γίνεται με τη συνδρομή διερμηνέα ή όταν γίνεται προφορική μετάφραση ή σύνοψη βασικών εγγράφων ή για την παραίτηση του ανωτέρω από το δικαίωμα της μετάφρασης, συντάσσεται έκθεση ή γίνεται ειδική μνεία στην έκθεση που συντάσσεται από το αρμόδιο κάθε φορά όργανο.

Άρθρο 61
Δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Το θύμα, ανάλογα με τις ανάγκες του, δικαιούται να έχει πρόσβαση σε δωρεάν και εμπιστευτικές υπηρεσίες γενικής ή ειδικής υποστήριξης και φροντίδας, πριν, κατά και, για εύλογο χρονικό διάστημα, μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να επεκταθεί και στους οικείους του θύματος, ανάλογα με τις ανάγκες τους και με τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστησαν λόγω της αξιόποινης πράξης που τελέστηκε εις βάρος του θύματος.

2. Η Αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή, στην οποία κατατέθηκε η καταγγελία του θύματος, ενημερώνει και παραπέμπει το θύμα, κατόπιν αίτησής του, σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας, ανάλογα με τις ανάγκες του και τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστη από την αξιόποινη πράξη.

3. Η πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων του παρόντος δεν εξαρτάται από τη νομότυπη ή μη υποβολή της καταγγελίας της αξιόποινης πράξης.

4. Οι υπηρεσίες γενικής ή ειδικής υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων παρέχονται από την Αστυνομία και κάθε αρμόδια αρχή, καθώς και από δημόσιους φορείς όπως, ιδίως, οι κοινωνικές υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, οι δομές ψυχικής υγείας για ενήλικες, παιδιά και εφήβους, οι συμπαραστάτες του δημότη, τα Κέντρα Κοινότητας, τα συμβουλευτικά κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, υποστηρικτικές δομές του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εξειδικευμένες υπηρεσίες ανηλίκων θυμάτων, όπως τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου λειτουργούν, καθώς και από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και ενώσεις προσώπων που οργανώνονται σε επαγγελματική ή σε εθελοντική βάση, ανάλογα με τη φύση των υπηρεσιών.

5. Τα τέκνα γυναικών θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας, οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, ενδοοικογενειακής βίας, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας, καθώς και εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά έχουν δικαίωμα στα μέτρα υποστήριξης και φροντίδας του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 62
Υποστήριξη από τις υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Οι υπηρεσίες γενικής υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων παρέχουν τουλάχιστον:

α) πληροφορίες, συμβουλές και υποστήριξη σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων του θύματος, μεταξύ άλλων και της δυνατότητάς του να αξιώσει αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη από την αξιόποινη πράξη, καθώς και τον τρόπο συμμετοχής του στην ποινική διαδικασία, είτε ως πολιτικώς ενάγων, είτε ως μάρτυρας,

β) πληροφορίες σχετικά με τις υπάρχουσες σχετικές υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης ή άμεση παραπομπή σε αυτές,

γ) συναισθηματική και ψυχολογική υποστήριξη,

δ) συμβουλές σχετικά με οικονομικά και πρακτικά θέματα που ανακύπτουν από το έγκλημα,

ε) συμβουλές σχετικά με τον κίνδυνο και την αποτροπή δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης, εκτός αν παρέχονται με άλλο τρόπο από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες.

2. Οι υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων οφείλουν να εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις ειδικές ανάγκες του θύματος που υπέστη σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας του εγκλήματος.

3. Εκτός από τις περιπτώσεις που παρέχονται με άλλο τρόπο από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων παρέχουν τουλάχιστον τα εξής:

α) κέντρα υποδοχής ή άλλη κατάλληλη προσωρινή στέγαση του θύματος, που χρειάζεται ασφαλή τόπο παραμονής λόγω άμεσου κινδύνου δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης,

β) στοχευμένη και ολοκληρωμένη υποστήριξη για το θύμα με ιδιαίτερες ανάγκες, όπως είναι το θύμα ρατσιστικής βίας, σεξουαλικής βίας, βίας λόγω ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου και βίας στο πλαίσιο στενών διαπροσωπικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένης της μετατραυματικής υποστήριξης και συμβουλευτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 63
(άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)
Δικαίωμα διασφαλίσεων στο πλαίσιο υπηρεσιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης

1. Για την προφύλαξη του θύματος από δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση και από εκφοβισμό, κατά την παροχή ενδεχόμενων υπηρεσιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης, όπου αυτές προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις:

α) Τα μέτρα αποκαταστατικής δικαιοσύνης προσφέρονται από προσωπικό εκπαιδευμένο να αναγνωρίζει τις μεταβλητές επιπτώσεις της προσφοράς στο θύμα και να αξιολογεί τις ιδιαίτερες ανάγκες του. Στο θύμα παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το πού μπορεί να έχει πρόσβαση σε ανεξάρτητη στήριξη και συμβουλές. Το θύμα αποφασίζει για το αν δέχεται ή απορρίπτει την προσφορά μετά την παρέλευση τουλάχιστον τριών (3) εβδομάδων από την πρόταση της προσφοράς, ώστε να διασφαλίζεται η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεσή του, η οποία μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε.

β) Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητος και λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των αρμοδίων δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, οι διαδικασίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης εφαρμόζονται μόνο αν είναι προς το συμφέρον του θύματος και τα μέτρα αποσκοπούν να αποκαταστήσουν τη ζημία που υπέστη το θύμα από την τέλεση της αξιόποινης πράξης και να αποφευχθεί η πρόκληση περαιτέρω ζημίας.

γ) Ο δράστης πρέπει να έχει αναγνωρίσει τα βασικά περιστατικά της υπόθεσης.

δ) Το θύμα λαμβάνει πλήρεις και αντικειμενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία και την πιθανή έκβαση της εν λόγω διαδικασίας, καθώς και σχετικά με τις διαδικασίες ελέγχου της εφαρμογής ενδεχόμενης συμφωνίας και τα αποτελέσματα αυτής.

ε) Στο θύμα προσφέρεται υποστήριξη πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συμμετοχή σε οποιαδήποτε διαδικασία εφαρμογής μέτρων αποκαταστατικής δικαιοσύνης.

στ) Στο θύμα που προτιμά να μην συναντήσει τον δράστη, δίνεται η επιλογή της έμμεσης διαμεσολάβησης ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο εκτός αν οι αρμόδιες δικαστικές ή εισαγγελικές αρχές κρίνουν άλλως. Η τυχόν διαφορετική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Σε κάθε περίπτωση, ο τυχόν πληρεξούσιος δικηγόρος του δράστη δύναται να υποβάλλει ερωτήσεις προς το θύμα δια μέσου του ενεργούντος τη διαδικασία της διαμεσολάβησης.

ζ) Οι συνομιλίες στις διαδικασίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης που δεν διεξάγονται δημοσίως, είναι εμπιστευτικές και δεν δημοσιοποιούνται στη συνέχεια, εκτός αν συμφωνούν τα εμπλεκόμενα μέρη ή αν αυτό επιβάλλεται από λόγους υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος κατά την κρίση της αρμόδιας δικαστικής ή εισαγγελικής αρχής.

η) Κάθε συμφωνία που συνάπτεται εκουσίως από αμφότερα τα μέρη και επικυρώνεται από τον αρμόδιο δικαστή ή εισαγγελέα με σύμπραξη γραμματέα, έχει την αποδεικτική δύναμη δημοσίου εγγράφου, μπορεί δε να λαμβάνεται υπόψη σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας μεταξύ των ίδιων διαδίκων.

θ) Κατά τη διαδικασία αποκαταστατικής δικαιοσύνης, μπορούν να παρέχονται στο θύμα ή στον δράστη, περισσότερες από μία ακροάσεις, κατόπιν αίτησης των τελευταίων, έτσι ώστε να είναι πλήρως κατανοητή η διαδικασία και τα αποτελέσματα αυτής.

ι) Το θύμα που έλαβε μέρος στη διαδικασία μέτρων αποκαταστατικής δικαιοσύνης ενημερώνεται για τη δυνατότητα του δράστη να εκπληρώσει τους όρους της συμφωνίας.

ια) Κατά τη διαδικασία αποκαταστατικής δικαιοσύνης παρέχονται στα διάδικα μέρη πληροφορίες που είναι επωφελείς για αμφότερα τα μέρη.

ιβ) Κατά τη διαδικασία αποκαταστατικής δικαιοσύνης αμφότερα τα διάδικα μέρη μπορούν να παρίστανται με συνήγορο ή και αυτοπροσώπως.

2. Οι υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων, όταν ενδείκνυται η εφαρμογή διαδικασίας αποκαταστατικής δικαιοσύνης, ενθαρρύνουν το θύμα να επισκεφθεί τις υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 64
Δικαιώματα θυμάτων που κατοικούν σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Όταν το θύμα κατοικεί σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφορετικό από εκείνο της τέλεσης της αξιόποινης πράξης: α) καλείται να καταθέτει αμέσως μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης και β) εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 233 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για τη χρήση τεχνολογίας επικοινωνιών, όπως η τηλεδιάσκεψη, το τηλέφωνο ή το διαδίκτυο.

2. Όταν το θύμα κατοικεί στην ημεδαπή και η αξιόποινη σε βάρος του πράξη τελέσθηκε σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να υποβάλλει την έγκλησή του στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου κατοικίας του, ο οποίος, εφόσον τα ελληνικά ποινικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία, τη διαβιβάζει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην αρμόδια δικαστική

αρχή του αντίστοιχου κράτους - μέλους, δια του Εισαγγελέως Εφετών.

3. Δεν υφίσταται υποχρέωση διαβίβασης της έγκλησης στο κράτος - μέλος του τόπου τέλεσης της αξιόποινης πράξης, σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι και έχει κινηθεί η ποινική δίωξη. Σε αυτή την περίπτωση για σκοπούς ενημέρωσης και προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία δικαστική συνδρομή, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η δικογραφία, ενημερώνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και δια του Εισαγγελέως Εφετών, την αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους - μέλους στο οποίο τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ
ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 65
Δικαίωμα να αποφεύγεται η επαφή μεταξύ θύματος και δράστη
(άρθρο 19 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Το θύμα μπορεί να ζητήσει εγγράφως τη λήψη μέτρων για την αποφυγή της επαφής μεταξύ αυτού και, εφόσον απαιτείται, των μελών της οικογένειάς του και του δράστη στους χώρους διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας. Για την παραπάνω αίτηση αποφαίνεται αμετακλήτως το Τριμελές Πλημμελειοδικείο του τόπου διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν αυτή ευρίσκεται, δικάζοντας με την αυτόφωρη διαδικασία.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για τους μάρτυρες, στο σχεδιασμό νέων δικαστικών κτηρίων πρέπει να προβλέπονται χωριστοί χώροι αναμονής για τα θύματα.

Άρθρο 66
Δικαίωμα προστασίας των θυμάτων κατά την ποινική έρευνα
(άρθρο 20 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

Οι διωκτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές διασφαλίζουν ότι, στον βαθμό που δεν τίθεται σε κίνδυνο η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας:

α) η εξέταση των θυμάτων διενεργείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης προς την αρμόδια αρχή και με όσο το δυνατόν περιορισμένο και αναγκαίο αριθμό καταθέσεων από πλευράς θύματος,

β) τα θύματα, εφόσον δεν παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο της επιλογής τους ή τον τυχόν αυτεπαγγέλτως διορισθέντα, μπορούν να συνοδεύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπό τους ή από άλλο φυσικό πρόσωπο της επιλογής τους, εκτός αν έχει ληφθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με ένα ή και τα δύο αυτά πρόσωπα,

γ) οι ιατρικές εξετάσεις περιορίζονται στο ελάχιστο και διενεργούνται μόνο όταν είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας και προς διερεύνηση της αλήθειας των καταγγελλομένων,

δ) αν το θύμα είναι ανήλικο, εκείνος που το εξετάζει καταγράφει κατά λέξη στην έκθεση και τις ερωτήσεις που του απευθύνει.

Άρθρο 67
Δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής
(άρθρο 21 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, οι αρμόδιες διωκτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, λαμβάνοντας υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, που προκύπτουν από τη διαδικασία ατομικής αξιολόγησης, κατά το άρθρο 68 του παρόντος νόμου και της εικόνας των θυμάτων και των μελών της οικογένειάς τους και ιδίως, για να αποτραπεί η διάδοση κάθε πληροφορίας που μπορεί να διευκολύνει τον εντοπισμό των ανήλικων θυμάτων ή των θυμάτων που χρήζουν ειδικής προστασίας.

2. Αν η δημοσιότητα της συνεδρίασης είναι επιβλαβής στα χρηστά ήθη ή συντρέχουν ειδικοί λόγοι να προστατευθεί ο ιδιωτικός ή οικογενειακός βίος των διαδίκων, ιδίως αν η δημοσιότητα σε δίκη εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έχει ως συνέπεια την ιδιαίτερη ψυχική ταλαιπωρία ή το διασυρμό του θύματος και μάλιστα ανηλίκου, το δικαστήριο διατάσσει τη διεξαγωγή της δίκης ή ενός μέρους της χωρίς δημοσιότητα. Για τον αποκλεισμό της δημοσιότητας, το δικαστήριο, αφού ακούσει τον εισαγγελέα και τους διαδίκους, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση και την απαγγέλει σε δημόσια συνεδρίαση.

3. Η ιδιωτική ζωή και η ταυτότητα του θύματος προστατεύεται από κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

4. Η ολική ή μερική μετάδοση από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, καθώς και η κινηματογράφηση και μαγνητοσκόπηση της δίκης ενώπιον ποινικού δικαστηρίου απαγορεύεται. Κατ’ εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τις ενέργειες αυτές, εφόσον συναινούν ο εισαγγελέας και οι διάδικοι και συντρέχει ουσιώδες δημόσιο συμφέρον.

5. Η μετάδοση από την τηλεόραση ή η κινηματογράφηση ή μαγνητοσκόπηση ή φωτογράφηση των θυμάτων που εμφανίζονται ενώπιον των εισαγγελικών ή αστυνομικών και λοιπών αρχών απαγορεύεται.

Άρθρο 68
Ατομική αξιολόγηση των θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας
(άρθρο 22 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών, οι διωκτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές, ενώπιον των οποίων εκκρεμεί η υπόθεση, ενημερώνουν και παραπέμπουν το θύμα, κατόπιν αίτησής του, στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που διενεργούν εγκαίρως ατομική

αξιολόγηση του θύματος για τον προσδιορισμό τυχόν ειδικών αναγκών προστασίας του, ώστε να εκτιμηθεί, αν, και σε ποιο βαθμό, το θύμα μπορεί να επωφεληθεί από ειδικά μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 69, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος να υποστεί δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση.

2. Στην ατομική αξιολόγηση λαμβάνονται κυρίως υπόψη:

α) τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, όπως η ηλικία, η φυλή, το χρώμα, η θρησκεία, η εθνικότητα ή εθνοτική καταγωγή, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου ή η αναπηρία, το καθεστώς διαμονής ή κατοικίας, οι δυσκολίες επικοινωνίας, η σχέση συγγένειας ή έτερης άλλης εξάρτησης με τον δράστη, καθώς και το ιστορικό προηγούμενης θυματοποίησης,

β) ο βαθμός της βλάβης που υπέστη το θύμα, το είδος, η σοβαρότητα και η φύση του εγκλήματος, ιδίως, τρομοκρατία, οργανωμένο έγκλημα, εμπορία ανθρώπων, βία λόγω φύλου, ρατσιστική βία, ενδοοικογενειακή βία, σεξουαλική βία ή εκμετάλλευση ή έγκλημα μίσους,

γ) οι περιστάσεις του εγκλήματος.

3. Το ανήλικο θύμα χρήζει ειδικής ανάγκης προστασίας λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστεί δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση και για το σκοπό αυτό υποβάλλεται σε ατομική αξιολόγηση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος από τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και όπου δεν υπάρχουν, από τα Αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, σε συνεργασία με ειδικό παιδοψυχολόγο ή παιδοψυχίατρο των δομών ψυχικής υγείας και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγο ή ψυχίατρο και αποφασίζεται αν και σε ποιο βαθμό επωφελείται από τα ειδικά μέτρα του άρθρου 69. Η ατομική αξιολόγηση των ενήλικων θυμάτων διενεργείται από τα Τμήματα Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής και τα Αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής της ως άνω Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η ατομική αξιολόγηση από τα ως άνω Αυτοτελή Γραφεία ασκείται από τους επιμελητές κάθε κλάδου ανάλογα με την ηλικία του θύματος.

4. Η λήψη των ειδικών μέτρων προστασίας που προβλέπονται στο άρθρο 69 γίνεται κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του θύματος.

5. Η ατομική αξιολόγηση επικαιροποιείται καθ’ όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, αν ουσιωδώς μεταβάλλονται οι περιστάσεις που αποτέλεσαν τη βάση της.

Άρθρο 69
Δικαίωμα προστασίας θυμάτων με ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας
(άρθρα 23 και 24 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Τα θύματα με ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας επωφελούνται ειδικών μέτρων, τα οποία αποφασίζονται μετά από τη διενέργεια ατομικής αξιολόγησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 68. Ειδικό μέτρο που αποφασίσθηκε μετά από ατομική αξιολόγηση δεν εφαρμόζεται, αν δυσχεραίνεται η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας ή όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη εξέτασης του θύματος και η παράλειψη εξέτασής του θα μπορούσε να βλάψει το θύμα ή άλλο πρόσωπο ή να θίξει την πορεία της διαδικασίας.

2. Κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας, τα θύματα με ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας που αναγνωρίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68 έχουν στη διάθεσή τους τα ακόλουθα μέτρα:

α) το θύμα εξετάζεται σε χώρους που έχουν σχεδιασθεί ή προσαρμοσθεί για το σκοπό αυτόν,

β) η εξέταση του θύματος διεξάγεται από ειδικά εκπαιδευμένους για το σκοπόν αυτό προανακριτικούς υπαλλήλους ή εισαγγελικούς και δικαστικούς λειτουργούς,

γ) κάθε εξέταση του θύματος διεξάγεται από τα ίδια πρόσωπα, εκτός αν αυτό δυσχεραίνει την ορθή απονομή της δικαιοσύνης,

δ) κάθε εξέταση θυμάτων σεξουαλικής βίας, βίας λόγω φύλου ή ενδοοικογενειακής βίας, εφόσον δεν διεξάγεται από εισαγγελέα ή δικαστή, διεξάγεται από πρόσωπο του ίδιου με το θύμα φύλου, εφόσον το επιθυμεί το θύμα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται η πορεία της ποινικής διαδικασίας.

3. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παράγραφος 4, 323Β εδάφιο α΄, 324, 336, 337 παράγραφοι 3 και 4, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα, καθώς και στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014 διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ειδικά εκπαιδευμένος παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, που υπηρετεί στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων ή που περιλαμβάνεται στον πίνακα πραγματογνωμόνων, όπου αυτά δεν λειτουργούν, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται υποχρεωτικά στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας ή όπου αυτά δεν λειτουργούν, σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για το σκοπό αυτόν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.

Ο παιδοψυχολόγος ή ο παιδοψυχίατρος προετοιμάζει τον ανήλικο για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαίνεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του ανηλίκου και συντάσσει γραπτή έκθεση με τις διαπιστώσεις, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Η εξέταση του ανηλίκου διενεργείται από τους προανακριτικούς υπαλλήλους και τους δικαστικούς λειτουργούς διά του παρισταμένου παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου. Κατά την εξέταση ο ανήλικος μπορεί

να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός εάν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.

Η κατάθεση του ανηλίκου συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του ανηλίκου αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

Η γραπτή κατάθεση του ανηλίκου αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος, μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως.

4. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα, διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Ο ψυχολόγος ή ο ψυχίατρος προετοιμάζει τον παθόντα για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους εισαγγελικούς και δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαίνεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του παθόντος και συντάσσει γραπτή έκθεση με τις διαπιστώσεις του, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Κατά την εξέταση παρίσταται ο ψυχίατρος ή ο ψυχολόγος και ο παθών μπορεί να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός εάν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.

Η κατάθεση του παθόντος συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του παθόντος αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

5. Αν το θύμα είναι κωφός ή άλαλος, η εξέτασή του γίνεται ως εξής: όλες οι ερωτήσεις και οι τυχόν παρατηρήσεις δίνονται στον κωφό, αφού καταγραφούν από τον γραμματέα της ανάκρισης ή του δικαστηρίου, ενώ οι απαντήσεις δίνονται από αυτόν γραπτώς ή στη νοηματική γλώσσα. Στον άλαλο οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις δίνονται προφορικά και αυτός απαντά γραπτώς ή στη νοηματική γλώσσα. Στο ακροατήριο οι γραπτές απαντήσεις που δόθηκαν από τον κωφό ή άλαλο, αφού μονογραφηθούν από τον πρόεδρο και τον γραμματέα, καταγράφονται στα πρακτικά και συνοδεύουν τη δικογραφία.

Αν ο κωφός ή ο άλαλος δεν ξέρει να διαβάζει ή να γράφει, όποιος διεξάγει την ανάκριση ή διευθύνει τη συζήτηση διορίζει έναν ή δύο διερμηνείς, που, αν είναι δυνατό, εκλέγονται κατά προτίμηση μεταξύ των προσώπων που συνήθισαν να συνεννοούνται με τον κωφό ή άλαλο. Κατά τα άλλα τηρούνται αν είναι δυνατό οι διατάξεις που αναφέρονται στους διερμηνείς.

6. Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας, τα θύματα με ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας που αναγνωρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 1 του παρόντος, έχουν στη διάθεσή τους τα ακόλουθα μέτρα:

α) Κατάθεση του θύματος που δόθηκε κατά την παράγραφο 4 του παρόντος, η οποία έχει συνταχθεί εγγράφως ή με τη χρήση ηλεκτρονικού οπτικοακουστικού μέσου, αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο. Ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέτασή του, αν δεν έχει εξετασθεί στην προδικασία ή πρέπει να εξετασθεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του παθόντος γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση ή σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο με τη χρήση ηλεκτρονικού οπτικοακουστικού μέσου, η οποία αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στο ακροατήριο, ώστε να αποφεύγεται κάθε οπτική επαφή μεταξύ αυτού και του δράστη. Οι υποπαράγραφοι 1 και 2 της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

β) Η γραπτή κατάθεση του ανηλίκου θύματος που δόθηκε κατά την παράγραφο 3 του παρόντος, η οποία έχει συνταχθεί εγγράφως ή με τη χρήση ηλεκτρονικού οπτικοακουστικού μέσου, αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος, μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως, εφόσον κρίνεται απολύτως αναγκαίο. Ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του ανηλίκου, αν δεν έχει εξετασθεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξετασθεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του ανηλίκου γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτό βρίσκεται, από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση. Οι υποπαράγραφοι 1 και 2 της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

γ) Κατά την εξέταση αποφεύγονται ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή του θύματος που δεν έχουν σχέση με την αξιόποινη πράξη.

7. Όταν το θύμα είναι ανήλικο και οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας αυτού αποκλείονται από την εκπροσώπησή του, λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του ανηλίκου ή στην περίπτωση που το ανήλικο θύμα είναι ασυνόδευτο ή ζει χωριστά από την οικογένειά του, η αρμόδια εισαγγελική ή δικαστική αρχή, ανάλογα με το στάδιο της ποινικής διαδικασίας, όπου εκκρεμεί η υπόθεση, διορίζει ως ειδικό εκπρόσωπο του ανήλικου θύματος έναν Επιμελητή Ανηλίκων. Όταν το ανήλικο θύμα δικαιούται συνήγορο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3226/2004, δικαιούται να έχει νομικές συμβουλές και νομικό εκπρόσωπο, ο οποίος ενεργεί εξ ονόματός του, σε διαδικασίες όπου υπάρχει ή θα μπορούσε να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ανήλικου θύματος και των δικαιούχων της γονικής μέριμνας.

8. Όταν είναι αβέβαιο αν η ηλικία του θύματος είναι κάτω ή άνω των δεκαοκτώ ετών, τεκμαίρεται ότι το θύμα είναι ανήλικο για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 70
Εκπαίδευση των επαγγελματιών του κλάδου (άρθρο 25 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, εξασφαλίζει την ειδική επιμόρφωση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, των παιδοψυχολόγων, παιδοψυχιάτρων, ψυχολόγων, ψυχιάτρων και κοινωνικών λειτουργών που στελεχώνουν τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων ή διορίζονται ως πραγματογνώμονες για τους σκοπούς του άρθρου 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, των επιμελητών ανηλίκων και των επιμελητών κοινωνικής αρωγής, των υπαλλήλων που εργάζονται σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων και αποκαταστατικής δικαιοσύνης και των γενικών και ειδικών ανακριτικών και προανακριτικών υπαλλήλων, σε θέματα που αφορούν την προστασία των θυμάτων και τις αρχές που περιέχονται στον παρόντα νόμο.

2. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ενισχύουν την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των μελών τους σχετικά με τις αρχές της προστασίας των θυμάτων που περιέχονται στον παρόντα νόμο.

3. Στα προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των προηγούμενων παραγράφων δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα θύματα που χρήζουν ειδικής προστασίας.

Άρθρο 71
Συνεργασία και συντονισμός των υπηρεσιών (άρθρο 26 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ)

1. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να προωθούν τη συνεργασία με άλλες χώρες και ιδιαίτερα με τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας, μεταξύ άλλων, μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και συνδράμοντας τα ευρωπαϊκά δίκτυα που ασχολούνται με θέματα τα οποία αφορούν άμεσα στα δικαιώματα των θυμάτων.

2. Οι αρμόδιες αρχές διοργανώνουν, μεταξύ άλλων και μέσω του διαδικτύου, προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, εφόσον ενδείκνυται σε συνεργασία με τις οικείες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος θυματοποίησης, να ελαχιστοποιηθούν ο αντίκτυπος του εγκλήματος και οι κίνδυνοι δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης, με στόχο ιδίως ομάδες κινδύνου, όπως τα παιδιά και τα θύματα βίας λόγω φύλου και βίας στο πλαίσιο στενών διαπροσωπικών σχέσεων και να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους τα θύματα που κατοικούν σε έτερο κράτος - μέλος.

Άρθρο 72

Στην παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 2928/2001 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να λαμβάνονται και στις περιπτώσεις των κατά άρθρο 81Α ΠΚ εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά για την προστασία των παθόντων, των οικείων τους ή των ουσιωδών μαρτύρων.».

Άρθρο 73

Το Τμήμα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται ως αρμόδια υπηρεσία συλλογής στοιχείων (εκθέσεων) για την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος που αφορούν στα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων της εγκληματικότητας. Ιδίως μεριμνά για την ομαλή συνεργασία των υπηρεσιών υποστήριξης και φροντίδας θυμάτων, την κατάρτιση ενημερωτικού υλικού για τα δικαιώματα των θυμάτων, την εισήγηση πρωτοβουλιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκπαίδευση και κατάρτιση των εμπλεκομένων επαγγελματιών του άρθρου 70 του παρόντος, καθώς και την ανάληψη δράσεων με συναρμόδιες υπηρεσίες στο πλαίσιο του άρθρου 71 του παρόντος.

Άρθρο 74

1. Συνιστώνται στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιά, Πατρών και Ηρακλείου Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων – «Σπίτι του Παιδιού», με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ατομική αξιολόγηση ανήλικων θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 68 του παρόντος.

β) Παροχή γενικών υπηρεσιών υποστήριξης στα ανήλικα θύματα, σύμφωνα με το άρθρο 62 του παρόντος νόμου.

γ) Συνδρομή των προανακριτικών, ανακριτικών, εισαγγελικών και δικαστικών αρχών για την προσήκουσα εξέταση ανήλικων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις.

δ) Εκτίμηση αντιληπτικής ικανότητας και ψυχικής κατάστασης ανηλίκων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις από εξειδικευμένο προσωπικό.

ε) Διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών και χώρων για την εξέταση από τις προανακριτικές, ανακριτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές ανήλικων θυμάτων και προμήθεια και εγκατάσταση υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την καταγραφή της κατάθεσης του ανηλίκου με ηλεκτρονικά οπτικοακουστικά μέσα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε όλη την Εφετειακή Περιφέρεια στην οποία ανήκουν.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι

αναγκαίες λεπτομέρειες για τη διαδικασία εκτίμησης της αντιληπτικής ικανότητας και της ψυχικής κατάστασης των ανήλικων θυμάτων, για τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών και χώρων για την εξέτασή τους και για την καταγραφή της κατάθεσής τους, για τον τρόπο και τη μεθοδολογία της συνδρομής των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων προς τις προανακριτικές, ανακριτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές για την εξέταση των ανήλικων θυμάτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστασης και λειτουργίας των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού», τα Τμήματα και τα αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Ανηλίκων των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιά, Πατρών και Ηρακλείου ασκούν μόνο τις αρμοδιότητες του άρθρου 68 παράγραφος 3 του παρόντος.

Άρθρο 75

1. Στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανατίθεται η ατομική αξιολόγηση θυμάτων αξιόποινων πράξεων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας και η προστασία ανήλικων θυμάτων σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τις κείμενες διατάξεις.

2. Στην Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων – «Σπίτι του Παιδιού» που ασκεί τις κατά το προηγούμενο άρθρο αρμοδιότητες.

3. Στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Θεσσαλονίκης και Πειραιά συνιστώνται Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτια του Παιδιού» που ασκούν τις κατά το προηγούμενο άρθρο αρμοδιότητες.

4. Στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Πατρών και Ηρακλείου συνιστώνται Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτια του Παιδιού» που ασκούν τις κατά το προηγούμενο άρθρο αρμοδιότητες.

5. Στα Τμήματα Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής και Αυτοτελή Γραφεία Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανατίθεται η ατομική αξιολόγηση ενήλικων θυμάτων αξιόποινων πράξεων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας κατά τον παρόντα νόμο και τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 76

1. Στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων – «Σπίτια του Παιδιού» κατανέμονται οι εξής θέσεις προσωπικού που προβλέπονται στον Οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού»: 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 2 ΠΕ Ψυχολόγων, 3 ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων, 1 ΠΕ Διοικητικού.

Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Θεσσαλονίκης

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού»: 2 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων.

Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Πειραιά

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού»: 2 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων.

Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Πάτρας

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού»: 1 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων.

Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Ηρακλείου

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού»: 1 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων.

2. Οι θέσεις της παραγράφου 1 καλύπτονται είτε με απόσπαση μόνιμων ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), εφόσον συγκεντρώνουν τα προσόντα που προβλέπονται στο εδάφιο α΄ της παρούσας είτε με μετάταξη ή μετακίνηση δημοσίων υπαλλήλων ή υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ή εργαζομένων με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ν.Π.Ι.Δ. οποιασδήποτε μορφής που τελούν υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 77
Τροποποίηση του άρθρου 226Α
του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παράγραφος 4, 323Β εδάφιο α΄, 324, 336, 337 παράγραφοι 3 και 4, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα, καθώς και στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του ν. 4251/ 2014 διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ειδικά εκπαιδευμένος παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, που υπηρετεί στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων ή που περιλαμβάνεται στον πίνακα πραγματογνωμόνων, όπου αυτά δεν λειτουργούν, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται υποχρεωτικά στα Αυτοτελή Γραφεία

Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για το σκοπό αυτόν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.

2. Ο παιδοψυχολόγος ή ο παιδοψυχίατρος προετοιμάζει τον ανήλικο για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαίνεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του ανηλίκου και συντάσσει γραπτή έκθεση με τις διαπιστώσεις, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Η εξέταση του ανηλίκου διενεργείται από τους προανακριτικούς υπαλλήλους και τους δικαστικούς λειτουργούς διά του παριστάμενου παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου. Κατά την εξέταση ο ανήλικος μπορεί να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός αν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.».

2. Το εδάφιο α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Η κατάθεση του ανηλίκου συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο.».

3. Το εδάφιο β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος, μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως εφόσον κρίνεται απολύτως αναγκαίο.».

Άρθρο 78
Μεταβατική διάταξη

Στις περιπτώσεις όπου η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182) για την υποβολή αντιρρήσεων λήγει στις 12.6.2017 και στις 3.7.2017 για τους κατοίκους εξωτερικού, η προθεσμία αυτή παρατείνεται από την ημερομηνία λήξης της έως την 27η Ιουλίου 2017.

Άρθρο 79
Απασχόληση ανέργων ηλικίας 55 ως 67 ετών

Η παρ. 6 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), είναι δυνατή η ένταξη μακροχρόνια ανέργων, εγγεγραμμένων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., ηλικίας 55 ως 67 ετών, σε προγράμματα που καταρτίζονται από τον Ο.Α.Ε.Δ., για την απασχόλησή τους στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101) όπως ισχύει, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, καθώς και στις πάσης φύσεως επιχειρήσεις αυτών κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28) όπως ισχύει. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η χρηματοδότηση και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση του προγράμματος.».

Άρθρο 80

1. Το τέταρτο έως έβδομο εδάφιο της περίπτωσης δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«Μπορεί να ασκεί ένσταση υπέρ της διοίκησης ή του υπαλλήλου, εναντίον όλων των πειθαρχικών αποφάσεων μονομελών και συλλογικών πειθαρχικών οργάνων των φορέων του πρώτου εδαφίου, εξαιρουμένων των αποφάσεων Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών και για οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί Πειθαρχικού Δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα ή οι κατά περίπτωση οικείες διατάξεις Πειθαρχικού Δικαίου των ελεγχόμενων φορέων.».

2. Τα δύο τελευταία εδάφια της περίπτωσης δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η προθεσμία για την άσκηση ενστάσεων και προσφυγών αρχίζει από την υποχρεωτική κοινοποίηση των πειθαρχικών αποφάσεων στο Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.). Η προσφυγή υπογράφεται είτε από το Γ.Ε.Δ.Δ. είτε από τον Αναπληρωτή του και κατά τη συζήτησή της μπορεί να παρίσταται είτε ο Γ.Ε.Δ.Δ. είτε εκπρόσωπος του Ν.Σ.Κ. είτε πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος υπηρετεί στο Γραφείο του Γ.Ε.Δ.Δ.. Αν η προσφυγή ασκείται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας και ο υπάλληλος έχει ασκήσει ήδη προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης από το Γ.Ε.Δ.Δ. τελεσίδικης απόφασης ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου ή την ασκεί ενόσω εκκρεμεί η ανωτέρω προσφυγή του Γ.Ε.Δ.Δ., το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικράτειας προς συνεκδίκαση των ανωτέρω προσφυγών.».

3. Μετά το στοιχείο (ii) της περίπτωσης ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 προστίθεται τρίτο στοιχείο, ως εξής:

«(iii) Μπορεί επίσης να διεξάγει έλεγχο περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) υπαλλήλων, λειτουργών και οργάνων των φορέων της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 2, οι οποίοι δεν είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης στο Γ.Ε.Δ.Δ. ή σε άλλον φορέα, οποτεδήποτε αυτό κριθεί αναγκαίο.».

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 προστίθεται περίπτωση θ΄, ως εξής:

«θ. Συμμετέχει στην εκπόνηση του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού των επιθεωρήσεων και ελέγχων του δημόσιου τομέα, πλην αυτού που εκπονείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για τον οποίο λαμβάνει γνώση.».

5. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (Α΄ 296) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Γ.Ε.Δ.Δ. είναι όργανο με πενταετή θητεία που ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία. Η θητεία του Γ.Ε.Δ.Δ.

λήγει όταν συντρέχουν περιοριστικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 4.

Για το Γ.Ε.Δ.Δ. εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 3.».

6. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 η φράση «δώδεκα (12)» αντικαθίσταται με τη φράση «είκοσι πέντε (25)».

7. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης οργανώνεται στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας. Με την απόφαση αυτή ορίζεται επίσης το περιεχόμενο, ο τρόπος, η διάρκεια, η διαδικασία παρακολούθησης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισαγωγής στο πρόγραμμα, ο τύπος του πιστοποιητικού που χορηγείται, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Η κατοχή του ως άνω πιστοποιητικού αποτελεί προϋπόθεση για την επιλογή στη θέση του Ειδικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

Το ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και οι κατέχοντες ήδη την θέση του Ειδικού Επιθεωρητή.».

8. Η παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η στελέχωση της Γραμματείας και της Διεύθυνσης Επεξεργασίας Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του Γραφείου του Γ.Ε.Δ.Δ. γίνεται με απόσπαση τριάντα πέντε (35), κατ’ ανώτατο όριο, μόνιμων ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων από τους φορείς της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1. Η απόσπασή τους διενεργείται, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μετά από πρόταση του Γ.Ε.Δ.Δ., έχει διάρκεια τριών (3) ετών και μπορεί να παρατείνεται για ισάριθμα χρονικά διαστήματα. Στον αριθμό του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται και δύο (2) κατ’ ανώτατο όριο δικαστικοί υπάλληλοι των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, η απόσπαση των οποίων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000, Α΄ 67). Οι υπηρεσίες στις οποίες ανήκουν οργανικά οι αποσπασμένοι εξακολουθούν να βαρύνονται με τη μισθοδοσία τους. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία του Γραφείου του Γ.Ε.Δ.Δ. εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Διατάκτης των δαπανών είναι ο Γ.Ε.Δ.Δ..

Στο Γραφείο του Γ.Ε.Δ.Δ. λειτουργεί Γραμματεία το επίπεδο της οποίας ορίζεται σε Διεύθυνση. Καθήκοντα προϊσταμένων της Διεύθυνσης Γραμματείας και της Διεύθυνσης Επεξεργασίας Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης ανατίθενται με απόφαση του Γ.Ε.Δ.Δ. σε υπαλλήλους που υπηρετούν στο Γραφείο του, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 84 του ν. 3528/ 2007, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών ρυθμίζεται η οργάνωση και η λειτουργία του Γραφείου του Γ.Ε.Δ.Δ. και της Γραμματείας του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

9. Η παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (Α΄296) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Τον Γ.Ε.Δ.Δ. σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνει Ειδικός Επιθεωρητής του Γραφείου του, ο οποίος ορίζεται με απόφασή του.».

10. Στο άρθρο 1 του ν. 3074/2002 (Α΄ 296), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 12, ως εξής:

«12. Για τις ανάγκες της υποβοήθησης του Γ.Ε.Δ.Δ., συνιστώνται στο Γραφείο του δύο (2) θέσεις ειδικών συνεργατών ως μετακλητών υπαλλήλων. Οι εν λόγω υπάλληλοι διορίζονται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, με απόφαση του Γ.Ε.Δ.Δ., με την οποία ορίζονται τα τυπικά προσόντα διορισμού, ο χρόνος της θητείας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι ως άνω διοριζόμενοι αποχωρούν αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση του οργάνου που τους προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η μισθολογική τους κατάταξη πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6γ του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), ενώ για το λοιπό μισθολογικό τους καθεστώς εφαρμογή έχουν οι διατάξεις που ισχύουν και για τους υπόλοιπους δημοσίους υπαλλήλους.».

11. Στο άρθρο 1 του ν. 3074/2002 (Α΄ 296), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 13, ως εξής:

«13. Για τη νομική υποστήριξη του έργου του Γ.Ε.Δ.Δ. συνιστώνται στο Γραφείο του δύο (2) θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής. Οι θέσεις αυτές καλύπτονται με απόσπαση δικηγόρων με έμμισθη εντολή από το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101), έπειτα από πρόταση του Γ.Ε.Δ.Δ.. Η απόσπαση διενεργείται, κατά παρέκκλιση των γενικών και ειδικών διατάξεων, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαρκεί τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρόνο κάθε φορά.».

12. Η παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3074/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Υγείας, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζεται η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.).».

13. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 3491/2006 (Α΄ 207) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Υποστηρίζει, επίσης, το Γ.Ε.Δ.Δ. στον έλεγχο περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) υπαλλήλων, λειτουργών και οργάνων ελεγχόμενων από αυτόν, οι οποίοι δεν είναι υπόχρεοι υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης στο Γ.Ε.Δ.Δ. ή σε άλλο φορέα.».

Άρθρο 81
Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2575/1998

1. Η ισχύς της διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2575/1998 (Α΄ 23) παρατείνεται μέχρι τις 31.12.2021.

Ως σπουδαστές Α.Δ.Σ.Ε.Ν. νοούνται οι σπουδαστές Α.Ε.Ν.. Για θέματα της εκπαίδευσης επί πλοίου των σπουδαστών εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία.

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 ισχύει από 31.12.2015.

Άρθρο 82
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α΄179)

Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 63Α του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να είναι είτε (α) Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς πιστοποιημένοι με τη διαδικασία των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO- G) ή νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα αποκλειστικά από τέτοιο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που έχουν τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή νομικά πρόσωπα που ελέγχονται αποκλειστικά από νομικό πρόσωπο που έχει τον άμεσο αποκλειστικό έλεγχο τέτοιου Διαχειριστή Συστήματος, είτε (β) κοινοπραξίες, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα μέλος της κοινοπραξίας εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες των δικαιούμενων συμμετοχής υποψηφίων επενδυτών της περίπτωσης α΄ και ασκεί τουλάχιστον από κοινού έλεγχο της κοινοπραξίας. Ο όρος «έλεγχος» του προηγούμενου εδαφίου έχει την έννοια του ελέγχου, όπως ορίζεται στον Κανονισμό 139/2004/ΕΚ.».

Άρθρο 83
Από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. Το εδάφιο β΄ της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015 (Α΄ 133), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρόγραμμα των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας όλων των κατηγοριών μεταδίδεται υποχρεωτικά σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας, και ταυτόχρονα σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) μέχρι 31.12.2021».

2. Το άρθρο 2Α του ν. 4339/2015 (Α΄ 133) καταργείται.

Άρθρο 84
Κύρωση του από 24.3.2017 Συμφωνητικού Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου το Συμφωνητικό Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία των Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 215 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), το οποίο υπεγράφη στην Αθήνα στις 24 Μαρτίου 2017 μεταξύ: α) του Ελληνικού Δημοσίου, β) της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α.Ε.» και γ) της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 50.2 και 50.4 της Σύμβασης Παραχώρησης και προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα Α΄ στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος αυτού.

Άρθρο 85
Κύρωση του από 24.3.2017 Συμφωνητικού Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου το Συμφωνητικό Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία των Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 216 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), το οποίο υπεγράφη στην Αθήνα στις 24 Μαρτίου 2017 μεταξύ: α) του Ελληνικού Δημοσίου, β) της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α.Ε.» και γ) της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Β ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 50.2 και 50.4 της Σύμβασης Παραχώρησης και προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα Β΄ στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος αυτού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
Για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου

Στην Αθήνα, σήμερα 24 του μηνός Μαρτίου του έτους 2017, συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα περιεχόμενα του παρόντος συμφωνητικού για την τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου (το **Συμφωνητικό Τροποποίησης**):

ΑΝΑΜΕΣΑ

(1) **Στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ** (εφεξής το **Ελληνικό Δημόσιο** ή το **Δημόσιο**) νομίμως εκπροσωπούμενη από τον κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο, *Υπουργό Οικονομικών*, κ. Χρήστο Σπίρτζη, *Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών* και κ. Παναγιώτη Καμμένο, *Υπουργό Εθνικής Άμυνας* σύμφωνα με την υπ’ αριθ. 39/2.11.2015 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α’/138/3.11.2015)

(2) Το **ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** (εφεξής ο **Παραχωρητής**), ανώνυμη εταιρεία συσταθείσα δυνάμει του νόμου 3986/2011 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 152Α/1.7.2011), που εδρεύει επί των οδών Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου, 7ος όροφος, ΤΚ 105 62, Αθήνα, Ελλάδα, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκει και ελέγχεται από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., νομίμως εκπροσωπουμένου στην παρούσα από τον κ. Αντώνιο Λεούση δυνάμει της από 16.3.2017 απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του Παραχωρητή

(3) Την **FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** (εφεξής ο **Παραχωρησιούχος** ή η **Εταιρεία**), ανώνυμη εταιρεία συσταθείσα σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας δυνάμει της ιδρυτικής πράξης υπ’ αριθ. 37095/26-2-2015 του Συμβολαιογράφου Χρήστου Στείρου και εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 133592401000, με έδρα στον Δήμο Αμαρουσίου, στη διεύθυνση Γερμανικής Σχολής Αθηνών 10, η οποία εκπροσωπείται νομίμως στην παρούσα Σύμβαση από τους κ.κ. Alexander Paul Zinell και Ευάγγελο Μπαλτά δυνάμει της από 21.3.2017 απόφασης του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας.

(εφεξής καλούμενοι συλλογικώς ως τα **Μέρη** και έκαστος ως το **Μέρος**)

ΔΕΔΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ

Α. Την 14 Δεκεμβρίου 2015, τα Μέρη συνήψαν την Σύμβαση Παραχώρησης για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου (η **Σύμβαση Παραχώρησης** ή η **Σύμβαση**)·

Β. Η Σύμβαση Παραχώρησης κυρώθηκε δυνάμει του άρθρου 215 του νόμου 4389/2016 που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 94/Α/27.05.2016 (ο **Κυρωτικός Νόμος**)·

Γ. Τα Άρθρα 50.2 έως και 50.4 της Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπουν τη δυνατότητα τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης και τα Μέρη επιθυμούν δια του παρόντος να τροποποιήσουν τη Σύμβαση Παραχώρησης σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα αυτής ούτως ώστε να διορθώσουν ορισμένα πρόδηλα σφάλματα και να διευκρινίσουν, προς αποφυγή παρερμηνειών, συγκεκριμένες διατάξεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης·

1 Ορισμοί και Αναφορές

1.1 Εκτός αν άλλως ορίζεται στο παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης, όροι με κεφαλαία θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στη Σύμβαση Παραχώρησης.

1.2 Αναφορές σε Όρους και Προσαρτήματα είναι αναφορές σε Όρους και Προσαρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Τροποποίησης.

2 Τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης – Γλώσσα

2.1 Τα Μέρη συμφωνούν και αποδέχονται από κοινού τις τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης όπως αυτές παρατίθενται στο Προσάρτημα 1.

2.2 Το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης έχει συνταχθεί και υπογράφεται στην Ελληνική γλώσσα προς τον σκοπό της τροποποίησης μόνο του ελληνικού κειμένου της Σύμβασης Παραχώρησης, ενώ το Συμφωνητικό Τροποποίησης το οποίο υπογράφεται την ίδια ημέρα στην Αγγλική γλώσσα έχει ως σκοπό την τροποποίηση μόνο του αγγλικού κειμένου της Σύμβασης Παραχώρησης. Με την υπογραφή των δύο Συμφωνητικών Τροποποίησης, το ελληνικό και το αγγλικό κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης θα είναι όμοια. Παρόλα αυτά, σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των δύο κειμένων της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως τροποποιούνται από τα Συμφωνητικά Τροποποίησης, το ελληνικό κείμενο θα υπερισχύει.

3 Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποιήσεων

3.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 50.2 της Σύμβασης Παραχώρησης, οποιαδήποτε τροποποίηση στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να κυρώνεται δια νόμου. Προς το σκοπό αυτό,

το Δημόσιο θα υποβάλει το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης στο Ελληνικό Κοινοβούλιο το συντομότερο δυνατό προκειμένου να κυρωθεί δια νόμου.

3.2 Τα Μέρη συμφωνούν ότι το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης, περιλαμβανομένων των τροποποιήσεων στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης οι οποίες παρατίθενται στο Προσάρτημα 1, θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του νόμου δια του οποίου θα κυρώνεται το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης.

4 Λοιποί Όροι

4.1 Τα Μέρη συμφωνούν ότι, όπως ορίζεται στην υποσημείωση 2 του Άρθρου 9.1.4 της Σύμβασης Παραχώρησης, θα επικαιροποιήσουν εγγράφως τα ποσά και τις ημερομηνίες καταβολής/ ανάληψης του πίνακα για το Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 9.1.4 πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης προκειμένου να αποτυπώνουν τη Δεσμευτική Επένδυση και το χρηματοδοτικό σχήμα μέσω δανειοδότησης του Παραχωρησιούχου τη στιγμή εκείνη. Τα Μέρη συμφωνούν επίσης ότι τούτο δεν θα συνιστά τροποποίηση του ανωτέρω άρθρου της Σύμβασης Παραχώρησης.

4.2 Το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε δυνάμει του Κυρωτικού Νόμου. Προς αποφυγή αμφιβολιών, οι διατάξεις του Άρθρου 39 της Σύμβασης Παραχώρησης σχετικά με την επίλυση διαφορών εφαρμόζονται και στο παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης.

4.3 Τα Μέρη συμφωνούν ρητώς ότι εκτός των τροποποιήσεων που επέρχονται δια του παρόντος, η Σύμβαση Παραχώρησης παραμένει σε πλήρη ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Δημόσιο, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση (σε πέντε αντίγραφα – τρία για το Δημόσιο, ένα για τον Παραχωρητή και ένα για τον Παραχωρησιούχο) μέσω των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, όπως αυτοί αναφέρονται παραπάνω, κατά την ημερομηνία που μνημονεύθηκε πρώτη ανωτέρω στην παρούσα˙

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργός Οικονομικών

Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών

Υπουργός Εθνικής Άμυνας

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ

Alexander Paul Zinell

Ευάγγελος Μπαλτάς

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

Αντώνιος Λεούσης

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 1 & ΣΤΑΔΙΟΥ · 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 32 74 400 · ΦΑΧ: 210 32 74 448
ΑΦΜ: 997471293 · ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.Μ.Η. 117034801000

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1

Τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης

Στο παρόν Προσάρτημα 1, αναφορές σε Άρθρα και Παραρτήματα είναι αναφορές σε άρθρα και παραρτήματα της Σύμβασης Παραχώρησης. Προς αποφυγή αμφιβολιών, τα Μέρη συμφωνούν στο παρόν Προσάρτημα 1 να περιλαμβάνονται και οι τροποποιήσεις που επήλθαν στο ελληνικό κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης δυνάμει των άρθρων 228, 229 και 230 του Κυρωτικού Νόμου, όπως οι τροποποιήσεις αυτές προσαρμόζονται και ισχύουν σύμφωνα με τα κατωτέρω οριζόμενα:

1. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Αποζημιώσιμη Μεταβολή » τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **Αποζημιώσιμη Μεταβολή** νοείται μια Μεταβολή για την οποία έχει εκδοθεί Επιβεβαίωση Μεταβολής και η συμπληρωματική σύμβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 6.3(β) του Παραρτήματος 19 (Μεταβολές) έχει καταστεί ανεπιφύλακτη από κάθε άποψη, καθώς και κάθε Μεταβολή Παραχωρησιούχου που έχει καταστεί ανεπιφύλακτη σύμφωνα με το Παράρτημα 19 (Μεταβολές).»*

2. Στο Άρθρο 3.1, μετά τον όρο «Αρχαιολογική Υπηρεσία» προστίθεται ο νέος όρος «Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας» ο οποίος έχει ως ακολούθως:
*«Ως **Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας** νοείται η ανεξάρτητη διοικητική αρχή που συστάθηκε δυνάμει του νόμου 4427/2016.»*

3. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Κρατικές Υπηρεσίες» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **Κρατικές Υπηρεσίες** νοούνται ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, υπηρεσίες τελωνειακού ελέγχου και επιβολής έμμεσων φόρων κατανάλωσης, ελέγχου μετανάστευσης, αστυνομικές αρχές και εθνική φρουρά, το Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, υπηρεσίες δημόσιας υγείας, καραντίνας (ανθρώπων και ζώων), κτηνιατρικές και φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες, μετεωρολογικές και αεροναυτιλιακές υπηρεσίες, υπηρεσίες δημόσιων ασθενοφόρων ή άλλες υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών και όσες άλλες υπηρεσίες ορίζει κατά καιρούς το Δημόσιο ως Κρατικές Υπηρεσίες.»*

4. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Νομοθεσία» μετονομάζεται σε «Νομοθεσία ή Νόμος».

5. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Νόμοι περί Καταστημάτων Αφορολογήτων Ειδών» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **Νόμοι περί Καταστημάτων Αφορολογήτων Ειδών** νοούνται ο νόμος 827/1978, το Προεδρικό Διάταγμα 86/1979 (όπως έχει τροποποιηθεί από τον νόμο 2533/1997) και οι*

υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το εν λόγω Προεδρικό Διάταγμα και προσδιορίζουν τους χώρους για την εγκατάσταση και τη λειτουργία καταστημάτων αφορολογήτων ειδών, όπως περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 21 Α (Υπουργικές Αποφάσεις για τα Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών) και το άρθρο 31 παράγραφος 7(β) του νόμου 4141/2013, καθώς και η σύμβαση παραχώρησης για την παροχή του αποκλειστικού δικαιώματος εγκατάστασης και λειτουργίας καταστημάτων αφορολογήτων ειδών, μεταξύ άλλων, στα Περιφερειακά Αεροδρόμια που συνήφθησαν ανάμεσα στο Δημόσιο και την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» στις 30 Δεκεμβρίου 1997.»

6. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Πρόγραμμα Παράδοσης» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ο όρος **Πρόγραμμα Παράδοσης** έχει την έννοια που του αποδίδεται στο Άρθρο 14.1.4.»*

7. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free S.A.)» μετονομάζεται σε «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free Shops S.A.)». Προς αποφυγή αμφιβολιών, η αναφορά στον ανωτέρω όρο στα Άρθρα 24.20.4 καθώς και 27.2.3(ε) θα νοείται εφεξής ως αναφορά στον όρο «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free Shops S.A.)».

8. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «ΥΠΑ» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **ΥΠΑ** νοείται η Ελληνική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και κάθε αναφορά σε αυτή περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, την αναφορά (i) σε αυτήν υπό την ιδιότητα της Ανεξάρτητης Εποπτικής Αρχής σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αερολιμενικά τέλη και το Προεδρικό Διάταγμα 52/2012, όπως τροποποιείται κατά καιρούς, ή/και (ii) σε αυτήν υπό την ιδιότητα της αρμόδιας αρχής πολιτικής αεροπορίας της Ελληνικής Δημοκρατίας ή/και (iii) στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας.»*

9. Ο τίτλος του Άρθρου 4.7 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Ρόλος της ΥΠΑ και της ΠΑ στα Περιφερειακά Αεροδρόμια σχετικά με την αεροναυτιλία»

10. Το Άρθρο 4.7.2 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Οποιαδήποτε στιγμή και κατά καιρούς, το Δημόσιο (και διαμέσου της ΥΠΑ, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, της ΠΑ ή άλλως) μπορεί, κατόπιν προηγούμενης ειδοποίησης στον Παραχωρησιούχο, να αποκτά πρόσβαση και να καταλαμβάνει προσωρινά σχετικά τμήματα των Περιοχών Παραχώρησης, με σκοπό την εγκατάσταση ή διατήρηση Εξοπλισμού Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, υπό τον όρο ότι, αναφορικά με την εγκατάσταση του Εξοπλισμού Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, το Δημόσιο πρώτα θα συζητά με τον

Παραχωρησιούχο για την τοποθεσία στην οποία προτίθεται να εγκαταστήσει αυτόν τον Εξοπλισμό Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας και, στον βαθμό που είναι ευλόγως εφικτό, θα διασφαλίζει ότι το Δημόσιο ή/και η ΥΠΑ ή άλλη οντότητα που διορίζεται από το Δημόσιο καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια να ελαχιστοποιήσουν κάθε διατάραξη της λειτουργίας των Περιφερειακών Αεροδρομίων ή της παροχής των Υπηρεσιών Αεροδρομίου από τον Παραχωρησιούχο και υπό τον όρο επίσης ότι ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για τα έξοδα ή τις δαπάνες σε σχέση με τις προαναφερόμενες δραστηριότητες που αναλαμβάνουν το Δημόσιο ή/και η ΥΠΑ ή άλλη οντότητα που διορίζεται από το Δημόσιο.»

11. Το Άρθρο 4.9.3 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Με την επιφύλαξη του Άρθρου 4.9.5, τα ποσά που εισπράττει το Δημόσιο κατά ή μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σε σχέση με τις Μεταβιβασθείσες Συμβάσεις Αεροδρομίου ή κάθε εγγύηση που απορρέει από αυτές θα καταβάλλονται ολοσχερώς από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο εντός εξήντα (60) ημερών από την είσπραξη αυτών των ποσών από το Δημόσιο. Σε σχέση με οποιαδήποτε ποσά που οφείλονται στο Δημόσιο ή που είναι ληξιπρόθεσμα και απαιτητά υπό τους όρους οποιασδήποτε Μεταβιβασθείσας Σύμβασης Αεροδρομίου από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, το Δημόσιο θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα να αναζητήσει τα εν λόγω ποσά (συμπεριλαμβανομένης της έναρξης δικαστικών ενεργειών) και θα πληρώσει στο ακέραιο τα εν λόγω ποσά στον Παραχωρησιούχο εντός εξήντα (60) ημερών από την είσπραξή τους.»

12. Το Άρθρο 4.10.3(α)(iii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«να αναπτύσσει, κατασκευάζει ή/ και να παραχωρεί υποδομές και δραστηριότητες εκμετάλλευσης για την εξυπηρέτηση υδροπλάνων.»

13. Το Άρθρο 6.2.1(α)(viii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Η ΥΠΑ θα εγκρίνει το Ανώτατο Όριο Χρεώσεων για τη Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το Άρθρο 28.4.2(α) συμπεριλαμβανομένου του Πίνακα Β αυτού, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ποσό των δεκατριών Ευρώ (€13).»

14. Το Άρθρο 6.2.1(β)(xiv) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ο Παραχωρησιούχος θα υπογράψει το πρωτόκολλο σύμφωνα με το Άρθρο 14.1.4.»

15. Το Άρθρο 8.1.1 τροποποιείται ως ακολούθως:

«με τα χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών, κλιματικών, υδρολογικών, γεωφυσικών, τεκτονικών και γενικών συνθηκών που επικρατούν στις Περιοχές Παραχώρησης, τα

χαρακτηριστικά του εδάφους και του υπεδάφους (εξαιρουμένης, ωστόσο, οποιασδήποτε Υφιστάμενης Μόλυνσης), τη μορφή και τα χαρακτηριστικά των Περιοχών Παραχώρησης, το είδος και τις ποσότητες των υλικών και των εργασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση των Έργων. Κατ' εξαίρεση το Δημόσιο θα ευθύνεται, σύμφωνα με τα Άρθρα 13.4.1 και 13.4.2, για όλα τα βασικά έξοδα ηχομόνωσης τα οποία συνίστανται σε έξοδα μόνωσης κτιρίων εκτός του σχετικού Περιφερειακού Αεροδρομίου, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές όπου τα επίπεδα ηχορύπανσης είναι υψηλότερα από τα όρια που ισχύουν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτά τα όρια καθορίζονται στην υφιστάμενη εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει και θα παράσχει αποδείξεις στο Δημόσιο ότι τα εν λόγω υψηλότερα επίπεδα ηχορύπανσης προϋπήρχαν, καθώς και, σύμφωνα με το Άρθρο 13.2.4(α) και το Άρθρο 13.2.4(β), όλα τα σχετικά και εύλογα έξοδα σε σχέση με τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με οποιαδήποτε απαίτηση των Πρώτων Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων που θα εκδοθούν μετά την Ημερομηνία Διαγωνισμού Παραχώρησης σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 13.2.4(α) και του Άρθρου 13.2.4(β)·»

16. Το Άρθρο 17.7.6 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Προς αποφυγή αμφιβολίας, η ΥΠΑ θα συνεχίσει να είναι η Αρμόδια Αρχή για την έκδοση των Αδειών που απαιτούνται για την κατασκευή και εκτέλεση Έργων εντός των Περιοχών Παραχώρησης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση αρ. Γ2/Β/26970/1469/10.8.1988.»

17. Το Άρθρο 18.11.2(α) τροποποιείται ως ακολούθως:
«όταν τα Επικείμενα Έργα σε κάποιο Περιφερειακό Αεροδρόμιο έχουν ολοκληρωθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, το σχετικό Εγκεκριμένο Σχέδιο Υλοποίησης Ανακαίνισης, το Εγκεκριμένο Ρυθμιστικό Σχέδιο (Master Plan), τις Εγκεκριμένες Μελέτες και το Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επικείμενων Έργων·»

18. Το Άρθρο 19.3.8 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Το Δημόσιο θα είναι υπεύθυνο για τυχόν αφανή ελαττώματα (σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί Έργων Δημοσίου και τη σχετική Σύμβαση Έργων Δημοσίου) που εντοπίζονται στα εκτελούμενα Έργα Δημοσίου κατά ή πριν από την έκδοση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής. Ο Παραχωρησιούχος θα ειδοποιήσει το Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό για αυτά τα αφανή ελαττώματα.»

19. Η τελευταία πρόταση του Άρθρου 24.16 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Εάν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του βάσει του παρόντος Άρθρου 24.16, ο Παραχωρητής δύναται, με την επιφύλαξη των Απευθείας Συμβάσεων με

το Δημόσιο (εάν υπάρχουν, σύμφωνα με το Άρθρο 37.1.8), να εισπράξει τα εν λόγω ποσά μέσω πλήρους ή μερικής κατάπτωσης τυχόν Εγγυητικών Επιστολών Καλής Εκτέλεσης που έχουν υποβληθεί από τον Παραχωρησιούχο.»

20. Η πρώτη πρόταση του Άρθρου 28.3.2 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Για τους σκοπούς του Άρθρου 28.3.1: [...]»

21. Η πρώτη πρόταση του Άρθρου 28.4.2(β)(ii) τροποποιείται ως ακολούθως:
«Η ΥΠΑ, είτε κατά την ή πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, θα εγκρίνει το Ανώτατο Όριο Χρεώσεων για τη Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το Άρθρο 28.4.2(α) συμπεριλαμβανομένου του Πίνακα Β αυτού, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ποσό των δεκατριών Ευρώ (€13) σύμφωνα με το Άρθρο 6.2.1(α)(viii).»

22. Οι πρώτες δύο προτάσεις του Άρθρου 28.4.5(στ) τροποποιούνται ως ακολούθως:
«Για την περίοδο από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης μέχρι την αμέσως επόμενη 31η Οκτωβρίου και εν συνεχεία για την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου μέχρι την 31η Οκτωβρίου του επόμενου έτους, καθώς και για κάθε αντίστοιχη περίοδο από την 1η Νοεμβρίου μέχρι την 31η Οκτωβρίου κάθε επόμενου έτους ο Παραχωρησιούχος πρέπει να αποδεικνύει στην ΥΠΑ ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης ανά Αναχωρούντα Επιβάτη για την αντίστοιχη περίοδο. Ο σχετικός υπολογισμός πρέπει να υποβάλλεται στην ΥΠΑ το αργότερο έως το τέλος του Δεκεμβρίου κάθε έτους. [...]»

23. Το Άρθρο 33.3.1(στ)(ii) τροποποιείται ως ακολούθως:
«οποιεσδήποτε άλλες Εγγυητικές Επιστολές Καλής Εκτέλεσης που βρίσκονται εις χείρας του Δημοσίου ή του Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) και των Δανειστών, οι οποίες δεν έχουν ακυρωθεί και/ή καταπέσει σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης θα υπαχθούν, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία θα μεταβιβαστεί η Παραχώρηση στο Δημόσιο, στις διατάξεις της Απευθείας Σύμβασης με το Δημόσιο (εάν υπάρχει, σύμφωνα με το Άρθρο 37.1.8), ειδάλλως θα επιστραφούν στον Παραχωρησιούχο·»

24. Το Άρθρο 37.1.5 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Οποιοδήποτε σχέδιο αποκατάστασης που υποβάλλεται από τους Δανειστές δύναται να προτείνει, μεταξύ άλλων ενεργειών, την αντικατάσταση του Παραχωρησιούχου με άλλο νομικό πρόσωπο (το Αντικαθιστόν Πρόσωπο), του οποίου η αντικατάσταση θα επιτραπεί με την προϋπόθεση ότι το εν λόγω νομικό πρόσωπο ικανοποιεί τα κριτήρια προεπιλογής που ίσχυσαν για τον Παραχωρησιούχο στο πλαίσιο της διαδικασίας του διαγωνισμού.»

25. Το Άρθρο 39.3.10 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Τα ποσά που επιδικάζονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει Διαιτητικής Απόφασης θα υπόκεινται σε συμψηφισμό δυνάμει του Άρθρου 44 (Συμψηφισμός) χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά, της διαδικασίας που έχει οριστεί στο νομοθετικό διάταγμα 356/1974 (ΚΕΔΕ), στην ΠΟΛ 1022/2012 και στον νόμο 4174/2013, ανάλογα με την περίπτωση.»

26. Το Άρθρο 45.9.1 τροποποιείται ως ακολούθως:

«ο Παραχωρησιούχος πρέπει να καταβάλει στο Δημόσιο και, ανάλογα με την περίπτωση, στον Παραχωρητή εντός σαράντα δύο (42) ημερών μετά την Ημερομηνία Λήξης Δυσμενούς Συμβάντος, όλα τα Αναβαλλόμενα Ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν για την εξόφληση των δαπανών των Δραστηριοτήτων Παραχώρησης συμπεριλαμβανομένων ληξιπρόθεσμων ποσών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, αλλά εξαιρούμενου του Δευτερογενούς Χρέους και των Διανομών σύμφωνα με το Άρθρο 45.6· και»

AGREEMENT

FOR THE AMENDMENT OF THE CONCESSION AGREEMENT

For the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Cretan, Continental Greece and Ionian Sea regional airports

In Athens on this 24 day of the month March of the year 2017, the contents of the present agreement for the amendment of the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Cretan, Continental Greece and Ionian Sea regional airports (the "**Amendment Agreement**") have been mutually agreed and accepted:

BETWEEN

(1) **THE HELLENIC REPUBLIC** (hereinafter the **Greek State** or the **State**) lawfully represented by Mr. Efklidis Tsakalotos, Minister of Finance, Mr. Christos Spirtzis, Minister of Infrastructure and Transport and Mr Panayiotis Kammenos, Minister of National Defence pursuant to the act of the Council of Ministers No. 39/2.11.2015 (Government Gazette 138A/3.11.2015);

(2) **HELLENIC REPUBLIC ASSET DEVELOPMENT FUND SOCIÉTÉ ANONYME** (hereinafter the **Grantor**) a *société anonyme* incorporated under law 3986/2011 (Government Gazette 152A/1.7.2011) of 1 Kolokotroni and Stadiou str., 7th Floor, PC 105 62 Athens, Greece, the entire share capital of which is owned and controlled by the Hellenic Corporation for Assets and Participation S.A., lawfully represented herein by Mr. Antonios Leoussis in accordance with the resolution dated 16.3.2017 of the Grantor's board of directors;

(3) **FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A SOCIETE ANONYME** (hereinafter the **Concessionaire** or the **Company**), a *société anonyme* incorporated under the laws of Greece by virtue of No. 37095/26-2-2015 statutory act of the Notary public Christos Steiros, registered in the General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.) under the number 133592401000, having its registered office in the Municipality of Amaroussio, 10 Germanikis Scholis Athinon Str., hereby lawfully represented by Messrs. Alexander Paul Zinell and Evangelos Baltas in accordance with the resolution dated 21.3.2017 of the Company's board of directors;

(hereinafter collectively referred to as the "**Parties**" and each as a "**Party**")

WHEREAS

A. On 14 December 2015, the Parties entered into the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Cretan, Continental Greece and Ionian Sea regional airports (the "**Concession Agreement**" or "**Agreement**");

B. The Concession Agreement was ratified by means of article 215 of Greek law 4389/2016, published in the Government Gazette 94/A/27.05.2016 (the "**Ratification Law**");

C. Articles 50.2 to 50.4 of the Concession Agreement provide for the possibility of amendment of the Concession Agreement and the Parties hereby wish to amend the Concession Agreement in accordance with the aforementioned articles thereof in order to correct certain manifest errors and clarify, for the avoidance of misinterpretations, certain provisions in the Articles of the Concession Agreement;

1 Definitions and References

1.1 Unless expressly provided otherwise in this Amendment Agreement, capitalised terms shall have the meaning given to them in the Concession Agreement;

1.2 References to Clauses and Schedules are references to clauses and schedules of this Amendment Agreement.

2 Amendments to the Articles of the Concession Agreement - Language

2.1 The Parties jointly accept and agree on the amendments to the Articles of the Concession Agreement as set out in Schedule 1.

2.2 The present Amendment Agreement has been drafted and is executed by the Parties in the English language and aims to amend only the English text of the Concession Agreement, whereas the Amendment Agreement entered into by the Parties on the same date in the Greek language aims to amend only the Greek text of the Concession Agreement. Following the execution of both Amendment Agreements, the Greek and the English text of the Concession Agreement shall be aligned. Nevertheless, in case of any discrepancy between the two texts of the Concession Agreement, as amended by the Amendment Agreements, the Greek text will prevail.

3 Amendment Effective Date

3.1 As per Article 50.2 of the Concession Agreement, any amendments to the Articles of the Concession Agreement must be ratified by law. To this end, the State shall present this Amendment Agreement to the Hellenic Parliament as soon as reasonably possible for its ratification by law.

3.2 The Parties agree that this Amendment Agreement, including the amendments to the Articles of the Concession Agreement set out in Schedule 1, shall become effective on the date of publication in the Government Gazette of the law ratifying this Amendment Agreement.

4 Miscellaneous

4.1 The Parties agree that, as provided in footnote 2 in Article 9.1.4 of the Concession Agreement, they shall update in writing the amounts and payment/ drawdown dates of the table for the Committed Investment Payment Schedule of Article 9.1.4 of the Concession Agreement prior to the Concession Commencement Date to reflect the Committed Investment and debt financing structure of the Concessionaire at the time. The Parties also agree that this shall not be considered as an amendment to the aforementioned article of the Concession Agreement.

4.2 This Amendment Agreement is governed by the provisions of the Concession Agreement, as such has been ratified by the Ratification Law. For the avoidance of doubt, the provisions of Article 39 of the Concession Agreement regarding dispute resolution apply also to this Amendment Agreement.

4.3 The Parties expressly agree that except as hereby amended, the Concession Agreement remains in full force and effect in accordance with its terms.

IN WITNESS whereof the State, the Grantor and the Concessionaire have signed this Agreement (in five copies – three for the State, one for the Grantor and one for the Concessionaire) through their authorised representatives as above stated, as of the date first hereinabove mentioned.

FOR THE HELLENIC REPUBLIC

Minister of Finance

Minister of Infrastructure and Transport

Minister of National Defence

FOR THE CONCESSIONAIRE

Alexander Paul Zinell

Evangelos Baltas

FOR THE GRANTOR

Antonios Lepusis

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 1 & ΣΤΑΔΙΟΥ - 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 32 74 400 - FAX: 210 32 74 448
ΑΦΜ: 997471299 - ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ. 117034801000

SCHEDULE 1

Amendments to the Articles of the Concession Agreement

In this Schedule 1, references to Articles and Appendices are references to articles and appendices of the Concession Agreement. For the avoidance of doubt, the Parties hereby agree to incorporate in the English text of the Concession Agreement the amendments introduced by means of articles 228, 229 and 230 of the Ratification Law to the Greek text of the Concession Agreement. Such amendments are, thus, included in this Schedule, to the extent they also apply to the English text of the Concession Agreement, as adjusted per the below provisions and in force:

1. In Article 3.1, after the definition of the term "Chicago Convention", a new definition is added as follows:
   "Civil Aviation Authority" *means the independent regulatory authority established by virtue of law 4427/2016;*

2. In Article 3.1, the definition of the term "Delivery Plan" is amended to read as follows:
   "***Delivery Plan*** *has the meaning given to it in Article 14.1.4;*"

3. In Article 3.1, the definition of the term "Government Services" is amended to read as follows:
   "***Government Services*** *means regulatory and supervisory authorities, including the Civil Aviation Authority, customs control and excise, immigration control, police and national guard, Hellenic Fire Brigade, public health, quarantine (human and animal), veterinary and phytosanitary services, meteorological and air navigation services, public ambulance or other emergency response services and such other services as may be designated as Government Services by the State from time to time;*"

4. In Article 3.1, the definition of the term "HCAA" is amended to read as follows:
   "***HCAA*** *means the Hellenic Civil Aviation Authority and any reference to it includes, where appropriate, reference to (i) it in its capacity as the Independent Supervisory Authority pursuant to EU legislation for airport charges and Presidential Decree 52/2012, as amended from time to time and/or (ii) it in its capacity as the Hellenic Republic's national aviation authority and/ or (iii) the Civil Aviation Authority;*"

5. In Article 3.1, the definition of the term "Hellenic Duty Free Laws" is amended to read as follows:

*"**Hellenic Duty Free Laws** means each of law 827/1978, the Presidential Decree 86/1979 (as amended by law 2533/1997) and the ministerial decisions that have been issued pursuant to this Presidential Decree allocating the spaces for the establishment and operation of duty free shops as included in Appendix 21A (HDFS Ministerial Decisions) and article 31 paragraph 7(b) of law 4141/2013, as well as the concession agreement for the provision of the exclusive right to establish and operate duty free shops in, inter alia, the Regional Airports entered into between the State and Hellenic Duty Free Shops S.A. on 30 December 1997;"*

6. In Article 3.1, the definition of the term "Qualifying Variation" is amended to read as follows:
*"**Qualifying Variation** means a Variation for which a Variation Confirmation has been issued and the supplementary agreement referred to in paragraph 6.3(b) of Appendix 19 (Variations) has become unconditional in all respects and any Concessionaire Variation which has become unconditional in accordance with Appendix 19 (Variations);"*

7. The heading of the Article 4.7 is amended to read as follows:
"Role of the HCAA and HAF at the Regional Airports with regards to air navigation".

8. Article 4.7.2 is amended to read as follows:
"At any time and from time to time, the State (including through the HCAA, the Ministry of Defense, HAF or otherwise) may, subject to prior notice to the Concessionaire, access and temporarily occupy relevant parts of the Concession Sites for the purposes of installing or maintaining any Air Navigation Services Equipment, provided that with respect to the installation of Air Navigation Services Equipment, the State first discusses with the Concessionaire the intended location of any such Air Navigation Services Equipment and must to the extent reasonably practicable, ensure that the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State uses all reasonable efforts to minimize any disruption to the operation of the Regional Airports or the Concessionaire's provision of the Airport Services, and provided further that the Concessionaire is not liable for any costs or expenses in relation to the foregoing activities undertaking by the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State."

9. Article 4.9.3 is amended to read as follows:
"Subject to Article 4.9.5, any amounts received by the State on or after the Concession Commencement Date in respect of the Transferred Airport Contracts or any guarantee thereunder shall be paid in full by the State to the Concessionaire within sixty (60) days of receipt of such amounts by the State. In respect of any amounts which are owed to the State or which are due and payable under the terms of any Transferred Airport Contract from the Concession Commencement Date, the State shall take all such steps as are

necessary to recover such amounts (including initiating court proceedings) and shall pay such amounts to the Concessionaire in full within sixty (60) days of receipt of the same;"

10. Article 4.10.3(a)(iii) is amended to read as follows:
"developing, constructing and/ or granting concession rights over infrastructure and exploitation activities for the service of seaplanes"

11. Article 6.2.1(b)(xiv) is amended to read as follows:
"the execution by the Concessionaire of the protocol in accordance with Article 14.1.4;"

12. Article 17.7.6 is amended to read as follows:
"For the avoidance of doubt, the HCAA shall continue to be the Competent Authority for issuing any Permits required for the execution of Works within the Concession Sites in accordance with the ministerial decision No. Γ2/Β/26970/1469/10.8.1988".

13. Article 18.11.2(a) is amended to read as follows:
"when the Imminent Works at any Regional Airport have been completed in accordance with the terms of this Agreement, the relevant Approved Refurbishment Development Plan, the Approved Master Plan, the Approved Designs and the Imminent Works Implementation Time Schedule;"

14. Article 19.3.8 is amended to read as follows:
"The State shall be responsible for any latent defects (in accordance with applicable State Works legislation and the relevant State Works Contract) identified on or prior to the issuance of the Final Acceptance Protocol in the State Works being performed. The Concessionaire shall notify the State and the Independent Engineer of any such latent defects."

15. The last sentence of Article 22.7 is amended to read as follows:
"The intervention or other action of the State does not release or reduce the responsibilities or liabilities of the Concessionaire that arise pursuant to this Agreement."

16. Article 27.2.3(e) is amended to read as follows:
"Any Hellenic Duty Free Contract is excluded from the provisions of this Article 27.2 (Performance Standards and Deductions for Poor Performance)."

17. The first sentence of Article 28.3.2 is amended to read as follows:
"For the purposes of Article 28.3.1: [...]"

18. The first two sentences of Article 28.4.5(f) are amended as follows:

"*For the period from the Concession Commencement Date until 31 October falling immediately after the Concession Commencement Date and thereafter for the period from 1 November until 31 October of the next year, as well as for each respective period from 1 November until 31 October of each subsequent year, the Concessionaire must prove to the HCAA that the Maximum Average Yield per Departing Passenger is not exceeded for the respective period. The relevant calculation must be submitted to the HCAA no later than end of December of each year.* [...]"

19. Article 39.3.10 is amended to read as follows:

"*Amounts awarded to the Concessionaire pursuant to an Arbitration Award shall be capable of set-off pursuant to Article 44 (Set Off) without any further formality, including without limitation, the process set forth in legislative decree 356/1974 (KEDE), Pol 1022/2012 and law 4174/2013 as applicable.*"

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Αιγαίου

Στην Αθήνα, σήμερα 24 του μηνός Μαρτίου του έτους 2017, συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα περιεχόμενα του παρόντος συμφωνητικού για την τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Αιγαίου (το **Συμφωνητικό Τροποποίησης**):

ΑΝΑΜΕΣΑ

(1) **Στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ** (εφεξής το **Ελληνικό Δημόσιο** ή το **Δημόσιο**) νομίμως εκπροσωπούμενη από τον κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο, *Υπουργό Οικονομικών*, κ. Χρήστο Σπίρτζη, *Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών* και κ. Παναγιώτη Καμμένο, *Υπουργό Εθνικής Άμυνας* σύμφωνα με την υπ' αριθ. 39/2.11.2015 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α'/138/3.11.2015)

(2) **Το ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** (εφεξής ο **Παραχωρητής**), ανώνυμη εταιρεία συσταθείσα δυνάμει του νόμου 3986/2011 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 152Α/1.7.2011), που εδρεύει επί των οδών Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου, 7ος όροφος, ΤΚ 105 62, Αθήνα, Ελλάδα, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκει και ελέγχεται από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., νομίμως εκπροσωπουμένου στην παρούσα από τον κ. Αντώνιο Λεμύση δυνάμει της από 16.3.2017 απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του Παραχωρητή

(3) **Την FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Β ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** (εφεξής ο **Παραχωρησιούχος** ή η **Εταιρεία**), ανώνυμη εταιρεία συσταθείσα σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας δυνάμει της ιδρυτικής πράξης υπ' αριθ. 37096/26-2-2015 του Συμβολαιογράφου Χρήστου Στείρου και εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 133594801000, με έδρα στον Δήμο Αμαρουσίου, στη διεύθυνση Γερμανικής Σχολής Αθηνών 10, η οποία εκπροσωπείται νομίμως στην παρούσα Σύμβαση από τους κ.κ. Alexander Paul Zinell και Ευάγγελο Μπαλτά δυνάμει της από 21.3.2017 απόφασης του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας.

(εφεξής καλούμενοι συλλογικώς ως τα **Μέρη** και έκαστος ως το **Μέρος**)

ΔΕΔΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ

Α. Την 14 Δεκεμβρίου 2015, τα Μέρη συνήψαν την Σύμβαση Παραχώρησης για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία περιφερειακών αεροδρομίων Αιγαίου (η **Σύμβαση Παραχώρησης** ή η **Σύμβαση**)·

Β. Η Σύμβαση Παραχώρησης κυρώθηκε δυνάμει του άρθρου 216 του νόμου 4389/2016 που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 94/Α/27.05.2016 (ο **Κυρωτικός Νόμος**)·

Γ. Τα Άρθρα 50.2 έως και 50.4 της Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπουν τη δυνατότητα τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης και τα Μέρη επιθυμούν δια του παρόντος να τροποποιήσουν τη Σύμβαση Παραχώρησης σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα αυτής ούτως ώστε να διορθώσουν ορισμένα πρόδηλα σφάλματα και να διευκρινίσουν, προς αποφυγή παρερμηνειών, συγκεκριμένες διατάξεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης·

1 Ορισμοί και Αναφορές

1.1 Εκτός αν άλλως ορίζεται στο παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης, όροι με κεφαλαία θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στη Σύμβαση Παραχώρησης.

1.2 Αναφορές σε Όρους και Προσαρτήματα είναι αναφορές σε Όρους και Προσαρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Τροποποίησης.

2 Τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης – Γλώσσα

2.1 Τα Μέρη συμφωνούν και αποδέχονται από κοινού τις τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης όπως αυτές παρατίθενται στο Προσάρτημα 1.

2.2 Το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης έχει συνταχθεί και υπογράφεται στην Ελληνική γλώσσα προς τον σκοπό της τροποποίησης μόνο του ελληνικού κειμένου της Σύμβασης Παραχώρησης, ενώ το Συμφωνητικό Τροποποίησης το οποίο υπογράφεται την ίδια ημέρα στην Αγγλική γλώσσα έχει ως σκοπό την τροποποίηση μόνο του αγγλικού κειμένου της Σύμβασης Παραχώρησης. Με την υπογραφή των δύο Συμφωνητικών Τροποποίησης το ελληνικό και το αγγλικό κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης θα είναι όμοια. Παρόλα αυτά, σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των δύο κειμένων της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως τροποποιούνται από τα Συμφωνητικά Τροποποίησης, το ελληνικό κείμενο θα υπερισχύει.

3 Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποιήσεων

3.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 50.2 της Σύμβασης Παραχώρησης, οποιαδήποτε τροποποίηση στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να κυρώνεται δια νόμου. Προς το σκοπό αυτό,

το Δημόσιο θα υποβάλει το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης στο Ελληνικό Κοινοβούλιο το συντομότερο δυνατό προκειμένου να κυρωθεί δια νόμου.

3.2 Τα Μέρη συμφωνούν ότι το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης, περιλαμβανομένων των τροποποιήσεων στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης οι οποίες παρατίθενται στο Προσάρτημα 1, θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του νόμου δια του οποίου θα κυρώνεται το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης.

4 Λοιποί Όροι

4.1 Τα Μέρη συμφωνούν ότι, όπως ορίζεται στην υποσημείωση 2 του Άρθρου 9.1.4 της Σύμβασης Παραχώρησης, θα επικαιροποιήσουν εγγράφως τα ποσά και τις ημερομηνίες καταβολής/ ανάληψης του πίνακα για το Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δέσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 9.1.4 πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης προκειμένου να αποτυπώνουν τη Δεσμευτική Επένδυση και το χρηματοδοτικό σχήμα μέσω δανειοδότησης του Παραχωρησιούχου τη στιγμή εκείνη. Τα Μέρη συμφωνούν επίσης ότι τούτο δεν θα συνιστά τροποποίηση του ανωτέρω άρθρου της Σύμβασης Παραχώρησης.

4.2 Το παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε δυνάμει του Κυρωτικού Νόμου. Προς αποφυγή αμφιβολιών, οι διατάξεις του Άρθρου 39 της Σύμβασης Παραχώρησης σχετικά με την επίλυση διαφορών εφαρμόζονται και στο παρόν Συμφωνητικό Τροποποίησης.

4.3 Τα Μέρη συμφωνούν ρητώς ότι εκτός των τροποποιήσεων που επέρχονται δια του παρόντος, η Σύμβαση Παραχώρησης παραμένει σε πλήρη ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Δημόσιο, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση (σε πέντε αντίγραφα – τρία για το Δημόσιο, ένα για τον Παραχωρητή και ένα για τον Παραχωρησιούχο) μέσω των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, όπως αυτοί αναφέρονται παραπάνω, κατά την ημερομηνία που μνημονεύθηκε πρώτη ανωτέρω στην παρούσα˙

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργός Οικονομικών

Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών

Υπουργός Εθνικής Άμυνας

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ

Alexander Paul Zinell

Ευάγγελος Μπαλτάς

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

Αντώνιος Λεβούσης

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ
ΤΗΛ. 210 ... 400 - FAX: 210 32 74 445
ΑΦΜ: 997471299 - ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.Μ.Η. 117034801000

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1

Τροποποιήσεις στα Άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης

Στο παρόν Προσάρτημα 1, αναφορές σε Άρθρα και Παραρτήματα είναι αναφορές σε άρθρα και παραρτήματα της Σύμβασης Παραχώρησης. Προς αποφυγή αμφιβολιών, τα Μέρη συμφωνούν στο παρόν Προσάρτημα 1 να περιλαμβάνονται και οι τροποποιήσεις που επήλθαν στο ελληνικό κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης δυνάμει των άρθρων 228, 229 και 230 του Κυρωτικού Νόμου, όπως οι τροποποιήσεις αυτές προσαρμόζονται και ισχύουν σύμφωνα με τα κατωτέρω οριζόμενα:

1. Στο Άρθρο 1, η παράγραφος (3) τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Την **FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Β ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** εφεξής καλούμενη ο Παραχωρησιούχος ή η Εταιρεία), ανώνυμη εταιρεία συσταθείσα σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας, με έδρα στον Δήμο Αμαρουσίου, στη διεύθυνση Λεωφόρος Κηφισίας 209, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει της ιδρυτικής πράξης υπ' αριθ. 37096/26-2-2015 του Συμβολαιογράφου Χρήστου Στείρου, επικυρωμένο αντίγραφο της οποίας κατατίθεται σύμφωνα με το Παράρτημα 4 (Έγγραφα Ολοκλήρωσης/Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης), και είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 133594801000 και εκπροσωπείται νομίμως στην παρούσα Σύμβαση από τον κ. Christoph Hans Nanke, κάτοικο Wiesbaden, Γερμανίας, πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας δυνάμει της υπ' αριθμ. 81082-15/07.12.2015 ανακοίνωσης του Τμήματος Μητρώου/Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. στο οποίο δημοσιεύθηκε η εκπροσώπηση της Εταιρείας σε συνδυασμό με την απόφαση με αριθμό 6 και με ημερομηνία 08.12.2015 του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας.»*

2. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Αποζημιώσιμη Μεταβολή » τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **Αποζημιώσιμη Μεταβολή** νοείται μια Μεταβολή για την οποία έχει εκδοθεί Επιβεβαίωση Μεταβολής και η συμπληρωματική σύμβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 6.3(β) του Παραρτήματος 19 (Μεταβολές) έχει καταστεί ανεπιφύλακτη από κάθε άποψη, καθώς και κάθε Μεταβολή Παραχωρησιούχου που έχει καταστεί ανεπιφύλακτη σύμφωνα με το Παράρτημα 19 (Μεταβολές).»*

3. Στο Άρθρο 3.1, μετά τον όρο «Αρχαιολογική Υπηρεσία» προστίθεται ο νέος όρος «Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας» ο οποίος έχει ως ακολούθως:
*«Ως **Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας** νοείται η ανεξάρτητη διοικητική αρχή που συστάθηκε δυνάμει του νόμου 4427/2016.»*

4. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Κρατικές Υπηρεσίες» τροποποιείται ως ακολούθως:

*«Ως **Κρατικές Υπηρεσίες** νοούνται ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, υπηρεσίες τελωνειακού ελέγχου και επιβολής έμμεσων φόρων κατανάλωσης, ελέγχου μετανάστευσης, αστυνομικές αρχές και εθνική φρουρά, το Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, υπηρεσίες δημόσιας υγείας, καραντίνας (ανθρώπων και ζώων), κτηνιατρικές και φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες, μετεωρολογικές και αεροναυτιλιακές υπηρεσίες, υπηρεσίες δημόσιων ασθενοφόρων ή άλλες υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών και όσες άλλες υπηρεσίες ορίζει κατά καιρούς το Δημόσιο ως Κρατικές Υπηρεσίες.»*

5. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Νομοθεσία» μετονομάζεται σε «Νομοθεσία ή Νόμος».

6. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Νόμοι περί Καταστημάτων Αφορολογήτων Ειδών» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **Νόμοι περί Καταστημάτων Αφορολογήτων Ειδών** νοούνται ο νόμος 827/1978, το Προεδρικό Διάταγμα 86/1979 (όπως έχει τροποποιηθεί από τον νόμο 2533/1997) και οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το εν λόγω Προεδρικό Διάταγμα και προσδιορίζουν τους χώρους για την εγκατάσταση και τη λειτουργία καταστημάτων αφορολογήτων ειδών, όπως περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 21 Α (Υπουργικές Αποφάσεις για τα Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών) και το άρθρο 31 παράγραφος 7(β) του νόμου 4141/2013, καθώς και η σύμβαση παραχώρησης για την παροχή του αποκλειστικού δικαιώματος εγκατάστασης και λειτουργίας καταστημάτων αφορολογήτων ειδών, μεταξύ άλλων, στα Περιφερειακά Αεροδρόμια που συνήφθησαν ανάμεσα στο Δημόσιο και την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» στις 30 Δεκεμβρίου 1997.»*

7. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Πρόγραμμα Παράδοσης» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ο όρος **Πρόγραμμα Παράδοσης** έχει την έννοια που του αποδίδεται στο Άρθρο 14.1.4.»*

8. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free S.A.)» μετονομάζεται σε «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free Shops S.A.)». Προς αποφυγή αμφιβολιών, η αναφορά στον ανωτέρω όρο στα Άρθρα 24.20.4 καθώς και 27.2.3(ε) θα νοείται εφεξής ως αναφορά στον όρο «Συμβάσεις με την «Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών Α.Ε.» (Hellenic Duty Free Shops S.A.)».

9. Στο Άρθρο 3.1, ο όρος «ΥΠΑ» τροποποιείται ως ακολούθως:
*«Ως **ΥΠΑ** νοείται η Ελληνική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και κάθε αναφορά σε αυτή περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, την αναφορά (i) σε αυτήν υπό την ιδιότητα της Ανεξάρτητης*

Εποπτικής Αρχής σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αερολιμενικά τέλη και το Προεδρικό Διάταγμα 52/2012, όπως τροποποιείται κατά καιρούς, ή/και (ii) σε αυτήν υπό την ιδιότητα της αρμόδιας αρχής πολιτικής αεροπορίας της Ελληνικής Δημοκρατίας ή/και (iii) στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας.»

10. Ο τίτλος του Άρθρου 4.7 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Ρόλος της ΥΠΑ και της ΠΑ στα Περιφερειακά Αεροδρόμια σχετικά με την αεροναυτιλία»

11. Το Άρθρο 4.7.2 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Οποιαδήποτε στιγμή και κατά καιρούς, το Δημόσιο (και διαμέσου της ΥΠΑ, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, της ΠΑ ή άλλως) μπορεί, κατόπιν προηγούμενης ειδοποίησης στον Παραχωρησιούχο, να αποκτά πρόσβαση και να καταλαμβάνει προσωρινά σχετικά τμήματα των Περιοχών Παραχώρησης, με σκοπό την εγκατάσταση ή διατήρηση Εξοπλισμού Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, υπό τον όρο ότι, αναφορικά με την εγκατάσταση του Εξοπλισμού Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, το Δημόσιο πρώτα θα συζητά με τον Παραχωρησιούχο για την τοποθεσία στην οποία προτίθεται να εγκαταστήσει αυτόν τον Εξοπλισμό Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας και, στον βαθμό που είναι ευλόγως εφικτό, θα διασφαλίζει ότι το Δημόσιο ή/και η ΥΠΑ ή άλλη οντότητα που διορίζεται από το Δημόσιο καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια να ελαχιστοποιήσουν κάθε διατάραξη της λειτουργίας των Περιφερειακών Αεροδρομίων ή της παροχής των Υπηρεσιών Αεροδρομίου από τον Παραχωρησιούχο και υπό τον όρο επίσης ότι ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για τα έξοδα ή τις δαπάνες σε σχέση με τις προαναφερόμενες δραστηριότητες που αναλαμβάνουν το Δημόσιο ή/και η ΥΠΑ ή άλλη οντότητα που διορίζεται από το Δημόσιο.»

12. Το Άρθρο 4.9.3 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Με την επιφύλαξη του Άρθρου 4.9.5, τα ποσά που εισπράττει το Δημόσιο κατά ή μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σε σχέση με τις Μεταβιβασθείσες Συμβάσεις Αεροδρομίου ή κάθε εγγύηση που απορρέει από αυτές θα καταβάλλονται ολοσχερώς από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο εντός εξήντα (60) ημερών από την είσπραξη αυτών των ποσών από το Δημόσιο. Σε σχέση με οποιαδήποτε ποσά που οφείλονται στο Δημόσιο ή που είναι ληξιπρόθεσμα και απαιτητά υπό τους όρους οποιασδήποτε Μεταβιβασθείσας Σύμβασης Αεροδρομίου από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, το Δημόσιο θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα να αναζητήσει τα εν λόγω ποσά (συμπεριλαμβανομένης της έναρξης δικαστικών ενεργειών) και θα πληρώσει στο ακέραιο τα εν λόγω ποσά στον Παραχωρησιούχο εντός εξήντα (60) ημερών από την είσπραξή τους.»

13. Το Άρθρο 4.10.3(α)(iii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«να αναπτύσσει, κατασκευάζει ή/ και να παραχωρεί υποδομές και δραστηριότητες εκμετάλλευσης για την εξυπηρέτηση υδροπλάνων.»

14. Το Άρθρο 6.2.1(α)(viii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Η ΥΠΑ θα εγκρίνει το Ανώτατο Όριο Χρεώσεων για τη Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το Άρθρο 28.4.2(α) συμπεριλαμβανομένου του Πίνακα Β αυτού, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ποσό των δεκατριών Ευρώ (€13).»

15. Το Άρθρο 6.2.1(β)(xiv) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ο Παραχωρησιούχος θα υπογράψει το πρωτόκολλο σύμφωνα με το Άρθρο 14.1.4.»

16. Το Άρθρο 8.1.1 τροποποιείται ως ακολούθως:

«με τα χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών, κλιματικών, υδρολογικών, γεωφυσικών, τεκτονικών και γενικών συνθηκών που επικρατούν στις Περιοχές Παραχώρησης, τα χαρακτηριστικά του εδάφους και του υπεδάφους (εξαιρουμένης, ωστόσο, οποιασδήποτε Υφιστάμενης Μόλυνσης), τη μορφή και τα χαρακτηριστικά των Περιοχών Παραχώρησης, το είδος και τις ποσότητες των υλικών και των εργασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση των Έργων. Κατ' εξαίρεση το Δημόσιο θα ευθύνεται, σύμφωνα με τα Άρθρα 13.4.1 και 13.4.2, για όλα τα βασικά έξοδα ηχομόνωσης τα οποία συνίστανται σε έξοδα μόνωσης κτιρίων εκτός του σχετικού Περιφερειακού Αεροδρομίου, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές όπου τα επίπεδα ηχορύπανσης είναι υψηλότερα από τα όρια που ισχύουν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτά τα όρια καθορίζονται στην υφιστάμενη εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει και θα παράσχει αποδείξεις στο Δημόσιο ότι τα εν λόγω υψηλότερα επίπεδα ηχορύπανσης προϋπήρχαν, καθώς και, σύμφωνα με το Άρθρο 13.2.4(α) και το Άρθρο 13.2.4(β), όλα τα σχετικά και εύλογα έξοδα σε σχέση με τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με οποιαδήποτε απαίτηση των Πρώτων Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων που θα εκδοθούν μετά την Ημερομηνία Διαγωνισμού Παραχώρησης σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 13.2.4(α) και του Άρθρου 13.2.4(β)·»

17. Το Άρθρο 17.7.6 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Προς αποφυγή αμφιβολίας, η ΥΠΑ θα συνεχίσει να είναι η Αρμόδια Αρχή για την έκδοση των Αδειών που απαιτούνται για την κατασκευή και εκτέλεση Έργων εντός των Περιοχών Παραχώρησης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση αρ. Γ2/Β/26970/1469/10.8.1988.»

18. Το Άρθρο 18.11.2(α) τροποποιείται ως ακολούθως:

«όταν τα Επικείμενα Έργα σε κάποιο Περιφερειακό Αεροδρόμιο έχουν ολοκληρωθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, το σχετικό Εγκεκριμένο Σχέδιο Υλοποίησης Ανακαίνισης, το Εγκεκριμένο Ρυθμιστικό Σχέδιο (Master Plan), τις Εγκεκριμένες Μελέτες και το Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επικείμενων Έργων·»

19. Το Άρθρο 19.3.8 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Το Δημόσιο θα είναι υπεύθυνο για τυχόν αφανή ελαττώματα (σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί Έργων Δημοσίου και τη σχετική Σύμβαση Έργων Δημοσίου) που εντοπίζονται στα εκτελούμενα Έργα Δημοσίου κατά ή πριν από την έκδοση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής. Ο Παραχωρησιούχος θα ειδοποιήσει το Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό για αυτά τα αφανή ελαττώματα.»

20. Η τελευταία πρόταση του Άρθρου 24.16 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Εάν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του βάσει του παρόντος Άρθρου 24.16, ο Παραχωρητής δύναται, με την επιφύλαξη των Απευθείας Συμβάσεων με το Δημόσιο (εάν υπάρχουν, σύμφωνα με το Άρθρο 37.1.8), να εισπράξει τα εν λόγω ποσά μέσω πλήρους ή μερικής κατάπτωσης τυχόν Εγγυητικών Επιστολών Καλής Εκτέλεσης που έχουν υποβληθεί από τον Παραχωρησιούχο.»

21. Η πρώτη πρόταση του Άρθρου 28.3.2 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Για τους σκοπούς του Άρθρου 28.3.1: [...]»

22. Η πρώτη πρόταση του Άρθρου 28.4.2(β)(ii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Η ΥΠΑ, είτε κατά την ή πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, θα εγκρίνει το Ανώτατο Όριο Χρεώσεων για τη Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το Άρθρο 28.4.2(α) συμπεριλαμβανομένου του Πίνακα Β αυτού, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ποσό των δεκατριών Ευρώ (€13) σύμφωνα με το Άρθρο 6.2.1(α)(viii).»

23. Οι πρώτες δύο προτάσεις του Άρθρου 28.4.5(στ) τροποποιούνται ως ακολούθως:

«Για την περίοδο από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης μέχρι την αμέσως επόμενη 31η Οκτωβρίου και εν συνεχεία για την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου μέχρι την 31η Οκτωβρίου του επόμενου έτους, καθώς και για κάθε αντίστοιχη περίοδο από την 1η Νοεμβρίου μέχρι την 31η Οκτωβρίου κάθε επόμενου έτους ο Παραχωρησιούχος πρέπει να αποδεικνύει στην ΥΠΑ ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης ανά Αναχωρούντα Επιβάτη για την αντίστοιχη περίοδο. Ο σχετικός υπολογισμός πρέπει να υποβάλλεται στην ΥΠΑ το αργότερο έως το τέλος του Δεκεμβρίου κάθε έτους. [...]»

24. Το Άρθρο 33.3.1(στ)(ii) τροποποιείται ως ακολούθως:

«οποιεσδήποτε άλλες Εγγυητικές Επιστολές Καλής Εκτέλεσης που βρίσκονται εις χείρας του Δημοσίου ή του Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) και των Δανειστών, οι οποίες δεν έχουν ακυρωθεί και/ή καταπέσει σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης θα υπαχθούν, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία θα μεταβιβαστεί η Παραχώρηση στο Δημόσιο, στις διατάξεις της Απευθείας Σύμβασης με το Δημόσιο (εάν υπάρχει, σύμφωνα με το Άρθρο 37.1.8), ειδάλλως θα επιστραφούν στον Παραχωρησιούχο·»

25. Το Άρθρο 37.1.5 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Οποιοδήποτε σχέδιο αποκατάστασης που υποβάλλεται από τους Δανειστές δύναται να προτείνει, μεταξύ άλλων ενεργειών, την αντικατάσταση του Παραχωρησιούχου με άλλο νομικό πρόσωπο (το Αντικαθιστόν Πρόσωπο), του οποίου η αντικατάσταση θα επιτρέπει με την προϋπόθεση ότι το εν λόγω νομικό πρόσωπο ικανοποιεί τα κριτήρια προεπιλογής που ίσχυσαν για τον Παραχωρησιούχο στο πλαίσιο της διαδικασίας του διαγωνισμού.»

26. Το Άρθρο 39.3.10 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Τα ποσά που επιδικάζονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει Διαιτητικής Απόφασης θα υπόκεινται σε συμψηφισμό δυνάμει του Άρθρου 44 (Συμψηφισμός) χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά, της διαδικασίας που έχει οριστεί στο νομοθετικό διάταγμα 356/1974 (ΚΕΔΕ), στην ΠΟΛ 1022/2012 και στον νόμο 4174/2013, ανάλογα με την περίπτωση.»

27. Το Άρθρο 45.9.1 τροποποιείται ως ακολούθως:

«ο Παραχωρησιούχος πρέπει να καταβάλει στο Δημόσιο και, ανάλογα με την περίπτωση, στον Παραχωρητή εντός σαράντα δύο (42) ημερών μετά την Ημερομηνία Λήξης Δυσμενούς Συμβάντος, όλα τα Αναβαλλόμενα Ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν για την εξόφληση των δαπανών των Δραστηριοτήτων Παραχώρησης συμπεριλαμβανομένων ληξιπρόθεσμων ποσών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, αλλά εξαιρούμενου του Δευτερογενούς Χρέους και των Διανομών σύμφωνα με το Άρθρο 45.6· και»

AGREEMENT

FOR THE AMENDMENT OF THE CONCESSION AGREEMENT

For the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports

In Athens on this 24 day of the month March of the year 2017, the contents of the present agreement for the amendment of the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports (the "**Amendment Agreement**") have been mutually agreed and accepted:

BETWEEN

(1) **THE HELLENIC REPUBLIC** (hereinafter the **Greek State** or the **State**) lawfully represented by Mr. Efklidis Tsakalotos, Minister of Finance, Mr. Christos Spirtzis, Minister of Infrastructure and Transport and Mr Panayiotis Kammenos, Minister of National Defence pursuant to the act of the Council of Ministers No. 39/2.11.2015 (Government Gazette 138A/3.11.2015);

(2) **HELLENIC REPUBLIC ASSET DEVELOPMENT FUND SOCIÉTÉ ANONYME** (hereinafter the **Grantor**) a *société anonyme* incorporated under law 3986/2011 (Government Gazette 152A/1.7.2011) of 1 Kolokotroni and Stadiou str., 7th Floor, PC 105 62 Athens, Greece, the entire share capital of which is owned and controlled by the Hellenic Corporation for Assets and Participation S.A., lawfully represented herein by Mr. Antonios Leoussis in accordance with the resolution dated 16.3.2017 of the Grantor's board of directors;

(3) **FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B SOCIETE ANONYME** (hereinafter the **Concessionaire** or the **Company**), a *société anonyme* incorporated under the laws of Greece by virtue of No. 37096/26-2-2015 statutory act of the Notary public Christos Steiros, registered in the General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.) under the number 133594801000, having its registered office in the Municipality of Amaroussio, 10 Germanikis Scholis Athinon Str., hereby lawfully represented by Messrs. Alexander Paul Zinell and Evangelos Baltas in accordance with the resolution dated 21.3.2017 of the Company's board of directors;

(hereinafter collectively referred to as the "**Parties**" and each as a "**Party**")

WHEREAS

A. On 14 December 2015, the Parties entered into the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports (the "**Concession Agreement**" or "**Agreement**");

B. The Concession Agreement was ratified by means of article 216 of Greek law 4389/2016, published in the Government Gazette 94/A/27.05.2016 (the "**Ratification Law**");

C. Articles 50.2 to 50.4 of the Concession Agreement provide for the possibility of amendment of the Concession Agreement and the Parties hereby wish to amend the Concession Agreement in accordance with the aforementioned articles thereof in order to correct certain manifest errors and clarify, for the avoidance of misinterpretations, certain provisions in the Articles of the Concession Agreement;

1 Definitions and References

1.1 Unless expressly provided otherwise in this Amendment Agreement, capitalised terms shall have the meaning given to them in the Concession Agreement;

1.2 References to Clauses and Schedules are references to clauses and schedules of this Amendment Agreement.

2 Amendments to the Articles of the Concession Agreement - Language

2.1 The Parties jointly accept and agree on the amendments to the Articles of the Concession Agreement as set out in Schedule 1.

2.2 The present Amendment Agreement has been drafted and is executed by the Parties in the English language and aims to amend only the English text of the Concession Agreement, whereas the Amendment Agreement entered into by the Parties on the same date in the Greek language aims to amend only the Greek text of the Concession Agreement. Following the execution of both Amendment Agreements, the Greek and the English text of the Concession Agreement shall be aligned. Nevertheless, in case of any discrepancy between the two texts of the Concession Agreement, as amended by the Amendment Agreements, the Greek text will prevail.

3 Amendment Effective Date

3.1 As per Article 50.2 of the Concession Agreement, any amendments to the Articles of the Concession Agreement must be ratified by law. To this end, the State shall present this Amendment Agreement to the Hellenic Parliament as soon as reasonably possible for its ratification by law.

3.2 The Parties agree that this Amendment Agreement, including the amendments to the Articles of the Concession Agreement set out in Schedule 1, shall become effective on the date of publication in the Government Gazette of the law ratifying this Amendment Agreement.

4 Miscellaneous

4.1 The Parties agree that, as provided in footnote 2 in Article 9.1.4 of the Concession Agreement, they shall update in writing the amounts and payment/ drawdown dates of the table for the Committed Investment Payment Schedule of Article 9.1.4 of the Concession Agreement prior to the Concession Commencement Date to reflect the Committed Investment and debt financing structure of the Concessionaire at the time. The Parties also agree that this shall not be considered as an amendment to the aforementioned article of the Concession Agreement.

4.2 This Amendment Agreement is governed by the provisions of the Concession Agreement, as such has been ratified by the Ratification Law. For the avoidance of doubt, the provisions of Article 39 of the Concession Agreement regarding dispute resolution apply also to this Amendment Agreement.

4.3 The Parties expressly agree that except as hereby amended, the Concession Agreement remains in full force and effect in accordance with its terms.

IN WITNESS whereof the State, the Grantor and the Concessionaire have signed this Agreement (in five copies – three for the State, one for the Grantor and one for the Concessionaire) through their authorised representatives as above stated, as of the date first hereinabove mentioned.

FOR THE HELLENIC REPUBLIC

Minister of Finance

Minister of Infrastructure and Transport

Minister of National Defence

FOR THE CONCESSIONAIRE

Alexander Paul Zinell

Evangelos Baltas

FOR THE GRANTOR

Antonios Leousis

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ... ΣΤΑΔΙΟΥ - 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 32 74 ... - ΦΑΞ: 210 32 74 448
ΑΦΜ: 997471299 - ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.Μ.Η. 117034801000

SCHEDULE 1

Amendments to the Articles of the Concession Agreement

In this Schedule 1, references to Articles and Appendices are references to articles and appendices of the Concession Agreement. For the avoidance of doubt, the Parties hereby agree to incorporate in the English text of the Concession Agreement the amendments introduced by means of articles 228, 229 and 230 of the Ratification Law to the Greek text of the Concession Agreement. Such amendments are, thus, included in this Schedule to the extent they also apply to the English text of the Concession Agreement, as adjusted per the below provisions and in force:

1. In Article 1, paragraph (3) is amended to read as follows:
   *"**FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B SOCIÉTÉ ANONYME** hereinafter called the **Concessionaire** or the **Company**, a société anonyme incorporated under the laws of Greece, having its registered office in the Municipality of Amaroussio, 209 Kifissias avenue, that has been incorporated by virtue of No. 37096/26-2-2015 statutory act of the Notary public Christos Steiros, a certified copy of which is provided in accordance with Appendix 4 (Completion Documents/Concession Commencement Date) that has been registered in the General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.) under the number 133594801000 and is hereby lawfully represented by Mr. Christoph Hans Nanke, resident of Wiesbaden, Germany, president of the board of directors of the Company, pursuant to No. 81082-15/07.12.2015 announcement of the Registry Department of G.E.MI. in which the representation of the Company was published in conjunction with the resolution number 6 dated 08.12.2015 of the board of directors of the Company;"*

2. In Article 3.1, after the definition of the term "Chicago Convention", a new definition is added as follows:
   *"**Civil Aviation Authority**" means the independent regulatory authority established by virtue of law 4427/2016;"*

3. In Article 3.1, the definition of the term "Delivery Plan" is amended to read as follows:
   *"**Delivery Plan** has the meaning given to it in Article 14.1.4;"*

4. In Article 3.1, the definition of the term "Government Services" is amended to read as follows:
   *"**Government Services** means regulatory and supervisory authorities, including the Civil Aviation Authority, customs control and excise, immigration control, police and national guard, Hellenic Fire Brigade, public health, quarantine (human and animal), veterinary and*

phytosanitary services, meteorological and air navigation services, public ambulance or other emergency response services and such other services as may be designated as Government Services by the State from time to time;"

5. In Article 3.1, the definition of the term "HCAA" is amended to read as follows:
"***HCAA** means the Hellenic Civil Aviation Authority and any reference to it includes, where appropriate, reference to (i) it in its capacity as the Independent Supervisory Authority pursuant to EU legislation for airport charges and Presidential Decree 52/2012, as amended from time to time and/or (ii) it in its capacity as the Hellenic Republic's national aviation authority and/ or (iii) the Civil Aviation Authority;"*

6. In Article 3.1, the definition of the term "Hellenic Duty Free Laws" is amended to read as follows:
"***Hellenic Duty Free Laws** means each of law 827/1978, the Presidential Decree 86/1979 (as amended by law 2533/1997) and the ministerial decisions that have been issued pursuant to this Presidential Decree allocating the spaces for the establishment and operation of duty free shops as included in Appendix 21A (HDFS Ministerial Decisions) and article 31 paragraph 7(b) of law 4141/2013, as well as the concession agreement for the provision of the exclusive right to establish and operate duty free shops in, inter alia, the Regional Airports entered into between the State and Hellenic Duty Free Shops S.A. on 30 December 1997;"*

7. In Article 3.1, the definition of the term "Qualifying Variation" is amended to read as follows:
"***Qualifying Variation** means a Variation for which a Variation Confirmation has been issued and the supplementary agreement referred to in paragraph 6.3(b) of Appendix 19 (Variations) has become unconditional in all respects and any Concessionaire Variation which has become unconditional in accordance with Appendix 19 (Variations);"*

8. The heading of the Article 4.7 is amended to read as follows:
"Role of the HCAA and HAF at the Regional Airports with regards to air navigation"

9. Article 4.7.2 is amended to read as follows:
"At any time and from time to time, the State (including through the HCAA, the Ministry of Defense, HAF or otherwise) may, subject to prior notice to the Concessionaire, access and temporarily occupy relevant parts of the Concession Sites for the purposes of installing or maintaining any Air Navigation Services Equipment, provided that with respect to the installation of Air Navigation Services Equipment, the State first discusses with the Concessionaire the intended location of any such Air Navigation Services Equipment and

must to the extent reasonably practicable, ensure that the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State uses all reasonable efforts to minimize any disruption to the operation of the Regional Airports or the Concessionaire's provision of the Airport Services, and provided further that the Concessionaire is not liable for any costs or expenses in relation to the foregoing activities undertaking by the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State."

10. Article 4.9.3 is amended to read as follows:

"*Subject to Article 4.9.5, any amounts received by the State on or after the Concession Commencement Date in respect of the Transferred Airport Contracts or any guarantee thereunder shall be paid in full by the State to the Concessionaire within sixty (60) days of receipt of such amounts by the State. In respect of any amounts which are owed to the State or which are due and payable under the terms of any Transferred Airport Contract from the Concession Commencement Date, the State shall take all such steps as are necessary to recover such amounts (including initiating court proceedings) and shall pay such amounts to the Concessionaire in full within sixty (60) days of receipt of the same;*"

11. Article 4.10.3(a)(iii) is amended to read as follows:

"*developing, constructing and/ or granting concession rights over infrastructure and exploitation activities for the service of seaplanes*"

12. Article 6.2.1(b)(xiv) is amended to read as follows:

"*the execution by the Concessionaire of the protocol in accordance with Article 14.1.4;*"

13. Article 17.7.6 is amended to read as follows:

"*For the avoidance of doubt, the HCAA shall continue to be the Competent Authority for issuing any Permits required for the execution of Works within the Concession Sites in accordance with the ministerial decision No. Γ2/Β/26970/1469/10.8.1988*".

14. Article 18.11.2(a) is amended to read as follows:

"*when the Imminent Works at any Regional Airport have been completed in accordance with the terms of this Agreement, the relevant Approved Refurbishment Development Plan, the Approved Master Plan, the Approved Designs and the Imminent Works Implementation Time Schedule;*"

15. Article 19.3.8 is amended to read as follows:

"*The State shall be responsible for any latent defects (in accordance with applicable State Works legislation and the relevant State Works Contract) identified on or prior to the*

issuance of the Final Acceptance Protocol in the State Works being performed. The Concessionaire shall notify the State and the Independent Engineer of any such latent defects."

16. The last sentence of Article 22.7 is amended to read as follows:
"The intervention or other action of the State does not release or reduce the responsibilities or liabilities of the Concessionaire that arise pursuant to this Agreement."

17. Article 27.2.3(e) is amended to read as follows:
"Any Hellenic Duty Free Contract is excluded from the provisions of this Article 27.2 (Performance Standards and Deductions for Poor Performance)."

18. The first sentence of Article 28.3.2 is amended to read as follows:
"For the purposes of Article 28.3.1: [...]"

19. The first two sentences of Article 28.4.5(f) are amended as follows:
"For the period from the Concession Commencement Date until 31 October falling immediately after the Concession Commencement Date and thereafter for the period from 1 November until 31 October of the next year, as well as for each respective period from 1 November until 31 October of each subsequent year, the Concessionaire must prove to the HCAA that the Maximum Average Yield per Departing Passenger is not exceeded for the respective period. The relevant calculation must be submitted to the HCAA no later than end of December of each year. [...]"

20. Article 39.3.10 is amended to read as follows:
"Amounts awarded to the Concessionaire pursuant to an Arbitration Award shall be capable of set-off pursuant to Article 44 (Set Off) without any further formality, including without limitation, the process set forth in legislative decree 356/1974 (KEDE), Pol 1022/2012 and law 4174/2013 as applicable."

AGREEMENT

FOR THE AMENDMENT OF THE CONCESSION AGREEMENT

For the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports

In Athens on this 24 day of the month March of the year 2017, the contents of the present agreement for the amendment of the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports (the "**Amendment Agreement**") have been mutually agreed and accepted:

BETWEEN

(1) **THE HELLENIC REPUBLIC** (hereinafter the **Greek State** or the **State**) lawfully represented by Mr. Efklidis Tsakalotos, Minister of Finance, Mr. Christos Spirtzis, Minister of Infrastructure and Transport and Mr Panayiotis Kammenos, Minister of National Defence pursuant to the act of the Council of Ministers No. 39/2.11.2015 (Government Gazette 138A/3.11.2015);

(2) **HELLENIC REPUBLIC ASSET DEVELOPMENT FUND SOCIÉTÉ ANONYME** (hereinafter the **Grantor**) a *société anonyme* incorporated under law 3986/2011 (Government Gazette 152A/1.7.2011) of 1 Kolokotroni and Stadiou str., 7th Floor, PC 105 62 Athens, Greece, the entire share capital of which is owned and controlled by the Hellenic Corporation for Assets and Participation S.A., lawfully represented herein by Mr. Antonios Leoussis in accordance with the resolution dated 16.3.2017 of the Grantor's board of directors;

(3) **FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B SOCIETE ANONYME** (hereinafter the **Concessionaire** or the **Company**), a *société anonyme* incorporated under the laws of Greece by virtue of No. 37096/26-2-2015 statutory act of the Notary public Christos Steiros, registered in the General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.) under the number 133594801000, having its registered office in the Municipality of Amaroussio, 10 Germanikis Scholis Athinon Str., hereby lawfully represented by Messrs. Alexander Paul Zinell and Evangelos Baltas in accordance with the resolution dated 21.3.2017 of the Company's board of directors;

(hereinafter collectively referred to as the "**Parties**" and each as a "**Party**")

WHEREAS

A. On 14 December 2015, the Parties entered into the Concession Agreement for the Upgrade, Maintenance, Management and Operation of Aegean regional airports (the "**Concession Agreement**" or "**Agreement**");

B. The Concession Agreement was ratified by means of article 216 of Greek law 4389/2016, published in the Government Gazette 94/A/27.05.2016 (the "**Ratification Law**");

C. Articles 50.2 to 50.4 of the Concession Agreement provide for the possibility of amendment of the Concession Agreement and the Parties hereby wish to amend the Concession Agreement in accordance with the aforementioned articles thereof in order to correct certain manifest errors and clarify, for the avoidance of misinterpretations, certain provisions in the Articles of the Concession Agreement;

1 Definitions and References

1.1 Unless expressly provided otherwise in this Amendment Agreement, capitalised terms shall have the meaning given to them in the Concession Agreement;

1.2 References to Clauses and Schedules are references to clauses and schedules of this Amendment Agreement.

2 Amendments to the Articles of the Concession Agreement - Language

2.1 The Parties jointly accept and agree on the amendments to the Articles of the Concession Agreement as set out in Schedule 1.

2.2 The present Amendment Agreement has been drafted and is executed by the Parties in the English language and aims to amend only the English text of the Concession Agreement, whereas the Amendment Agreement entered into by the Parties on the same date in the Greek language aims to amend only the Greek text of the Concession Agreement. Following the execution of both Amendment Agreements, the Greek and the English text of the Concession Agreement shall be aligned. Nevertheless, in case of any discrepancy between the two texts of the Concession Agreement, as amended by the Amendment Agreements, the Greek text will prevail.

3 Amendment Effective Date

3.1 As per Article 50.2 of the Concession Agreement, any amendments to the Articles of the Concession Agreement must be ratified by law. To this end, the State shall present this Amendment Agreement to the Hellenic Parliament as soon as reasonably possible for its ratification by law.

3.2 The Parties agree that this Amendment Agreement, including the amendments to the Articles of the Concession Agreement set out in Schedule 1, shall become effective on the date of publication in the Government Gazette of the law ratifying this Amendment Agreement.

4 Miscellaneous

4.1 The Parties agree that, as provided in footnote 2 in Article 9.1.4 of the Concession Agreement, they shall update in writing the amounts and payment/ drawdown dates of the table for the Committed Investment Payment Schedule of Article 9.1.4 of the Concession Agreement prior to the Concession Commencement Date to reflect the Committed Investment and debt financing structure of the Concessionaire at the time. The Parties also agree that this shall not be considered as an amendment to the aforementioned article of the Concession Agreement.

4.2 This Amendment Agreement is governed by the provisions of the Concession Agreement, as such has been ratified by the Ratification Law. For the avoidance of doubt, the provisions of Article 39 of the Concession Agreement regarding dispute resolution apply also to this Amendment Agreement.

4.3 The Parties expressly agree that except as hereby amended, the Concession Agreement remains in full force and effect in accordance with its terms.

IN WITNESS whereof the State, the Grantor and the Concessionaire have signed this Agreement (in five copies – three for the State, one for the Grantor and one for the Concessionaire) through their authorised representatives as above stated, as of the date first hereinabove mentioned.

FOR THE HELLENIC REPUBLIC

Minister of Finance

Minister of Infrastructure and Transport

Minister of National Defence

FOR THE CONCESSIONAIRE

Alexander Paul Zinell

Evangelos Baltas

FOR THE GRANTOR

Antonios Leousis

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ... ΣΤΑΔΙΟΥ · 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 32 74 400 · FAX: 210 32 74 448
ΑΦΜ: 997471299 · ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.Μ.Η. 117034801000

SCHEDULE 1

Amendments to the Articles of the Concession Agreement

In this Schedule 1, references to Articles and Appendices are references to articles and appendices of the Concession Agreement. For the avoidance of doubt, the Parties hereby agree to incorporate in the English text of the Concession Agreement the amendments introduced by means of articles 228, 229 and 230 of the Ratification Law to the Greek text of the Concession Agreement. Such amendments are, thus, included in this Schedule to the extent they also apply to the English text of the Concession Agreement, as adjusted per the below provisions and in force:

1. In Article 1, paragraph (3) is amended to read as follows:
*"**FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B SOCIÉTÉ ANONYME** hereinafter called the **Concessionaire** or the **Company**, a société anonyme incorporated under the laws of Greece, having its registered office in the Municipality of Amaroussio, 209 Kifissias avenue, that has been incorporated by virtue of No. 37096/26-2-2015 statutory act of the Notary public Christos Steiros, a certified copy of which is provided in accordance with Appendix 4 (Completion Documents/Concession Commencement Date) that has been registered in the General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.) under the number 133594801000 and is hereby lawfully represented by Mr. Christoph Hans Nanke, resident of Wiesbaden, Germany, president of the board of directors of the Company, pursuant to No. 81082-15/07.12.2015 announcement of the Registry Department of G.E.MI. in which the representation of the Company was published in conjunction with the resolution number 6 dated 08.12.2015 of the board of directors of the Company;"*

2. In Article 3.1, after the definition of the term "Chicago Convention", a new definition is added as follows:
*"**Civil Aviation Authority**" means the independent regulatory authority established by virtue of law 4427/2016;"*

3. In Article 3.1, the definition of the term "Delivery Plan" is amended to read as follows:
*"**Delivery Plan** has the meaning given to it in Article 14.1.4;"*

4. In Article 3.1, the definition of the term "Government Services" is amended to read as follows:
*"**Government Services** means regulatory and supervisory authorities, including the Civil Aviation Authority, customs control and excise, immigration control, police and national guard, Hellenic Fire Brigade, public health, quarantine (human and animal), veterinary and*

phytosanitary services, meteorological and air navigation services, public ambulance or other emergency response services and such other services as may be designated as Government Services by the State from time to time;"

5. In Article 3.1, the definition of the term "HCAA" is amended to read as follows:
"***HCAA** means the Hellenic Civil Aviation Authority and any reference to it includes, where appropriate, reference to (i) it in its capacity as the Independent Supervisory Authority pursuant to EU legislation for airport charges and Presidential Decree 52/2012, as amended from time to time and/or (ii) it in its capacity as the Hellenic Republic's national aviation authority and/ or (iii) the Civil Aviation Authority;"*

6. In Article 3.1, the definition of the term "Hellenic Duty Free Laws" is amended to read as follows:
"***Hellenic Duty Free Laws** means each of law 827/1978, the Presidential Decree 86/1979 (as amended by law 2533/1997) and the ministerial decisions that have been issued pursuant to this Presidential Decree allocating the spaces for the establishment and operation of duty free shops as included in Appendix 21A (HDFS Ministerial Decisions) and article 31 paragraph 7(b) of law 4141/2013, as well as the concession agreement for the provision of the exclusive right to establish and operate duty free shops in, inter alia, the Regional Airports entered into between the State and Hellenic Duty Free Shops S.A. on 30 December 1997;"*

7. In Article 3.1, the definition of the term "Qualifying Variation" is amended to read as follows:
"***Qualifying Variation** means a Variation for which a Variation Confirmation has been issued and the supplementary agreement referred to in paragraph 6.3(b) of Appendix 19 (Variations) has become unconditional in all respects and any Concessionaire Variation which has become unconditional in accordance with Appendix 19 (Variations);"*

8. The heading of the Article 4.7 is amended to read as follows:
"*Role of the HCAA and HAF at the Regional Airports with regards to air navigation*"

9. Article 4.7.2 is amended to read as follows:
"*At any time and from time to time, the State (including through the HCAA, the Ministry of Defense, HAF or otherwise) may, subject to prior notice to the Concessionaire, access and temporarily occupy relevant parts of the Concession Sites for the purposes of installing or maintaining any Air Navigation Services Equipment, provided that with respect to the installation of Air Navigation Services Equipment, the State first discusses with the Concessionaire the intended location of any such Air Navigation Services Equipment and*

must to the extent reasonably practicable, ensure that the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State uses all reasonable efforts to minimize any disruption to the operation of the Regional Airports or the Concessionaire's provision of the Airport Services, and provided further that the Concessionaire is not liable for any costs or expenses in relation to the foregoing activities undertaking by the State and/or the HCAA or other entity appointed by the State."

10. Article 4.9.3 is amended to read as follows:

"*Subject to Article 4.9.5, any amounts received by the State on or after the Concession Commencement Date in respect of the Transferred Airport Contracts or any guarantee thereunder shall be paid in full by the State to the Concessionaire within sixty (60) days of receipt of such amounts by the State. In respect of any amounts which are owed to the State or which are due and payable under the terms of any Transferred Airport Contract from the Concession Commencement Date, the State shall take all such steps as are necessary to recover such amounts (including initiating court proceedings) and shall pay such amounts to the Concessionaire in full within sixty (60) days of receipt of the same;*"

11. Article 4.10.3(a)(iii) is amended to read as follows:

"*developing, constructing and/ or granting concession rights over infrastructure and exploitation activities for the service of seaplanes*"

12. Article 6.2.1(b)(xiv) is amended to read as follows:

"*the execution by the Concessionaire of the protocol in accordance with Article 14.1.4;*"

13. Article 17.7.6 is amended to read as follows:

"*For the avoidance of doubt, the HCAA shall continue to be the Competent Authority for issuing any Permits required for the execution of Works within the Concession Sites in accordance with the ministerial decision No. Γ2/Β/26970/1469/10.8.1988*".

14. Article 18.11.2(a) is amended to read as follows:

"*when the Imminent Works at any Regional Airport have been completed in accordance with the terms of this Agreement, the relevant Approved Refurbishment Development Plan, the Approved Master Plan, the Approved Designs and the Imminent Works Implementation Time Schedule;*"

15. Article 19.3.8 is amended to read as follows:

"*The State shall be responsible for any latent defects (in accordance with applicable State Works legislation and the relevant State Works Contract) identified on or prior to the*

issuance of the Final Acceptance Protocol in the State Works being performed. The Concessionaire shall notify the State and the Independent Engineer of any such latent defects."

16. The last sentence of Article 22.7 is amended to read as follows:
"The intervention or other action of the State does not release or reduce the responsibilities or liabilities of the Concessionaire that arise pursuant to this Agreement."

17. Article 27.2.3(e) is amended to read as follows:
"Any Hellenic Duty Free Contract is excluded from the provisions of this Article 27.2 (Performance Standards and Deductions for Poor Performance)."

18. The first sentence of Article 28.3.2 is amended to read as follows:
"For the purposes of Article 28.3.1: [...]"

19. The first two sentences of Article 28.4.5(f) are amended as follows:
"For the period from the Concession Commencement Date until 31 October falling immediately after the Concession Commencement Date and thereafter for the period from 1 November until 31 October of the next year, as well as for each respective period from 1 November until 31 October of each subsequent year, the Concessionaire must prove to the HCAA that the Maximum Average Yield per Departing Passenger is not exceeded for the respective period. The relevant calculation must be submitted to the HCAA no later than end of December of each year. [...]"

20. Article 39.3.10 is amended to read as follows:
"Amounts awarded to the Concessionaire pursuant to an Arbitration Award shall be capable of set-off pursuant to Article 44 (Set Off) without any further formality, including without limitation, the process set forth in legislative decree 356/1974 (KEDE), Pol 1022/2012 and law 4174/2013 as applicable."

Άρθρο 86

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαραγράφου Δ.9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις μετακινήσεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται οι υπουργικές αποφάσεις 2/81961/0022 «Καθορισμός ημερήσιας αποζημίωσης και λοιπών συναφών δαπανών υπαλλήλων Ε.Κ.Α.Β.» (Β΄ 2194) και 2/83346/0022 «Δικαιολογητικά αναγνώρισης και εκκαθάρισης για την κάλυψη των δαπανών μετακινούμενων υπαλλήλων εντός και εκτός της Επικράτειας και άλλες διατάξεις» (Β΄ 2100).».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 102 του ν. 4461/ 2017(Α΄ 38) η ημερομηνία «28η Φεβρουάριου 2017» αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε ο ως άνω νόμος, με την ημερομηνία «31η Μαΐου 2017».

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 66 του ν. 4316/2014 (Α΄ 270) οι λέξεις «έτους 2015» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έτους 2016» και η ημερομηνία «30.6.2017» αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε η διάταξη, από την ημερομηνία «31.12.2017».

Άρθρο 87
Τροποποίηση του ν. 4412/2016 (Α΄ 147)

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 348 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου και μέχρι το διορισμό του νέου Προέδρου, καθήκοντα Προέδρου ασκεί το αρχαιότερο μέλος κατά την έννοια της υπηρεσίας στην Αρχή ή, σε περίπτωση αδυναμίας εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, κατά την έννοια της ηλικίας.».

2. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου και η αναστολή είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και επιτακτικών λόγων γενικού δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

Η απόφαση επί της αναστολής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης. Το διατακτικό των αποφάσεων αυτών, υπογραφόμενο από τον Πρόεδρο, τα μέλη και τον Γραμματέα, εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης ή αν έχει χορηγηθεί προθεσμία στους διαδίκους για τη νομιμοποίησή τους ή για την υποβολή υπομνήματος από τη λήξη της προθεσμίας αυτής. Η προθεσμία προς τους διαδίκους δεν μπορεί πάντως να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την εκδίκαση.

Η άσκηση αίτησης αναστολής κωλύει τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.».

3. Η περίπτωση 27 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αντικαθίσταται ως εξής:

«του ν. 3886/2010 (Α΄ 173) με την επιφύλαξη της παραγράφου 7 του άρθρου 379».

4. Η παρ. 7 του άρθρου 379, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4446/2016 (Α΄ 240) και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4465/ 2017 (Α΄ 47) και την παρ. 17 του άρθρου 47 του ν. 4472/ 2017 (Α΄ 74), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374) διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται από την αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας που ξεκινά:

α) για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών, μετά την 26η Ιουνίου 2017,

β) για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία άνω των πέντε εκατομμυρίων διακοσίων είκοσι πέντε χιλιάδων (5.225.000) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 και

γ) για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως τα πέντε εκατομμύρια διακόσιες είκοσι τέσσερεις χιλιάδες εννιακόσια ενενήντα εννέα (5.224.999) ευρώ, μετά την 1η Μαρτίου 2018. Μέχρι τότε οι ως άνω διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3886/2010 (Α΄ 173).

Η παρούσα παράγραφος ισχύει αναδρομικά από την 26η Ιουνίου 2017.».

5. Η παρ. 8 του άρθρου 379, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4446/2016 (Α΄ 240) και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4465/ 2017 (Α΄ 47) και την παρ. 17 του άρθρου 47 του ν. 4472/ 2017 (Α΄ 74), καταργείται.

6. Η παρ. 11 του άρθρου 379, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4456/2017 (Α΄ 24) και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4465/2017 (Α΄ 47) και με την παρ. 18 του άρθρου 47 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), καταργείται.

Άρθρο 88

Το άρθρο 55 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 55

Η εφαρμογή της υποπαραγράφου 2 της παρ. 13 του άρθρου 85 του ν. 3842/2010 αναστέλλεται μέχρι τις 30.6.2018.».

Άρθρο 89
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Η ισχύς της υπό κύρωση Σύμβασης και των Παραρτημάτων αυτής αρχίζει από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 49 της Σύμβασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

α) Δικαστική αρχή που εξέδωσε την απόφαση δέσμευσης:

Επίσημη ονομασία:

Όνομα του εκπροσώπου της:

Αξίωμα (τίτλος /βαθμός):

Στοιχεία της δικογραφίας:

Διεύθυνση:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

Γλώσσες στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με την εκδούσα δικαστική αρχή:

Στοιχεία επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων των γλωσσών στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με το ή τα πρόσωπα) του προσώπου ή των προσώπων με τα οποία πρέπει να υπάρξει επαφή αν χρειάζονται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης ή για να γίνουν οι απαραίτητες πρακτικές ρυθμίσεις για τη μεταφορά των αποδεικτικών στοιχείων (αν υπάρχουν):

β) Αρχή αρμόδια για την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης στο κράτος που την εξέδωσε [αν η αρχή αυτή είναι διαφορετική από την αρχή στο στοιχείο (α)]:

Επίσημη ονομασία:

Όνομα του εκπροσώπου της:

Αξίωμα (τίτλος/βαθμός):

Στοιχεία της δικογραφίας:

Διεύθυνση:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

Γλώσσες στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με την αρχή την αρμόδια για την εκτέλεση

Στοιχεία επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων των γλωσσών στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με το ή τα πρόσωπα) του προσώπου ή των προσώπων με τα οποία πρέπει να υπάρξει επαφή αν χρειάζονται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης ή για να γίνουν οι απαραίτητες πρακτικές ρυθμίσεις για τη μεταφορά των αποδεικτικών στοιχείων (αν υπάρχουν):

γ) Αν έχουν συμπληρωθεί και το στοιχείο α) και το στοιχείο (3), πρέπει να συμπληρώνεται και το παρόν σημείο προκειμένου να καταδεικνύεται με ποια από τις δύο / ή και με τις δύο αυτές αρχές πρέπει να υπάρξει επαφή:

- Αρχή που αναφέρεται στο στοιχείο α)
- Αρχή που αναφέρεται στο στοιχείο (3)

δ) Αν μια κεντρική αρχή έχει ορισθεί υπεύθυνη για τη διαβίβαση και τη διοικητική παραλαβή των αποφάσεων δέσμευσης (ισχύει μόνο για την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο):

Ονομασία της κεντρικής αρχής:

Αρμόδιος υπάλληλος, αν υπάρχει (τίτλος/βαθμός και όνομα):

Διεύθυνση:

Στοιχεία της δικογραφίας

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) (....)

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

ε) Η απόφαση δέσμευσης:

1. Ημερομηνία, και, αν υπάρχει, αριθμός αναφοράς

2. Να αναφέρεται ο σκοπός της απόφασης

2.1. Επακόλουθη δήμευση

2.2. Εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων

3. Περιγραφή των διατυπώσεων και διαδικασιών που πρέπει να τηρούνται κατά την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης σχετικά με αποδεικτικά στοιχεία (αν συντρέχει περίπτωση)

στ) Πληροφορίες σχετικά με τα περιουσιακά ή αποδεικτικά στοιχεία στο κράτος της εκτέλεσης που καλύπτονται από την απόφαση δέσμευσης:

Περιγραφή των περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων και του τόπου:

1. α) Ακριβής περιγραφή του περιουσιακού στοιχείου και, αν συντρέχει περίπτωση, μέγιστο ποσό για το οποίο επιδιώκεται η ανάκτηση από το περιουσιακό αυτό στοιχείο (αν αυτό το μέγιστο ποσό αναφέρεται στην απόφαση σχετικά με την αξία προϊόντων του εγκλήματος)

β) Ακριβής περιγραφή των αποδεικτικών στοιχείων

2. Ακριβής τόπος του περιουσιακού ή του αποδεικτικού στοιχείου (αν δεν είναι γνωστός, ο τελευταίος γνωστός τόπος)

3. Στοιχεία ταυτότητας του προσώπου που έχει τη φύλαξη του περιουσιακού ή του αποδεικτικού στοιχείου ή είναι γνωστό ως επικαρπωτής του περιουσιακού ή αποδεικτικού στοιχείου, αν είναι διαφορετικό από τον ύποπτο

ζ) Στοιχεία ταυτότητας του προσώπου ή των προσώπων, φυσικών ή νομικών, υπόπτων για την τέλεση του αδικήματος ή καταδικασθέντων, (αν συντρέχει περίπτωση βάσει του εθνικού δικαίου του κράτους έκδοσης) ή/και του προσώπου ή των προσώπων στα οποία αναφέρεται η απόφαση δέσμευσης (αν υπάρχουν τέτοια στοιχεία):

1. Φυσικά πρόσωπα

Επώνυμο:

Όνομα (ονόματα):

Γένος (αν υπάρχει):

Ψευδώνυμα (αν υπάρχουν):

Φύλο:

Ιθαγένεια:

Ημερομηνία γέννησης:

Τόπος γέννησης:

Κατοικία ή/και γνωστή διεύθυνση, αν δεν είναι γνωστή, να αναφέρεται η τελευταία γνωστή διεύθυνση:

Γλώσσα ή γλώσσες τις οποίες κατανοεί το πρόσωπο (εφόσον είναι γνωστό):

2. Νομικά πρόσωπα

Επώνυμο:

Μορφή νομικού προσώπου:

Αριθμός καταχώρησης:

Καταστατική έδρα:

η) Μέτρα που πρέπει να λαμβάνει το κράτος εκτέλεσης μετά την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης:

Δήμευση

1.1. Το περιουσιακό στοιχείο παραμένει στο κράτος εκτέλεσης με σκοπό την επακόλουθη δήμευσή του

1.1.1. Εσωκλείεται αίτηση για την εκτέλεση απόφασης δέσμευσης η οποία εκδόθηκε στο κράτος έκδοσης

(ημερομηνία)

1.1.2. Εσωκλείεται αίτηση για τη δήμευση στο κράτος εκτέλεσης και την επακόλουθη εκτέλεση αυτής της απόφασης

1.1.3. Εκτιμώμενη ημερομηνία υποβολής αίτησης όπως αναφέρεται στο σημείο 1.1.1 ή 1.1.2

ή

Εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων

2.1. Το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο κράτος έκδοσης ώστε να χρησιμεύσει ως αποδεικτικό στοιχείο

2.1.1. Εσωκλείεται αίτηση για τη μεταφορά

ή

2.2. Το περιουσιακό στοιχείο παραμένει στο κράτος εκτέλεσης με σκοπό την επακόλουθη χρησιμοποίησή του ως αποδεικτικού στοιχείου στο κράτος έκδοσης

2.2.2. Εκτιμώμενη ημερομηνία υποβολής αίτησης όπως αναφέρεται στο σημείο 2.1.1

θ) Αδικήματα:

Περιγραφή των σχετικών λόγων για την απόφαση δέσμευσης και περίληψη των γεγονότων που γνωρίζει η δικαστική αρχή που εκδίδει την απόφαση δέσμευσης και το πιστοποιητικό:

Φύση και νομικός χαρακτηρισμός του αδικήματος (ή αδικημάτων) και εφαρμοστέα νομική διάταξη/ κώδικας βάσει της οποίας εξεδόθη η απόφαση δέσμευσης:

1. Αν συντρέχει περίσταση, σημειώσατε με χ ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα αδικήματα με το οποίο ή με τα οποία συνδέονται τα ανωτέρω αναφερόμενα αδικήματα, αν το αδίκημα ή τα αδικήματα (...) τιμωρούνται στο κράτος έκδοσης με στερητική της ελευθερίας ποινή μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών:

- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση
- τρομοκρατία
- εμπορία ανθρώπων
- σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και παιδική πορνογραφία
- παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών
- παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών

- δωροδοκία

- καταδολίευση, περιλαμβανομένης και της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την έννοια της σύμβασης της 26ης Ιουλίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

- νομιμοποίηση προϊόντων εγκλήματος

- παραχάραξη και κιβδηλεία νομίσματος, συμπεριλαμβανομένου του ευρώ

- εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο

- εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του λαθρεμπορίου απειλουμένων ζωικών ειδών και του λαθρεμπορίου απειλουμένων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών

- παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή

- ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαρεία σωματική βλάβη

- παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών

- απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και ομηρία

- ρατσισμός και ξενοφοβία

- οργανωμένες ή ένοπλες ληστείες

- παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης

- υπεξαιρέσεις και απάτες

- αθέμιτη προστασία έναντι παρανόμου περιουσιακού οφέλους και εκβίαση

- παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων

- πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και εμπορία πλαστών

- παραχάραξη μέσων πληρωμής

- λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων
- λαθρεμπόριο πυρηνικών ή ραδιενεργών ουσιών
- εμπορία κλεμμένων οχημάτων
- βιασμός
- εμπρησμός με πρόθεση
- εγκλήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου
- αεροπειρατεία και πειρατεία
- δολιοφθορά

2. Πλήρης περιγραφή του αδικήματος (των αδικημάτων) που δεν καλύπτονται από το τμήμα 1 ανωτέρω:

ι) Ένδικα μέσα διαθέσιμα στο κράτος έκδοσης κατά της απόφασης δέσμευσης για τα ενδιαφερόμενο μέρη, συμπεριλαμβανομένων καλόπιστων τρίτων μερών:

Περιγραφή των διαθέσιμων ένδικων μέσων, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων μέτρων που πρέπει να ληφθούν

Δικαστήριο ενώπιον του οποίου μπορεί να ασκηθεί το ένδικο μέσο

Πληροφορίες ως προς τα πρόσωπα που δικαιούνται να ασκήσουν αυτό το ένδικο μέσο

Προθεσμία άσκησης του ενδίκου μέσου

Αρχή στο κράτος έκδοσης η οποία μπορεί να παρέχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες άσκησης ενδίκου μέσου στο κράτος έκδοσης καθώς και για τη δυνατότητα δικαστικής αρωγής και μετάφρασης:

Ονομασία:

Αρμόδιο πρόσωπο (αν υπάρχει):

Διεύθυνση:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας) (κωδικός περιοχής/πόλης)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός περιοχής/πόλης)

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

ια) Άλλες περιστάσεις που σχετίζονται με την υπόθεση (προαιρετικές πληροφορίες):

ιβ) Το κείμενο της απόφασης δέσμευσης επισυνάπτεται στο πιστοποιητικό.

Υπογραφή της εκδούσας δικαστικής αρχής ή/και του εκπροσώπου της που βεβαιώνει την ακρίβεια του περιεχομένου του πιστοποιητικού:

Ονομασία/Όνομα:

Αξίωμα (τίτλος/βαθμός):

Ημερομηνία:

Επίσημη σφραγίδα (αν υπάρχει)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

α) Κράτη έκδοσης και εκτέλεσης

Κράτος έκδοσης:

Κράτος εκτέλεσης:

β) Δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση δήμευσης:

Επίσημη ονομασία:

Διεύθυνση:

Στοιχεία της δικογραφίας:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας/κωδικός πόλης - περιοχής)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής)

Ηλεκτρονική διεύθυνση (αν υπάρχει):

Γλώσσες στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με το δικαστήριο:

Στοιχεία προσώπων αρμόδιων για την παροχή πρόσθετων πληροφοριών όσον αφορά την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, ή ενδεχομένως το συντονισμό της εκτέλεσης απόφασης δήμευσης που διαβιβάζεται σε δύο ή περισσότερα κράτη εκτέλεσης, ή τη μεταβίβαση στο κράτος έκδοσης των ποσών ή των περιουσιακών στοιχείων που προήλθαν από την εκτέλεση (όνομα, αξίωμα/βαθμός, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός φαξ και, αν υπάρχει, ηλεκτρονική διεύθυνση):

γ) Αρχή αρμόδια για την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης στο κράτος που την εξέδωσε [αν η αρχή αυτή είναι διαφορετική από το δικαστήριο του στοιχείου β)]:

Επίσημη ονομασία:

Διεύθυνση:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας/κωδικός πόλης - περιοχής) Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) Ηλεκτρονική διεύθυνση (αν υπάρχει):

Γλώσσες στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με την αρχή την αρμόδια για την εκτέλεση:

Στοιχεία προσώπων αρμοδίων για την παροχή πρόσθετων πληροφοριών όσον αφορά την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, ή ενδεχομένως το συντονισμό της εκτέλεσης απόφασης δήμευσης που διαβιβάζεται σε δύο ή περισσότερα κράτη εκτέλεσης, ή τη μεταβίβαση στο κράτος έκδοσης των ποσών ή των περιουσιακών στοιχείων που προήλθαν από την εκτέλεση (όνομα, αξίωμα/βαθμός, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός φαξ και, αν υπάρχει, ηλεκτρονική διεύθυνση):

δ) Σε περίπτωση όπου κεντρική αρχή έχει ορισθεί υπεύθυνη για τη διοικητική διαβίβαση και παραλαβή των αποφάσεων δήμευσης στο κράτος έκδοσης:

Ονομασία της κεντρικής αρχής:

Αρμόδιος υπάλληλος, αν υπάρχει (τίτλος/βαθμός και όνομα):

Διεύθυνση:

Στοιχεία της δικογραφίας:

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας) (κωδικός πόλης/περιοχής) Ηλεκτρονική διεύθυνση (αν υπάρχει):

ε) Αρχή ή αρχές στις οποίες μπορεί να απευθυνθεί κανείς [στην περίπτωση που έχουν συμπληρωθεί τα σημεία γ) ή/και δ)]

- Αρχή του στοιχείου β)

Είναι αρμόδια για ζητήματα:

- Αρχή του στοιχείου γ)

Είναι αρμόδια για ζητήματα:

- Αρχή του στοιχείου δ)

Είναι αρμόδια για ζητήματα:

στ) Όταν η απόφαση δήμευσης απορρέει από απόφαση δέσμευσης που διαβιβάστηκε στο κράτος εκτέλεσης σύμφωνα με την απόφαση- πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1), αναφέρατε τα στοιχεία της απόφασης δέσμευσης (ημερομηνίες έκδοσης και διαβίβασης της απόφασης δέσμευσης, αρχή στην οποία διαβιβάστηκε, αριθμός αναφοράς, αν είναι γνωστός):

ζ) Αν η απόφαση δήμευσης έχει διαβιβασθεί σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης, αναφέρατε ακόλουθα στοιχεία:

1. Η απόφαση δήμευσης έχει διαβιβασθεί στο ή στα ακόλουθα κράτη εκτέλεσης (χώρα και αρχή):

2. Η απόφαση δήμευσης έχει διαβιβασθεί σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης για τον ακόλουθο λόγο (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

2.1. Στην περίπτωση που η απόφαση δήμευσης αφορά ένα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία:

- Διάφορα περιουσιακά στοιχεία που καλύπτονται από την απόφαση δήμευσης πιστεύεται ότι ευρίσκονται σε διάφορα κράτη εκτέλεσης.

- Η δήμευση συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου συνεπάγεται ανάληψη δράσης σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης.

- Συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που καλύπτεται από την απόφαση δήμευσης πιστεύεται ότι ευρίσκεται σε ένα από τα δύο ή περισσότερα προσδιοριζόμενα κράτη εκτέλεσης.

2.2. Στην περίπτωση που η απόφαση δήμευσης αφορά χρηματικό ποσό:

- Το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο δεν έχει δεσμευθεί δυνάμει της απόφασης-πλαισίου 2003/577/ΔΕΥ, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Η αξία των περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να δημευθούν στο κράτος έκδοσης και σε οποιοδήποτε κράτος εκτέλεσης ενδέχεται να μην επαρκούν για την εκτέλεση του πλήρους ποσού που καλύπτεται από την απόφαση δήμευσης.

- Άλλοι λόγοι (να αναφερθούν):

η) Πληροφορίες σχετικά με τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα εις βάρος των οποίων εκδόθηκε απόφαση δήμευσης

1. Φυσικά πρόσωπα

Επώνυμο:

Όνομα (ονόματα):

Γένος (ενδεχομένως):

Ψευδώνυμα (ενδεχομένως):

Φύλο:

Υπηκοότητα:

Αριθμός ταυτότητας ή κοινωνικής ασφάλισης (ει δυνατόν)

Ημερομηνία γέννησης:

Τόπος γέννησης:

Τελευταία γνωστή διεύθυνση:

Γλώσσα ή γλώσσες τις οποίες κατανοεί το πρόσωπο (εφόσον είναι γνωστή/ές):

1.1. Αν η απόφαση δήμευσής αφόρα χρηματικό ποσό:

Η απόφαση δήμευσής διαβιβάζεται στο κράτος εκτέλεσης διότι (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι)

☐ α) το κράτος έκδοσης έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί

η απόφαση δήμευσης διαθέτει περιουσιακά στοιχεία ή εισοδήματα στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Λόγοι για τους οποίους εικάζεται ότι το πρόσωπο διαθέτει περιουσιακά στοιχεία/εισοδήματα:

Περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων του προσώπου/της προέλευσης των εισοδημάτων:

Τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων του προσώπου/της προέλευσης των εισοδημάτων (αν δεν είναι γνωστή,η τελευταία τοποθεσία):

☐ β) δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, σύμφωνα με το στοιχείο α), οι οποίοι θα επέτρεπαν στο κράτος έκδοσης να προσδιορίσει το κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να αποσταλεί η απόφαση δήμευσης, όμως το πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει

εκδοθεί η απόφαση δήμευσής έχει τη συνήθη κατοικία του στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Συνήθης κατοικία στο κράτος εκτέλεσης:

1.2. Αν η απόφαση δήμευσης αφορά συγκεκριμένο(-α) περιουσιακό(-ά) στοιχείο(-α):

Η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται στο κράτος εκτέλεσης διότι (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

- α) το ή τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία ευρίσκονται στο κράτος εκτέλεσης. [Βλ. στοιχείο θ)].

- β) το κράτος έκδοσης έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το ή τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία τα οποία

καλύπτονται από την απόφαση δήμευσης ευρίσκονται εν όλω ή εν μέρει στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Λόγοι για τους οποίους εικάζεται ότι το ή τα περιουσιακά στοιχεία ευρίσκονται στο κράτος εκτέλεσης:

- γ) δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, σύμφωνα με το στοιχείο α), οι οποίοι θα επέτρεπαν στο κράτος έκδοσης να προσδιορίσει

το κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να διαβιβασθεί η απόφαση δήμευσης, όμως το πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί η απόφαση δήμευσης έχει τη συνήθη κατοικία του στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Συνήθης κατοικία στο κράτος εκτέλεσης:

2. Νομικά πρόσωπα:

Επωνυμία:

Μορφή νομικού προσώπου:

Αριθμός καταχώρισης (αν είναι γνωστός) (1):

Καταστατική έδρα (1) (αν είναι γνωστή):

Διεύθυνση του νομικού προσώπου:

2.1. Αν η απόφαση δήμευσης αφορά χρηματικό ποσό:

Η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται στο κράτος εκτέλεσης διότι (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

☐ α) το κράτος έκδοσης έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το νομικό πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί η απόφαση δήμευσης διαθέτει περιουσιακά στοιχεία ή εισοδήματα στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Λόγοι για τους οποίους εικάζεται ότι το νομικό πρόσωπο διαθέτει περιουσιακά στοιχεία / εισοδήματα:

Περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων του νομικού προσώπου / της προέλευσης των εισοδημάτων:

Τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων του νομικού προσώπου / της προέλευσης των εισοδημάτων (αν δεν είναι γνωστή, η τελευταία τοποθεσία):

(1) Αν η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται στο κράτος εκτέλεσης επειδή το νομικό πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε η απόφαση δήμευσης έχει την καταστατική του έδρα σε αυτό το κράτος, πρέπει να συμπληρώνονται ο αριθμός καταχώρισης και η καταστατική έδρα.

- β) δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, σύμφωνα με το στοιχείο α), οι οποίοι θα επέτρεπαν στο κράτος έκδοσης να προσδιορίσει το κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να αποσταλεί η απόφαση δήμευσης, όμως το νομικό πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί η απόφαση δήμευσης έχει την καταστατική του έδρα στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Καταστατική έδρα στο κράτος εκτέλεσης:

2.2. Αν η απόφαση δήμευσης αφορά συγκεκριμένο(-α) περιουσιακό(-ά) στοιχείο(α):

Η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται στο κράτος εκτέλεσης διότι (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

- α) το ή τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία ευρίσκονται στο κράτος εκτέλεσης. [Βλ. στοιχείο θ)].

- β) το κράτος έκδοσης έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το ή τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία καλύπτονται από την απόφαση δήμευσης ευρίσκονται εν όλω ή εν μέρει στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Λόγοι για τους οποίους εικάζεται ότι το ή τα περιουσιακά στοιχεία ευρίσκονται στο κράτος εκτέλεσης:

- γ) δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, σύμφωνα με το στοιχείο β), οι οποίοι θα επέτρεπαν στο κράτος έκδοσης να προσδιορίσει το κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να αποσταλεί η απόφαση δήμευσης, όμως το νομικό πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί η απόφαση δήμευσης έχει την καταστατική του έδρα στο κράτος εκτέλεσης. Προσθέστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Καταστατική έδρα στο κράτος εκτέλεσης:

θ) Απόφαση δήμευσης

Η απόφαση δήμευσης εξεδόθη την (ημερομηνία):

Η απόφαση δήμευσης κατέστη τελεσίδικη την (ημερομηνία):

Αριθμός αναφοράς της απόφασης δήμευσης (αν υπάρχει):

1. Πληροφορίες σχετικά με τη φύση της απόφασης δήμευσης

1.1. Σημειώσατε (το ανάλογο τετραγωνάκι) αν η απόφαση δήμευσης αφορά:

- χρηματικό ποσό

Το προς εκτέλεση ποσό στο κράτος εκτέλεσης, με ένδειξη του νομίσματος (αριθμητικά και ολογράφως):

Το συνολικό ποσό που καλύπτεται από την απόφαση δήμευσης, με ένδειξη του νομίσματος (αριθμητικά και ολογράφως):

- συγκεκριμένο(-α) περιουσιακό(-ά) στοιχείο(-α)

Περιγραφή του ή των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων:

Τοποθεσία του ή των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων (αν δεν είναι γνωστή, η τελευταία τοποθεσία):

Στην περίπτωση που η δήμευση του ή των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται ανάληψη δράσης σε περισσότερα του ενός κράτη εκτέλεσης, περιγραφή της αναληπτέας δράσης:

1.2. Το δικαστήριο αποφάσισε ότι τα περιουσιακά στοιχεία (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

- είναι προϊόντα αδικήματος, ή ισοδυναμούν είτε με την πλήρη αξία είτε με μέρος της αξίας των προϊόντων αυτών,

- συνιστούν όργανα τέλεσης του αδικήματος αυτού,

- υπόκεινται σε δήμευση κατόπιν της εφαρμογής, στο κράτος έκδοσης, των εκτεταμένων εξουσιών δήμευσης όπως

προσδιορίζονται στα στοιχεία α), β) και γ). Η απόφαση θεμελιώνεται στο γεγονός ότι το δικαστήριο, βασιζόμενο στα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, είναι πλήρως πεπεισμένο ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία έχουν προκύψει από:

α) εγκληματικές δραστηριότητες του καταδικασθέντος προσώπου πριν από την καταδίκη του για το συγκεκριμένο αδίκημα, κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος που το δικαστήριο θεωρεί εύλογο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης-

β) παρεμφερείς εγκληματικές δραστηριότητες του καταδικασθέντος προσώπου πριν από την καταδίκη του για το συγκεκριμένο αδίκημα, κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος που το δικαστήριο θεωρεί εύλογο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, ή

γ) εγκληματικές δραστηριότητες του καταδικασθέντος προσώπου και έχει αποδειχθεί ότι η αξία των περιουσιακών στοιχείων είναι δυσανάλογη προς το νόμιμο εισόδημα του συγκεκριμένου προσώπου.

υπόκεινται σε δήμευση βάσει οιασδήποτε άλλης διάταξης για εκτεταμένες εξουσίες δήμευσης βάσει του δικαίου του κράτους έκδοσης.

Αν η απόφαση αφορά δύο ή περισσότερες κατηγορίες δημεύσεων, αναφέρατε λεπτομέρειες για το ποια περιουσιακά στοιχεία εμπίπτουν στην κάθε κατηγορία:

2. Στοιχεία για το ή τα αδικήματα που συνεπάγονται απόφαση δήμευσης

2.1. Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και περιγραφή των περιστάσεων υπό τις οποίες τελέστηκε το ή τα αδικήματα που συνεπάγονται απόφαση δήμευσης, όπου να αναφέρεται ο χρόνος και ο τόπος:

2.2. Φύση και νομικός χαρακτηρισμός του ή των αδικημάτων που συνεπάγονται απόφαση δήμευσης και εφαρμοστέα νομική διάταξη / κώδικας βάσει της οποίας εξεδόθη η απόφαση:

2.3. Αν τα αδικήματα του σημείου 2.2 συνδέονται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα αδικήματα, σημειώσατε ένα ή περισσότερα από αυτά, εφόσον το ή τα αδικήματα τιμωρούνται στο κράτος έκδοσης σε στερητική της ελευθερίας ποινή μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών (σημειώσατε το ανάλογο τετραγωνάκι):

- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,
- τρομοκρατία,
- εμπορία ανθρώπων,
- σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και παιδική πορνογραφία,
- παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,
- παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,
- δωροδοκία,

- απάτη, περιλαμβανομένης και της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την έννοια της σύμβασης της 26ης Ιουλίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- νομιμοποίηση προϊόντων εγκλήματος,
- παραχάραξη και κιβδηλεία νομίσματος, περιλαμβανομένου του ευρώ,
- εγκλήματα στον κυβερνοχώρο,
- εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένου του λαθρεμπορίου απειλουμένων ειδών ζώων και του λαθρεμπορίου απειλουμένων φυτικών ειδών και ποικιλιών,
- παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή,
- ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαρεία σωματική βλάβη,
- παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών,
- απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και περιαγωγή σε ομηρία,
- ρατσισμός και ξενοφοβία,
- οργανωμένες ή ένοπλες ληστείες,
- παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, περιλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης,
- υπεξαιρέσεις και απάτες,
- αθέμιτη προστασία έναντι παρανόμου περιουσιακού οφέλους και εκβίαση,
- παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,
- πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και εμπορία πλαστών,
- παραχάραξη μέσων πληρωμής,
- λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,

- λαθρεμπόριο πυρηνικών ή ραδιενεργών ουσιών,

- εμπορία κλεμμένων οχημάτων,

- βιασμός,

- εμπρησμός,

- εγκλήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,

- αεροπειρατεία και πειρατεία,

- δολιοφθορά.

2.4. Κατά το βαθμό που το ή τα αδικήματα που συνεπάγονται απόφαση δήμευσης, τα οποία μνημονεύονται στο σημείο 2.2, δεν καλύπτονται από το σημείο 2.3, να δοθεί πλήρης περιγραφή τους [η οποία πρέπει να καλύπτει την πραγματική σχετική εγκληματική δραστηριότητα (εν αντιθέσει π.χ. προς τις τυπικές νομικές ταξινομήσεις)]:

«ι) Διαδικασίες που οδήγησαν στην έκδοση αποφάσεως δήμευσης

Αναφέρετε αν το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση απόφασης δήμευσης:

1. - Ναι, το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση απόφασης δήμευσης.

2. - Όχι, το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση απόφασης δήμευσης.

3. Αν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 2, παρακαλώ διευκρινίστε αν:

- 3.1α. το πρόσωπο κλητεύθηκε αυτοπροσώπως στις ... (ημέρα/μήνας/έτος) και με την κλήτευση ενημερώθηκε σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως δήμευσης, και είχε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί στη δίκη·

Ή

- 3.1β. το πρόσωπο δεν κλητεύθηκε αυτοπροσώπως αλλά είχε δι' άλλων μέσων ενημερωθεί πραγματικά και επισήμως για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως δήμευσης, κατά τρόπον ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, και είχε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί στη δίκη·

Ή

- 3.2. το ενδιαφερόμενο πρόσωπο τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε το κράτος, να τον/την εκπροσωπήσει στη δίκη, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν τον δικηγόρο στη δίκη·

- 3.3. του επιδόθηκε η απόφαση δήμευσης στις ... (ημέρα/μήνας/έτος) και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης, και

- δήλωσε ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση·

Ή

- δεν έχει ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή δεν έχει ασκήσει ένδικο μέσον εντός της ισχύουσας προθεσμίας.

4. Παρακαλώ αναφέρατε πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο έχει εκπληρωθεί ο σχετικός όρος, αν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 3.1β, 3.2 ή 3.3 ανωτέρω:

«... ...»

ια) Μετατροπή και μεταφορά περιουσιακών στοιχείων

1. Αν η απόφαση δήμευσης αφορά συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, αναφέρατε αν σύμφωνα με την νομοθεσία του κράτους έκδοσης επιτρέπεται να

λάβει η δήμευση στο κράτος εκτέλεσης τη μορφή απαίτησης καταβολής ποσού αντίστοιχου προς την αξία του περιουσιακού στοιχείου:

- ναι
- όχι

2. Αν η απόφαση δήμευσης αφορά χρηματικό ποσό, αναφέρατε αν άλλα περιουσιακά στοιχεία πλην χρημάτων, τα οποία προκύπτουν από την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, μπορούν να μεταφερθούν στο κράτος έκδοσης:

- ναι
- όχι

ιβ) Εναλλακτικά μέτρα, περιλαμβανομένης ποινής στερητικής της ελευθερίας

1. Αναφέρατε αν η νομοθεσία του κράτους έκδοσης παρέχει τη δυνατότητα να επιβληθούν από το κράτος εκτέλεσης εναλλακτικά μέτρα σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η πλήρης ή μερική εφαρμογή της απόφασης δήμευσης:

- ναι
- όχι

2. Αν ναι, αναφέρατε ποιες κυρώσεις μπορούν να επιβληθούν (φύση και μέγιστο όριο των κυρώσεων):

- Κράτηση (μέγιστη διάρκεια):
- Κοινωφελής εργασία (ή ανάλογη υπηρεσία) (μέγιστη διάρκεια):
- Άλλες κυρώσεις (περιγραφή):

ιγ) Άλλες περιστάσεις που σχετίζονται με την υπόθεση (προαιρετικές πληροφορίες):

ιδ) Η απόφαση δήμευσης επισυνάπτεται στο πιστοποιητικό.

Υπογραφή της αρχής που εξέδωσε το πιστοποιητικό ή/και του εκπροσώπου της που βεβαιώνει την ακρίβεια του περιεχομένου του πιστοποιητικού:

Ονομασία/Όνομα:

Αξίωμα (τίτλος/βαθμός):

Ημερομηνία:

Επίσημη σφραγίδα (αν υπάρχει):

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2017

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Άμυνας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Οικονομικών
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Υγείας
ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας
ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης
ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2017

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, **έχει το Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α΄ 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ’ εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)
Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

01000912306170232